

การวิเคราะห์งานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โดย
นายพีรวิช ตันไพบุลย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การวิเคราะห์งานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ANALYSIS OF RESEARCH IN CURRICULUM INSTRUCTION AND SUPERVISION IN
FACULTY OF EDUCATION, SILPAKORN UNIVERSITY

By
MR. Peerawach TANPAIBUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (CURRICULUM AND SUPERVISION)

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2018

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

57253203 : หลักสูตรและการนิเทศ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

คำสำคัญ : การวิเคราะห์งานวิจัย

นาย พีรวัช ต้นไพบูลย์: การวิเคราะห์งานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อหาคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ 2) เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์ประเมินคุณภาพ 2) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล 3) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล 4) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลงรหัสข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยจำนวน 295 เรื่อง และเมื่อคัดแยกงานวิจัยตามเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัย ได้ทั้งหมด 215 เล่ม แบ่งเป็นงานวิจัยด้านหลักสูตรจำนวน 30 เล่ม ด้านการสอนจำนวน 173 เล่ม ด้านการนิเทศจำนวน 12 เล่ม วิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณ ตามแนวคิดของแกลส (Glass) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์คุณภาพงานวิจัยในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.93, SD = 0.29) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า งานวิจัยด้านการสอน มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.94, SD = 0.28) รองลงมา คือ งานวิจัยด้านการนิเทศ (ค่าเฉลี่ย = 4.93, SD = 0.36) และงานวิจัยด้านหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = 4.92, SD = 0.33) ตามลำดับ 2) คุณลักษณะงานวิจัยและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร พบว่า งานวิจัยด้านหลักสูตรใช้แนวคิดของสัจด์ อุทรานันท์ มากที่สุด ร้อยละ 73.33 มีจุดประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร คือ ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สร้างหลักสูตร ทดลองใช้ และประเมินผลหลักสูตร จุดประสงค์ในการประเมินหลักสูตร คือ ประเมินหลักสูตรและเปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตร ด้านบริบทปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ผลผลิต คุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน พบว่า งานวิจัยด้านการสอนใช้แบบแผนการวิจัย แบบ The One Group Pretest-Posttest Design มากที่สุด ร้อยละ 81.50 และเมื่อพิจารณาตามรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล ผู้วิจัยใช้การพัฒนานวัตกรรมมากที่สุด ร้อยละ 31.79 คุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ พบว่า งานวิจัยด้านการนิเทศใช้แนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ ร้อยละ 66.67 จุดประสงค์ในการนิเทศ คือ ศึกษาความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการสอนของครู เปรียบเทียบความสามารถของครู ก่อนและหลังนิเทศ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ศึกษาความคิดเห็นของครู และศึกษาความคิดเห็นของผู้นิเทศ

57253203 : Major (CURRICULUM AND SUPERVISION)

Keyword : ANALYSIS OF RESEARCH

MR. PEERAWACH TANPAIBUL : ANALYSIS OF RESEARCH IN CURRICULUM INSTRUCTION AND SUPERVISION IN FACULTY OF EDUCATION, SILPAKORN UNIVERSITY
THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR CHANASITH SITHSUNGNOEN, Ph.D.

The purposes of this research were 1. To find the quality of the research course Instruction and Supervision 2. To analyze the characteristics and knowledge of the Curriculum Instruction and Supervision. The sample was Master's thesis of curriculum and supervision Department of Curriculum and Instruction. The research instruments were 1) Research quality evaluation form and quality assessment criteria 2) Research feature recording form and curriculum knowledge and manual to code data 3) Research feature record form and knowledge in Instruction and manual to code data 4) Research feature record form and knowledge on Supervision And manual to code data. The statistical analysis employed were 295 research, and 215 research papers were selected according to the research selection criteria, divided into 30 research programs in Curriculum, 173 Instruction areas, 12 books for Supervision, data analysis, meta-analysis. According to the concept of glass and content analysis.

The results of the study 1) The overall quality of the research quality was at very good level. of research quality (mean = 4.93, SD = 0.29) When considering each aspect, Instruction research has the most evaluation results of research quality (mean = 4.94, SD = 0.28) Supervisory research (mean = 4.93, SD = 0.36) and Curriculum research (mean = 4.92, SD = 0.33) Research feature and the knowledge of the Curriculum, it was found that 73.33% of the curriculum research used the concept of Satad Utaranan. The purpose of curriculum development was to study basic information. Create a course to test and evaluate courses. The purpose of the course evaluation is to evaluate the curriculum and compare the results of the curriculum evaluation in the context of primary factors, production processes, research features. And knowledge in Instruction, it was found that the research on teaching using the One Group Pretest-Posttest Design research was 81.50% and when considering the universal teaching style. The researcher used the most innovative development 31.79%. Research features and the knowledge of supervision found that the supervisory research uses concepts and theories about 66.67% of professional development supervision. The purpose of supervision is to study knowledge and understanding. And teachers' teaching ability Compare teachers' abilities Before and after supervision Study student achievement Study the opinions of students Study the opinions of teachers and study the opinions of supervisors.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรี ญาณปรีชาเศรษฐ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์พหล วิวรรณมงคล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพร รามศิริ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้อง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย อาจารย์ ดร.กนิษฐา เชาว์วัฒนกุล และดร.สมภาพร มณีอ่อน ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย สำหรับการทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศทุกท่าน ที่ให้ความรู้ให้คำแนะนำและประสบการณ์อันมีค่าแก่ผู้วิจัย และเจ้าของหนังสือ วารสาร เอกสาร และวิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์

ท้ายสุดนี้ ขอโน้มระลึกถึงพระคุณของบิดามารดา ซึ่งเป็นผู้วางรากฐานและสนับสนุนในการศึกษา ขอคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่ร่วมรุ่นทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการเรียนครั้งนี้

พีรวัช ตันไพบูลย์

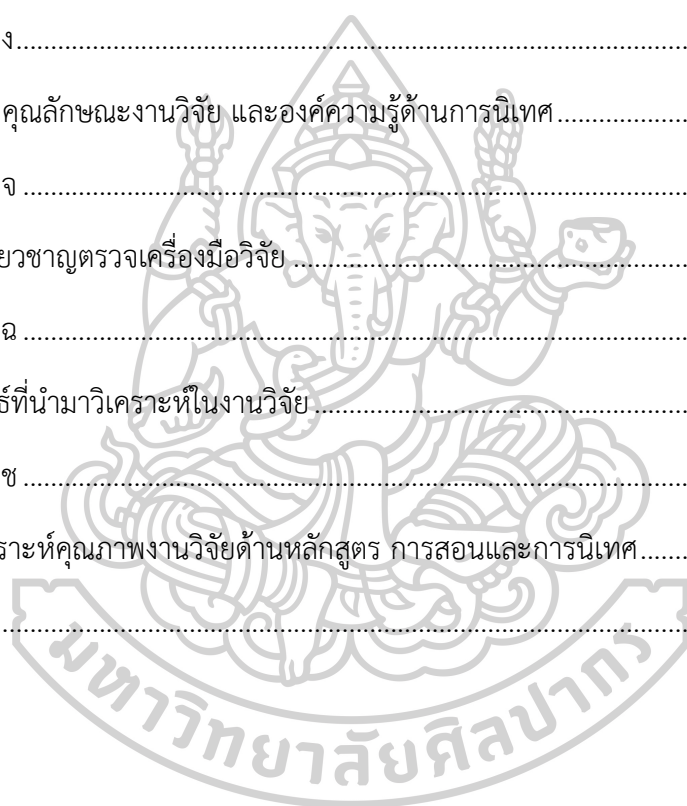
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
คำถามการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	9
บทที่ 2.....	10
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
1. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ (หลักสูตรก่อนฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556).....	10
2. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ และหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556).....	16
3. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3.1 ความหมายของหลักสูตร.....	19

3.2 องค์ประกอบหลักสูตร	20
3.3 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร	20
3.4 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	20
3.5 รูปแบบการวิจัยหลักสูตร	21
3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
4. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยการสอน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
4.1 แนวคิดเรื่องวิทยาการจัดการเรียนรู้ด้านการสอน	23
4.2 รูปแบบการเรียนการสอน	24
4.3 รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล	24
4.4 วิธีสอน	54
4.5 เทคนิคการสอน	55
4.6 การวิจัยการสอน	55
4.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
5. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยการนิเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64
5.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา	64
5.2 กระบวนการนิเทศการศึกษา	64
5.3 รูปแบบการนิเทศ	65
5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	66
6. การวิเคราะห์ห่อภิมาน การวิเคราะห์เนื้อหา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
6.1 การวิเคราะห์ห่อภิมาน	70
6.2 การวิเคราะห์เนื้อหา	79
6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	83
บทที่ 3	90
วิธีดำเนินการวิจัย	90

1. ประชากร	90
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	91
2.1 แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ	91
2.2 แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล ...	94
2.3 แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล ...	96
2.4 แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลงรหัสข้อมูล..	98
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	100
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	101
บทที่ 4	104
การวิเคราะห์ผล.....	104
ตอนที่ 1 คุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ	104
ตอนที่ 2 คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ	106
2.1 คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร	106
2.2 คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านการสอน	114
2.3 คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านการนิเทศ.....	128
บทที่ 5	133
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	133
สรุปผลการวิจัย.....	134
การอภิปรายผล	141
ข้อเสนอแนะ	145
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	145
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป.....	145
รายการอ้างอิง	147
ภาคผนวก.....	150

ภาคผนวก ก.....	151
แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย	151
ภาคผนวก ข	162
แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร	162
ภาคผนวก ค	168
แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน	168
ภาคผนวก ง.....	177
แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ.....	177
ภาคผนวก จ	183
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	183
ภาคผนวก ฉ	185
วิทยานิพนธ์ที่นำมาวิเคราะห์ในงานวิจัย	185
ภาคผนวก ช	201
ผลการวิเคราะห์คุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ.....	201
ประวัติผู้เขียน.....	208

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 เปรียบเทียบหลักสูตร.....	13
ตารางที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ และหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)	16
ตารางที่ 3 ตารางสังเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย	73
ตารางที่ 4 สารระสำคัญเกี่ยวกับการวิเคราะห์งานวิจัย ด้วยการวิเคราะห์อภิมาน การวิเคราะห์เนื้อหา	82
ตารางที่ 5 จำนวนประชากรในการงานวิจัย.....	90
ตารางที่ 6 โครงสร้างของการประเมินคุณภาพงานวิจัย.....	91
ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์คุณภาพงานวิจัย.....	104
ตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านหลักสูตร	106
ตารางที่ 9 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการสอน	114
ตารางที่ 10 รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล.....	122
ตารางที่ 11 จำนวนงานวิจัยจำแนกตามวิธีสอนจากงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์.....	123
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์จำแนกตามวิธีสอน ในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น	124
ตารางที่ 13 ค่าขนาดอิทธิพล ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล และค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT กับวิธีสอนแบบปกติ	124
ตารางที่ 14 ค่าขนาดอิทธิพล ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล และค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับวิธีสอนแบบปกติ	125
ตารางที่ 15 ค่าขนาดอิทธิพลค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล และค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC กับวิธีสอนแบบปกติ	126

ตารางที่ 16 ค่าขนาดอิทธิพล ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล และค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กับวิธีสอนแบบปกติ 126

ตารางที่ 17 จำนวนงานวิจัยจำแนกตามวิธีสอนจากงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะ..... 127

ตารางที่ 18 ค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะจำแนกตามวิธีสอน ในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น 127

ตารางที่ 19 ค่าขนาดอิทธิพล ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล และค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับวิธีสอนแบบปกติ 128

ตารางที่ 20 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านนิเทศ..... 128

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ภาพที่ 2 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย.....	93
ภาพที่ 3 ขั้นตอนการสร้างสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และ คู่มือลกรหัสข้อมูล	95
ภาพที่ 4 ขั้นตอนการสร้างสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และ คู่มือลกรหัสข้อมูล	98
ภาพที่ 5 ขั้นตอนการสร้างสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และ คู่มือลกรหัสข้อมูล	100

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวิจัย เป็นการแสวงหาความรู้ความจริงด้วยวิธีการที่มีระบบ มีความเชื่อถือได้โดยอาศัยระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ที่เป็นคำตอบปัญหาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างชัดเจน (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2543) การวิจัยทางการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ การแก้ปัญหาแบบใหม่ หรือคำตอบใหม่ โดยอาศัยกระบวนการที่เชื่อถือได้ และเน้นในเรื่องการจัดการศึกษา เช่น ระบบการศึกษา นโยบายการศึกษา การวางแผนการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา การนิเทศการศึกษา การเรียนการสอน การวัดประเมินผลการศึกษา สื่อทางการศึกษา (อุทุมพร จามรมาน, 2551) จุดมุ่งหมายของการวิจัย คือ เพื่อบรรยาย อธิบาย ทำนาย และควบคุมสภาพการณ์ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น (มาเรียม นิลพันธุ์, 2557) ซึ่งการจำแนกประเภทการวิจัยทางการศึกษานั้นจะขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการจำแนก เมื่อใช้การจัดกระทำกับผลการวิจัยเป็นเกณฑ์ จำแนกการวิจัยทางการศึกษาได้เป็น 2 ประเภท คือ การวิจัยเพื่อแสวงหาผลวิจัย ซึ่งเป็นการวิจัยทั่ว ๆ ไป กับการสังเคราะห์ผลวิจัย (Research Synthesis) ซึ่งหมายถึงการนำผลวิจัยที่เกี่ยวข้องกัน มาสังเคราะห์เพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนในเรื่องนั้น ๆ หากใช้องค์ประกอบการศึกษาเป็นเกณฑ์ จำแนกการวิจัยทางการศึกษาได้เป็น การวิจัยนโยบาย การวิจัยหลักสูตร การวิจัยจุดมุ่งหมายทางการศึกษา การวิจัยการเรียน การวิจัยการสอน การวิจัยสื่อการสอน การวิจัยการวัดผล และการวิจัยประเมินผลการศึกษา (อุทุมพร จามรมาน, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับ (ประพนธ์ เจียรกุล, 2551) ที่ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วย การวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และอาจแบ่งแยกออกเป็นการวิจัยองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ การวิจัยและประเมินหลักสูตร การวิจัยเกี่ยวกับนักเรียน การวิจัยเกี่ยวกับครู การวิจัยเกี่ยวกับการสอน การวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในโรงเรียน การวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศการเรียนการสอน

ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานย่อยด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการผลิตบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียนที่มีคุณสมบัติและจำนวนตรงตามแผนการรับนักศึกษาและสอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ สถาบันผลิตบัณฑิต ได้ตามคุณลักษณะ จุดเน้นของสถาบัน ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีข้อเสนอแนะที่ชัดเจน เผยแพร่ต่อสาธารณะในเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คณาจารย์ ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรม การพัฒนาการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร และตอบสนองความต้องการของนักศึกษา 2) ด้านการวิจัย สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยอย่างมีคุณภาพประสิทธิภาพ และภายใต้จุดเน้นเฉพาะ โดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผน งบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิจัย บุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับหน่วยงานภายนอกสถาบันเพื่อให้ได้ผลงานวิจัย ผลงานประดิษฐ์ และงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีประโยชน์

สนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถ ตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในวงกว้างและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน 3) ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม สถาบันอุดมศึกษามีการให้บริการทางวิชาการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในวงกว้างและกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอาจให้บริการโดยการใช้ทรัพยากร ร่วมกันทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคลได้ในหลายลักษณะ อาทิ การให้คำปรึกษา การศึกษาวิจัย การค้นคว้าเพื่อแสวงหาคำตอบให้กับสังคม การให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นต่าง ๆ การจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่องบริการแก่ประชาชนทั่วไป การให้บริการทางวิชาการนี้ สามารถจัดในรูปแบบของการ ให้บริการแบบให้เปล่าหรือเป็นการให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ให้ผลตอบแทนเป็นรายได้หรือเป็นข้อมูล ย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ 4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม สถาบันอุดมศึกษามีการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ ทั้งในระดับหน่วยงานและระดับสถาบัน มีระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปะ และวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากร ของสถาบันได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้ ทัศนคติถึงคุณค่า เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียะต่อศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องจรรโลงความดีงามในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ มีวิถีชีวิตที่ปรารถนาและเรียนรู้วิธีการจัดการวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ไม่พึงปรารถนาได้ สถาบันมีการควบคุม การดำเนินงานด้านนี้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ การดำเนินงาน ด้านการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรมของสถาบัน (มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา, 2554)

การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในการเตรียมนิสิตนักศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการแสวงหาความรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเข้ามาในการศึกษาในรูปแบบของวิทยานิพนธ์หรือปริญญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือปริญญานิพนธ์ (Thesis หรือ dissertation) เป็นเอกสารรายงานการวิจัยที่ นิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาดำเนินการจัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร เป็นงานชิ้นสำคัญของการศึกษาในหลักสูตรที่มีการให้ทำวิทยานิพนธ์ โดยนิสิต นักศึกษาจะต้องทำการค้นคว้าหาคำตอบในเรื่องที่ตนสนใจด้วยกระบวนการวิจัยที่ถูกต้องตามหลักวิธีและมีผลงานที่ได้มาตรฐานตามแต่ละหลักสูตรกำหนด (นงลักษณ์ วิรัชชัย และทศนา แคมณี, 2546) วิธีการวิจัยสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาสังคมได้ เช่น ปัญหาการกระจายรายได้ ปัญหาเทคโนโลยี ปัญหาการศึกษา และปัญหาเรื่องวัฒนธรรมและค่านิยม เป็นต้น โดยเฉพาะในด้านการศึกษา มีการนำวิธีการวิจัยมาแก้ไข ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ การวิจัยทางด้านหลักสูตรและการสอนจะ ช่วยเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการสอดคล้องกับหลักสูตรและการสอน ช่วยในการวินิจฉัย ปัญหาโดยรวมได้แก่ ต้นเหตุของปัญหาในเรื่องที่จะทำวิจัย แนวทางและวิธีการแก้ปัญหา นั้น ๆ มาปรับปรุงหลักสูตรและการสอนช่วยให้ผู้วางแผนหรือผู้กำหนดนโยบายสามารถวางแผน หรือกำหนดนโยบายจากรากฐานที่เชื่อถือได้ การวิจัยในลักษณะนี้เรียกว่า งานวิจัยเชิงนโยบาย (Policy research) ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนได้ เป็นต้น (สมพร พรหมรักษา, 2555)

หลักสูตรของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนมาอย่าง

ต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 จนถึงปัจจุบัน มีโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) ดังนี้ เป็นหลักสูตร แผน ก แบบ ก 2 คือ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการทำวิจัย ประกอบด้วย หมวดวิชาพื้นฐาน 9 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะด้าน 21 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตมหาบัณฑิตทางการศึกษาที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตร การสอน และการนิเทศ เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้มีทักษะการเป็นนักพัฒนา หลักสูตร ผู้สอนมืออาชีพและศึกษานิเทศก์ มืออาชีพ เพื่อให้มหาบัณฑิตผลิตงานวิจัยและผลงานทาง วิชาการด้านหลักสูตร การสอน และการนิเทศ เพื่อให้มหาบัณฑิตมีคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพนักพัฒนา หลักสูตร ผู้สอนและวิชาชีพศึกษานิเทศก์ (มหาวิทยาลัยศิลปากร บัณฑิตวิทยาลัย, 2556)

จากการสำรวจงานวิจัยของหลักสูตรของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและ วิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า สามารถจำแนกงานวิจัยออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) งานวิจัยด้านหลักสูตร 2) งานวิจัยด้านการสอน 3) งานวิจัยด้านการนิเทศ โดยในกลุ่มงานวิจัยแต่ละด้าน พบว่านักศึกษามีหัวข้องานวิจัยที่คล้ายกัน เช่น งานวิจัยด้านหลักสูตร ศรีรัตน์ ศรีโหมม (2544) ชิวิน จินดา โขติ (2547) บุญชู สุขเจริญ (2548) อารีย์ ทิมเมือง (2550) บุปผา พงษ์ไพบูลย์ (2553) ได้ทำวิจัย เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม งานวิจัยด้านการสอน ดุสิตา แดงประเสริฐ (2549) อภรณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์ (2550) มนภรณ์ ใจรู้อบ (2551) อธิษฐาน ทนใจชน (2552) บรรจง แสงนภาพรรณ (2556) ได้ ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ/ความสามารถ/ผลการเรียนรู้ ด้านต่าง ๆ ด้วยเทคนิค KWL Plus และ งานวิจัยด้านการนิเทศ สุทธิศักดิ์ ศรีสมบุรณ์ (2548) ยุพิน ยืนยง (2549) ประนอม พรหมเกตุ (2550) ศิริรัตน์ ขาติเขยแดง (2555) อรสา กุนศิลา (2556) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อ พัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้

จากการรวบรวมข้อมูลงานวิจัยในแต่ละด้านทั้งงานวิจัยด้านหลักสูตร ด้านการสอน และด้าน การนิเทศ ทำให้ผู้วิจัยมีข้อมูลเพียงพอที่จะใช้การวิเคราะห์งานวิจัย (analysis of research) ซึ่งเป็น ระเบียบวิธีวิจัยวิธีหนึ่งที่จะช่วยในการศึกษาหาความจริงของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น จากการรวบรวม งานวิจัยหลายเรื่อง ที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกันมาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติหรือวิเคราะห์ข้อมูล เชิงคุณภาพ และหาข้อสรุปเพื่อตอบปัญหาวิจัยนั้น ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้ การวิเคราะห์อภิมาน (Meta-analysis) เป็นวิธีการวิจัยแบบหนึ่งที่มีผู้ศึกษาหาข้อสรุปของ ผลการวิจัย โดยวิธีการสังเคราะห์ผลงานการ วิจัยเชิงปริมาณหลาย ๆ เรื่อง ที่ศึกษาปัญหาเดียวกัน โดยใช้ค่าสถิติที่เป็นดัชนีมาตรฐานที่นักวิจัยสร้างขึ้น แทนข้อค้นพบจากการวิจัยแต่ละเรื่องมาสังเคราะห์สรุปผลการวิจัยทั้งหมด เพื่อตอบปัญหาการวิจัยที่สนใจ (Glass, 1981; นงลักษณ์ วิรัชชัย และทิศนา แคมณี, 2546; อุทุมพร จามรมาน, 2531)การวิเคราะห์อภิมานเป็นการสังเคราะห์งานวิจัย ที่มีความซับซ้อน และผลการวิเคราะห์ที่ได้นั้นเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่ มีเงื่อนไข ซึ่งถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของการวิเคราะห์อภิมานที่จัดว่าเป็นนวัตกรรมที่สำคัญที่ได้รับการ พัฒนาขึ้นในวงการการสังเคราะห์งานวิจัย ทำให้การวิเคราะห์อภิมานมีลักษณะที่แตกต่างจากงานวิจัย โดยทั่วไป สำหรับการปริทัศน์งานวิจัย แม้ว่าจะได้ผลการปริทัศน์ที่ลุ่มลึก แต่ผลการวิจัยที่ได้ไม่มีการระบุ ขนาดของความสัมพันธ์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจนเหมือนเช่นในการวิเคราะห์อภิมาน นอกจากนี้ การวิเคราะห์

อภิमानมีประโยชน์สำคัญ ๆ สามารถสรุปได้ 4 ประการ คือ 1) ให้ผลวิเคราะห์ที่เป็นปรนัยสูง เชื่อถือได้ เนื่องจากวิธีวิเคราะห์เป็นระบบ ใช้สังเคราะห์งานวิจัยจำนวนมากได้ 2) วิธีการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบทำให้เห็นส่วนที่ขาดหายไปในแต่ละมุมต่าง ๆ ของปรากฏการณ์ที่ศึกษา 3) ให้ข้อค้นพบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปรับกับผลวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ซึ่งข้อค้นพบนี้หาไม่ได้จากงานวิจัยเพียงเรื่องเดียว 4) ถ้ามีงานวิจัยเรื่องหนึ่ง ให้ผลต่างจากงานวิจัยส่วนใหญ่ การวิเคราะห์อภิमानมีกระบวนการตรวจสอบหาสาเหตุได้ ทำให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในแง่มุมอื่น ๆ ต่อไป (Sipe and Curlett, 1996; Rubin, 1990; Hunter and Schmidt, 1990 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) การวิเคราะห์อภิमानสามารถทำการวิเคราะห์ได้กับงานวิจัย ประเภทเชิงทดลอง และเชิงสหสัมพันธ์เท่านั้น และส่วนงานวิจัยอื่น ๆ ที่ไม่อาจทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์อภิमानได้ จะสรุปสาระสำคัญ ๆ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นวิธีวิทยาการวิจัยที่ใช้กระบวนการหลายแบบมาสรุปอ้างอิงผลที่ได้จากข้อความ มีหลักสำคัญ คือ การจำแนกคำ กลุ่มคำ ประโยคข้อความเข้ากลุ่ม จากนั้นจัดกลุ่มนำเสนอข้อค้นพบพร้อมทั้งแปลความหมาย (Weber, 1985); (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2543) โดยมี 2 ขั้นตอน คือ 1) การแปลภาษาเป็นข้อมูลโดยการแยกเนื้อหาสาระออกเป็นประเด็นต่าง ๆ 2) การแปลข้อมูลออกเป็นตัวเลขโดยแปล เป็นจำนวนความถี่ ค่าคะแนน และหาความสัมพันธ์โดยใช้วิธีทางสถิติจะทำให้ได้ข้อมูลลักษณะเชิงบรรยายพรรณนา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อครู อาจารย์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร การสอนและการนิเทศ เพื่อนำไปใช้ต่อไปและเป็นแนวทางการพัฒนาความคิดในการพัฒนาหลักสูตร การสอนและการนิเทศ และจะเห็นได้ว่างานวิจัยเป็นเอกสารวิชาการที่มีความสำคัญยิ่งในการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา นอกจากจะเป็นเอกสารรายงานผลการศึกษาวิจัยของนิสิต นักศึกษาแล้ว ยังเป็น เอกสารอ้างอิงทางวิชาการที่ก่อให้เกิดความงอกงามและพัฒนาทางด้านวิชาการอย่างไม่หยุดยั้ง (บุญชม ศรีสะอาด, 2546) จากการศึกษายังพบว่างานวิจัยทางการศึกษาในปัจจุบันส่วนใหญ่นั้นเป็นงานวิจัยที่ทำเป็นวิทยานิพนธ์ เห็นได้จากงานวิจัยของ (วรารณณ์ บวรศิริ และสุมิตรา อังวัฒนกุล, 2541) ได้สังเคราะห์งานวิจัยด้านการเรียนการสอนในช่วงปีการศึกษา 2507-2536 จำนวน 5,848 เรื่อง พบว่างานวิจัย ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 88 เป็นงานวิจัยที่ทำเป็นวิทยานิพนธ์จากสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่างานวิจัยของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี แต่ยังไม่มีการสังเคราะห์งานวิจัยของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มาก่อน ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์งานวิจัยทางด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ ยุคปฏิรูปการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์อภิमानและการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ครู อาจารย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงสนใจการสังเคราะห์งานวิจัยทางด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ ยุคปฏิรูปการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์อภิमानและการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อศึกษาว่า ผลงานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร การสอนและการนิเทศ ยุคปฏิรูปการศึกษา มี

ขนาดอิทธิพลของผลการวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร การสอนและการนิเทศ มีความแตกต่างกันหรือไม่ ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร การสอนและการนิเทศมีสาระอะไรบ้าง และองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การสอนและการนิเทศที่ได้จากการวิเคราะห์อภิมานและการวิเคราะห์เนื้อหา มีแนวทางการพัฒนาต่อไปอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิเคราะห์อภิมานเป็นวิธีการหาค่าความแตกต่างหรือค่าความมากน้อยในงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ โดยการวิเคราะห์หาค่าขนาดอิทธิพล สามารถวิเคราะห์ได้ทั้งงานวิจัยเชิงทดลองและเชิงสหสัมพันธ์ การวิเคราะห์โดยวิธีนี้นับว่าเป็นการวิเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่ได้รับความนิยมและมีความน่าเชื่อถือ ซึ่ง (Glass, 1981) ให้นิยามของการวิเคราะห์อภิมานว่าเป็นการใช้วิธีการทางสถิติมาวิเคราะห์งานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาการวิจัยเดียวกัน โดยมีงานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นหน่วยในการวิเคราะห์และจะถูกแปลงให้เป็นหน่วยมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้สามารถสรุปผลรวมเข้าด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณด้านการสอนตามวิธีการของ Glass

การวิเคราะห์เชิงคุณลักษณะด้านหลักสูตรและการนิเทศด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบด้วย นิยามศัพท์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ผลการวิจัยด้านหลักสูตร ข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร นิยามศัพท์เกี่ยวกับการนิเทศ ขั้นตอนสำคัญในการนิเทศ ผลการวิจัยด้านการนิเทศ และข้อเสนอแนะด้านการนิเทศ

การเก็บรวบรวมข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยเพื่อนำมาวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่นักวิจัยการศึกษาได้ใช้เป็นกรอบแนวคิดการเก็บรวบรวมข้อมูลของ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) (อศิภรณ์ อินทรมณี, 2546) และ(ชินวงศ์ ศรีงาม, 2555) พอสรุปเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการสรุปงานวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มของงานวิจัยด้านหลักสูตร ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

1.2 ข้อมูลจำเป็นสำหรับการวิเคราะห์เชิงคุณลักษณะด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบด้วย จุดประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ผลการวิจัยด้านหลักสูตร และข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร

2. กลุ่มของงานวิจัยด้านการสอน ประกอบด้วย

2.1 ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการสอน กลุ่ม

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการสอน ตัวแปรตามด้านการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

2.2 ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์ถ้อยคำ ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม

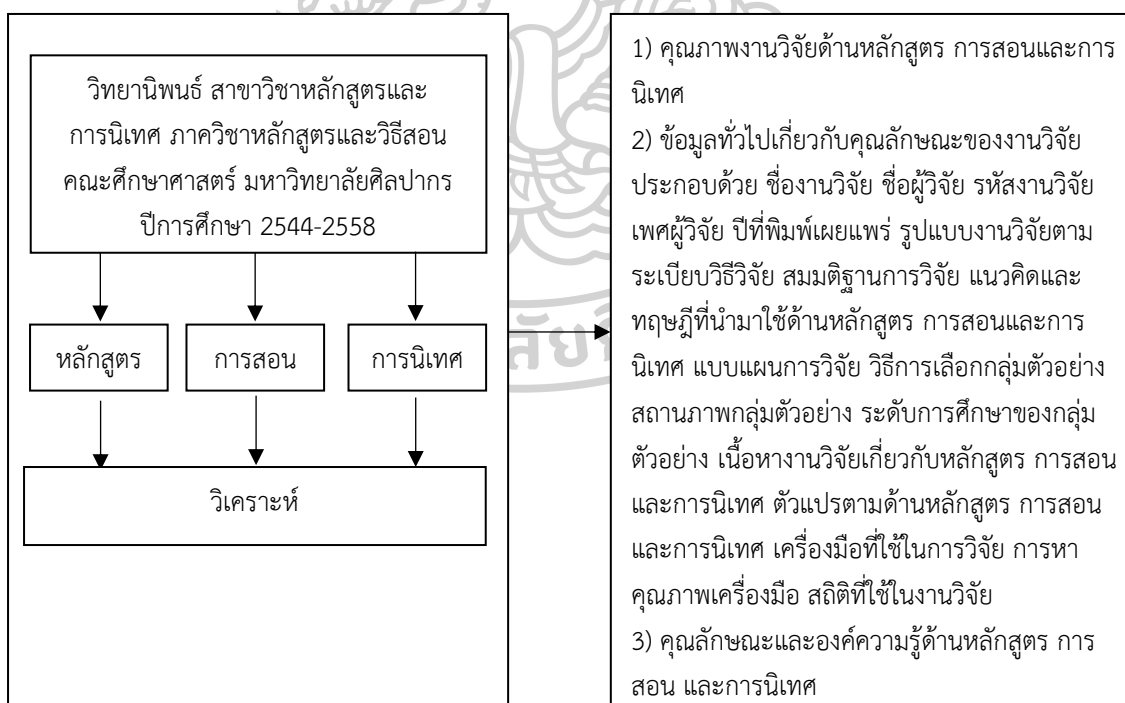
3. กลุ่มของงานวิจัยด้านการนิเทศ ประกอบด้วย

3.1 ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการนิเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

3.2 ข้อมูลจำเป็นสำหรับการวิเคราะห์เชิงคุณลักษณะด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบด้วย จุดประสงค์ในการนิเทศ ขั้นตอนสำคัญในการนิเทศ ผลการวิจัยด้านการนิเทศ และข้อเสนอแนะด้านการนิเทศ

จากกรอบแนวคิดดังกล่าวเขียนเป็นภาพได้ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อหาคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ
2. เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ

คำถามการวิจัย

1. คุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศอยู่ในระดับใดและเป็นอย่างไร
2. คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศคิดเป็นร้อยละเท่าใด และเป็นอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัย คือ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2544-2558 จำนวน 295 เล่ม
2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย
 - 2.1 คุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ
 - 2.2 คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ
3. วิธีการหาคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศโดยใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และวิธีการหาคุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศโดยใช้แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิเคราะห์งานวิจัย หมายถึง กระบวนการศึกษา วิเคราะห์ แยกสารประเภทผลงานวิจัย โดยใช้ระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับของคุณภาพงานวิจัย คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ โดยรวบรวมงานวิจัยมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติหรือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อตอบปัญหาการวิจัยที่ต้องการศึกษา

งานวิจัยด้านหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร หมายถึง วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2544-2558 ที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นต้นไป โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการประเมินผลการใช้หลักสูตร

งานวิจัยด้านการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร หมายถึง วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2544-2558 ที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นต้นไป

โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้วยแนวคิดในการเรียนการสอน รูปแบบการสอน วิธีสอน นวัตกรรมการสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

งานวิจัยด้านการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร หมายถึง วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2544-2558 ที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นต้นไป โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศ เทคนิคการนิเทศ กระบวนการนิเทศด้วยเทคนิควิธีต่าง ๆ และการพัฒนาคู่มือการนิเทศ

คุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ และการนำเสนอรายงานวิจัย วัดได้จากแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

คุณลักษณะด้านหลักสูตร หมายถึง ข้อมูลทั่วไปด้านหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร ตัวแปรตามด้านหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย วัดได้จากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร

องค์ความรู้ด้านหลักสูตร หมายถึง จุดประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ผลการวิจัยด้านหลักสูตร และข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร วัดได้จากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร

คุณลักษณะด้านการสอน หมายถึง ข้อมูลทั่วไปด้านการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการสอน แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับสาระการสอน ตัวแปรตามด้านการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย วัดได้จากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน

องค์ความรู้ด้านการสอน หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์จำแนกตามวิธีสอน และค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะจำแนกตามวิธีสอน วัดได้จากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน

คุณลักษณะด้านการนิเทศ หมายถึง ข้อมูลทั่วไปด้านการนิเทศ ซึ่งประกอบไปด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการนิเทศ แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่ม

ตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศ
ตัวแปรตามด้านการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย วัด
ได้จากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ

องค์ความรู้ด้านการนิเทศ หมายถึง จุดประสงค์ในการนิเทศ ขั้นตอนสำคัญในการนิเทศ
ผลการวิจัยด้านการนิเทศ และข้อเสนอแนะด้านการนิเทศวัดได้จากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย
และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้คุณภาพงานวิจัย ข้อมูลคุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอนและการ
นิเทศ
2. ได้ข้อค้นพบที่จะเป็นแนวทางในการแนะนำนักศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ไปพัฒนาวิทยานิพนธ์ต่อไป

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์งานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมในหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ (หลักสูตรก่อนฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556)
2. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ และหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)
3. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยการสอน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยการนิเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. การวิเคราะห์ห่อถึมาน การวิเคราะห์เนื้อหา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ (หลักสูตรก่อนฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556)

โครงสร้างหลักสูตร

แผน ก.	วิชาบังคับ	30 หน่วยกิต
	วิชาเลือก	6 หน่วยกิต
	รวมจำนวนหน่วยกิต	36 หน่วยกิต
	วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า)	12 หน่วยกิต
แผน ข.	วิชาบังคับ	38 หน่วยกิต
	วิชาเลือก	10 หน่วยกิต
	รวมจำนวนหน่วยกิต	48 หน่วยกิต

สำหรับผู้ที่จบปริญญาบัณฑิตสาขาวิชาอื่นนอกจากสาขาวิชาการศึกษา จะต้องศึกษารายวิชาต่อไปนี้ ในปีแรกที่เข้าเรียนระดับบัณฑิตศึกษา โดยไม่คิดค่าระดับและได้รับผลการศึกษาคือ S คือ

462 202	วิธีสอนทั่วไป (Methods of Teaching)	3(3-0-6)
463 101	จิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology)	3(3-0-6)
464 230	การวัดและประเมินผลการศึกษา (Educational Measurement and Evaluation)	3(3-0-6)

การแบ่งสายวิชาในการสอบประมวลความรู้

1. นักศึกษาที่เลือกเรียนแผน ก. มีสิทธิเข้าสอบประมวลความรู้ภายหลังจากที่ได้เรียนและสอบผ่านรายวิชาบังคับครบทุกรายวิชา มีจำนวน 30 หน่วยกิต และในการสอบประมวลความรู้กำหนดให้นักศึกษา สอบ 2 สายวิชา คือ

- 1.1 สายวิชาหลักสูตรและการนิเทศ
- 1.2 สายวิชาพื้นฐานทางการศึกษาที่เกี่ยวกับหลักสูตร การสอนและการนิเทศ

2. นักศึกษาที่เลือกเรียนแผน ข. มีสิทธิเข้าสอบประมวลความรู้ภายหลังจากที่ได้เรียนและสอบผ่านรายวิชาบังคับครบทุกวิชา มีจำนวน 38 หน่วยกิต และในการสอบประมวลความรู้กำหนดให้นักศึกษาสอบ 3 สาขาวิชา คือ

- 2.1 สายวิชาหลักสูตรและการนิเทศ
- 2.2 สายวิชาพื้นฐานทางการศึกษาที่เกี่ยวกับหลักสูตร การสอนและการนิเทศ
- 2.3 สายวิชาสถิติและการวิจัย

รายวิชาและหน่วยกิต

วิชาบังคับ สำหรับนักศึกษาแผน ก 30 หน่วยกิต และแผน ข จำนวน 38 หน่วยกิต โดยนักศึกษาทั้งแผน ก และแผน ข ต้องศึกษารายวิชาต่อไปนี้ จำนวน 30 หน่วยกิต

461 401	หลักการบริหารการศึกษา (Principles of Educational Administration)	2(2-0-4)
462 401	พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร (Foundations of Curriculum Development)	3(3-0-6)
462 402	ทฤษฎีหลักสูตร (Curriculum Theory)	3(3-0-6)
462 403	ปฏิบัติการการพัฒนาหลักสูตร 2(1-2-3) (Practicum in Curriculum Development)	
462 411	การออกแบบการสอน (Instructional Design)	3(2-2-5)
462 412	การนิเทศการสอน (Supervision of Instruction)	3(3-0-6)
462 413	ปฏิบัติการการนิเทศการสอน (Practicum in Instructional Supervision)	2(1-2-3)
463 462	พื้นฐานทางจิตวิทยาเพื่อการศึกษา (Psychological Foundations of Education)	2(2-0-4)
464 411	พื้นฐานทางปรัชญาเพื่อการศึกษา (Philosophical Foundations of Education)	2(2-0-4)
464 451	สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา (Statistics for Educational Research)	3(3-0-6)

464 460	วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Research Methodology in Behavioral and Social Sciences)	3(3-0-6)
467 391	พื้นฐานทางสังคมเพื่อการศึกษา (Social Foundations of Education)	2(2-0-4)

นักศึกษาแผน ข ต้องศึกษารายวิชาบังคับต่อไปนี้ อีก 8 หน่วยกิต คือ

462 428	การศึกษางานวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ (Research Studies on Curriculum and Supervision)	2(2-0-4)
462 429	การศึกษารายบุคคล (Individual Study)	6(1-0-17)

วิชาเลือก สำหรับนักศึกษาแผน ก 6 หน่วยกิต และสำหรับนักศึกษาแผน ข 10 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

461 498	ภาวะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership)	2(2-0-4)
461 419	การพัฒนาบุคลากร (Personnel Development)	2(1-2-3)
462 404	สัมมนาหลักสูตรประถมศึกษา (Seminar in Elementary School Curriculum)	2(2-0-4)
462 405	สัมมนาหลักสูตรมัธยมศึกษา (Seminar in Secondary School Curriculum)	2(2-0-4)
462 406	สัมมนาหลักสูตรอุดมศึกษา (Seminar in Higher Education Curriculum)	2(2-0-4)
462 414	ปัญหาการนิเทศการสอน (Problems in Instructional Supervision)	2(2-0-4)
462 415	ปฏิบัติการการนิเทศการฝึกสอน (Practicum in Supervision of Student Teaching)	2(1-2-3)
462 428	การศึกษางานวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ* (Research Studies on Curriculum and Supervision)	2(2-0-4)
463 421	สัมมนากระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Seminar in Group Process)	3(3-0-6)
464 452	สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทดลองและกึ่งทดลอง (Statistics for Experimental and Quasi Experimental Research)	3(3-0-6)
464 453	สถิติขั้นสูงเพื่อการวิจัยทางการศึกษา (Advanced Statistics for Educational Research)	3(3-0-6)
468 350	การสื่อสารการศึกษา (Educational Communications)	2(1-2-3)

และรายวิชาอื่นๆ ที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากรและสถาบันอื่น โดยความ เห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และหัวหน้าภาควิชา

วิชาภาษาต่างประเทศประจำสาขาวิชา

466 422 ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (มีค่าเทียบเท่า) 2(2-0-4)
(English for Graduate Students in Education)

ทั้งนี้ผู้ที่ลงเรียนวิชานี้ ไม่นับหน่วยกิตให้ และมีสิทธิได้รับการยกเว้นไม่ต้องสอบ ภาษาต่างประเทศ

วิทยานิพนธ์

462 430 วิทยานิพนธ์
(Thesis)

(มีค่าเทียบเท่า) 12 หน่วยกิต

เปรียบเทียบหลักสูตร

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบท เกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบหลักสูตร

ด้านบริบท (รายวิชาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ)			
รายวิชาเดิม	หน่วยกิต	รายวิชาปรับปรุง	หน่วยกิต
หมวดวิชาพื้นฐาน			
วิชาพื้นฐานทางการศึกษา			
464 451 สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา	3	464 451 สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา	3
464 461 พื้นฐานทางจิตวิทยาเพื่อการศึกษา	2	464 411 พื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา	3
464 411 พื้นฐานทางปรัชญาทางการศึกษา	2		
467 391 พื้นฐานทางสังคมเพื่อการศึกษา	2		
464 460 วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์	3		
วิชาพื้นฐานทางวิชาชีพศึกษานิเทศก์			
		462 141 กลยุทธ์การบริหารจัดการการนิเทศ	2
		462 ฝึกปฏิบัติการด้านการนิเทศ	3
หมวดวิชาเฉพาะด้าน			
วิชาบังคับเอก			
462 401 พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร	3	462 121 หลักการและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร	3
461 401 หลักการบริหารการศึกษา	2		
462 402 ทฤษฎีหลักสูตร	3		
462 403 ปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร	2		3

ด้านบริบท			
(รายวิชาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ)			
462 413 ปฏิบัติการนิเทศการสอน	2	462 225 ฝึกปฏิบัติทางด้านหลักสูตรและการนิเทศ	
462 411 การออกแบบการสอน	3	462 123 การออกแบบการสอน	3
462 412 การนิเทศการสอน	3	462 122 การนิเทศการสอน	3
		462 224 ระเบียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ	3
วิชาเลือก			
462 429 การศึกษารายบุคคล	2	462 235 สัมมนาประเด็นและแนวโน้มทางหลักสูตรและการนิเทศ	2
		462 121 หลักการและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร	3
462 428 การศึกษางานวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ	2	462 234 การศึกษาวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ	2
462 414 ปัญหาการนิเทศการสอน	2	462 233 กลยุทธ์การนิเทศ	2
		462 232 กลยุทธ์การบริหารจัดการหลักสูตร	(เพิ่ม) 2
		462 231 กระบวนทัศน์ทางหลักสูตรและการนิเทศ	(เพิ่ม) 2
วิทยานิพนธ์			
462 430 วิทยานิพนธ์	12	462 251 วิทยานิพนธ์	12
วิชาภาษาต่างประเทศ			
466 422 ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	5	466 500 ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	2
รวมรายวิชาเดิม	48	รวมรายวิชาที่ปรับปรุง	44

ที่มา : (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555)

จากตารางที่ 1 พบว่า มีการปรับเปลี่ยนรายวิชาและหน่วยกิตในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศจำแนกเป็นหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาเฉพาะด้าน วิทยานิพนธ์ และวิชาภาษาต่างประเทศ จากเดิม จำนวน 48 หน่วยกิต และปรับปรุงใหม่เป็น 39 หน่วยกิต และ 44 หน่วยกิตสำหรับนักศึกษาที่ต้องการใบประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ทั้งนี้มีรายละเอียดดังนี้

หมวดวิชาพื้นฐาน

วิชาพื้นฐานทางการศึกษา

463 461 พื้นฐานทางจิตวิทยาเพื่อการศึกษา 464 411 พื้นฐานทางปรัชญาทางการศึกษา และ 467 391 พื้นฐานทางสังคมเพื่อการศึกษา ปรับปรุงเป็น 464 411 พื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา

464 451 สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา ควรมีการเรียนเหมือนเดิม

464 460 วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ปรับปรุงชื่อวิชาเป็น 462 224
ระเบียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ และกำหนดเป็นรายวิชาบังคับแยก

วิชาพื้นฐานทางวิชาชีพศึกษานิเทศก์

กำหนดขึ้นใหม่เพื่อให้นักศึกษาที่ต้องการใบประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 หน่วย
กิตตินี้

462 141 กลยุทธ์การบริหารจัดการการนิเทศ

462 142 ฝึกปฏิบัติการด้านการนิเทศ

หมวดวิชาเฉพาะด้าน

วิชาบังคับแยก

461 401 หลักการบริหารการศึกษา และ 462 402 ทฤษฎีหลักสูตร ปรับปรุงเป็น 462
121 หลักการและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร

462 403 ปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรและ 462 413 ปฏิบัติการนิเทศการสอน ปรับปรุงเป็น
462 225 ฝึกปฏิบัติทางด้านหลักสูตรและการนิเทศ

462 411 การออกแบบการสอน ปรับปรุงเป็น 462 123 การออกแบบการสอน

462 412 การนิเทศการสอน ปรับปรุงเป็น 462 122 การนิเทศการสอน

วิชาเลือก

462 429 การศึกษารายบุคคล ปรับปรุงรหัสวิชาเป็น 462 235 สัมมนาประเด็นและ
แนวโน้มทางหลักสูตรและการนิเทศ

462 428 การศึกษางานวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ ปรับปรุงรหัสวิชาเป็น 462 234
การศึกษางานวิจัยทางด้านหลักสูตรและการนิเทศ

462 414 ปัญหาการนิเทศการสอน ปรับปรุงเป็น 462-233 กลยุทธ์การนิเทศ นอกจากนี้
ยังพบว่าในรายวิชาที่ปรับปรุง มีการเพิ่มรายวิชา 462 232 กลยุทธ์การบริหาร จัดการหลักสูตร และ
462 231 กระบวนทัศน์ทางหลักสูตรและการนิเทศ

วิทยานิพนธ์

462 430 วิทยานิพนธ์ ปรับปรุงรหัสวิชาเป็น 462 251 วิทยานิพนธ์

วิชาภาษาต่างประเทศประจำสาขาวิชา

466 422 ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ปรับปรุงชื่อวิชาเป็น 466
500 ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

จากการศึกษาและเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตร ในด้านบริบทของหลักสูตรพบว่า มีการ
ปรับปรุงรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือก รายวิชามีความเหมาะสมมาก คือราย
วิชาการวิจัยทางการศึกษา และเห็นว่า รายวิชาได้ส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการพัฒนา
และการวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ มีทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง มีพัฒนาทางเชาวน์อารมณ์
(EQ) ทำให้ผู้เรียนตระหนักในความสำคัญทางวัฒนธรรมทั้งระดับท้องถิ่นและระดับสากล มีการเพิ่ม
เวลาเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ เทคนิคและ รูปแบบการจัดการเรียนรู้การใช้สื่อ
และเทคโนโลยี นวัตกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนา หลักสูตร และเปิดวิชาเลือกเพิ่มขึ้น
เกี่ยวกับหลักสูตร การสอน หรือการนิเทศที่ระบุเฉพาะเรื่อง หรือระดับชั้นเรียน การจัดโครงสร้างของ

หลักสูตร และโครงสร้างรายวิชามีความเหมาะสมและ สอดคล้องกันควรมีการปรับปรุงให้เน้นการฝึกปฏิบัติ และให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน การพัฒนาหลักสูตรได้

2. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ และหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)

(มหาวิทยาลัยศิลปากร บัณฑิตวิทยาลัย, 2556)

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มี 1 แผนการศึกษา คือ แผน ก แบบ ก 2

ตารางที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ และหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)

โครงสร้างหลักสูตร	แผน ก แบบ ก 2	แผน ก แบบ ก 2 สำหรับผู้ที่ต้องการ ใบประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์
1. หมวดวิชาพื้นฐาน	9	14
1.1 วิชาพื้นฐานทางการศึกษา	9	9
1.2 วิชาพื้นฐานทางวิชาชีพศึกษานิเทศก์	-	5
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	21	21
2.1 วิชาบังคับ	15	15
2.2 วิชาเลือก	6	6
3. วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า)	12	12
รวมหน่วยกิต	42	47

หมายเหตุ

ผู้เข้าศึกษาที่ไม่มีพื้นฐานทางการศึกษาต้องลงทะเบียนเรียน 3 รายวิชา ประกอบด้วย

1. รายวิชา 462 202 วิธีสอนทั่วไป 2(2-0-4)
2. รายวิชา 463 201 จิตวิทยาการศึกษา 2(2-0-4)
3. รายวิชา 464 230 การวัดและประเมินผลการศึกษา 2(1-2-3)

โดยไม่นับหน่วยกิต และต้องสอบผ่านให้ได้ผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ S

การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

นักศึกษาต้องเข้าสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ภายหลังจากที่ได้เรียน และสอบผ่านรายวิชา (Course Work) ครบทุกรายวิชา

รายวิชาและหน่วยกิต

แผน ก แบบ ก 2

1. หมวดวิชาพื้นฐาน จำนวน 9 หน่วยกิต

1.1 วิชาพื้นฐานทางการศึกษา จำนวน 9 หน่วยกิต

446 411	พื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา (Foundation of Education for Development)	3(3-0-6)
464 461	สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา (Statistics for Educational Research)	3(3-0-6)
473 512	การวัดและประเมินผลทางการศึกษาสำหรับครู (Educational Assessment and Evaluation for Teachers)	3(3-0-6)

รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต

466 503	ภาษาอังกฤษสำหรับครู (English for Teachers)	2(2-0-4)
473 511	สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน (Instructional Media and Innovation)	2(2-0-4)

ทั้งนี้ สำหรับนักศึกษาที่สอบภาษาต่างประเทศได้คะแนนตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ไม่ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชา 466 503 ภาษาอังกฤษสำหรับครู (English for Teachers)

1.2 วิชาพื้นฐานทางวิชาชีพครู

ไม่มี

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน จำนวนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต

2.1 วิชาบังคับ จำนวน 15 หน่วยกิต

462 521	หลักการและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร (Principles and Theories in Curriculum Development)	3(3-0-6)
462 522	การนิเทศการสอน (Supervision of Instruction)	3(3-0-6)
462 523	การออกแบบการสอน (Instructional Design)	3(3-0-6)
462 524	ระเบียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ (Research Methodology in Curriculum and Supervision)	3(3-0-6)
462 525	ฝึกปฏิบัติการด้านหลักสูตรและการนิเทศ (Practicum in Curriculum and Supervision)	3(2-2-5)

2.2 วิชาเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

462 531	กระบวนทัศน์ทางหลักสูตรและการนิเทศ (Paradigm in Curriculum and Supervision)	2(2-0-4)
462 532	กลยุทธ์การบริหารจัดการหลักสูตร (Curriculum Management Strategies)	2(2-0-4)

462 533	กลยุทธ์การนิเทศ (Strategies of Supervision)	2(2-0-4)
462 534	การศึกษาวิจัยด้านหลักสูตรและการนิเทศ (Research Studies on Curriculum and Supervision)	2(2-0-4)
462 535	สัมมนาประเด็นและแนวโน้มทางหลักสูตรและการนิเทศ (Seminar Issues and Trends in Curriculum and Supervision)	2(2-0-4)

3. วิทยานิพนธ์

462 551	วิทยานิพนธ์ (Thesis)	มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต
---------	-------------------------	----------------------------

แผน ก แบบ ก 2 สำหรับผู้ที่ต้องการใบประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์

1. หมวดวิชาพื้นฐาน จำนวน 9 หน่วยกิต

1.1 วิชาพื้นฐานทางการศึกษา จำนวน 9 หน่วยกิต

464 411	พื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา (Foundation of Education for Development)	3(3-0-6)
464 461	สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา (Statistics for Educational Research)	3(3-0-6)
473 512	การวัดและประเมินผลทางการศึกษาสำหรับครู (Educational Assessment and Evaluation for Teachers)	3(3-0-6)

รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต

466 503	ภาษาอังกฤษสำหรับครู (English for Teachers)	2(2-0-4)
473 511	สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน (Instructional Media and Innovation)	2(2-0-4)

ทั้งนี้ สำหรับนักศึกษาที่สอบภาษาต่างประเทศได้คะแนนตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ไม่ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชา 466 503 ภาษาอังกฤษสำหรับครู (English for Teachers)

1.2 วิชาพื้นฐานทางวิชาชีพศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 หน่วยกิต

462 541	กลยุทธ์การบริหารจัดการการนิเทศ (Strategies for Supervision Management)	2(2-0-4)
462 542	ฝึกปฏิบัติการวิชาชีพการนิเทศ (Internship for Professional Supervision)	3(0-6-3)

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน จำนวนไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต

2.1 วิชาบังคับ จำนวน 15 หน่วยกิต

462 521	หลักการและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร (Principles and Theories in Curriculum Development)	3(3-0-6)
---------	--	----------

462 522	การนิเทศการสอน (Supervision of Instruction)	3(3-0-6)
462 523	การออกแบบการสอน (Instructional Design)	3(3-0-6)
462 524	ระเบียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ (Research Methodology in Curriculum and Supervision)	3(3-0-6)
462 525	ฝึกปฏิบัติการด้านหลักสูตรและการนิเทศ (Practicum in Curriculum and Supervision)	3(2-2-5)

2.2 วิชาเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

462 531	กระบวนทัศน์ทางหลักสูตรและการนิเทศ (Paradigm in Curriculum and Supervision)	2(2-0-4)
462 532	กลยุทธ์การบริหารจัดการหลักสูตร (Curriculum Management Strategies)	2(2-0-4)
462 533	กลยุทธ์การนิเทศ (Strategies of Supervision)	2(2-0-4)
462 534	การศึกษาวิจัยด้านหลักสูตรและการนิเทศ (Research Studies on Curriculum and Supervision)	2(2-0-4)
462 535	สัมมนาประเด็นและแนวโน้มทางหลักสูตรและการนิเทศ (Seminar Issues and Trends in Curriculum and Supervision)	2(2-0-4)

3. วิทยานิพนธ์

462 551	วิทยานิพนธ์ (Thesis)	มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต
---------	-------------------------	----------------------------

จากข้อกำหนดข้างต้นทำให้สรุปได้ว่า หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ให้ความสำคัญกับการค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร การสอน และการนิเทศ ซึ่งจะได้เห็นจากโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดให้นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรจึงจะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 ความหมายของหลักสูตร

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2558 ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในการศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากนี้ นักการศึกษาทั้งไทยและต่างชาติได้ให้ความหมายของหลักสูตร ไว้สอดคล้องกันว่า

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ ที่จัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรม โครงการหรือแผน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

ให้ผู้เรียน ได้พัฒนาและมีคุณลักษณะตามความมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2537); (กาญจนา คุณารักษ์, 2540); (ธำรง บัวศรี, 2542); (Taba, 1962); (Oliva, 1992)

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จัดทำขึ้นหรือได้กำหนดขึ้น อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา ด้านเจตคติ รวมทั้งคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการให้ เกิดขึ้นกับผู้เรียน

3.2 องค์ประกอบหลักสูตร

องค์ประกอบหลักสูตรที่สำคัญมี 4 ประการ คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร (Objectives) เนื้อหา (Contents) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Activities) และการประเมินผล (Evaluation) (Taba, 1962); (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2537); (บุญชม ศรีสะอาด, 2546) นอกจากนี้ (ธำรง บัวศรี, 2542) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าองค์ประกอบของหลักสูตรนั้นอาจมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นได้ เพื่อให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3.3 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

Saylor (1981) และสังัด อุทรานันท์ (2532) มีความเห็นสอดคล้องกันว่าการพัฒนาหลักสูตรมีความหมายที่เด่นชัดที่สุดอยู่ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่หนึ่ง หมายถึง การทำให้ดีขึ้นหรือทำให้สมบูรณ์มากขึ้น และลักษณะที่สอง หมายถึง การทำให้เกิดมีขึ้นหรือการสร้างหลักสูตรขึ้นใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่เลย

3.4 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

Taba (1962) ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรที่สำคัญ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวินิจฉัยความต้องการของผู้เรียน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การเลือกเนื้อหา
4. การจัดเนื้อหาสาระ
5. การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
6. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
7. การประเมินผล

Saylor (1981) ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรที่สำคัญ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. เป้าหมาย จุดมุ่งหมายและขอบเขต
2. การออกแบบหลักสูตร
3. การใช้หลักสูตร
4. การประเมินหลักสูตร

Oliva (1992) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา ปรัชญาและหลักจิตวิทยาการศึกษา ซึ่งเป้าหมายนี้เป็นความเชื่อที่ได้มาจากต้องการของสังคมและผู้เรียน
2. วิเคราะห์ความต้องการของชุมชน ผู้เรียน และเนื้อหาวิชา
3. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
4. กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

5. จัดโครงสร้างของหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้
6. กำหนดจุดหมายของการเรียนการสอน
7. กำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน
8. เลือกยุทธวิธีการจัดการเรียนการสอน
9. เลือกวิธีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน
10. นำยุทธวิธีการจัดการเรียนการสอนไปใช้
11. ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนไปใช้
12. ประเมินผลหลักสูตร

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว พบว่า มีขั้นตอนสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกันดังนี้ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (ผู้เรียน สังคม เนื้อหารายวิชา) การออกแบบหลักสูตร (การกำหนดจุดมุ่งหมาย การเลือกเนื้อหา การจัดเนื้อหาสาระ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน) การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร

3.5 รูปแบบการวิจัยหลักสูตร

รูปแบบของการวิจัยหลักสูตร มีดังนี้ (ประพนธ์ เจียรกุล, 2551)

1. การวิจัยกึ่งพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร คือการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) การวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียน การวิจัยประเภทนี้จะให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและพัฒนาการของผู้เรียน 2) การวิจัยเกี่ยวกับสภาพสังคม สภาพสังคมที่เปลี่ยนไปย่อมมีผลต่อการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงนั้นได้ 3) การวิจัยเกี่ยวกับธรรมชาติและควมก้าวหน้าของความรู้ในวิชาต่าง ๆ ความรู้ที่เพิ่มขึ้นย่อมทำให้หลักสูตรเดิมล้าสมัย จึงต้องมีการวิจัยเพื่อนำข้อสรุปมาพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

2. การวิจัยเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาหลักสูตร ในประเทศซึ่งหลักสูตรถูกกำหนดโดยหน่วยงานส่วนกลาง เช่น ประเทศไทย ทำให้ต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับประชากรตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ของสังคม เพื่อนำไปพิจารณาในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับหลักสูตรที่จะใช้ในโรงเรียนระดับต่าง ๆ เช่น การประเมินความรู้และทักษะของนักเรียนในด้านต่าง ๆ

3. การวิจัยด้านหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร วิธีที่ใช้ในการวิจัย คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4. การวิจัยการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การวิจัยกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งเกิดขึ้นในโรงเรียน สามารถวิจัยในภาพรวมของการบริหารหลักสูตร หรือวิจัยเฉพาะในรายวิชาต่าง ๆ วิธีที่ใช้ในการวิจัยใช้ได้ทั้งวิธีเชิงพรรณนา วิธีเชิงทดลอง และวิธีเชิงคุณภาพ

5. การประเมินหลักสูตร หมายถึง การวิจัยเชิงประเมินเพื่อตัดสินความสำเร็จของหลักสูตรนั้น ๆ ตามที่ (สงป ลักษณ์, 2551) ได้สรุปว่า การวิจัยและประเมินหลักสูตรมีความจำเป็นเพื่อศึกษาความรู้ความจริงในแง่มุมต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร คือ 1) หาความรู้ความจริงเพื่อทราบความจำเป็นและความต้องการของประชากรเป้าหมายของหลักสูตร เพื่อใช้เป็นพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตร เรียกว่า การประเมินความจำเป็น 2) หาความรู้ความจริงเกี่ยวกับแนวการจัดการหลักสูตร ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การกำหนดหลักการ กำหนดจุดหมาย และกำหนดโครงสร้างของเนื้อหาวิชา หรือลักษณะความรู้

ความสามารถ ทักษะเจตคติต่าง ๆ ที่ควรบรรจุไว้ในหลักสูตรที่จะสนองหลักการและสอดคล้องกับจุดหมายต่าง ๆ 3) หาความรู้ความจริงเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้น เรียกว่า การประเมินหลักสูตร 4) หาความรู้ความจริงเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ซึ่งมักเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การสร้างความพร้อมก่อนใช้หลักสูตร การพัฒนาบุคลากรผู้จะเป็นผู้ปฏิบัติตามหลักสูตร การแสวงหาแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีสอน กิจกรรมการเรียน การพัฒนาสื่อการเรียน การใช้สื่อการเรียน และการวัดประเมินผลการเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรให้บังเกิดผลครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 5) หาความรู้ความจริงเกี่ยวกับผลการใช้หลักสูตร หรือประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร

3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วารุจี สินธุบุญ (2549) ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านข้อมูลทั่วไปของงานวิจัย 2) เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยเชิง คุณลักษณะของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความต้องการหลักสูตรท้องถิ่นของชุมชน องค์ประกอบของหลักสูตรท้องถิ่น กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้หลักสูตรท้องถิ่น ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ เป็นวิทยานิพนธ์และงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ พ.ศ.2540 - 2549 และผ่านเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัยตามที่คุณวิจัยกำหนดไว้ จำนวน 61 เรื่อง ผลการวิจัย พบว่า 1) งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่ทำเพื่อประกอบการศึกษา และเป็นงานวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอน ผู้บริหาร นักเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ และ 2) ผลการสังเคราะห์เนื้อหาสรุปได้ดังนี้ คือ ชุมชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรและต้องการให้ครูสอนโดยใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น หลักสูตรท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีองค์ประกอบ 6 ด้าน และพัฒนาโดยใช้กระบวนการ 4 ขั้นตอน ซึ่ง มีการใช้รูปแบบการพัฒนา 2 ลักษณะโดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาที่จำแนกได้ คือ ปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการบริหาร จัดการ และปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของชุมชนและท้องถิ่น ส่วนประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ หลักสูตรท้องถิ่น พบว่า มีประโยชน์ต่อทั้งผู้เรียน ครู ชุมชน และได้มีการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ ประโยชน์ ส่วนปัญหา/อุปสรรคที่พบส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านปัจจัยได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

ศกร พรหมทา (2557) ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 จนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยใช้การสังเคราะห์เชิง คุณลักษณะ ด้วยแบบบันทึกคุณลักษณะวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจง ความถี่และการหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุ ศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยทำการพัฒนาหลักสูตร

ท้องถิ่น ระดับชั้นประถมศึกษา ใช้ใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื้อหาเกี่ยวกับ อาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม ประเพณีในท้องถิ่น ในแต่ละหลักสูตรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 4-9 แผน เวลาสอน 20-40 ชั่วโมง วิชาหลักสูตร ระบุไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประมาณ 30 คน 2) องค์ความรู้ที่ได้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่นจากการสังเคราะห์ มีรายละเอียดดังนี้ (1) ปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ได้แก่ หลักสูตร เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น บุคลากร อาคารสถานที่ สื่อวัสดุอุปกรณ์และแหล่ง การเรียนรู้ (2) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีกระบวนการสร้าง ใช้ และประเมินหลักสูตร โดยครู ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาที่จัดทำหลักสูตรทำการตรวจสอบ คุณภาพ ผู้สอนคือ ผู้วิจัยหรือครู และวิทยากรท้องถิ่น จัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ภายในและ นอกห้องเรียน มีการจัดทำวัสดุหลักสูตร สื่อวัสดุและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประเมินผู้เรียนโดย การทดสอบก่อน-หลัง เรียน ประเมินหลักสูตรจากแบบสอบถาม/แบบวัดเจตคติ (3) ผลที่ได้จากการ พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ได้แก่ รูปแบบ ของหลักสูตรท้องถิ่น เป็นการปรับเนื้อหาหรือกิจกรรมการ เรียนการสอนในรายวิชาที่มีอยู่แล้วหรือพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่นขึ้นใหม่ เนื้อหาในหลักสูตร กิจกรรม การเรียนการสอน ได้แก่ การสอนเนื้อหาที่เน้นให้เกิดทักษะโดยการสาธิต แล้วลงมือปฏิบัติหรือการ สอนเนื้อหาที่เน้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา สื่อการเรียนรู้และวัสดุหลักสูตร ได้แก่ สื่อวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกหัด ผู้สอนใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในระหว่างการเรียน การ สอนและหลังจากการเรียนการสอน วัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยแบบสังเกตพฤติกรรม แบบทดสอบหลัง เรียน แบบประเมินผลงานหรือแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน 3) งานวิจัยที่ทา การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสภาพทั่วไป ในการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่นของสถานศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ทางการศึกษาในด้านแนวทางการดำเนินงาน ปัญหา และผู้ที่มี ส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้อง

4. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยการสอน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 แนวคิดเรื่องวิทยาการจัดการเรียนรู้ด้านการสอน

ศิริวรรณ วณิชฉัตรนารชัย (2558: 98) ได้กล่าวว่า วิทยาการจัดการเรียนรู้คือองค์ประกอบ ของการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งหมดที่ผู้สอนได้ศึกษาและคิดสรรเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุสัมฤทธิ์ผลที่ได้กำหนดไว้ รูปแบบการเรียนการสอนวิธีสอน และ เทคนิคการสอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของวิทยาการจัดการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการสำคัญของการพัฒนา ความรู้ ทักษะ และเจตคติให้กับผู้เรียน การเลือกใช้รูปแบบการเรียนการสอน วิธีสอน และเทคนิคการ สอนที่เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ รวมทั้งจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญจะช่วยส่งเสริมความรู้ความคิดและทักษะที่จำเป็นให้กับผู้เรียนได้ รูปแบบการเรียน การสอน วิธีสอน และเทคนิคการสอนมีหลักการ แนวความคิด และปัจจัยอื่น ๆ มากมายที่เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กันอยู่ในขั้นตอนการดำเนินการ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องศึกษา วิเคราะห์ทำความเข้าใจและฝึกทดลองใช้จนเกิดความชำนาญก่อนการนำไปใช้จริงเสมอ นักการศึกษาได้แบ่งประเภท ของรูปแบบการสอนที่แตกต่างกันออกไปตามแนวคิด ความเชื่อที่แตกต่างกัน ซึ่งแต่ละรูปแบบการ สอนมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เมื่อนำไปจัดการเรียนการสอนมิได้หมายความว่าผลที่ได้จะมีเพียงด้าน

เดี่ยวอาจจะเกิดการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ด้วย การจัดกลุ่มเป็นเพียงแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนนั้นมีวัตถุประสงค์หลักเป็นไปทิศทางใดเท่านั้น นอกจากนี้ต้องใช้วิทยาการการเรียนรู้ต่าง ๆ มาปรับใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยศึกษาวิธีการสอนใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นตามจุดเน้น และการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4.2 รูปแบบการเรียนการสอน

Soylor, Alexander and Lewis (1981) ได้กล่าวว่ารูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แบบหรือแผน (pattern) ของการสอนที่มีการจัดกระทำพฤติกรรมขึ้นจำนวนหนึ่งซึ่งมีความแตกต่างกันเพื่อจุดหมายหรือจุดเน้นเฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง

Joyce, Weil and Calhoun (2004) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนว่าเป็นแผนหรือแบบซึ่งสามารถใช้เพื่อการสอนในห้องเรียนทางตรง หรือการสอนเป็นกลุ่มย่อย เพื่อจัดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งรวมทั้งหนังสือ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และหลักสูตรรายวิชาแต่ละรูปแบบ

ศิริวรรณ วณิชชวณวรชัย (2558: 101) ได้กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีสอน เทคนิคการสอน เข้ามาช่วยให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนต้องกำหนดรายละเอียดในการเตรียมการสอน การดำเนินการสอนและการประเมินผลเพื่อให้ทราบถึงวิธีการที่ผู้เรียนจะบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้

ทิตนา แชมณี (2559) ให้ความหมายของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอน ที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบตามหลักปรัชญาทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ และได้ข้อสรุปว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับระบบการเรียนการสอนมีความหมายเหมือนกัน แต่นิยมใช้ต่างกันในแง่ของระบบย่อยและ ระบบใหญ่ ระบบการจัดการเรียนการสอนใช้กับระบบใหญ่ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนการสอนโดยรวม ส่วนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนิยมใช้กับระบบย่อยกว่า เช่น รูปแบบวิธีสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง วิธีสอนแบบแก้ปัญหา วิธีสอนแบบสืบสวน สอบสวน เป็นต้น

จากแนวความคิดเกี่ยวกับความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แผนหรือแบบที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่าง ๆ โดยใช้วิธีสอน และเทคนิคต่าง ๆ เพื่อมุ่งให้เกิดจุดหมายตามที่คาดไว้

4.3 รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล

รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากลซึ่ง รองศาสตราจารย์ ดร. ทิตนา แชมณี ได้คัดเลือกมานำเสนอ ล้วนได้รับการพิสูจน์ทดสอบประสิทธิภาพมาแล้วและมีผู้นิยมนำไปใช้ในการเรียนการสอนโดยทั่วไป แต่ เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวมีจำนวนมาก เพื่อความสะดวกในการศึกษา และการนำไปใช้ จึงได้ จัดหมวดหมู่ของรูปแบบเหล่านั้นตามลักษณะของวัตถุประสงค์เฉพาะหรือเจตนารมณ์ของรูปแบบ ซึ่งสามารถ จัดกลุ่มได้เป็น 5 หมวดดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย(cognitive domain)

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย(affective domain)
3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย(psycho-motor domain)
4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ(process skill)
5. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ(integration)

เนื่องจากจำนวนรูปแบบและรายละเอียดของแต่ละรูปแบบมากเกินไปที่จะนำเสนอไว้ในที่นี้ได้ทั้งหมด จึงได้คัดสรรและนำเสนอเฉพาะรูปแบบที่ รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แคมมณี ประเมินว่าเป็นรูปแบบที่จะเป็นประโยชน์ต่อครูส่วนใหญ่และมีโอกาสนำไปใช้ได้มาก โดยจะนำเสนอเฉพาะสาระที่เป็นแก่นสำคัญของ รูปแบบ 4 ประการ คือ ทฤษฎีหรือหลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ และผลที่จะได้รับจากการใช้รูปแบบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านได้ภาพรวมของรูปแบบ อันจะช่วยให้สามารถตัดสินใจ ในเบื้องต้นได้ว่าใช้รูปแบบใดตรงกับความต้องการของตน หากตัดสินใจแล้ว ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมใน รูปแบบใด สามารถไปศึกษาเพิ่มเติมได้จากหนังสือซึ่งให้รายชื่อไว้ในบรรณานุกรม อนึ่ง รูปแบบการเรียนการสอนที่นำเสนอนี้ ล้วนเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งสิ้น เพียงแต่มีความแตกต่างกันตรงจุดเน้นของด้านที่ต้องการพัฒนาในตัวผู้เรียนและปริมาณของการมีส่วนร่วม ร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งมีมากน้อยแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ท่านผู้อ่านพึงระลึกอยู่เสมอว่า แม้ รูปแบบแต่ละหมวดหมู่จะมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน ก็ได้หมายความว่า รูปแบบนั้นไม่ได้ใช้หรือพัฒนา ความสามารถทางด้านอื่น ๆ เลย อันที่จริงแล้ว การสอนแต่ละครั้งมักประกอบไปด้วยองค์ประกอบทั้งทางด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย รวมทั้งทักษะกระบวนการทางสติปัญญา เพราะองค์ประกอบทั้งหมดมีความ เกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิด การจัดหมวดหมู่ของรูปแบบเป็นเพียงเครื่องแสดงให้เห็นว่า รูปแบบ นั้น มีวัตถุประสงค์ หลักมุ่งเน้นไปทางใดเท่านั้น แต่ส่วนประกอบด้านอื่น ๆ ก็ยังคงมีอยู่ เพียงแต่จะมีน้อยกว่าจุดเน้นเท่านั้น

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain)

รูปแบบการเรียนการสอนในหมวดนี้ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งเนื้อหาสาระนั้นอาจอยู่ในรูปของข้อมูล ข้อเท็จจริง มโนทัศน์ หรือความคิด รวบรวม รูปแบบที่คัดเลือกมานำเสนอในที่นี้มี 5 รูปแบบ ดังนี้

- 1.1 รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

Joyce (2004) พัฒนารูปแบบนี้ขึ้นโดยใช้แนวคิดของบรูเนอร์ กูดนาว และออสติน (Bruner, Goodnow, และ Austin) การเรียนรู้มโนทัศน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น สามารถทำได้โดยการ ค้นหาคุณสมบัติเฉพาะที่สำคัญของสิ่งนั้น เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่ใช่และไม่ใช่ สิ่งนั้นออกจากกันได้

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มโนทัศน์ของเนื้อหาสาระต่าง ๆ อย่างเข้าใจ และสามารถให้ คำนิยามของมโนทัศน์นั้นด้วยตนเอง

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ผู้สอนเตรียมข้อมูลสำหรับผู้เรียนฝึกหัดจำแนก ผู้สอนเตรียมข้อมูล 2 ชุด ชุดหนึ่งเป็นตัวอย่างของมโนทัศน์ที่ต้องการสอน อีกชุดหนึ่งไม่ใช่ตัวอย่าง ของมโนทัศน์ที่ต้องการสอน ใน

การเลือกตัวอย่างข้อมูล 2 ชุดข้างต้น ผู้สอนจะต้องเลือกหาตัวอย่างที่มีจำนวนมากพอที่จะ ครอบคลุม ลักษณะของมโนทัศน์ที่ต้องการนั้น ถ้ามโนทัศน์ที่ต้องการสอนเป็นเรื่องยากและซับซ้อนหรือเป็น นามธรรม อาจใช้วิธีการยกเป็นตัวอย่าง เรื่องสั้น ๆ ที่ผู้สอนแต่งขึ้นเองนำเสนอแก่ผู้เรียน ผู้สอนเตรียม สื่อการสอนที่เหมาะสมจะใช้นำเสนอตัวอย่างมโนทัศน์เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะต่าง ๆ ของมโนทัศน์ที่ ต้องการสอนอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 2 ผู้สอนอธิบายกติกาในการเรียนให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจตรงกัน ผู้สอนชี้แจงวิธีการ เรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนเริ่มกิจกรรมโดยอาจสาธิตวิธีการและให้ผู้เรียนลองทำตามที่ผู้สอนบอก จนกระทั่งผู้เรียนเกิดความเข้าใจพอสมควร

ขั้นที่ 3 ผู้สอนเสนอข้อมูลตัวอย่างของมโนทัศน์ที่ต้องการสอน และข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวอย่าง ของมโนทัศน์ที่ต้องการสอน การนำเสนอข้อมูลตัวอย่างนี้ทำได้หลายแบบ แต่ละแบบมีจุดเด่น - จุด ด้อย ดังต่อไปนี้

1) นำเสนอข้อมูลที่เป็นตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนทีละข้อมูลจนหมดทั้งชุด โดยบอกให้ ผู้เรียนรู้ว่าเป็น ตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนแล้วตามด้วยข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนทีละข้อมูล จนครบหมดทั้งชุดเช่นกัน โดยบอกให้ผู้เรียนรู้ว่าข้อมูลชุดหลังนี้ไม่ใช่สิ่งที่จะสอน ผู้เรียนจะต้องสังเกต ตัวอย่างทั้ง 2 ชุด และคิดหา คุณสมบัติร่วมและคุณสมบัติที่แตกต่างกัน เทคนิควิธีนี้สามารถช่วยให้ ผู้เรียนสร้างมโนทัศน์ได้เร็วแต่ใช้ ภาระงานการคติน้อย

2) เสนอข้อมูลที่ใช่และไม่ใช่ตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนสลับกันไปจนครบ เทคนิควิธีนี้ช่วย สร้างมโนทัศน์ได้ ช้ากว่าเทคนิคแรก แต่ได้ใช้ภาระงานการคิดมากกว่า

3) เสนอข้อมูลที่ใช่และไม่ใช่ตัวอย่างของสิ่งที่จะสอนอย่างละ 1 ข้อมูล แล้วเสนอข้อมูลที่ เหลือทั้งหมดที ละข้อมูลโดยให้ผู้เรียนตอบว่าข้อมูลแต่ละข้อมูลที่เหลือนั้นใช่หรือไม่ใช่ตัวอย่างที่จะ สอน เมื่อผู้เรียนตอบ ผู้สอน จะเฉลยว่าถูกหรือผิด วิธีนี้ผู้เรียนจะได้ใช้ภาระงานการคิดในการทดสอบ สมมติฐานของตนไปที่ละขั้นตอน

4) เสนอข้อมูลที่ใช่และไม่ใช่ตัวอย่างสิ่งที่จะสอนอย่างละ 1 ข้อมูล แล้วให้ผู้เรียนช่วยกัน ยกตัวอย่างข้อมูล ที่ผู้เรียนคิดว่าใช่ตัวอย่างของสิ่งที่จะสอน โดยผู้สอนจะเป็นผู้ตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ วิธี นี้ผู้เรียนจะมีโอกาสคิดมาก ขึ้นอีก

ขั้นที่ 4 ให้ผู้เรียนบอกคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งที่ต้องการสอน จากกิจกรรมที่ผ่านมาใน ขั้นต้น ๆ ผู้เรียนจะต้องพยายามหาคุณสมบัติเฉพาะของตัวอย่างที่ใช่และไม่ใช่สิ่ง ที่ผู้เรียนต้องการสอน และทดสอบคำตอบของตน หากคำตอบของตนผิดผู้เรียนก็ต้องหาคำตอบใหม่ซึ่งก็ หมายความว่า ต้องเปลี่ยนสมมติฐานที่เป็นฐานของคำตอบเดิม ด้วยวิธีนี้ผู้เรียนจะค่อย ๆ สร้างความคิดรวบยอด ของ สิ่งนั้นขึ้นมา ซึ่งก็จะมาจากคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้นนั่นเอง

ขั้นที่ 5 ให้ผู้เรียนสรุปและให้คำจำกัดความของสิ่งที่ต้องการสอน เมื่อผู้เรียนได้รายการ ของคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งที่ต้องการสอนแล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันเรียบเรียง ให้เป็นคำนิยามหรือ คำจำกัดความที่ 6 ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายร่วมกันถึงวิธีการที่ผู้เรียนใช้ในการหาคำตอบ ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการคิดของตัวเอง

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้ตามรูปแบบ เนื่องจากผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มโน ทัศน์ จากการคิด วิเคราะห์และตัวอย่างที่หลากหลาย ดังนั้นผล ที่ผู้เรียนจะได้รับโดยตรงคือ จะเกิด

ความเข้าใจในมโนทัศน์นั้น และได้เรียนรู้ทักษะการสร้างมโนทัศน์ซึ่งสามารถ นำไปใช้ในการทำความเข้าใจในมโนทัศน์อื่น ๆ ต่อไปได้ รวมทั้งช่วยพัฒนาทักษะการใช้เหตุผลโดยการอุปนัย (inductive reasoning) อีกด้วย

1.2 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกานเย (Gagne's Instructional Model)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

Gagne (1985) ได้พัฒนาทฤษฎีเงื่อนไขการเรียนรู้ (Condition of Learning) ซึ่งมี 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ และทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้ของกานเย อธิบายว่าปรากฏการณ์การเรียนรู้มีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ 1) ผลการเรียนรู้หรือความสามารถด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ ซึ่งมีอยู่ 5 ประเภทคือทักษะทางปัญญา (intellectual skill) ซึ่งประกอบด้วย การจำแนกแยกแยะ การสร้างความคิดรวบยอด การสร้างกฎ การสร้าง กระบวนการหรือกฎขั้นสูง ความสามารถด้านต่อไปคือ กลวิธีในการเรียนรู้ (cognitive strategy) ภาษาหรือ คำพูด (verbal information) ทักษะการเคลื่อนไหว (motor skill) และเจตคติ (attitude) 2) กระบวนการเรียนรู้และจดจำของมนุษย์ มนุษย์มีกระบวนการจัดกระทำข้อมูลในสมอง ซึ่งมนุษย์ จะอาศัยข้อมูลที่สะสมไว้มา พิจารณาเลือกจัดกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และขณะที่กระบวนการจัดกระทำข้อมูล ภายในสมอง กำลังเกิดขึ้นเหตุการณ์ภายนอกในร่างกายมนุษย์มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมหรือการยับยั้งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ภายในได้ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน กานเยจึงได้เสนอแนะว่า ควรมีการจัดสภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้แต่ละประเภท ซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน และส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ ภายในสมอง โดยจัดสภาพการณ์ภายนอกให้เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ภายในของผู้เรียน

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้อย่างดี รวดเร็ว และสามารถจดจำสิ่งที่ เรียนได้นาน

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

การเรียนการสอนตามรูปแบบของกานเย ประกอบด้วย การดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนรวม 9 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 การกระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถรับสิ่งเร้า หรือสิ่งที่ จะเรียนรู้ได้ดี

ขั้นที่ 2 การแจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนให้ผู้เรียนทราบ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้ความคาดหวัง

ขั้นที่ 3 การกระตุ้นให้ระลึกถึงความรู้เดิม เป็นการช่วยให้ผู้เรียนดึงข้อมูลเดิมที่อยู่ในหน่วยความจำ ระยะยาวให้มาอยู่ในหน่วยความจำเพื่อใช้งาน (working memory) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

ขั้นที่ 4 การนำเสนอสิ่งเร้าหรือเนื้อหาสาระใหม่ ผู้สอนควรจัดสิ่งเร้าให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของสิ่ง เร้านั้นอย่างชัดเจน เพื่อความสะดวกในการเลือกรับรู้ของผู้เรียน

ขั้นที่ 5 การให้แนวการเรียนรู้ หรือการจัดระบบข้อมูลให้มีความหมาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจกับสาระที่เรียนได้ง่ายและเร็วขึ้น

ขั้นที่ 6 การกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสาระที่เรียน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

ขั้นที่ 7 การให้ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียน และข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียน

ขั้นที่ 8 การประเมินผลการแสดงออกของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนทราบว่าตนเองสามารถบรรลุ วัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

ขั้นที่ 9 การส่งเสริมความคงทนและการถ่ายโอนการเรียนรู้ โดยการให้โอกาสผู้เรียนได้มีการฝึกฝน อย่างพอเพียงและในสถานการณ์ที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น และสามารถถ่าย โอนการเรียนรู้ไปสู่สถานการณ์อื่น ๆ ได้

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

เนื่องจากการเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ จัดขึ้นให้ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และจดจำของ มนุษย์ ดังนั้น ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้สาระที่นำเสนอได้อย่างดี รวดเร็วและจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้นาน นอกจากนั้นผู้เรียนยังได้เพิ่มพูนทักษะในการจัดระบบข้อมูล สร้างความหมายของข้อมูล รวมทั้งการแสดง ความสามารถของตนด้วย

1.3 รูปแบบการเรียนการสอนโดยการนำเสนอโมโนทัศน์กว้างล่วงหน้า (Advance Organizer Model)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

การนำเสนอโมโนทัศน์กว้างล่วงหน้า(Advanced Organizer) เพื่อการเรียนรู้ที่มีความหมาย (meaningful verbal learning) การเรียนรู้ที่มีความหมายเมื่อสิ่งที่เรียนรู้สามารถเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของ ผู้เรียน ดังนั้นในการสอนสิ่งใหม่ สาระความรู้ใหม่ ผู้สอนควรวิเคราะห์หาความคิดรวบยอดย่อย ๆ ของสาระที่ จะนำเสนอ จัดทำผังโครงสร้างของความคิดรวบยอดเหล่านั้น แล้ววิเคราะห์หาโมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดที่ กว้างครอบคลุมความคิดรวบยอดย่อย ๆ ที่จะสอน หากครูนำเสนอโมโนทัศน์ที่กว้างดังกล่าวแก่ผู้เรียนก่อนการ สอนเนื้อหาสาระใหม่ ขณะที่ผู้เรียนกำลังเรียนรู้สาระใหม่ ผู้เรียนจะสามารถ นำสาระใหม่นั้นไปเกาะเกี่ยว เชื่อมโยงกับโมโนทัศน์กว้างที่ให้ไว้ล่วงหน้าแล้ว ทำให้การเรียนรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียน

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระ ข้อมูลต่าง ๆ อย่างมีความหมาย

ค. กระบวนการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 การจัดเตรียมมโนทัศน์กว้าง โดยการวิเคราะห์หาโมโนทัศน์ที่กว้างและครอบคลุมเนื้อหาสาระใหม่ทั้งหมด มโนทัศน์ที่กว้างนี้ ไม่ใช่สิ่ง เดียวกับมโนทัศน์ใหม่ที่จะสอน แต่จะเป็นมโนทัศน์ในระดับที่เหนือขึ้นไปหรือสูงกว่า ซึ่งจะมีลักษณะเป็น นามธรรมมากกว่า ปกติมักจะเป็นมโนทัศน์ของวิชานั้นหรือสายวิชานั้น ควรนำเสนอโมโนทัศน์กว้างนี้ล่วงหน้า ก่อนการสอน จะเป็นเสมือนการ”preview” บทเรียน ซึ่งจะเป็นคนละอย่างกับการ”over view” หรือการให้ดู ภาพรวมของสิ่งที่สอน การนำเสนอภาพรวมของสิ่งที่สอน การทบทวนความรู้เดิม การซักถามความรู้และ

ประสบการณ์ของผู้เรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอน การบอกวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เหล่านี้ไม่นับว่าเป็น “advance organizer” ซึ่งจะต้องมีลักษณะที่กว้างครอบคลุม และมีความเป็นนามธรรมอยู่ในระดับสูง กว่าสิ่งที่จะสอน

ขั้นที่ 2 การนำเสนอโมโนทัศน์กว้าง

1) ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์ของบทเรียน

2) ผู้สอนนำเสนอโมโนทัศน์กว้างด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นการบรรยายสั้น ๆ แสดงแผนผังโมโนทัศน์ ยกตัวอย่าง หรือใช้การเปรียบเทียบ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การนำเสนอเนื้อหาสาระใหม่ของบทเรียน ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามปกติแต่ในการนำเสนอ ผู้สอนควรกล่าวเชื่อมโยงหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงกับโมโนทัศน์ที่ให้ไว้ล่วงหน้าเป็นระยะ ๆ

ขั้นที่ 4 การจัดโครงสร้างความรู้ ผู้สอนส่งเสริมกระบวนการจัดโครงสร้าง ความรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ส่งเสริมการ ผสมผสานความรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวในการเรียนรู้ และทำความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น

1) อธิบายภาพรวมของเรื่องที่เรียน

2) สรุปลักษณะสำคัญของเรื่อง

3) บอกหรือเขียนคำนิยามที่กะทัดรัดชัดเจน

4) บอกความแตกต่างของสาระในแง่มุมต่าง ๆ

5) อธิบายว่าเนื้อหาสาระที่เรียนสนับสนุนหรือส่งเสริมโมโนทัศน์กว้างที่ให้ไว้ล่วงหน้า

อย่างไร

6) อธิบายความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาสาระใหม่กับโมโนทัศน์กว้างที่ให้ไว้ล่วงหน้า

7) ยกตัวอย่างเพิ่มเติมจากสิ่งที่เรียน

8) อธิบายแก่นสำคัญของสาระที่เรียนโดยใช้คำพูดของตัวเอง

9) วิเคราะห์สาระในแง่มุมต่าง ๆ

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้ตามรูปแบบ

ผลโดยตรงที่ผู้เรียนจะได้รับก็คือ เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระและข้อมูลของบทเรียนอย่างมี ความหมาย เกิดความคิดรวบยอดในสิ่งที่เรียน และสามารถจัดโครงสร้างความรู้ของตนเองได้นอกจากนั้นยังได้ พัฒนาทักษะและอุปนิสัยในการคิดและเพิ่มพูนความใฝ่รู้

1.4 รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ (Memory Model)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบนี้พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลัก 6 ประการเกี่ยวกับ

1) การตระหนักรู้(awareness) ซึ่งกล่าวว่า การที่บุคคลจะจดจำสิ่งใดได้ตั้นั้น จะต้องเริ่ม จากการรับรู้สิ่งนั้น หรือการสังเกตสิ่งนั้นอย่างตั้งใจ

2) การเชื่อมโยง(association) กับสิ่งที่รู้แล้วหรือจำได้

3) ระบบการเชื่อมโยง(link system) คือระบบในการเชื่อมความคิดหลายความคิดเข้าด้วยกันในลักษณะที่ความคิดหนึ่งจะไปกระตุ้นให้สามารถจำอีกความคิดหนึ่งได้

4) การเชื่อมโยงที่น่าขบขัน(ridiculous association) การเชื่อมโยงที่จะช่วยให้บุคคลจดจำได้ ดีนั้น มักจะเป็นสิ่งที่แปลกไปจากปกติธรรมดา การเชื่อมโยงในลักษณะที่แปลก เป็นไปไม่ได้ชวนให้ขบขัน มักจะประทับในความทรงจำของบุคคลเป็นเวลานาน

5) ระบบการใช้คำทดแทน

6) การใช้คำสำคัญ(key word) ได้แก่ การใช้คำ อักษร หรือพยางค์เพียงตัวเดียว เพื่อช่วย กระตุ้นให้จำสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกันได้

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มีวัตถุประสงค์ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาสาระที่เรียนรู้ได้ดีและได้นาน และได้เรียนรู้ กลวิธีการจำ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้สาระอื่น ๆ ได้อีก

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ในการเรียนการสอนเนื้อหาสาระใด ๆ ผู้สอนสามารถช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาสาระนั้นได้ดีและ ได้นานโดยดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 การสังเกตหรือศึกษาสาระอย่างตั้งใจ ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนตระหนักรู้ในสาระที่เรียน โดยการใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น ให้อ่านเอกสารแล้วขีดเส้น ใต้คำ/ประเด็นที่สำคัญ ให้ตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ให้หาคำตอบของคำถามต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การสร้างความเชื่อมโยง เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาสาระที่ต้องการเรียนรู้แล้ว ให้ผู้เรียนเชื่อมโยงเนื้อหาส่วนต่าง ๆ ที่ต้องการจดจำกับ สิ่งที่ตนคุ้นเคย เช่น กับคำ ภาพ หรือความคิดต่าง ๆ (ตัวอย่างเช่น เด็กจำไม่ได้ว่าค่ายบางระจันอยู่จังหวัดอะไร จึงโยงความคิดว่า ชาวบางระจันเป็นคนกล้าหาญ สัตว์ที่ถือว่าเก่งกล้าคือสิงโตบางระจันจึงอยู่ที่จังหวัดสิงห์บุรี) หรือให้หาหรือคิดคำสำคัญ ที่สามารถกระตุ้นความจำในข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน เช่น สูตร 4 M หรือทดแทน คำที่ไม่คุ้นด้วย คำภาพ หรือความหมายอื่น หรือการใช้การเชื่อมโยงความคิดเข้าด้วยกัน

ขั้นที่ 3 การใช้จินตนาการ เพื่อให้จดจำสาระได้ดีขึ้น ให้ผู้เรียนใช้เทคนิคการเชื่อมโยงสาระต่าง ๆ ให้เห็นเป็นภาพที่น่าขบขัน เกิน ความเป็นจริง

ขั้นที่ 4 การฝึกใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่ทำไว้ข้างต้นในการทบทวนความรู้และเนื้อหาสาระต่าง ๆ จนกระทั่ง จดจำได้

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

การเรียนโดยใช้เทคนิคช่วยความจำต่าง ๆ ของรูปแบบ นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหา สาระต่างๆ ที่เรียนได้ดีและได้นานแล้ว ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้กลวิธีการจำ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการ เรียนรู้สาระอื่น ๆ ได้อีกมาก

1.5 รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizer Instructional Model)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วนด้วยกันได้แก่ ความจำ ข้อมูล กระบวนการทางปัญญา และเมตาคognition ความจำข้อมูลประกอบด้วย ความจำจากการรู้สึกสัมผัส(sensory memory) ซึ่งจะเก็บข้อมูลไว้เพียงประมาณ 1 วินาทีเท่านั้น ความจำระยะสั้น (short-term memory) หรือ ความจำปฏิบัติการ(working memory) ซึ่งเป็นความจำที่เกิดขึ้น

หลังจากการตีความสิ่งเร้าที่รับรู้มาแล้ว ซึ่งจะ เก็บข้อมูลไว้ได้ชั่วคราวประมาณ 20 วินาที และทำหน้าที่ในการคิด ส่วนความจำระยะยาว (long-term memory) เป็นความจำที่มีความคงทน มีความจุไม่จำกัดสามารถคงอยู่เป็นเวลานาน เมื่อต้องการใช้จะสามารถ เรียกคืนได้ สิ่งที่อยู่ในความจำระยะยาวมี 2 ลักษณะ คือ ความจำเหตุการณ์ (episodic memory) และ ความจำความหมาย (semantic memory) เกี่ยวกับข้อเท็จจริง มโนทัศน์ กฎ หลักการต่าง ๆ องค์ประกอบ ด้านความจำข้อมูลนี้ จะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ขึ้นกับกระบวนการทางปัญญาของบุคคลนั้น ซึ่ง ประกอบด้วย

1) การใส่ใจ หากบุคคลมีความใส่ใจในข้อมูลที่ได้รับเข้ามาทางการสัมผัส ข้อมูลนั้นก็จะถูกนำไปสู่ความจำระยะสั้นต่อไป หากไม่ได้รับการใส่ใจ ข้อมูลนั้นก็จะเลือนหายไปอย่างรวดเร็ว

2) การรับรู้ เมื่อบุคคลใส่ใจในข้อมูลใดที่ได้รับเข้ามาทางประสาทสัมผัส บุคคลก็จะรับข้อมูล นั้น และนำข้อมูลนี้เข้าสู่ความจำระยะสั้นต่อไป ข้อมูลที่รับรู้จะเป็นความจริงตามการรับรู้ของบุคคลนั้น ซึ่ง อาจไม่ใช่ความจริงเชิงประนัย เนื่องจากเป็นความจริงที่ผ่านการตีความจากบุคคลนั้น มาแล้ว

3) การทำซ้ำหากบุคคลมีกระบวนการรักษาข้อมูล โดยการทบทวนซ้ำแล้วซ้ำอีก ข้อมูลนั้นก็ยังคงถูกเก็บรักษาไว้ในความจำปฏิบัติการ

4) การเข้ารหัส หากบุคคลมีกระบวนการสร้างตัวแทนทางความคิดเกี่ยวกับข้อมูลนั้น โดย มีการนำข้อมูลนั้นเข้าสู่ความจำระยะยาวและเชื่อมโยงเข้ากับสิ่งที่มีอยู่แล้วในความจำระยะยาว การเรียนรู้อย่าง มีความหมายก็จะเกิดขึ้น

5) การเรียกคืน การเรียกคืนข้อมูลที่เก็บไว้ในความจำระยะยาวเพื่อนำออกมาใช้ มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเข้ารหัส หากการเข้ารหัสทำให้เกิดการเก็บความจำได้ดีมีประสิทธิภาพ การ เรียกคืนก็จะมีประสิทธิภาพตามไปด้วย ด้วยหลักการดังกล่าว การเรียนรู้จึงเป็นการสร้างความรู้ของบุคคล ซึ่งต้องใช้กระบวนการ เรียนรู้ที่มีความหมาย 4 ขั้นตอนได้แก่

(1) การเลือกรับข้อมูลที่สัมพันธ์กัน

(2) การจัดระเบียบข้อมูลเข้าสู่ โครงสร้าง

(3) การบูรณาการข้อมูลเดิม และ

(4) การเข้ารหัสข้อมูลการเรียนรู้เพื่อให้คงอยู่ในความจำระยะยาว และสามารถเรียกคืนมาใช้ได้โดยง่าย ด้วยเหตุนี้ การให้ผู้เรียนมีโอกาสเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับโครงสร้างความรู้ เดิม ๆ และ นำความรู้ความเข้าใจมาเข้ารหัสหรือสร้างตัวแทนทางความคิดที่มีความหมายต่อตนเองขึ้น จะส่งผลให้การเรียนรู้ยังคงอยู่ในความจำระยะยาวและสามารถเรียกคืนมาใช้ได้

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมและสร้างความหมายและความเข้าใจในเนื้อหาสาระหรือข้อมูลที่เรียนรู้ และจัดระเบียบข้อมูลที่เรียนรู้ด้วยผังกราฟิก ซึ่งจะช่วยให้ง่ายแก่การ จดจำ

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก มีหลายรูปแบบ ในที่นี้จะนำเสนอไว้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1) รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิกของ โจนส์และคณะ(1989: 20-25) ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ๆ 5 ขั้นตอนดังนี้

1.1) ผู้สอนเสนอตัวอย่างการจัดข้อมูลด้วยผังกราฟิกที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

1.2) ผู้สอนแสดงวิธีสร้างผังกราฟิก

1.3) ผู้สอนชี้แจงเหตุผลของการใช้ผังกราฟิกนั้นและอธิบายวิธีการใช้

1.4) ผู้เรียนฝึกการสร้างและใช้ผังกราฟิกในการทำความเข้าใจเนื้อหาเป็นรายบุคคล

1.5) ผู้เรียนเข้ากลุ่มและนำเสนอผังกราฟิกของตนแลกเปลี่ยนกัน

2) รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิกของคลาร์ก(Clark,1991: 526-524) ประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนการสอนที่สำคัญ ๆ ดังนี้

ก. ชั้นก่อนสอน

2.1) ผู้สอนพิจารณาลักษณะของเนื้อหาที่จะสอนสาระนั้นและวัตถุประสงค์ของ การสอนเนื้อหาสาระนั้น

2.2) ผู้สอนพิจารณาและคิดหาผังกราฟิกหรือวิธีหรือระบบในการจัดระเบียบเนื้อหา สาระนั้น ๆ

2.3) ผู้สอนเลือกผังกราฟิก หรือวิธีการจัดระเบียบเนื้อหาที่เหมาะสมที่สุด

2.4) ผู้สอนคาดคะเนปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนในการใช้ผังกราฟิกนั้น

ข. ชั้นสอน

2.1) ผู้สอนเสนอผังกราฟิกที่เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาสาระแก่ผู้เรียน

2.2) ผู้เรียนทำความเข้าใจเนื้อหาสาระและนำเสนอเนื้อหาสาระใส่ลงในผังกราฟิกตาม ความเข้าใจของตน

2.3) ผู้สอนซักถาม แก้ไขความเข้าใจผิดของผู้เรียน หรือขยายความเพิ่มเติม

2.4) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเพิ่มเติม โดยนำเสนอปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา แล้วให้ผู้เรียนใช้ผังกราฟิกเป็นกรอบในการคิดแก้ปัญหา

2.5) ผู้สอนให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน

3) รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิกของ(Joyce, 2004)นำรูปแบบการเรียน การสอนของคลาร์กมาปรับใช้โดยเพิ่มเติมขั้นตอนเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

3.1) ผู้สอนชี้แจงจุดมุ่งหมายของบทเรียน

3.2) ผู้สอนนำเสนอผังกราฟิกที่เหมาะสมกับเนื้อหา

3.3) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมเพื่อเตรียมสร้างความสัมพันธ์กับความรู้ ใหม่

3.4) ผู้สอนเสนอเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

3.5) ผู้สอนเชื่อมโยงเนื้อหาสาระกับผังกราฟิก และให้ผู้เรียนนำเนื้อหาสาระใส่ลงในผัง กราฟิกตามความเข้าใจของตน

3.6) ผู้สอนให้ความรู้เชิงกระบวนการโดยชี้แจงเหตุผลในการใช้ผังกราฟิกและวิธีใช้ผัง กราฟิก

3.7) ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายผลการใช้ผังกราฟิกกับเนื้อหา

3.8) ผู้สอนซักถาม ปรับความเข้าใจและขยายความจนผู้เรียนเกิดความเข้าใจกระจ่างชัด

4) รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิกของสุปรียา ต้นสกุล (2540: 40)

สุปรียา ต้นสกุล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลของการใช้รูปแบบการสอนแบบการจัดข้อมูลด้วยแผนภาพ(Graphic Organizers) ที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและความสามารถทางการแก้ปัญหาของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล” ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและความสามารถทางการแก้ปัญหาสูงกว่านักศึกษาในกลุ่ม ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอนดังนี้

4.1) การทบทวนความรู้เดิม

4.2) การชี้แจงวัตถุประสงค์ ลักษณะของบทเรียน ความรู้ที่คาดหวังให้เกิดแก่ผู้เรียน

4.3) การกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงความรู้เดิม เพื่อเตรียมสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งที่เรียน และการจัดเนื้อหาสาระด้วยแผนภาพ

4.4) การนำเสนอตัวอย่างการจัดเนื้อหาสาระด้วยแผนภาพ ที่เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหา ความรู้ที่คาดหวัง

4.5) ผู้เรียนรายบุคคลทำความเข้าใจเนื้อหาและฝึกใช้แผนภาพ

4.6) การนำเสนอปัญหาให้ผู้เรียนใช้แผนภาพเป็นกรอบในการแก้ปัญหา

4.7) การทำความเข้าใจให้กระจ่างชัด

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียนและจดจำสิ่งที่เรียนรู้อย่างดี นอกจากนั้นยังได้เรียนรู้การใช้ผังกราฟิกในการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระอื่น ๆ ได้อีกมาก

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain)

รูปแบบการเรียนการสอนในหมวดนี้เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้สึก เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากแก่การพัฒนาหรือปลูกฝัง การจัดการเรียนการสอนตาม รูปแบบการสอนที่เพียงให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มักไม่เพียงพอต่อการให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีได้ จำเป็นต้อง อาศัยหลักการและวิธีการอื่น ๆ เพิ่มเติม รูปแบบที่คัดสรรมานำเสนอในที่นี้มี 4 รูปแบบดังนี้

2.1 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัยของบลูม (Instructional Model Based on Bloom's Affective Domain)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

Bloom (1956) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน คือด้านความรู้ (cognitive domain) ด้านเจตคติหรือความรู้สึก (affective domain) และด้านทักษะ (psychomotor domain) ซึ่งในด้านเจตคติหรือความรู้สึกนั้น บลูมได้จัดชั้นการเรียนรู้ไว้ 5 ชั้นประกอบด้วย

1) ชั้นการรับรู้ ซึ่งก็หมายถึง การที่ผู้เรียนได้รับรู้ค่านิยมที่ต้องการจะปลูกฝังในตัวผู้เรียน

2) ขั้นการตอบสนอง ได้แก่การที่ผู้เรียนได้รับรู้และเกิดความสนใจในค่านิยมนั้น แล้วมีโอกาสดำเนินการในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

3) ขั้นการเห็นคุณค่า เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับค่านิยมนั้น แล้วเกิดเห็นคุณค่าของค่านิยมนั้น ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อค่านิยมนั้น

4) ขั้นการจัดระบบ เป็นขั้นที่ผู้เรียนรับค่านิยมที่ตนเห็นคุณค่านั้นเข้ามาอยู่ในระบบค่านิยมของตน

5) ขั้นการสร้างลักษณะนิสัย เป็นขั้นที่ผู้เรียนปฏิบัติตามค่านิยมที่รับมาอย่างสม่ำเสมอ และทำงานกระทั่งเป็นนิสัย ถึงแม้ว่าบloomได้นำเสนอแนวคิดดังกล่าวเพื่อใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียน การสอนก็ตาม แต่ก็สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อช่วยปลูกฝังค่านิยมให้แก่ผู้เรียนได้

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความรู้สึกรู้สึก/เจตคติ/ค่านิยม/คุณธรรมหรือจริยธรรมที่พึงประสงค์ อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไปตามความต้องการ

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

การสอนเพื่อปลูกฝังค่านิยมใด ๆ ให้แก่ผู้เรียน สามารถดำเนินการตามลำดับขั้นของวัตถุประสงค์ ทางด้านเจตคติของบloomได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรับรู้ค่านิยม ผู้สอนจัดประสบการณ์หรือสถานการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้ค่านิยมนั้นอย่างใส่ใจ เช่น เสนอ กรณีตัวอย่างที่เป็นประเด็นปัญหาขัดแย้งเกี่ยวกับค่านิยมนั้น คำถามที่ท้าทายความคิดเกี่ยวกับค่านิยม นั้น เป็นต้น ในขั้นนี้ผู้สอนควรพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมดังนี้

- 1) การรู้ตัว
- 2) การเต็มใจรับรู้
- 3) การควบคุมการรับรู้

ขั้นที่ 2 การตอบสนองต่อค่านิยม ผู้สอนจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีโอกาสตอบสนองต่อค่านิยมนั้นในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น ให้พูดแสดงความคิดเห็นต่อค่านิยมนั้น ให้ลองทำตามค่านิยมนั้น ให้สัมภาษณ์หรือพูดคุยกับผู้ที่มี ค่านิยมนั้น เป็นต้น ในขั้นนี้ผู้สอนควรพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมดังนี้

- 1) การยินยอมตอบสนอง
- 2) การเต็มใจตอบสนอง
- 3) ความพึงพอใจในการตอบสนอง

ขั้นที่ 3 การเห็นคุณค่าของค่านิยม ผู้สอนจัดประสบการณ์หรือสถานการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าของค่านิยมนั้น เช่น การ ให้ลองปฏิบัติตามค่านิยมแล้วได้รับการตอบสนองในทางที่ดี เห็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับตนหรือบุคคล อื่นที่ปฏิบัติตามค่านิยมนั้น เห็นโทษหรือได้รับโทษจากการละเลยไม่ปฏิบัติตามค่านิยมนั้น เป็นต้น ใน ขั้นนี้ผู้สอนควรพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมดังนี้

- 1) การยอมรับในคุณค่านั้น

2) การชื่นชอบในคุณค่านั้น

3) ความผูกพันในคุณค่านั้น

ขั้นที่ 4 การจัดระบบค่านิยม เมื่อผู้เรียนเห็นคุณค่าของค่านิยมและเกิดเจตคติที่ดีต่อค่านิยมนั้น และมีความโน้มเอียงที่จะ รับค่านิยมนั้นมาใช้ในชีวิตของตน ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนพิจารณาค่านิยมนั้นกับค่านิยมหรือคุณค่า อื่น ๆ ของตน ในขั้นนี้ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมสำคัญดังนี้

1) การสร้างมโนทัศน์ในคุณค่านั้น

2) การจัดระบบในคุณค่านั้น

ขั้นที่ 5 การสร้างลักษณะนิสัย ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตนตามค่านิยมนั้นอย่างสม่ำเสมอโดยติดตามผลการปฏิบัติและ ให้ข้อมูลป้อนกลับและการเสริมแรงเป็นระยะ ๆ จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จนเป็นนิสัย ในขั้น นี้ผู้สอนควรพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมดังนี้

1) การมีหลักยึดในการตัดสินใจ

2) การปฏิบัติตามหลักยึดนั้นจนเป็นนิสัย

3) การดำเนินการในขั้นตอนทั้ง 5 ไม่สามารถทำได้ในระยะเวลาอันสั้น ต้อง อาศัยเวลา โดยเฉพาะในขั้นที่ 4 และ 5 ต้องการเวลาในการปฏิบัติ ซึ่งอาจจะมากน้อยแตกต่างกันไป ในผู้เรียนแต่ละคน

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะได้รับการปลูกฝังค่านิยมที่พึงประสงค์จนถึงระดับที่สามารถปฏิบัติได้จนเป็นนิสัย นอกจากนั้นผู้เรียนยังได้เรียนรู้กระบวนการในการปลูกฝังค่านิยมให้เกิดขึ้น ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปปลูกฝัง ค่านิยมอื่น ๆ ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นต่อไป

2.2 รูปแบบการเรียนการสอนโดยการชกค่าน (Jurisprudential Model)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

จอยส์ และ วิล (Joyce & weil, 1996 :106-128) พัฒนารูปแบบนี้ขึ้นจาก แนวคิดของโอลิเวอร์และ เซเวอร์ (Oliver and Shaver) เกี่ยวกับการตัดสินใจอย่างชาญฉลาดใน ประเด็นปัญหาขัดแย้งต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องค่านิยมที่แตกต่างกัน ปัญหาดังกล่าวอาจเป็น ปัญหาทางสังคมหรือปัญหาส่วนตัว ที่ยากแก่การตัดสินใจ การตัดสินใจอย่างชาญฉลาด ก็คือการ สามารถเลือกทางที่เป็นประโยชน์มากที่สุด โดยกระทบต่อสิ่งอื่น ๆ น้อยที่สุด ผู้เรียนควรได้รับการ ฝึกฝนให้รู้จักวิเคราะห์ปัญหา ประมวลผลข้อมูล ตัดสินใจเลือกทางเลือกอย่างมีเหตุผล และแสดงจุดยืน ของตนได้ ผู้สอนสามารถใช้กระบวนการชกค่านอันเป็นกระบวนการที่ใช้กันในศาล มาทดสอบผู้เรียน ว่าจุดยืนที่ตนแสดงนั้นเป็นจุดยืนที่แท้จริงของตนหรือไม่ โดยการใช้คำถามชกค่านที่ช่วยให้ผู้เรียน ย้อนกลับไปพิจารณาความคิดเห็นอันเป็นจุดยืนของตน ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนความคิดเห็น หรือจุดยืนของตน หรือยืนยันจุดยืนของตนอย่างมั่นใจขึ้น

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้เหมาะสำหรับสอนสาระที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาขัดแย้งต่าง ๆ ซึ่งยากแก่การตัดสินใจ การสอนตามรูปแบบนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการในการตัดสินใจ อย่างชาญฉลาด รวมทั้งวิธีการทำความเข้าใจในความคิดของตน

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 นำเสนอกรณีปัญหา ประเด็นปัญหาที่น่าเสนอควรเป็นประเด็นที่มีทางออกให้คิดได้หลายคำตอบ ควรเป็น ประโยคที่มีคำว่า “ควรจะมี..” เช่น ควรจะมีกฎหมายให้มีการทำแท้งได้อย่างเสรีหรือไม่ ควรมีการจดทะเบียนโสเภณีหรือไม่ ควรออกกฎหมายห้ามคนสูบบุหรี่หรือไม่ ควรอนุญาตให้นักเรียนประกวด นางงามหรือไม่ อย่างไรก็ตามควรหลีกเลี่ยงประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนาที่ แตกต่างกัน วิธีการนำเสนออาจกระทำได้หลายวิธี เช่น การอ่านเรื่องให้ฟัง การให้ดูภาพยนตร์ การเล่า ประวัติความเป็นมา ครูต้องระลึกละเอียดว่าการนำเสนอปัญหานั้นต้องทำให้นักเรียนได้รู้ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับปัญหา รู้ว่าใครทำอะไร เมื่อใด เพราะเหตุใด และมีมุมมองของปัญหาที่ขัดแย้งกันอย่างไร ให้ผู้เรียนประมวลข้อเท็จจริงจากกรณีปัญหาและวิเคราะห์หาคำนิยมที่เกี่ยวข้องกัน

ขั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนแสดงจุดยืนของตนเอง ผู้สอนใช้คำถามที่มีลักษณะดังตัวอย่างต่อไปนี้

- 2.1) ถ้ามีจุดยืนอื่น ๆ ให้เลือกอีก ผู้เรียนยังยืนยันที่จะเลือกจุดยืนเดิม หรือไม่ เพราะอะไร
 - 2.2) หากสถานการณ์แปรเปลี่ยนไปผู้เรียนยังจะยืนยันที่จะ เลือกจุดยืน เดิมนี้หรือไม่ เพราะอะไร
 - 2.3) ถ้าผู้เรียนต้องเผชิญกับสถานการณ์อื่น ๆ จะยังยืนยันจุดยืนนี้หรือไม่
 - 2.4) ผู้เรียนมีเหตุผลอะไรที่ยึดมั่นกับจุดยืนนั้น จุดยืนนั้นเหมาะสมกับ สถานการณ์ที่เป็นปัญหานั้นหรือไม่
 - 2.5) เหตุผลที่ยึดมั่นกับจุดยืนนั้นเป็นเหตุผลที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ เป็นอยู่หรือไม่
 - 2.6) ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสนับสนุนจุดยืนนั้นหรือไม่
 - 2.7) ข้อมูลที่ผู้เรียนใช้เป็นพื้นฐานของจุดยืนนั้นถูกต้องหรือไม่
 - 2.8) ถ้ายึดจุดยืนนี้แล้วผลที่เกิดขึ้นตามมาคืออะไร
 - 2.9) เมื่อรู้ผลที่เกิดขึ้นตามมาแล้ว ผู้เรียนยังยืนยันที่จะยึดถือจุดยืนนี้อีกหรือไม่
- ขั้นที่ 3 ผู้เรียนทบทวนในค่านิยมของตนเอง ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพิจารณาปรับเปลี่ยน หรือยืนยันในค่านิยมที่ยึดถือ

ขั้นที่ 4 ผู้เรียนตรวจสอบและยืนยันจุดยืนใหม่/เก่าของตนอีกครั้ง ผู้เรียนพยายามหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาสนับสนุนค่านิยมของตนเพื่อยืนยันว่าสิ่งที่ตน ยึดถืออยู่นั้นเป็นค่านิยมที่แท้จริงของตน

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะเกิดความกระจ่างในความคิดของตนเองเกี่ยวกับค่านิยม และเกิดความเข้าใจในตนเอง รวมทั้งผู้สอนได้เรียนรู้และเข้าใจความคิดของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีการมองโลกในแง่บวกกว้างขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียนด้วย

2.3 รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Playing Model)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ พัฒนาขึ้นโดย แชฟเทลและแชฟเทล (Shaftel and Shaftel, 1967: 67-71) ซึ่งให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล เขา กล่าวว่า บุคคลสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองได้จากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และความรู้นี้ก็เกิดขึ้น

บุคคลก็เป็นผลมาจากมีการปะทะสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบข้าง และได้สั่งสมไว้ภายในลึก ๆ โดยที่บุคคลอาจไม่รู้ตัวเลยก็ได้ การสวมบทบาทสมมติเป็นวิธีการที่ช่วยให้บุคคลได้แสดงความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ที่อยู่ภายในออกมา ทำให้สิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่เปิดเผยออกมา และนำมาศึกษาทำความเข้าใจกันได้ ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง เกิดความเข้าใจในตนเอง ในขณะเดียวกัน การที่บุคคลสวมบทบาทของผู้อื่น ก็สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความคิด ค่านิยม และพฤติกรรมของผู้อื่นได้เช่นเดียวกัน

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในตนเอง เข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้อื่น และเกิดการปรับเปลี่ยนเจตคติ ค่านิยม และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 นำเสนอสถานการณ์ปัญหาและบทบาทสมมติ ผู้สอนนำเสนอปัญหา และบทบาทสมมติ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริง และมีระดับยาก ง่ายเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน บทบาทสมมติที่กำหนด จะมีรายละเอียดมากน้อย เพียงใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน ถ้าต้องการให้ผู้เรียนเปิดเผยความคิด ความรู้สึก ของตนมาก บทบาทที่ให้ควรมีลักษณะเปิดกว้าง กำหนดรายละเอียดให้น้อย แต่ถ้าต้องการจะเจาะ ประเด็นเฉพาะอย่าง บทบาทสมมติอาจกำหนดรายละเอียด ควบคุมการแสดงของผู้เรียนให้มุ่งไปที่ ประเด็นเฉพาะนั้น

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดง ผู้สอนและผู้เรียนจะร่วมกันเลือกผู้แสดง หรือให้ผู้เรียนอาสาสมัครก็ได้ แล้วแต่ความ เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และการวินิจฉัยของผู้สอน

ขั้นที่ 3 จัดฉาก การจัดฉากนั้นจัดได้ตามความพร้อมและสภาพการณ์ที่เป็นอยู่

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้สังเกตการณ์ ก่อนการแสดงผู้สอนจะต้องเตรียมผู้ชมว่า ควรสังเกตอะไร และปฏิบัติตัวอย่างไรเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

ขั้นที่ 5 แสดง ผู้แสดงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการที่จะทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวหรือเหตุการณ์ ผู้แสดงจะต้องแสดงออกตามบทบาทที่ตนได้รับให้ดีที่สุด

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินผล การอภิปรายผลส่วนใหญ่จะแบ่งเป็นกลุ่มย่อย การอภิปรายจะเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ การแสดงออกของผู้แสดง และควรเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้แสดงความคิดเห็นด้วย

ขั้นที่ 7 แสดงเพิ่มเติม ควรมีการแสดงเพิ่มเติมหากผู้เรียนเสนอแนะทางออกอื่น นอกเหนือจากที่ได้แสดงไปแล้ว

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินผลอีกครั้ง หลังจากการแสดงเพิ่มเติม กลุ่มควรอภิปราย และประเมินผลเกี่ยวกับการแสดงครั้งใหม่ด้วย

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายของกลุ่มตน และหาข้อสรุปรวม หรือการเรียนรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมของบุคคล

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้ตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็น ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ของผู้อื่น รวมทั้งมีความเข้าใจในตนเองมากขึ้น

3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย(Psycho-Motor Domain)

รูปแบบการเรียนการสอนในหมวดนี้ เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ใน ด้านการปฏิบัติ การกระทำหรือการแสดงออกต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการ ที่แตกต่าง ไป จากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยหรือพุทธิพิสัย รูปแบบที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทางด้าน นี้ ที่สำคัญ ๆ ซึ่งจะนำเสนอในที่นี้มี 3 รูปแบบดังนี้

3.1 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Instructional Model Based on Simpson's Processes for psycho-Motor Skill Development)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

ซิมป์สัน (Simpson, 1972) กล่าวว่า ทักษะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการ ทาง ภายของผู้เรียน เป็นความสามารถในการประสานการทำงานของกล้ามเนื้อหรือร่างกาย ในการ ทำงาน ที่มีความซับซ้อน และต้องอาศัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อหลาย ๆ ส่วน การทำงาน ดังกล่าว เกิดขึ้นได้จากการสั่งงานของสมอง ซึ่งต้องมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทักษะปฏิบัติ นี้ สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญ านาญการ และความคงทน ผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถ สังเกตได้จาก ความรวดเร็ว ความแม่นยำ ๑ ความเร็วหรือความราบรื่นในการจัดการ

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือทำงานที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวหรือการ ประสานงานของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดี มีความถูกต้องและมีความช านาญ

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนสังเกตการ ทำงานนั้นอย่างตั้งใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดง พฤติกรรมนั้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะเคลื่อนไหวหรือแสดง ทักษะนั้น ๆ และมีจิตใจและสภาวะอารมณ์ที่ดีต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้น ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการ ตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำหรือการแสดงทักษะนั้น หรือ อาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก จนกระทั่งสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง เป็นขั้นที่ช่วยให้ ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติ และเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น ๆ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างช านาญ เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้น ๆ จน ผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว ช านาญ เป็นไปโดยอัตโนมัติ และด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง

ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการ ปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่าง ๆ

ขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำได้สิ่งหนึ่งอย่างช านานู และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะสามารถกระทำหรือแสดงออกอย่างคล่องแคล่ว ช านานู ในสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และความอดทนให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนด้วย

3.2 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (Harrow's Instructional Model for psychomotor Domain)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ แฮร์โรว์ (Harrow, 1972: 96-99) ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะ ปฏิบัติไว้ 5 ขั้น โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ดังนั้นการกระทำจึงเริ่มจากการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อใหญ่ไปถึงการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อย่อย ลำดับขั้นดังกล่าวได้แก่ การเลียนแบบ การลงมือกระทำตามคำสั่ง การกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ การแสดงออกและการ กระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติต่าง ๆ กล่าวคือผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์และช านานู

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ ซึ่ง ผู้เรียนย่อมจะรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่าง ๆ ได้ไม่ครบถ้วน แต่อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่า ขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ มีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้ว ให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น ผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอน หรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้ การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้ แม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำและค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้และปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำ การกระทำที่ถูกต้อง แม่น ตรง พอดี สมบูรณ์แบบ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องสามารถทำได้ในขั้นนี้

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้น จนกระทั่งสามารถ กระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ราบรื่น และด้วยความมั่นใจ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ อย่างสบาย ๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติโดยไม่รู้สึกว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาทางด้านทักษะปฏิบัติ จนสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

3.3 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ (Davies' Instructional Model for Psychomotor Domain)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

เดวีส์ (Davies, 1971: 50-56) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ซ้ำหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามทีละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพ

4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ (Process Skill)

ทักษะกระบวนการ เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิธีดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นกระบวนการทางสติปัญญา เช่น กระบวนการสืบสอบแสวงหาความรู้ หรือกระบวนการคิดต่าง ๆ อาทิ การคิดวิเคราะห์ การอุปนัย การนิรนัย การใช้เหตุผล การสืบสอบ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น หรืออาจเป็นกระบวนการทางสังคม เช่น กระบวนการทำงานร่วมกัน เป็นต้น

ปัจจุบันการศึกษาให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก เพราะถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำรงชีวิต ในที่นี้จะนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะกระบวนการ 4 รูปแบบ ดังนี้

4.1 รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการสืบสอบและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group Investigation Instructional Model)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

จอยส์ และ วิล (Yoyce & Weil, 1996: 80-88) เป็นผู้พัฒนารูปแบบนี้จากแนวคิดหลักของเธเลน (Thelen) 2 แนวคิด คือแนวคิดเกี่ยวกับการสืบเสาะแสวงหาความรู้ (inquiry) และแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ (knowledge) เธเลนได้อธิบายว่า สิ่งสำคัญที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกหรือความต้องการที่จะสืบค้นหรือเสาะแสวงหาความรู้ก็คือตัวปัญหา แต่ปัญหานั้นจะต้องมีลักษณะที่มีความหมายต่อผู้เรียนและท้าทายเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะแสวงหาคำตอบ นอกจากนั้นปัญหาที่ชวนให้เกิดความงุนงงสงสัย หรือก่อให้เกิดความขัดแย้งทางความคิด จะยิ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเสาะแสวงหาความรู้หรือคำตอบมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมนุษย์อาศัยอยู่ในสังคม ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม เพื่อสนองความต้องการของตนทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคม ความขัดแย้งทางความคิดที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลหรือในกลุ่ม จึงเป็นสิ่งที่บุคคลต้องพยายามหาหนทางขจัดแก้ไขหรือจัดการทำความเข้าใจให้เป็นที่น่าพอใจหรือยอมรับทั้งของตนเองและผู้เกี่ยวข้อง ส่วนในเรื่อง “ความรู้” นั้น เธเลนมีความเห็นว่า ความรู้เป็นเป้าหมายของกระบวนการสืบสอบทั้งหลาย ความรู้เป็นสิ่งที่ได้จากการนำประสบการณ์หรือความรู้เดิมมาใช้ในประสบการณ์ใหม่ ดังนั้น ความรู้จึงเป็นสิ่งที่ค้นพบผ่านกระบวนการสืบสอบโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งพัฒนาทักษะในการสืบสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจ โดยอาศัย กลุ่มซึ่งเป็นเครื่องมือทางสังคมช่วยกระตุ้นความสนใจหรือความอยากรู้และช่วยดำเนินการ แสวงหาความรู้หรือคำตอบที่ต้องการ

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ให้ผู้เรียนเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้งุนงงสงสัย ปัญหาหรือสถานการณ์ที่ใช้ในการกระตุ้นความสนใจและความต้องการในการสืบ สอบและแสวงหาความรู้ต่อไปนั้น ควรเป็นปัญหาหรือสถานการณ์ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน และจะต้องมีลักษณะที่ชวนให้งุนงงสงสัย เพื่อท้าทายความคิดและความใฝ่ รัของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหรือสถานการณ์นั้น ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง และพยายามกระตุ้นให้เกิด ความขัดแย้งหรือความแตกต่างทางความคิดขึ้น เพื่อท้าทายให้ผู้เรียนพยายามหาทางเสาะแสวงหา ข้อมูลหรือวิธีการพิสูจน์ทดสอบความคิดของตน เมื่อมีความแตกต่างทางความคิดเกิดขึ้น ผู้สอนอาจให้ ผู้เรียนที่มีความคิดเห็นเดียวกันรวมกลุ่มกัน หรืออาจรวมกลุ่มโดยให้แต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่มีความ คิดเห็นแตกต่างกันก็ได้

ขั้นที่ 3 ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนในการแสวงหาความรู้ เมื่อกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันแล้ว สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันวางแผนว่า จะ แสวงหาข้อมูลอะไร กลุ่มจะพิสูจน์อะไร จะตั้งสมมติฐานอะไร กลุ่มจำเป็นต้องมีข้อมูลอะไร และจะ ไปแสวงหาที่ไหน หรือจะได้ข้อมูลนั้นมาได้

อย่างไร จะต้องใช้เครื่องมืออะไรบ้าง เมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว จะวิเคราะห์อย่างไร และจะสรุปผลอย่างไร ใครจะช่วยทำอะไร จะใช้เวลาเท่าใด ชั้นนี้เป็นชั้นที่ผู้เรียน จะได้ฝึกทักษะการสืบสอบ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และทักษะกระบวนการกลุ่ม ผู้สอน ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการทำงานให้แก่ผู้เรียน รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวางแผน แหล่งความรู้ และการทำงานร่วมกัน

ชั้นที่ 4 ให้ผู้เรียนดำเนินการแสวงหาความรู้ ผู้เรียนดำเนินการเสาะแสวงหาความรู้ตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ ผู้สอนช่วยอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำและติดตามการทำงานของนักเรียน

ชั้นที่ 5 ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลข้อมูล นำเสนอและอภิปรายผล เมื่อกลุ่มรวบรวมข้อมูลได้มาแล้ว กลุ่มทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล ต่อจากนั้น จึงให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลอภิปรายผลร่วมกันทั้งชั้น และประเมินผลทั้งทางด้านผลงานและ กระบวนการเรียนรู้ที่ได้รับ

ชั้นที่ 6 ให้ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการสืบเสาะหาคำตอบต่อไป การสืบสอบและเสาะแสวงหาความรู้ของกลุ่มตามขั้นตอนข้างต้นช่วยให้กลุ่มได้รับความรู้ความเข้าใจ และคำตอบในเรื่องที่ศึกษา และอาจพบประเด็นที่เป็นปัญหาชวนให้ถุ่่งงสงสัย หรืออยากรู้ต่อไป ผู้เรียนสามารถเริ่มต้นวงจรการเรียนรู้ใหม่ ตั้งแต่ชั้นที่ 1 เป็นต้นไป การเรียนการสอนตามรูปแบบนี้ จึงอาจมีต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ ตามความสนใจของผู้เรียน

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะสามารถสืบสอบและเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เกิดความใฝ่รู้และมีความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น และได้พัฒนาทักษะการสืบสอบ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และทักษะการทำงานกลุ่ม

4.2 รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดอุปนัย (Inductive Thinking Instructional Model)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบนี้ จอยส์ และ วิล (Joyce & Weil, 1996: 149-159) พัฒนาขึ้นโดยใช้แนวคิด ของ ทาบ (Taba, 1967: 90-92) ซึ่งเชื่อว่าการคิดเป็นสิ่งทีสอนได้ การคิดเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับข้อมูล และกระบวนการนี้มีลำดับขั้นตอนดังเช่นการคิดอุปนัย จะต้องเริ่มจากการสร้างความคิดรวบยอด หรือมโนทัศน์ก่อน แล้วจึงถึงขั้นการตีความข้อมูล และสรุป ต่อไปจึงนำข้อสรุปหรือหลักการที่ได้ไปประยุกต์ใช้

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งพัฒนาการคิดแบบอุปนัยของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด ดังกล่าว ในการสร้างมโนทัศน์และประยุกต์ใช้มโนทัศน์ต่าง ๆ ได้

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ชั้นที่ 1 การสร้างมโนทัศน์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย คือ

1.1 ให้ผู้เรียนสังเกตสิ่งที่จะศึกษาและเขียนรายการสิ่งที่สังเกตเห็น หรืออาจใช้วิธี อื่นๆ เช่น ตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบ ในชั้นนี้ผู้เรียนจะต้องได้รายการของสิ่งต่าง ๆ ที่ใช่หรือไม่ใช่ตัวแทน ของมโนทัศน์ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

1.2 จากรายการของสิ่งที่เป็นตัวแทนและไม่เป็นตัวแทนของมโนทัศน์นั้น ให้ผู้เรียน จัดหมวดหมู่ของสิ่งเหล่านั้น โดยการกำหนดเกณฑ์ในการจัดกลุ่ม ซึ่งก็คือคุณสมบัติที่เหมือนกันของสิ่งเหล่านั้น ผู้เรียนจะจัดสิ่งที่มีคุณสมบัติเหมือนกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน

1.3 ตั้งชื่อหมวดหมู่ที่จัดขึ้น ผู้เรียนจะต้องพิจารณาว่าอะไรเป็นหัวข้อใหญ่ อะไรเป็นหัวข้อย่อย และตั้งชื่อหัวข้อให้เหมาะสม

ขั้นที่ 2 การตีความและสรุปข้อมูล ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

2.1 ระบุความสัมพันธ์ของข้อมูล ผู้เรียนศึกษาข้อมูลและตีความข้อมูลเพื่อให้เข้าใจ ข้อมูล และเห็นความสัมพันธ์ที่สำคัญ ๆ ของข้อมูล

2.2 สืบหาความสัมพันธ์ของข้อมูล ผู้เรียนศึกษาข้อมูลและความสัมพันธ์ของข้อมูล ในลักษณะต่าง ๆ เช่น ความสัมพันธ์ในลักษณะของเหตุและผล ความสัมพันธ์ของข้อมูลในหมวดนี้กับข้อมูลในหมวดอื่น จนสามารถอธิบายได้ว่าข้อมูลต่าง ๆ สัมพันธ์กันอย่างไรและด้วยเหตุผลใด

2.3 สรุปอ้างอิง เมื่อค้นพบความสัมพันธ์หรือหลักการแล้ว ให้ผู้เรียนสรุปอ้างอิง โดยโยงสิ่งที่ค้นพบไปสู่สถานการณ์อื่น ๆ

ขั้นที่ 3 การประยุกต์ใช้ข้อสรุปหรือหลักการ

3.1 นำข้อสรุปมาใช้ในการทำนาย หรืออธิบายปรากฏการณ์อื่น ๆ และฝึก ตั้งสมมติฐาน

3.2 อธิบายให้เหตุผลและข้อมูลสนับสนุนการทำนายและสมมติฐานของตน

3.3 พิสูจน์ ทดสอบ การทำนายและสมมติฐานของตน

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะสามารถสร้างมโนทัศน์และประยุกต์ใช้มโนทัศน์นั้นด้วยกระบวนการคิดแบบอุปนัย และผู้เรียนสามารถนำกระบวนการคิดดังกล่าวไปใช้ในการสร้างมโนทัศน์อื่น ๆ ต่อไปได้

4.3 รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Synectics Instructional Model)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์นี้ เป็นรูปแบบที่จอยส์ และ วิล (Joyce and Weil, 1966: 239-253) พัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดของกอร์ดอน (Gordon) ที่กล่าวว่า บุคคลทั่วไปมักยึดติดกับวิธีคิดแก้ปัญหาแบบเดิม ๆ ของตน โดยไม่ค่อยคำนึงถึงความคิดของคนอื่น ทำให้การคิดของตนคับแคบและไม่สร้างสรรค์ บุคคลจะเกิดความคิดเห็นที่สร้างสรรค์แตกต่างไปจากเดิมได้ หากมีโอกาสได้ลองคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ไม่เคยคิดมาก่อน หรือคิดโดยสมมติตัวเองเป็นคนอื่น และถ้ายังให้บุคคลจากหลายกลุ่มประสบการณ์มาช่วยกันแก้ปัญหา ก็จะยิ่งได้วิธีการที่หลากหลายขึ้น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นกอร์ดอนจึงได้เสนอให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดแก้ปัญหาด้วยแนวความคิดใหม่ ๆ ที่ไม่เหมือนเดิม ไม่อยู่ในสภาพที่เป็นตัวเอง ให้ลองใช้ความคิดในฐานะที่เป็นคนอื่น หรือเป็นสิ่งอื่น สภาพการณ์เช่นนี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ ๆ ขึ้นได้ กอร์ดอนเสนอวิธีการคิดเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปมัยเพื่อใช้ในการกระตุ้นความคิดใหม่ ๆ ไว้ 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบแบบตรง การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง วิธีการนี้มีประโยชน์มากเป็นพิเศษสำหรับการเขียนและการพูดอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งการสร้างสรรค์งานทางศิลปะ

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดที่ใหม่ แตกต่างไปจากเดิม และสามารถนำความคิดใหม่นั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ผู้สอนให้ผู้เรียนทำงานต่าง ๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนทำเช่น ให้ เขียน บรรยายเล่า ทำแสดง วาดภาพ สร้าง ปั้น เป็นต้น ผู้เรียนทำงานนั้น ๆ ตามปกติที่เคยทำเสร็จแล้วให้เก็บผลงานไว้ก่อน

ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง ผู้สอนเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง เช่น ลูกบอลกับมะนาว เหมือนหรือต่างกันอย่างไร คำคู่ที่ผู้สอนเลือกมาควรให้มีลักษณะที่สัมพันธ์กับเนื้อหาหรืองานที่ให้ผู้เรียนทำในขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบหลาย ๆ คู่ และจดคำตอบของผู้เรียนไว้บนกระดาน

ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างอุปมาบุคคลหรือเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ ผู้สอนให้ผู้เรียนสมมติตัวเองเป็นสิ่งที่ใดสิ่งหนึ่ง และแสดงความรู้สึกออกมาเช่น ถ้าเปรียบเทียบผู้เรียนเป็นเครื่องซักผ้า จะรู้สึกอย่างไร ผู้สอนจดคำตอบของผู้เรียนไว้บนกระดาน

ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง ผู้สอนให้ผู้เรียนนำคำหรือวลีที่ได้จากการเปรียบเทียบในขั้นที่ 2 และ 3 มาประกอบกันเป็นคำใหม่ที่มีความหมายขัดแย้งกันในตัวเอง เช่น ไฟเย็น น้ำผึ้งขม มัจจุราชสีน้ำตาล เชือดนม ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้งที่ได้

ขั้นที่ 6 ขั้นการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งาน ผู้สอนให้ผู้เรียนนำงานที่ทำไว้เดิมในขั้นที่ 1 ออกมาทบทวนใหม่ และลองเลือกนำความคิดที่ได้มาใหม่จากกิจกรรมขั้นที่ 5 มาใช้ในงานของตนทำให้งานของตนมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะเกิดความคิดใหม่ ๆ และสามารถนำความคิดใหม่ ๆ นั้นไปใช้ในงานของตน ทำให้งานของตนมีความแปลกใหม่ น่าสนใจมากขึ้น นอกจากนั้น ผู้เรียนอาจเกิดความตระหนักในคุณค่าของการคิด และความคิดของผู้อื่นอีกด้วย

4.4 รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์ (Torrance's Future Problem Solving Instructional Model)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนนี้พัฒนามาจากรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์ (Torrance, 1962) ซึ่งได้นำองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ 3 องค์ประกอบ คือ การคิดคล่องแคล่ว การคิดยืดหยุ่น การคิดริเริ่ม มาใช้ประกอบกับกระบวนการคิดแก้ปัญหา และการใช้ประโยชน์จากกลุ่มซึ่งมีความคิดหลากหลาย โดยเน้นการใช้เทคนิคระดมสมองเกือบทุกขั้นตอน

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาผู้เรียนให้ตระหนักรู้ในปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเรียนรู้ที่จะคิดแก้ปัญหาาร่วมกัน ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดจำนวนมาก

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 การนำสภาพการณ์อนาคตเข้าสู่ระบบการคิด นำเสนอสภาพการณ์อนาคตที่ยังไม่เกิดขึ้น หรือกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้การคิดคล่องแคล่ว การคิดยืดหยุ่น การคิดริเริ่ม และจินตนาการ ในการทำนายสภาพการณ์อนาคตจากข้อมูล ข้อเท็จจริง และประสบการณ์ของตน

ขั้นที่ 2 การระดมสมองเพื่อค้นหาปัญหา จากสภาพการณ์อนาคตในขั้นที่ 1 ผู้เรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าอาจจะเกิดปัญหาอะไร ขึ้นบ้างในอนาคต

ขั้นที่ 3 การสรุปปัญหา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ผู้เรียนนำปัญหาที่วิเคราะห์ได้มาจัดกลุ่ม หรือจัดความสัมพันธ์เพื่อกำหนดว่าอะไร เป็นปัญหาหลัก อะไรเป็นปัญหารอง และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ขั้นที่ 4 การระดมสมองหาวิธีแก้ปัญห ผู้เรียนร่วมกันคิดวิธีแก้ปัญห โดยพยายามคิดให้ได้ทางเลือกที่แปลกใหม่ จำนวนมาก

ขั้นที่ 5 การเลือกวิธีการแก้ปัญหที่ดีที่สุด เสนอเกณฑ์หลาย ๆ เกณฑ์ที่จะใช้ในการเลือกวิธีการแก้ปัญห แล้วตัดสินใจเลือก เกณฑ์ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในแต่ละสภาพการณ์ ต่อไปจึงนำเกณฑ์ที่คัดเลือกไว้ มา ใช้ในการเลือกวิธีการแก้ปัญหที่ดีที่สุด โดยพิจารณาถึงน้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์แต่ละข้อด้วย

ขั้นที่ 6 การนำเสนอวิธีการแก้ปัญหอนาคต ผู้เรียนนำวิธีการแก้ปัญหอนาคตที่ได้มาเรียบเรียง อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม ข้อมูลที่จำเป็น คติวิธีการนำเสนอที่เหมาะสม และนำเสนออย่างเป็นระบบน่าเชื่อถือ

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญห และตระหนักรู้ในปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถใช้ทักษะการคิดแก้ปัญหามาใช้ในการแก้ปัญหปัจจุบัน และป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

5. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ (Integration) รูปแบบการเรียนการสอนในหมวดนี้ เป็นรูปแบบที่พยายามพัฒนาการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน โดยใช้การบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและวิธีการ รูปแบบในลักษณะ นี้ก็ ล้างได้รับความนิยมอย่างมาก เพราะมีความสอดคล้องกับหลักทฤษฎีทางการศึกษาที่มุ่งเน้นการ พัฒนารอบด้าน หรือการพัฒนาเป็นองค์รวม รูปแบบในลักษณะดังกล่าวที่นำมาเสนอในที่นี้มี 4 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

5.1 รูปแบบการเรียนการสอนทางตรง (Direct Instruction Model)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

จอยส์ และวิล (Joyce and Weil, 1996: 334) อ้างว่า มีงานวิจัยจำนวนไม่น้อยที่ ชี้ให้เห็นว่า การสอนโดยมุ่งเน้นให้ความรู้ที่ลึกซึ้ง ช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามีบทบาทในการเรียน ทำให้ ผู้เรียนมีความตั้งใจในการเรียนรู้และช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน การเรียนการสอน โดยจัดสาระและวิธีการให้ผู้เรียนอย่างดีทั้งทางด้านเนื้อหาความรู้ และการให้ผู้เรียนใช้เวลาเรียนอย่าง มีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด ผู้เรียนมีใจจดจ่อกับสิ่งที่เรียนและ ช่วยให้ผู้เรียน 80 % ประสบความสำเร็จในการเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า บรรยากาศที่ไม่ปลอดภัย สำหรับผู้เรียน สามารถสกัดกั้นความสำเร็จของผู้เรียนได้ ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องระมัดระวัง ไม่ทำ

ให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกในทางลบ เช่น การดูต่ำกว่ากล่าว การแสดงความไม่พอใจ หรือวิพากษ์วิจารณ์ผู้เรียน

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนนี้มุ่งช่วยให้ได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาสาระและมโนทัศน์ต่าง ๆ รวมทั้งได้ฝึกปฏิบัติทักษะต่าง ๆ จนสามารถทำได้ดีและประสบผลสำเร็จได้ในเวลาที่จำกัด

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

การเรียนการสอนรูปแบบนี้ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ๆ 5 ขั้นตอนนี้
ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1.1 ผู้สอนแจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนและระดับการเรียนรู้หรือพฤติกรรม การเรียนรู้ที่คาดหวังแก่ผู้เรียน

1.2 ผู้สอนชี้แจงสาระของบทเรียน และความสัมพันธ์กับความรู้และประสบการณ์ เดิมอย่างคร่าว ๆ

1.3 ผู้สอนชี้แจงกระบวนการเรียนรู้ และหน้าที่รับผิดชอบของผู้เรียนในแต่ละขั้นตอน
ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอบทเรียน

2.1 หากเป็นการนำเสนอเนื้อหาสาระ ข้อความรู้ หรือมโนทัศน์ ผู้สอนควร กลั่นกรองและสกัดคุณสมบัติเฉพาะของมโนทัศน์เหล่านั้น และนำเสนออย่างชัดเจนพร้อมทั้งอธิบาย และยกตัวอย่างประกอบให้ผู้เรียนเข้าใจ ต่อไปจึงสรุปคานิยามของมโนทัศน์เหล่านั้น

2.2 ตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ก่อนให้ผู้เรียนลงมือฝึก ปฏิบัติ หากผู้เรียนยังไม่เข้าใจ ต้องสอนซ่อมเสริมให้เข้าใจก่อน

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกปฏิบัติตามแบบ ผู้สอนปฏิบัติให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่าง ผู้เรียนปฏิบัติตาม ผู้สอนให้ข้อมูลป้อนกลับ ให้ การเสริมแรงหรือแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกปฏิบัติภายใต้การกำกับของผู้ชี้แนะ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยผู้สอนคอยดูแลอยู่ห่าง ๆ ผู้สอนจะสามารถ ประเมินเรียนรู้และความสามารถของผู้เรียนได้จากความสำเร็จและความผิดพลาดของการปฏิบัติของ ผู้เรียน และช่วยเหลือผู้เรียน โดยให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ

ขั้นที่ 5 การฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ หลังจากที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นที่ 4 ได้ถูกต้อง ประมาณ 85- 90 % แล้ว ผู้สอนควนปล่อยให้ผู้เรียนปฏิบัติต่อไปอย่างอิสระ เพื่อช่วยให้เกิดความชำนาญและการเรียนรู้ อยู่ คงทน ผู้สอนไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลป้อนกลับในทันที สามารถให้ภายหลังได้ การฝึกในขั้นนี้ไม่ควรทำติดต่อกันในครั้งเดียว ควรมีการฝึกเป็นระยะๆ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้ อยู่คงทนขึ้น

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

การเรียนการสอนแบบนี้ เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ตรงไปตรงมา ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งทางด้านพุทธิพิสัย และทักษะพิสัยได้เร็วและได้มากในเวลาที่จำกัด ไม่สับสน ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ตามความสามารถของตน จนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน และมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

5.2 รูปแบบการเรียนการสอนโดยการสร้างเรื่อง (Storyline Method)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสร้างเรื่อง พัฒนาขึ้นโดย ดร. สตีฟ เบ็ลและแซลลี่ ฮาร์คเนส (Steve Bell and Sally Harkness) จากสกอตแลนด์ เขามีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนรู้ว่า (อรรถย มูลคำ และคณะ, 2541: 34-35)

1) การเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะบูรณาการหรือเป็นสหวิทยาการคือเป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสาน ศาสตร์หลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์สูงสุดในการประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนิน ชีวิตประจำวัน

2) การเรียนรู้ที่ดีเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นผ่านทางประสบการณ์ตรงหรือการกระทำหรือการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเอง

3) ความคงทนของผลการเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนรู้หรือวิธีการที่ได้ความรู้อ

4) ผู้เรียนสามารถเรียนรู้คุณค่าและสร้างผลงานที่ดีที่สุด

หากมีโอกาสได้ลงมือกระทำนอกจากความเชื่อดังกล่าวแล้ว การเรียนการสอนโดยวิธีการสร้างเรื่องนี้ยังใช้หลักการเรียนรู้ และการสอนอีกหลายประการ เช่นการเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวไปสู่วิถีชีวิตจริง การสร้างองค์ความรู้ด้วย ตนเอง และการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จากฐานความเชื่อและหลักการดังกล่าว สตีฟ เบ็ล (ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาและโลกศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542: 4) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่มีลักษณะ บูรณาการเนื้อหาหลักสูตรและทักษะการเรียนจากหลายสาขาวิชาเข้าด้วยกัน โดยให้ผู้เรียนได้ สร้างสรรค์เรื่องขึ้นด้วยตนเอง โดยผู้สอนทำหน้าที่วางเส้นทางเดินเรื่องให้ การดำเนินเรื่องแบ่งเป็นตอน ๆ (episode) แต่ละตอนประกอบด้วยกิจกรรมย่อยที่เชื่อมโยงกันด้วยคำถามหลัก (key question) ลักษณะของคำถามหลักที่เชื่อมโยงเรื่องราวให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องมี 4 คำถามได้แก่ ที่ ไหน ใคร ทำอะไร/อย่างไร และมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ผู้สอนจะใช้คำถามหลักเหล่านี้เปิดประเด็น ให้ผู้เรียนคิดร้อยเรียงเรื่องราวด้วยตนเอง รวมทั้งสร้างสรรค์ชิ้นงานประกอบกันไป การเรียนการสอน ด้วยวิธีการดังกล่าวจึงช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ประสบการณ์และความคิดของตนอย่างเต็มที่ และมี โอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดกัน อภิปรายร่วมกัน และเกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและเจตคติของผู้เรียนในเรื่องที่เรียน รวมทั้งทักษะ กระบวนการต่าง ๆ เช่น ทักษะการคิด ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร เป็นต้น

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

การเรียนการสอนตามรูปแบบนี้จำเป็นต้องมีการวางแผนและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ล่วงหน้า โดยดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดเส้นทางเดินเรื่องให้เหมาะสม ผู้สอนจำเป็นต้องวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย และเนื้อหาสาระของหลักสูตร และเลือก หัวเลี้ยวให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่ต้องการ จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และจัดแผนการ สอนในรายละเอียด เส้นทางเดินเรื่อง ประกอบด้วย 4 องค์กร (episode) หรือ 4 ตอนด้วยกัน คือ ฉาก ตัวละคร วิถีชีวิตและเหตุการณ์ ในแต่ละองค์กร ผู้สอนจะต้อง

กำหนดประเด็นหลักขึ้นมาแล้วตั้งเป็น คำถามนำให้ผู้เรียนศึกษาหาคำตอบ ซึ่งคำถามเหล่านี้จะโยงไปยังคำตอบที่สัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ประสงค์จะบูรณาการเข้าด้วยกัน

ขั้นที่ 2 การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนดำเนินการตามแผนการสอนไปตามลำดับ การเรียนการสอนแบบนี้ อาจใช้ เวลาเพียงไม่กี่คาบ หรือต่อเนื่องกันเป็นภาคเรียนก็ได้ แล้วแต่หัวเรื่องและการบูรณาการว่าสามารถทำได้ครอบคลุมเพียงใด แต่ไม่ควรใช้เวลาเกิน 1 ภาคเรียน เพราะผู้เรียนอาจเกิดความเบื่อหน่าย ในการ เริ่มกิจกรรมใหม่ ผู้สอนควรเชื่อมโยงกับเรื่องที่กำลังไว้เดิมให้สานต่อกันเสมอ และควรให้ผู้เรียนสรุป ความคิดรวบยอดของแต่ละกิจกรรม ก่อนจะขึ้นกิจกรรมใหม่ นอกจากนั้นควรกระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนชื่นชมผลงานของกันและกัน และได้ ปรับปรุงพัฒนางานของตน

ขั้นที่ 3 การประเมิน ผู้สอนใช้การประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง (authentic assessment) คือการ ประเมินจากการสังเกต การบันทึก และการรวบรวมข้อมูลจากผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน การประเมินจะไม่เน้นเฉพาะทักษะพื้นฐานเท่านั้น แต่จะรวมถึงทักษะการคิด การทำงาน การร่วมมือ การแก้ปัญหา และอื่น ๆ การประเมินให้ความสำคัญในการประสพผลสำเร็จในการทำงานของผู้เรียน แต่ละคน มากกว่าการประเมินผลการเรียนที่มุ่งให้คะแนนผลผลิตและจัดลำดับที่เปรียบเทียบกับกลุ่ม

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้ตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ในระดับที่สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ

5.3 รูปแบบการเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

แม็ค คาร์ธี (Mc Carthy, อ้างถึงใน ศักดิ์ชัย นิรัญทวี และไพเราะ พุ่มม่น, 2542: 7-11) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนี้ขึ้นจากแนวคิดของโคลบ (Kolb) ซึ่งอธิบายว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ของ 2 มิติ คือการรับรู้ และกระบวนการจัดกระทำข้อมูล การรับรู้ของบุคคลมี 2 ช่องทาง คือผ่านทางประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม และผ่านทางความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรม ส่วนการจัดกระทำกับข้อมูลที่รับรู้ นั้น มี 2 ลักษณะเช่นเดียวกัน คือการลงมือทดลองปฏิบัติ และการสังเกตโดยใช้ความคิดอย่างไตร่ตรอง เมื่อลากเส้นตรงของช่องทางการรับรู้ 2 ช่องทาง และเส้นตรงของการจัดกระทำข้อมูลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้มาตัดกัน แล้วเขียนเป็นวงกลมจะเกิดพื้นที่เป็น 4 ส่วนของวงกลม ซึ่งสามารถแทนลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน 4 แบบ คือ

แบบที่ 1 เป็นผู้เรียนที่ถนัดจินตนาการ (imaginative learners) เพราะมีการรับรู้ ผ่านทางประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม และใช้กระบวนการจัดกระทำข้อมูลด้วยการสังเกตอย่าง ไตร่ตรอง

แบบที่ 2 เป็นผู้เรียนที่ถนัดการวิเคราะห์ (analytic learners) เพราะมีการรับรู้ ผ่านทางความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรม และชอบใช้กระบวนการสังเกตอย่างไตร่ตรอง

แบบที่ 3 เป็นผู้เรียนที่ถนัดใช้สามัญสำนึก (commonsense learners) เพราะมี การรับรู้ ผ่านทางความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรม และชอบใช้กระบวนการลงมือทำ

แบบที่ 4 เป็นผู้เรียนที่ถนัดในการปรับเปลี่ยน (dynamic learners) เพราะมีการ รับรู้ผ่าน ทางประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม และชอบใช้กระบวนการลงมือปฏิบัติ แม็คคาร์ธี และคณะ (ศักดิ์ชัย

นิรัญทวิ และไพเราะ พุ่มมัน, 2542: 7-11) ได้นำ แนวคิดของโคล์ป มาประกอบกับแนวคิดเกี่ยวกับการทำงานของสมองทั้งสองซีก ทำให้เกิดเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้คำถามหลัก 4 คำถามคือ ทำไม (Why) อะไร (What) อย่างไร (How) และถ้า (If) ซึ่งสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้แตกต่างกันทั้ง 4 แบบ ให้สามารถใช้สมองทุกส่วนของตนในการพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้สมองทุกส่วน ทั้งซีกซ้ายและขวา ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ตนเอง

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

การเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT มีขั้นตอนดำเนินการ 8 ขั้นตอน (ศักดิ์ ชัยนิรัญทวิ และไพเราะพุ่มมัน, 2542: 11-16; เสียร พานิช, 2542: 3-5)

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ ผู้สอนเริ่มต้นจากการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของเรื่องที่เรียนด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนตอบได้ว่า ทำไม ตนจึงต้องเรียนรู้เรื่องนี้

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ประสบการณ์ หรือสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักรู้ และยอมรับความสำคัญของเรื่องที่เรียน

ขั้นที่ 3 การพัฒนาประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอดหรือแนวคิด เมื่อผู้เรียนเห็นคุณค่าของเรื่องที่เรียนแล้ว ผู้สอนจึงจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดขึ้นด้วยตนเอง

ขั้นที่ 4 การพัฒนาความรู้ความคิด เมื่อผู้เรียนมีประสบการณ์และเกิดความคิดรวบยอดหรือแนวคิดพอสมควรแล้ว ผู้สอนจึงกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ความคิดของตนให้กว้างขวางและลึกซึ้งขึ้น โดยการให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย การเรียนรู้ในขั้นที่ 3 และ 4 นี้คือการตอบคำถามว่า สิ่งที่ได้เรียนรู้คือ อะไร

ขั้นที่ 5 การปฏิบัติตามแนวคิดที่ได้เรียนรู้ ในขั้นนี้ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ความคิดที่ได้รับจากการเรียนรู้ในขั้นที่ 3-4 มาทดลองปฏิบัติจริง และศึกษาผลที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 6 การสร้างสรรค์ชิ้นงานของตนเอง จากการปฏิบัติตามแนวคิดที่ได้เรียนรู้ในขั้นที่ 5 ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ถึงจุดเด่นจุดด้อยของแนวคิด ความเข้าใจแนวคิดนั้นจะกระจ่างขึ้น ในขั้นนี้ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถของตน โดยการนำความรู้ความเข้าใจนั้นไปใช้หรือปรับประยุกต์ใช้ในการสร้างชิ้นงานที่เป็นความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ดังนั้นคำถามหลักที่ใช้ในขั้นที่ 5-6 ก็คือ จะทำอย่างไร

ขั้นที่ 7 การวิเคราะห์ผลงานและแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ เมื่อผู้เรียนได้สร้างสรรค์ชิ้นงานของตนตามความถนัดแล้ว ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงผลงานของตน ชื่นชมกับความสำเร็จ และเรียนรู้ที่จะวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งรับฟังข้อวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อการปรับปรุงงานของตนให้ดีขึ้นและนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ขั้นที่ 8 การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด ขั้นนี้เป็นขั้นขยายขอบข่ายของความรู้โดยการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดแก่กันและกัน และร่วมกันอภิปรายเพื่อการนำการเรียนรู้ไปเชื่อมโยงกับ

ชีวิตจริงและอนาคต คำถามหลักในการอภิปรายก็คือ ถ้า...? ซึ่งอาจนำไปสู่การเปิดประเด็นใหม่สำหรับผู้เรียน ในการเริ่มต้นวัฏจักรของการเรียนรู้ในเรื่องใหม่ต่อไป

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนรู้ตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองในเรื่องที่เรียน จะเกิดความรู้ความเข้าใจและ นำความรู้ความเข้าใจนั้นไปใช้ได้ และสามารถสร้างผลงานที่เป็นความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง รวมทั้งได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ อีกจำนวนมาก

5.4 รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning)

ก. ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนของแนวคิดแบบร่วมมือ พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้ แบบร่วมมือของจอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1974: 213-240)ซึ่งได้ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันกัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์แพ้ชนะ ต่างจากการร่วมมือกันซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ชนะ-ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการประกอบด้วย (1) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักพึ่งพากันโดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน (2) การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ (3) การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน (4) การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน (5) การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ หากผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นแล้วยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสดำเนินพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอีกมาก

ข. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและ ความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะสังคมต่าง ๆ เช่นทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การ แก้ปัญหา และอื่น ๆ

ค. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละ รูปแบบจะมีวิธีการหลัก ๆ ซึ่งได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน และระบบการให้รางวัลแตกต่างกันออกไป เพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะ แต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด ต่างก็ใช้หลักการเดียวกัน คือหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการ และมีวัตถุประสงค์มุ่งตรงไปใน ทิศทางเดียวกัน คือเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุดโดยอาศัยการร่วมมือ กันช่วยเหลือกัน และแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ความแตกต่างของรูปแบบแต่ละรูปแบบจะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระ และวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัลเป็นประการ

สำคัญ เพื่อความกระชับในการนำเสนอ ผู้เขียนจึงจะนำเสนอกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ทั้ง 6 รูปแบบต่อเนื่องกันดังนี้

1. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอว์(Jigsaw)

1.1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (home group)

1.2 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน (เปรียบเสมือนได้ชิ้นส่วนภาพตัดต่อคนละ 1 ชิ้น) และหาคำตอบในประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้

1.3 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา แยกย้ายไปรวมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกัน ตั้ง เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ(expert group) ขึ้นมา และร่วมกันทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นอย่างละเอียด และร่วมกันอภิปรายหาคำตอบประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้

1.4 สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปสู่กลุ่มบ้านของเรา แต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษาร่วมกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เช่นนี้ สมาชิกทุกคนก็จะได้เรียนรู้ภาพรวมของสาระทั้งหมด

1.5 ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบ แต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคล และนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านของเรามารวมกัน(หรือหาค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล

2. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส. ที. เอ. ดี. (STAD) คำว่า “STAD” เป็นตัวย่อของ “Student Teams – Achievement Division” กระบวนการดำเนินการมีดังนี้

2.1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (home group)

2.2 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน เนื้อหาสาระนี้อาจมีหลายตอน ซึ่งผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบในแต่ละตอนและเก็บคะแนนของตนไว้

2.3 ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบครั้งสุดท้าย ซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการ ซึ่งหาได้ดังนี้

คะแนนพื้นฐาน : ได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบย่อยหลาย ๆ ครั้งที่ผู้เรียนแต่ละคนทำได้

คะแนนที่ได้ : ได้จากการนำคะแนนทดสอบครั้งสุดท้ายลบคะแนนพื้นฐาน

คะแนนพัฒนาการ : ถ้าคะแนนที่ได้คือ

$$-11 \text{ ขึ้นไป } \text{คะแนนพัฒนาการ} = 0$$

$$-1 \text{ ถึง } -10 \text{ คะแนนพัฒนาการ} = 10$$

$$+1 \text{ ถึง } 10 \text{ คะแนนพัฒนาการ} = 20$$

$$+ 11 \text{ ขึ้นไป } \text{คะแนนพัฒนาการ} = 30$$

2.4 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรานำคะแนนพัฒนาการของแต่ละคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนพัฒนาการของกลุ่มสูงสุด กลุ่มนั้นได้รางวัล

3. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที. เอ. ไอ. (TAI) คำว่า “TAI” มาจาก “Team –Assisted Individualization” ซึ่งมีกระบวนการดังนี้

3.1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (home group)

3.2 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน

3.3 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา จับคู่กันทำแบบฝึกหัด ก.ถ้าใครทำแบบฝึกหัดได้ 75% ขึ้นไปให้ไปรับการทดสอบรวบยอดครั้งสุดท้ายได้ ข.ถ้ายังทำแบบฝึกหัดได้ไม่ถึง 75% ให้ทำแบบฝึกหัดซ่อมจนกระทั่งทำได้ แล้วจึงไป รับการทดสอบรวบยอดครั้งสุดท้าย

3.4 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราแต่ละคนนำคะแนนทดสอบรวบยอดมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนสูงสุดกลุ่มนั้นได้รับรางวัล

4. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที. จี. ที. (TGT) ตัวย่อ “TGT” มาจาก “Team Game Tournament” ซึ่งมีการดำเนินการดังนี้

4.1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (home group)

4.2 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา ได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน

4.3 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา แยกย้ายกันเป็นตัวแทนกลุ่มไปแข่งขันกับกลุ่มอื่นโดยจัดกลุ่ม แข่งขันตามความสามารถ คือคนเก่งในกลุ่มบ้านของเราแต่ละกลุ่มไปรวมกัน คนอ่อนก็ไปรวมกับคน อ่อนของกลุ่มอื่น กลุ่มใหม่ที่รวมกันนี้เรียกว่ากลุ่มแข่งขัน กำหนดให้มีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน

4.4 สมาชิกในกลุ่มแข่งขัน เริ่มแข่งขันกันดังนี้

ก. แข่งขันกันตอบคำถาม 10 คำถาม

ข. สมาชิกคนแรกจับคำถามขึ้นมา 1 คำถาม และอ่านคำถามให้กลุ่มฟัง

ค. ให้สมาชิกที่อยู่ซ้ายมือของผู้อ่านคำถามคนแรกตอบคำถามก่อน ต่อไปจึงให้คน ถัดไปตอบจนครบ

ง. ผู้อ่านคำถามเปิดคำตอบ แล้วอ่านเฉลยคำตอบที่ถูกให้กลุ่มฟัง

จ. ให้คะแนนคำตอบดังนี้

ผู้ตอบถูกเป็นคนแรกได้ 2 คะแนน

ผู้ตอบถูกคนต่อไปได้ 1 คะแนน

ผู้ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ฉ. ต่อไปสมาชิกคนที่ 2 จับคำถามที่ 2 และเริ่มเล่นตามขั้นตอน ข-จ ไปเรื่อยๆ จนกระทั่งคำถามหมด

ช. ทุกคนรวมคะแนนของตนเอง

ผู้ได้คะแนนอันดับ 1 ได้โบนัส 10 คะแนน

ผู้ได้คะแนนอันดับ 2 ได้โบนัส 8 คะแนน

ผู้ได้คะแนนอันดับ 3 ได้โบนัส 5 คะแนน

ผู้ได้คะแนนอันดับ 4 ได้โบนัส 4 คะแนน

4.5 เมื่อแข่งขันเสร็จแล้ว สมาชิกกลุ่มกลับไปกลุ่มบ้านของเรา แล้วนำคะแนนที่แต่ละคนได้รวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

5. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ แอล. ที. (L.T) “L.T.” มาจากคำว่า Learning Together ซึ่งมีกระบวนการที่ง่ายไม่ซับซ้อน ดังนี้

5.1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน

5.2 กลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาพร้อมกัน โดยกำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ช่วย กลุ่มในการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น

สมาชิกคนที่ 1: อ่านคำสั่ง

สมาชิกคนที่ 2: หาคำตอบ

สมาชิกคนที่ 3: หาคำตอบ

สมาชิกคนที่ 4: ตรวจสอบคำตอบ

5.3 กลุ่มสรุปคำตอบร่วมกัน และส่งคำตอบนั้นเป็นผลงานกลุ่ม 5.4 ผลงานกลุ่มได้คะแนนเท่าไร สมาชิกทุกคนในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนนั้นเท่ากันทุกคน

6. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ จี. ไอ. (G.I.) “G.I.” คือ “Group Investigation” รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนช่วยกันไป สืบค้นข้อมูลมาใช้ในการเรียนรู้ร่วมกัน โดยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

6.1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน

6.2 กลุ่มย่อยศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกันโดย ก. แบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ แล้วแบ่งกันไปศึกษาหาข้อมูลหรือคำตอบ ข. ในการเลือกเนื้อหา ควรให้ผู้เรียนอ่อนเป็นผู้เลือกก่อน

6.3 สมาชิกแต่ละคนไปศึกษาหาข้อมูล/คำตอบมาให้กลุ่ม กลุ่มอภิปรายร่วมกันและสรุปผลการศึกษา

6.4 กลุ่มเสนอผลงานของกลุ่มต่อชั้นเรียน

7. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ซี. ไอ. อาร์. ซี. (CIRC) รูปแบบ CIRC หรือ “Cooperative Integrated Reading and Composition” เป็น รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะ รูปแบบนี้ประกอบด้วย กิจกรรมหลัก 3 กิจกรรมคือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้(Slavin, 1995: 104-110)

7.1 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่ 2 คน หรือ 3 คน ทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน

7.2 ครูจัดทีมใหม่โดยให้นักเรียนแต่ละทีมต่างระดับความสามารถอย่างน้อย 2 ระดับ ทีมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เขียนรายงาน แต่งความ ทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบต่าง ๆ และมีการให้คะแนนของแต่ละทีม ทีมใดได้คะแนน 90% ขึ้นไป จะได้รับประกาศนียบัตรเป็น “ซูเปอร์ทีม” หากได้คะแนนตั้งแต่ 80-89% ก็จะได้รับรางวัลรองลงมา

7.3 ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจ้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ ใหม่ ๆ ทบทวนศัพท์เก่า ต่อจากนั้นครูจะกำหนดและแนะนำเรื่องที่จะอ่านแล้วให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ผู้เรียนจัดเตรียมไว้ให้ เช่น อ่านเรื่องในใจแล้วจับคู่อ่านออกเสียงให้เพื่อนฟังและ

ช่วยกันแก้ จุดบกพร่อง หรือครูอาจจะให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม วิเคราะห์ตัวละครวิเคราะห์ปัญหาหรือ ทำนายว่าเรื่องจะเป็นอย่างไรต่อไป เป็นต้น

7.4 หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำอภิปรายเรื่องที่ทำ โดยครูจะเน้นการฝึกทักษะต่าง ๆ ในการอ่าน เช่น การจับประเด็นปัญหา การทำนาย เป็นต้น

7.5 นักเรียนรับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ นักเรียนจะได้รับคะแนนเป็นทั้งรายบุคคลและทีม

7.6 นักเรียนจะได้รับการสอนและฝึกทักษะการอ่านสัปดาห์ละ 1 วัน เช่น ทักษะการจับใจความสำคัญ ทักษะการอ้างอิง ทักษะการใช้เหตุผล เป็นต้น

7.7 นักเรียนจะได้รับชุดการเรียนการสอนเขียน ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อการเขียนได้ตามความสนใจ นักเรียนจะช่วยกันวางแผนเขียนเรื่องและช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและในที่สุดตีพิมพ์ผลงานออกมา

7.8 นักเรียนจะได้รับการบ้านให้เลือกอ่านหนังสือที่สนใจ และเขียนรายงานเรื่องที่ทำเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้ปกครองช่วยตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนที่บ้าน โดยมีแบบฟอร์มให้

8. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Instruction) รูปแบบนี้พัฒนาขึ้นโดย เอลิซาเบธ โคเฮน และคณะ (Elizabeth Cohen) เป็นรูปแบบที่ คล้ายคลึงกับรูปแบบ จี. ไอ. เพียงแต่จะสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่มมากกว่าการทำเป็นรายบุคคล นอกจากนั้นงานที่ให้มีลักษณะของการประสานสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับทักษะหลายประเภท และ เน้นการให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการจัดงานให้เหมาะสมกับความสามารถและ ความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน ดังนั้นครูต้องค้นหาความสามารถเฉพาะทางของผู้เรียนที่อ่อน โคเฮน เชื่อว่า หากผู้เรียนได้รับรู้ว่าคุณมีความถนัดในด้านใด จะช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง ในด้านอื่น ๆ ด้วย รูปแบบนี้ จะไม่มีกลไกการให้รางวัล เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ได้ออกแบบให้งานที่แต่ละบุคคลสามารถสนองตอบความสนใจของผู้เรียนและสามารถจูงใจผู้เรียนแต่ละคนอยู่แล้ว

ง. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการประสานสัมพันธ์ ทักษะการคิด ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการแก้ปัญหา ฯลฯ

4.4 วิธีสอน

ทิตนา แชมณี (2557) ได้นำเสนอวิธีสอนที่ผู้สอนจำนวนมากที่มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ ดังนี้ วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture) วิธีสอนโดยใช้การสาธิต (Demonstration) วิธีสอนโดยใช้การทดลอง (Experiment) วิธีสอนโดยใช้การนิรนัย (Deduction) วิธีสอนโดยใช้การอุปนัย (Induction) วิธีสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา (Field Trip) วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร (Dramatization) วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case) วิธีสอนโดยใช้เกม (Game) วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) และวิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Programmed Instruction)

ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย (2558) ได้จำแนกวิธีสอนไว้ 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 วิธีสอนที่เน้นความรู้และทักษะการคิด ได้แก่ วิธีสอนโดยใช้การนิรนัย (Deducton) วิธีสอนโดยการอุปนัย (Induction) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) การจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาอนาคต (Future Problem Solving) วิธีสอนคิดแบบหมวก 6 ใบ (Six thinking hats)

กลุ่มที่ 2 วิธีสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ ได้แก่ วิธีสอนแบบเน้นปฏิบัติ วิธีสอนโดยใช้การสาธิต (Demonstration) วิธีสอนโดยใช้การทดลอง (Experiment)

กลุ่มที่ 3 วิธีสอนที่เน้นคุณลักษณะนิสัย ได้แก่ วิธีสอนโดยการชกค้ำ (Jurisprudential Method) วิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Playing Model) วิธีสอนโดยใช้ในการแสดงละคร (Dramatization)

กลุ่มที่ 4 วิธีสอนแบบบูรณาการ ได้แก่ วิธีสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT วิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) เช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ Jigsaw การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ STAD (Student Teams Achievement Division) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ LT (Learning Together) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TAI (Team Assisted Individualization) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT (Team-Games-Tournaments) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ GI (Group Investigation) การจัดการเรียนรู้โดยใช้โปรแกรม CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition)

และปัจจุบันมีวิธีสอนแบบใหม่ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การพัฒนาการคิดด้วยวิธีการเรียนรู้ GPAS (Gathering Processing Applying Self-regulating) และการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน Flip Classroom

4.5 เทคนิคการสอน

ทิสนา แคมณี (2545) ได้ให้ความหมายของคำว่า เทคนิคการสอนว่า หมายถึง กลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการดำเนินการทางการสอนใด ๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นวลจิตต์ เขาวงกตพิงค์ และคณะ (2545) ได้นำเสนอเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3 เทคนิค คือ เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับคนอื่น และเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

4.6 การวิจัยการสอน

อุษาวดี จันทสนธิ (2551: 10) ได้กล่าวว่า การสอนได้รับการพัฒนาขึ้นมาจนเป็นศาสตร์ที่มีกรอบแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่ชัดเจน และนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ในทางปฏิบัติครูที่มีประสิทธิผลสามารถพัฒนาการสอนของตนได้โดยการวิจัย ซึ่งได้ตรงประสงค์การสอนของตนเองและข้อค้นพบจากการวิจัยเกี่ยวกับการสอน ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนได้ แต่อย่างไรก็ตาม ครูไม่สามารถแปลงผลการวิจัยการสอนไปสู่การปฏิบัติที่เป็นสถานการณ์เฉพาะในชั้นเรียนได้ตรงไปตรงมาเหมือนการแทนสูตรคณิตศาสตร์ได้ ครูจะสามารถประยุกต์ผลการวิจัยการสอนไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนได้จึงต้องมีพื้นฐานความรู้ด้านวิจัยการสอนอย่างเพียงพอ ทราบว่าจะ

ค้นพบแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยการสอนได้ที่ใดบ้าง ขอคัดค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการสอน แล้วนำมาอภิปรายกับผู้รู้หรือเพื่อนครู กับทั้งมีความคิดที่จะพัฒนาการสอนของตนอยู่เสมอ

4.6.1 ตัวแปรทางการวิจัยเกี่ยวกับการสอน อุซาวดี จันทรสนธิ (2551: 11-12) ได้จำแนกตัวแปรทางการวิจัยเกี่ยวกับการสอน ออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ 1) ตัวแปรภูมิหลังและคุณลักษณะของครู เป็นตัวแปรเกี่ยวกับคุณสมบัติของครู เช่น ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน การฝึกอบรม และคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของครู เช่น ทักษะการสอน แรงจูงใจ 2) ตัวแปรสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับนักเรียนและโรงเรียน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ครูต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมเหล่านี้ เช่น ภูมิหลังของนักเรียน ความรู้เดิมของนักเรียน ความสามารถของนักเรียน คุณลักษณะของโรงเรียน ห้องเรียน และชุมชน 3) ตัวแปรกระบวนการเรียนการสอน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับกิจกรรมและกระบวนการที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ตัวแปรเหล่านี้จะมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งทั้งหลายทั้งปวงที่ครูและนักเรียนได้กระทำในห้องเรียน 4) ตัวแปรผลการเรียนรู้ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับผลที่เกิดจากการสอน และการมีปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน

4.6.2 วิธีวิจัยและปัญหาการวิจัยเกี่ยวกับการสอน อุซาวดี จันทรสนธิ (2551: 12-15) ได้กล่าวถึงวิธีวิจัยเกี่ยวกับการสอนว่า นักวิจัยทางการศึกษาใช้วิธีการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการสอนหลายวิธี จะเลือกใช้วิธีวิจัยแบบใดขึ้นอยู่กับแบบแผนการวิจัยที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษา วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีแปลผลวิจัย และอุซาวดี จันทรสนธิ (2551: 38-41) ได้เสนอขอบข่ายการวิจัยที่ควรศึกษาดังนี้ 1) การวิจัยเกี่ยวกับการวางแผนการสอน 2) การวิจัยเกี่ยวกับการใช้เวลาในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอน

4.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทศวรรณ คำทองสุข (2550) ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ : การวิเคราะห์ข้อถกเถียงและการวิเคราะห์เนื้อหา มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) วิเคราะห์ลักษณะและปริมาณงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ 2) วิเคราะห์ลักษณะและความแตกต่างของขนาดอิทธิพลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตาม ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 3) วิเคราะห์เนื้อหาของผลงานวิจัยทางด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการและ 4) สังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นวิทยานิพนธ์ที่ศึกษา เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ จำนวน 49 เล่ม และมีค่าขนาดอิทธิพลศึกษาจำนวน 60 ค่า และมีตัวแปร คุณลักษณะงานวิจัยที่ศึกษารวม 29 ตัวแปร เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและแบบบันทึก คุณลักษณะงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า 1) งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจำนวน 49 เรื่อง ประกอบด้วยงานวิจัยเชิงปริมาณ 29 เรื่อง งานวิจัยเชิงผสมผสาน 3 เรื่อง งานวิจัยเชิงคุณภาพ 17 เรื่อง งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงทดลองและศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) ค่าขนาดอิทธิพลในระดับรายงานการวิจัยมีจำนวน 32 ค่า และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.504 ส่วนในระดับชุดการ ทดสอบสมมุติฐานมีค่าขนาดอิทธิพลจำนวน 60 ค่า และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.914 3) ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลมีความแตกต่างกันตามตัวแปรต่อไปนี้ คือ ตัวแปรประเภทของสื่อ/ อุปกรณ์การเรียนการสอน ประเภทตัวแปรตาม แบบแผนการวิจัย จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเครื่องมือวัดตัว

แปรอิสระ 4) ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากผลงานวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่มีการ วิจัยมี 2 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอดแทรกชีวิตจริงเข้ากับเนื้อหาวิชาที่ เรียนและ (2) รูปแบบการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น 5) ผลการสังเคราะห์องค์ความรู้ พบว่า มีการวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 2 รูปแบบคือ การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้และการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับงานวิจัยในด้านการ บูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการศึกษาครบทุกช่วงชั้น โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ถูกนำมาสอดแทรก กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นมากที่สุด ส่วนงานวิจัยด้านการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการศึกษาในระดับช่วงชั้น ที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 และ ช่วงชั้นที่ 3 โดยลักษณะของการบูรณาการมี 2 แบบคือแบบคู่ขนานหรือบูรณาการระหว่าง 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนอีกแบบ คือ แบบพหุวิทยาการ ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ใช้เป็นแกนกลางมี 4 กลุ่ม คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

วาสนา กุสุมาลย์ (2550) ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ลักษณะของงานวิจัย และเพื่อสรุป ภาพรวมขององค์ความรู้ที่ได้จากข้อค้นพบและข้อเสนอแนะของงานวิจัยในขอบเขตเนื้อหา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน และด้านกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากงานวิจัยระดับปริญญาโทวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และรายงานการค้นคว้าอิสระ ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งทำการวิจัยระหว่างปีการศึกษา 2540-2548 จำนวน 91 เรื่อง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการสังเคราะห์งานวิจัย สรุปได้ คือ 1) สรุปลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ประเภทของงานวิจัย ปีที่พิมพ์ เผยแพร่ ขอบข่ายเนื้อหา งานวิจัย ระดับการศึกษาและสถาบันของผู้ทำวิจัย สถานศึกษา ระดับชั้น และกลุ่มสาระที่ศึกษาวิจัย การตั้งสมมติฐาน ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และสถิติที่ใช้ในการวิจัย 2) สรุปข้อค้นพบจากการสังเคราะห์งานวิจัย 3 ด้าน (1) ด้านวิธีสอนเทคนิควิธีสอนที่ใช้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน เช่น เทคนิคการระดมพลังสมอง การฝึกคิดแบบอนกนัย การฝึกคิดแบบหมวกหกใบ การใช้แผนผังทางปัญญา กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ผู้สอนต้องศึกษาค้นคว้า เตรียมการฝึกปฏิบัติ ก่อนจัดกิจกรรมกับนักเรียน การจัดการเรียนการสอนต้องทำตามขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ จัดกิจกรรม ขั้นสรุป มีการวัดและประเมินผลทั้งผู้เรียนและผู้สอน มีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามธรรมชาติ วิชาเหมาะสมกับสาระ วัย ประสบการณ์และความต้องการของผู้เรียน (2) ด้านสื่อการสอน สื่อการสอนมีความสำคัญและจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน ทำให้บทเรียนง่ายขึ้น สร้างความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน สื่อที่ดีที่สุดในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ควรเป็นสื่อที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า จัดหา เตรียมโดยครูผู้สอน ซึ่งผ่านการปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา วัย ประสบการณ์และความต้องการของ ผู้เรียนในระดับการศึกษาปฐมวัย

ควรใช้สื่อที่รูปธรรม นักเรียนมีส่วนร่วมและได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วย (3) ด้านกลุ่มสาระการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้เป็นจำนวนมากและหลายรูปแบบ ทั้งระดับการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษา มากพอที่สรุปได้ว่าแต่ละวิธีสอน ที่นำมาทดลองกับแต่ละกลุ่มสาระส่งผลพอที่จะยอมรับและนำไปใช้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ ควรได้มีการศึกษาทดลองและนำไปใช้ต่อไป

ปริวรรต เชื้อนแก้ว (2551) ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการประเมินผล ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย และผลการศึกษาจากงานวิจัยที่ทำการศึกษเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าแบบอิสระ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2548 จำนวน 150 เรื่อง ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็น แบบสังเคราะห์งานวิจัย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาสาระและวิธีวิเคราะห์ทอภิมาน ผลการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า 9 ใน 10 ของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ทั้งหมดเป็นงานวิจัยเชิงทดลองส่วนที่เหลือเป็น งานวิจัยเชิงปฏิบัติการ งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ ตีพิมพ์ในปี พ.ศ.2544 ทำการศึกษาใน ระดับช่วงชั้นที่ 3 และในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด กระบวนทัศน์แบบปฏิฐานนิยมเป็นกระบวนทัศน์กระแสหลักที่มีอิทธิพลต่อวิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนทฤษฎีวิพากษ์ในรูปของวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการเริ่มเป็นกระบวนทัศน์ทางเลือกที่มีบทบาทในการศึกษาวิจัยมากยิ่งขึ้น วิธีการจัดการเรียนรู้ที่พบในงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์แตกต่างกันตามกระบวนทัศน์ที่เป็นพื้นฐานของวิธีวิจัย ซึ่งพบว่า ในงานวิจัยเชิงทดลองแต่ละเรื่องมักจะใช้วิธีการจัดการเรียนรู้เพียงวิธีเดียว ขณะที่ในงานวิจัยเชิงปฏิบัติการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้หลากหลายวิธี รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พบในงานวิจัยเชิงทดลองที่นำมาสังเคราะห์ สามารถแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนรู้แบบเน้นกระบวนการและการจัดการเป็น การจัดการเรียนการสอน โดยการกระตุ้นความรู้ในตัวผู้เรียนให้แสดงออกมา มักใช้คำถามเพื่อดึงความรู้ในตัวผู้เรียนออกมาให้กระจ่างชัดและช่วยทบทวนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ผลดีกับผู้เรียนในระดับช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โดยเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จากแหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อม รอบตัวซึ่งสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ผลดีกับผู้เรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 โดยเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และภาษาต่างประเทศ 3) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานทั้งเนื้อหา สาระการเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ผลดีกับผู้เรียนทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในด้านวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่าในงานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่ใช้วิธีการวัดผลการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นหลัก และทำการประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่วนงานวิจัยเชิงปฏิบัติการจะใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการประเมินผล

เรียนรู้ใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ 1) การวิจัยที่ทำเพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายนั้นควรศึกษากระบวนการจัดการสอน มากกว่าการเน้นที่ผลลัพธ์เพียง อย่างเดียว 2) ในการทำงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยควรใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ หลากหลายเพื่อตอบสนองกับปัญหา ความต้องการและความ แตกต่างของนักเรียน โดยมุ่งเน้น พัฒนาแบบองค์รวม คือ พัฒนาทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะ พิสัย 3) วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในงานวิจัยที่ทำการศึกษเกี่ยวกับ การเรียนการสอนควร ใช้วิธีการที่หลากหลายทั้งการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ การสังเกต สัมภาษณ์ ประเมิน จากผลงาน ฯลฯ ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน และทำการประเมินผลการเรียนรู้ของ นักเรียนเป็น รายบุคคล 4) ในยุคปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งผู้สอนและผู้เรียน วิธีการ วิจัย ที่จะตอบสนองให้เกิดผลดังกล่าวก็คือวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดังนั้นหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การศึกษาควรสนับสนุนให้ครูและบุคลากรใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการ พัฒนาการเรียนการสอน มากยิ่งขึ้น

วรรณิ์ สุจจิตรจุล (2552) ทำการวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยรูปแบบการเรียนการสอน หลังยุคปฏิรูปการศึกษา พุทธศักราช 2542 โดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ สังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอน หลังปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2542 โดยการวิเคราะห์ อภิ มาณ จากวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัย 24 แห่ง ซึ่งเป็น งานวิจัยเชิงทดลอง ที่ ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน และพิมพ์เผยแพร่ระหว่าง ปีพ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2551 กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้มีจำนวน 40 เล่มโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย เก็บรวบรวมโดยใช้แบบบันทึกคุณลักษณะ งานวิจัยและ แบบประเมินงานวิจัย จากนั้นนำมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ห่อภิมาณ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอน ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) คุณลักษณะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอน พบว่าทฤษฎีที่ใช้ใน งานวิจัยมากที่สุด คือทฤษฎีปัญญานิยม วัตถุประสงค์ที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนที่ใช้ในงานวิจัยมากที่สุดคือ ด้านพุทธิพิสัย สื่อการเรียนการสอน พบว่า สื่อทางเดียวเป็นสื่อที่นำมาใช้มากที่สุด กิจกรรมด้านบทบาทผู้สอน พบว่า ผู้สอนมี บทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกมากที่สุด กิจกรรมด้านบทบาทผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนทำ กิจกรรมกลุ่มมากที่สุด การวัดและประเมินผลพบว่า การทดสอบมากที่สุด และคะแนนประเมิน คุณภาพงานวิจัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 73.77 ซึ่ง อยู่ในระดับดี 2) ผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายความ แปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยผลปรากฏว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีขนาดอิทธิพลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติสูงกว่านักเรียนระดับประถมศึกษา รูปแบบทดลอง One group pretest-posttest design มีขนาดอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน เจตคติสูงกว่า รูปแบบ การทดลอง Two group pretest-posttest design กลุ่มรูปแบบที่เน้นทักษะพิสัยมีขนาดอิทธิพลต่อ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนด้านทักษะพิสัยมากกว่ากลุ่มรูปแบบที่เน้นบูรณาการและกลุ่มรูปแบบที่เน้น จิตพิสัย ตามลำดับ วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบใช้ทั้งกลุ่มเป้าหมาย มีขนาดอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนด้านทักษะพิสัยสูงกว่า วิธีการสุ่มแบบ ไม่อาศัย ความน่าจะเป็น กิจกรรมการเรียนการสอนด้าน บทบาทผู้สอนที่ผู้สอนเป็นผู้นำในชั้นผสม กับเป็นผู้อำนวยความสะดวก ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้สูงกว่าผู้สอนเป็นผู้นำในชั้นเรียน อำนวย ความสะดวก หรือเป็นผู้ประสานงานเพียงอย่าง เดียว การวัดและประเมินผล โดยผสมผสานการสังเกต การทดสอบ การประเมินการปฏิบัติ ทำให้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติสูงกว่า การวัดและประเมินผลที่ผสมผสานโดยใช้การสังเกตการทดสอบและสูงกว่าวิธีการวัด และประเมินผลผสมผสานโดยการสังเกตการทดสอบ การประเมินการปฏิบัติ การสอบถาม วิธีสอนแบบโครงงานทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะพิสัยสูงกว่า วิธีสอนแบบสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และวิธีสอนแบบอื่น ๆ

เศวตาภรณ์ ตั้งวันเจริญ (2554) ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างพุทธศักราช 2542 – 2553 ด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณและการวิเคราะห์เนื้อหา มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณและวิเคราะห์เชิงเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ด้านทักษะกระบวนการคิดในการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา ในปีพุทธศักราช 2542 – 2553 2) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีและรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดในการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา 3) เพื่อเสนอรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดในการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาจากการสังเคราะห์งานวิจัยได้อย่างเหมาะสม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นวิทยานิพนธ์ปริญญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตขึ้นไปที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด ในด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหาและการคิดอย่างเป็นระบบ โดยรวบรวมวิทยานิพนธ์จาก สถาบันอุดมศึกษา ทั้งสิ้น 9 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ที่ผ่านเกณฑ์ตามแบบประเมิน คุณภาพงานวิจัย จำนวน 40 เรื่อง เป็นวิทยานิพนธ์ที่มีข้อมูลทางสถิติครบถ้วนสามารถนำมาวิเคราะห์ห่อภิมาณได้ จำนวน 11 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินคุณภาพของงานวิจัยและแบบสรุปลักษณะ รายละเอียดของงานวิจัย สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิธีการที่เสนอโดยหาค่าขนาด อิทธิพลของ Hunter และคณะ (1982) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณและวิเคราะห์เชิงเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ ด้านทักษะกระบวนการคิดในการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา ด้านข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัยที่นำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสังเคราะห์ พบว่าวิทยานิพนธ์ที่ผลิตขึ้นในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 32.50) มีการทำวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด มากที่สุด ในปี พ.ศ.2544 (ร้อยละ 17.50) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลองมากที่สุด (ร้อยละ 77.50) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มากที่สุด เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 37.50) ประชากรและกลุ่ม ตัวอย่างที่ถูกเลือกมาศึกษาในงานวิจัยมากที่สุด คือ ระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 50.00) สารวิชาที่นำมาใช้ในการทำวิจัยมากที่สุด คือ สังคมศึกษา (ร้อยละ 22.50) จำนวนรูปแบบวิธีการสอนที่ใช้มากที่สุด คือ 2 วิธี (ร้อยละ 57.50) รูปแบบการสอนที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษามากที่สุด คือ การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) และการสอนแบบสตอรีไลน์ (Storyline) (ร้อยละ 9.80) และเกิดทักษะกระบวนการคิดด้านการคิดวิเคราะห์มากที่สุด (ร้อยละ 16.30) ด้านทักษะกระบวนการคิดในการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา 1) วิทยานิพนธ์ที่ศึกษาผลความสามารถในทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่รูปแบบ

การสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) การสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์(Constructivism) และ การสอนโดยใช้ภาพการ์ตูน ค่าขนาดอิทธิพล เท่ากับ 1.0719 ความแปรปรวนเท่ากับ 1.0738 2) ด้าน การคิดสร้างสรรค์ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ รูปแบบการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) การสอนโดย สตอรีไลน์ (Storyline) การสอนโดยใช้กิจกรรมการเขียน และการสอนด้วยเทคนิคหมวกหกใบ ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.2255 ความแปรปรวนเท่ากับ 3.1950 3) ด้านการคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ รูปแบบการสอนตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา การสอนโดยใช้เกม สถานการณ์จำลองและเทคนิคพยากรณ์ การสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ และการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (5E) ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.6891 ความแปรปรวนเท่ากับ 3.9610 2) ผล การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะของงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีและรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการ สอนที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดในการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาที่นิยมใช้ ระหว่าง พ.ศ. 2542- 2553 มี 5 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยใช้การสร้างสรรค์ขึ้นผลงาน ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ทฤษฎีพหุปัญญา ทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลผล ข้อมูล และทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ และนิยมนำมาใช้เป็นกรอบการวิจัยมากที่สุด คือ ทฤษฎีการ สร้างความรู้ด้วยตนเอง และรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับทฤษฎีการศึกษาร่วม สมัย ชำรงต้น มี 4 วิธี ได้แก่ การสอน ตามวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) การสอนด้วยสตอรีไลน์ และการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ 3) รูปแบบวิธีการจัดการเรียน การสอนที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดในการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาอย่างเหมาะสม รูปแบบที่ 1 กระบวนการคิดวิเคราะห์ ประกอบไปด้วยขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน คือ การสร้างความสนใจ ตรวจสอบความคิดรวบยอด กิจกรรม ขยายความคิดรวบยอด แลกเปลี่ยนข้อมูล วิเคราะห์ชิ้นผลงาน นำไปประยุกต์ใช้ และสรุปประเมินผล รูปแบบที่ 2 การคิดสร้างสรรค์ ประกอบไป ด้วยขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน คือ การสร้างความสนใจ เชื่อมโยงประสบการณ์ กิจกรรมการสร้างความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ผลงาน นำผลงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รูปแบบที่ 3 การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ คือ สร้างความสนใจ กำหนดปัญหา ตั้งสมมุติ รวบรวมข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล คัดเลือกข้อมูล ประเมินคุณภาพหลักฐาน อภิปรายและลงข้อสรุป ขยายความรู้และ ประเมินผล

อุทุมพร พันธุ์ชมพู (2555) ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการจัดการ เรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา : โดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ การวิจัย ครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะและหาข้อสรุปของงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการจัดการ เรียนการสอนคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ 2) เพื่อ การเปรียบเทียบวิธีการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ระดับมัศึกษากับการสอนแบบปกติ ที่ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่นำมาสังเคราะห์ในครั้งนี้ คือ งานวิจัยที่ เป็นปริญญาานิพนธ์วิทยานิพนธ์ และรายงานการค้นคว้าอิสระที่มีการลงทะเบียน 6 – 12 หน่วยกิต ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทยที่ได้จัดทำในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2554 จำนวน 176 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยาย หาค่าขนาดอิทธิพล และ การทดสอบไบนอมิเยน (Binomial Test) สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1) ผลการจากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการ

สอนคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา ซึ่งสืบค้นงานวิจัยจากฐานข้อมูล Thailis ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2554 เมื่อจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย พบว่างานวิจัยมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้มากที่สุด

1.1) ตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะภูมิหลังของผู้วิจัยและเอกสารงานวิจัย พบว่าสถาบันที่ผลิตงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา คือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาของงานวิจัยที่ศึกษา คือ วิชาคณิตศาสตร์ การสอนคณิตศาสตร์ และปีที่พิมพ์เผยแพร่ คือ ปี พ.ศ. 2551

1.2) ตัวแปรวิธีดำเนินการวิจัย พบว่า แหล่งข้อมูล คือ มาจากกลุ่มตัวอย่าง การกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง คือ กำหนดเอง ระยะเวลาที่ใช้ คือ มากกว่า 8 สัปดาห์ การเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ แบบอาศัยความน่าจะเป็น ระดับชั้นของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างศึกษา คือนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ลักษณะการตั้งสมมติฐาน คือ การตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง แบบแผนการวิจัย คือ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design จำนวนกลุ่มของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวน 2 กลุ่ม จำนวนตัวอย่างของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม คือ 31-40 คน จำนวนตัวแปรอิสระและจำนวนตัวแปรตามใช้ 1 ตัวเท่ากัน มากที่สุด ตัวแปรอิสระ คือ วิธีสอนหรือการเรียนการสอน ส่วนตัวแปรตามที่มีการศึกษา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือมีการตรวจสอบทั้ง 4 ด้าน คือ ความเที่ยงตรง ความยากง่าย อำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น การสรุปผลการวิจัย คือ มีการสรุปผลตามสมมติฐานการวิจัย การนำ ผลการวิจัยไปใช้ สรุปได้ว่าข้อความรู้ที่ได้สามารถนำไปใช้ได้จริง สถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน คือ t-test

1.3) ตัวแปรที่เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา พบว่างานวิจัยมีการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน รูป แบบการจัดการเรียนรู้ คือ แบบพัฒนากระบวนการคิด ลักษณะการจัดการเรียนรู้ มีทั้งการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม วิธีการจัดการเรียนการสอน คือ การสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ 2) ผลการเปรียบเทียบวิธีการจัดการเรียนการสอนกับการสอนแบบปกติที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ พบว่า 2.1) นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ การเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ การเรียนแบบกระบวนการกลุ่ม การเรียนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ การเรียนรู้แบบซิปปา การเรียนรู้แบบ 4MAT การเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการทางคณิตศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าขนาดอิทธิพลของวิธีการสอน พบว่าวิธีการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ วิธีการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ วิธีการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม วิธีการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ วิธีการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา วิธีการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT วิธีการสอนโดยเน้นกระบวนการทางคณิตศาสตร์สามารถคำนวณค่าขนาดอิทธิพลได้ 32, 48, 14, 25, 7, 10, 15 ค่าตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติ เป็น 0.837, 0.926, 0.825, 0.803, 0.877, 0.748, 0.902 เท่า ตามลำดับ 2.2) นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการสืบเสาะ แผนภูมิโมนทัศน์ แบบอุปนัยหรือนิรนัย แบบโครงงาน แบบบูรณาการ แบบปฏิบัติการณ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างจากการสอนแบบปกติ โดยสามารถคำนวณค่าขนาดอิทธิพลได้ 10, 7, 2, 2, 2, 2 ค่าตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.530, 0.356, 1.086, 0.863, 1.000, 0.590 ตามลำดับ

ฉัตรปวีณ อัมภา (2555) ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการสอนอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะงานวิจัยด้านการสอนอ่านภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2540 ถึง พ.ศ. 2553 และ 2) เพื่อประมาณค่าดัชนีมาตรฐานของการวิจัยการสอนอ่านภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2540 ถึง พ.ศ. 2553 โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นปริญญาโท / วิทยานิพนธ์ของนิสิต / นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ / ครุศาสตร์ และศิลปศาสตร์ จากมหาวิทยาลัย 4 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 65 เล่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย 2) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยโดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการสอนอ่านภาษาอังกฤษเมื่อจำแนกตามประเภทของระดับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 1-3) พบว่า การสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้นวัตกรรมและสื่อการสอนที่นิยมใช้มากที่สุด คือ การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 12.20 ส่วนการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่นิยมใช้มากที่สุด คือ วิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 9.76 จากการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการสอนอ่านภาษาอังกฤษ เมื่อจำแนกตามประเภทของระดับ การศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 4-6) พบว่าการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษนิยมใช้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.33 และการสอนอ่านโดยใช้กลวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากเป็นอันดับแรกโดยคิดเป็นร้อยละ 12.50 2) ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีค่าคะแนนในระดับดีมาก 3) ค่าขนาดอิทธิพลในระดับเล่มวิทยานิพนธ์จำนวน 187 ค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองจากงานวิจัยทั้งหมดที่นำมาสังเคราะห์ โดยเฉลี่ยจะมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม 1.93 เท่า

Waxman และคณะ (2003) ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการสอนและการเรียนโดยใช้เทคโนโลยี ด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาค่าขนาดอิทธิพลทางการสอนและการเรียนโดยใช้เทคโนโลยี งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยที่ศึกษาผลของการใช้เทคโนโลยีในการสอนตั้งแต่ปี ค.ศ. 1997 - 2003 จำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ 42 เรื่อง ผลการวิจัย พบว่า งานวิจัยที่ศึกษาผลลัพธ์ของผู้เรียนจากการใช้เทคโนโลยีในการสอนทั้ง 42 เรื่อง ได้ค่าขนาดอิทธิพลจำนวน 282 ค่า ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลที่ถ่วงน้ำหนักมีค่าเฉลี่ย 0.410 แบ่งกลุ่มการศึกษางานวิจัยออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มีงานวิจัยจำนวน 29 เรื่อง ตัวแปรตาม ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ค่าเฉลี่ยค่าขนาดอิทธิพลแบบถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 0.448 กลุ่มที่ 2 มีงานวิจัยจำนวน 10 เรื่อง ตัวแปรตามที่ศึกษาประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้ค่าเฉลี่ยค่าขนาดอิทธิพลแบบถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 0.464 กลุ่มที่ 3 มีงานวิจัยจำนวน 3 เรื่องศึกษาพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ได้ค่าขนาดอิทธิพลแบบถ่วงน้ำหนักเท่ากับ -0.091 ตัวแปรที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพล ได้แก่ ตัวแปรชี้วัดคุณภาพผู้เรียน ตัวแปรคุณลักษณะของเทคโนโลยี ตัวแปรวิธีสอน

5. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยการนิเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา

มีผู้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้หลายลักษณะ บางคนได้ให้ความหมายในลักษณะของกิจกรรมทางวิชาการที่จัดให้กับครู บางคนให้ความหมายในลักษณะของงานวิชาการในโรงเรียน และให้ความหมายในลักษณะของกระบวนการในการทำงานระหว่างผู้นิเทศกับผู้วิจัยการนิเทศ (สงัด อุทรานันท์, 2530: 10-11) ดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (2530) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

นิพนธ์ ไทยพานิช (2535) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความละเอียดอ่อนเกี่ยวกับความรู้สึก ความเข้าใจของผู้รับการนิเทศ ผู้นิเทศจึงจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานทางจิตวิทยา รู้จักและเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์

บันลือ พลฤกษ์วัน (2537) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานอย่างมีแบบแผน เป็นการกระทำที่มีขั้นตอนและความต่อเนื่อง เพื่อให้ครูที่ผ่านกระบวนการนิเทศการศึกษาเกิดความตื่นตัว คลายความกังวลหรือคับข้องใจ ทั้งในหน้าที่การงานและเรื่องส่วนตัว มีความเข้าใจที่จะใช้วิธีการในการพัฒนาวิชาชีพได้คล่องตัวขึ้น โดยมีการปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา และต่อเนื่อง

วีชรา เล่าเรียนดี (2548) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ให้การนิเทศหรือผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน

Harris (1985) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง สิ่งทีบุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะคงไว้หรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนในโรงเรียน มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

Oliva (1992) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการช่วยเหลือครูเป็นพิเศษเพื่อให้ปรับปรุงการเรียนการสอน และเป็นการบริการให้การช่วยเหลือ

จากความหมายของการนิเทศการศึกษาข้างต้นทำให้สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาครูเป็นหลัก เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ครูมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศต้องใช้ทักษะ เทคนิค และดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

5.2 กระบวนการนิเทศการศึกษา

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอกระบวนการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

Harris (1985) ได้เสนอแนวทางปฏิบัติของกระบวนการนิเทศไว้ 6 ขั้นตอนดังนี้

1. การประเมินสภาพปัจจุบัน เป็นขั้นตอนที่ศึกษาสภาพต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ในการนำไปใช้กำหนดความต้องการในกาเปลี่ยนแปลง

2. การจัดลำดับความสำคัญ เป็นการตั้งเป้าหมาย วัตถุประสงค์เฉพาะ การเลือกสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงและการจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่จะทำการเปลี่ยนแปลง

3. การออกแบบการนิเทศ เป็นกระบวนการในการวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงให้บังเกิดผล โดยการจัดเตรียมองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งหมด การกำหนดรูปแบบการทำงานไว้โดยการรวบรวมหรือประยุกต์ความคิดเห็นหรือหลักการใหม่ ๆ เข้าด้วยกัน การจัดเตรียมสิ่งต่าง ๆ ให้พร้อมจัดระบบการทำงานอย่างถูกวิธี และการจัดทำโครงการนิเทศ

4. การจัดสรรทรัพยากร เป็นการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดตามความต้องการและความจำเป็นของบุคลากร และโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ

5. การประสานงาน เป็นการประสานงาน คน เวลา วัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อที่จะกำหนดภารกิจต่าง ๆ ในการเปลี่ยนแปลงให้ประสบความสำเร็จ

6. การอำนวยความสะดวก เป็นการกระบวนการใช้ทรัพยากรให้เหมาะสมกับสิ่งต่าง ๆ และมีความเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงให้ประสบความสำเร็จ โดยแต่งตั้งคณะทำงาน การจัดระเบียบเกี่ยวกับเวลา ผลงาน ระดับหรือคุณค่าของงาน การให้คำแนะนำ เกี่ยวกับระเบียบและข้อกำหนดต่าง ๆ วิธีการเฉพาะอย่าง และการพิจารณาสิ่งที่เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ว่าบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด การรายงานผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ต้องปฏิบัติหลังจากกระบวนการนิเทศได้เสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและเผยแพร่ต่อไป

สัจด์ อุทรานันท์ (2530) ได้เสนอกระบวนการนิเทศไว้ 5 ขั้นตอนดังนี้

1. วางแผนการนิเทศ เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทำการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

2. ให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำ เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่า จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างไร และจะทำอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ

3. การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ การปฏิบัติงานของผู้นิเทศ และการปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ

4. การสร้างขวัญและกำลังใจ เป็นขั้นตอนของการเสริมสร้างกำลังใจของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจ และบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

5. การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นขั้นที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินงานซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใด ก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข

สรุปได้ว่ากระบวนการหรือขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศนั้นจะต้องประกอบด้วยขั้นเตรียมการนิเทศซึ่งรวมถึงการแสวงหาและเตรียมข้อมูล สร้างเครื่องมือ การวางแผน ขั้นตอนดำเนินการนิเทศที่ผู้นิเทศจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยเลือกกิจกรรมนิเทศที่เหมาะสม สร้างขวัญกำลังใจให้เกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศ และขั้นติดตามประเมินผล เพื่อดูการพัฒนาหรือมีปัญหาคือต้องนำมาทบทวนแก้ไข

5.3 รูปแบบการนิเทศ

ปัจจุบันวิธีการนิเทศการศึกษาที่มีความแตกต่างกันหลากหลายวิธีขึ้นอยู่กับความพร้อมปัญหาความต้องการของโรงเรียนและคณะครู โดยมีรูปแบบวิธีการดังนี้ การนิเทศทางตรง การนิเทศทางอ้อม การนิเทศเดี่ยว การนิเทศกลุ่ม การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ การ

นิเทศแบบพัฒนาตนเอง การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร และการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่ง วัชรา เล่าเรียนดี (2548) ยังได้สรุปวิธีการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้ การนิเทศแบบมนุษยสัมพันธ์ การนิเทศแบบวิทยาศาสตร์ การนิเทศแบบมนุษยนิยม การนิเทศแบบสนับสนุน การนิเทศแบบเพื่อนร่วมงาน การนิเทศแบบหลากหลายวิธีการ การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบพัฒนาการ และการนิเทศภายในโรงเรียน

ทำให้เห็นว่าวิธีการนิเทศหรือแบบของการนิเทศการศึกษามีหลากหลายวิธีการ แต่ละสมัยจะแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับจุดเน้นของการศึกษาในแต่ละยุค ซึ่งรูปแบบการนิเทศที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ในการนิเทศได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ความพร้อม ความต้องการ ความสนใจ แรงจูงใจของครูและศักยภาพของครู

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุไรรัตน์ สุตรุ่ง (2552) ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา ปีพุทธศักราช 2531-2549 จำนวน 469 เรื่อง ด้วยวิธีการสังเคราะห์เชิงปริมาณและ เชิงคุณลักษณะ เป็นการสังเคราะห์เชิงปริมาณ 7 ด้าน ได้แก่ แหล่งผลิตงานวิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ ระดับการศึกษา/หน่วยงาน เนื้อหาสาระที่ศึกษา ประชากร ระเบียบวิธีวิจัย และเครื่องมือ ส่วนการ สังเคราะห์เชิงคุณลักษณะมี 6 ด้านคือ ด้านสภาพการดำเนินงานนิเทศ บุคลากร การนิเทศ กระบวนการนิเทศ รูปแบบการนิเทศ ความต้องการการนิเทศและปัญหาการนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า วิทยานิพนธ์ที่ผลิตมากที่สุดมีจำนวน 154 เรื่องโดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่มากที่สุด พุทธศักราช 2545 มีจำนวน 39 เรื่อง สำหรับระเบียบวิธีวิจัยที่มีการใช้มากที่สุด คือ การวิจัยเชิง สारวจ ประชากรส่วนใหญ่ คือ ผู้บริหารและครู เครื่องมือที่ใช้มากที่สุดคือแบบสอบถาม เนื้อหาสาระ ที่ศึกษามากที่สุด คือ ด้านสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน ผลการสังเคราะห์เนื้อหาในแต่ละด้านพบว่า ด้านสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน มีการนิเทศ 5 ด้าน ผู้นิเทศคือ ผู้บริหาร ครูผู้นิเทศ เครื่องมือที่ใช้ส่วนใหญ่คือ แบบบันทึกการนิเทศและแบบบันทึกการปฏิบัติงาน กิจกรรม นิเทศส่วนใหญ่ที่ใช้คือ การประชุม การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษา การสังเกตการณ์สอน การศึกษาดูงาน และการศึกษาเอกสาร ด้านบุคลากรนิเทศ พบว่า สมรรถภาพของผู้นิเทศที่ส่งผลต่อ การนิเทศภายในคือ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การมอบหมายงาน การวางแผนและการสร้าง บรรยากาศที่ดีของทีมงาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นิเทศคือ ความมีมนุษยสัมพันธ์ การเป็นผู้นำ บุคลิกลักษณะที่ดี ความรู้ในวิชาชีพ ความรับผิดชอบ ทักษะทางการนิเทศของผู้นิเทศที่ส่งผลต่อการ ปฏิบัติการนิเทศคือ ทักษะเชิงมนุษย์ ทักษะเชิงเทคนิค ทักษะการจัดการ บทบาทของผู้นิเทศส่วนใหญ่ เน้นด้านวิชาการ การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ด้านกระบวนการนิเทศมี 5 ขั้นตอน คือ การศึกษาสภาพปัญหา การวางแผนกำหนดทางเลือก การสร้างเครื่องมือนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ ด้านรูปแบบการนิเทศสังเคราะห์ได้ 3 รูปแบบคือรูปแบบการนิเทศ ภายใน รูปแบบการนิเทศการสอนและรูปแบบการนิเทศงานวิชาการ ด้านความต้องการการนิเทศ ครู มีความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล และ ด้านทักษะกระบวนการกลุ่มส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการนิเทศการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ ปัญหาด้านบุคลากรและปัญหาด้านการดำเนินงาน

ลักษณะที่ดีและลักษณะที่บกพร่องของงานวิจัย

บุญชม ศรีสะอาด. (ม.ป.ป.) ได้อธิบายถึงลักษณะที่ดีและลักษณะที่บกพร่องของงานวิจัยเชิงปริมาณที่เป็นปริญาานิพนธ์ (วิทยานิพนธ์) โดยมีรายละเอียดดังตาราง

ด้านที่พิจารณา	ลักษณะที่ดี	ลักษณะที่บกพร่อง
1. หัวข้อวิจัย (ชื่อเรื่องวิจัย)	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือ 2. ชี้ถึงขอบข่ายของปัญหาที่วิจัย 3. ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย 4. ไม่เขียนในรูปของคำถาม 5. ไม่เขียนในรูปกำสรูปของการวิจัย 6. ไม่ใช้ตัวย่อ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คลุมเครือ ไม่ชัดเจน 2. ไม่ทราบขอบข่ายของปัญหาที่วิจัย 3. ใช้คำฟุ่มเฟือย 4. ไม่เขียนในรูปคำถาม 5. เขียนในรูปกำสรูปของการวิจัย 6. ใช้ตัวย่อในชื่อเรื่อง
2. ภูมิหลังหรือความเป็นมา	<ol style="list-style-type: none"> 1. กล่าวถึงปัญหาชัดเจนผู้อ่าน ทราบเจตนาในการวิจัย 2. เหตุผลในการวิจัยชัดเจน และเป็นเหตุผลที่สำคัญ 3. มีรากฐานทางทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง 4. ใช้ภาษาชัดเจน 5. ไม่นำข้อความของคนอื่น ๆ มาเรียงต่อ ๆ กันไปโดยตลอด แต่จะมีกรอบความคิดของตนเอง และมีคำกล่าว ข้อสรุป ข้อเท็จจริงผลการวิจัยของรู้ในเรื่องนั้นประกอบเพื่อให้สาระมีน้ำหนัก มีความถูกต้อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เขียนไม่ชัดเจนว่าปัญหาการวิจัย คืออะไร 2. ผู้อ่านไม่ทราบเหตุผลในการวิจัย หรือเหตุผลในการวิจัยที่ระบุไว้ไม่ใช่เหตุผลที่สำคัญ 3. ขาดทฤษฎีแนวความคิดที่อยู่เบื้องหลัง และขาดรากฐานจากผลวิจัยที่เกี่ยวข้อง 4. ใช้ภาษาคลุมเครือ ไม่ต่อเนื่องผู้อ่านสับสน 5. นำเอาข้อความของคนอื่น ๆ มาเขียนเรียงต่อ ๆ กันไป บางครั้งก็ไม่สอดคล้องกับสาระที่ต้องการ เป็นเรื่องที่น่าสงสัย บางครั้งก็กล่าวตามสามัญสำนึกที่ผิดพลาด
3. จุดมุ่งหมายของการวิจัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบุจุดมุ่งหมายของการวิจัยชัดเจนและครอบคลุม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบุจุดมุ่งหมายของการวิจัยไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุม
4. ขอบเขตการวิจัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดขอบเขตปัญหาการวิจัยอย่างชัดเจน (ระบุเกี่ยวกับประชากร กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปร ฯลฯ) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบุขอบเขตของการวิจัยไม่ชัดเจน
5. นิยามศัพท์เฉพาะ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นิยามตัวแปรและศัพท์เฉพาะที่จำเป็นเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงกัน 2. ไม่ให้นิยามคำที่ไม่จำเป็น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นิยามตัวแปรและศัพท์เฉพาะอย่างไม่ชัดเจน 2. ให้นิยามคำที่ไม่จำเป็นต้องให้นิยาม

ด้านที่พิจารณา	ลักษณะที่ดี	ลักษณะที่บกพร่อง
	3. กรณีที่ให้นิยามตามที่พบในตำรา พจนานุกรม วารสาร ฯลฯ มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของนิยามนั้น	3. ยกนิยามของคนอื่นมาโดยไม่ระบุแหล่งอ้างอิงและไม่พิมพ์ภาษาอังกฤษที่ตรงกับศัพท์นั้น
6. ความสำคัญของการวิจัย	1. เขียนความสำคัญของการวิจัยไว้ชัดเจน ความสำคัญของการวิจัยที่ระบุไว้อยู่ในขอบเขตของการวิจัยเรื่องนั้น	1. เขียนความสำคัญของการวิจัยไม่ชัดเจน บางครั้งก็เขียนความสำคัญของการวิจัยไว้เกินขอบเขตของการวิจัยเรื่องนั้น
7. การออกแบบวิจัย	1. ออกแบบวิจัยรัดกุม เลือกตัวแปรเหมาะสม	1. ออกแบบวิจัยไม่รัดกุม ไม่ได้เลือกตัวแปรตามหลักเหตุผลไม่สามารถอธิบายได้ว่าทำไมจึงเลือกศึกษาตัวแปรเหล่านั้น
8. สมมุติฐานในการวิจัย (ถ้ามี)	1. กำหนดสมมุติฐานในการวิจัยชัดเจน และตอบสนอง จุดมุ่งหมายของการวิจัย 2. สมมุติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้สร้างจากหลักของเหตุผล มีรากฐานมาจากทฤษฎี แนวความคิดที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาอย่างดี และจากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3. เป็นสมมุติฐานที่สามารถทดสอบได้ การวิจัยครั้งนั้นจะทดสอบสมมุติฐานดังกล่าว	1. สมมุติฐานในการวิจัยไม่ชัดเจน 2. กำหนดสมมุติฐานในการวิจัยจากสามัญสำนึก ไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ว่า ทำไมจึงกำหนดสมมุติฐานเช่นนั้น 3. ไม่สามารถทดสอบได้
9. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	1. คัดสรรเรื่องที่เกี่ยวข้องตรงกับเรื่องวิจัย สมควรอย่างยิ่งในการนำมาเสนออย่างเพียงพอเรื่องไม่เกี่ยวข้องก็ไม่นำมากล่าว 2. เรียงลำดับการเสนอหัวข้อเรื่องอย่างเหมาะสม 3. กล่าวถึงพัฒนาการของหลักเหตุผล หรือทฤษฎีที่เป็นกรอบ (Theoretical frame Work) อ้างอิงมายังปัญหาที่จะวิจัย 4. ภาษาที่เขียนเข้าใจง่ายเชื่อมโยงกันไปตามลำดับโดยตลอด	1. ระบุทฤษฎี แนวความคิดและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องน้อยมาก โดยที่มีเรื่องที่เกี่ยวข้อง ข้องสามารถค้นคว้าและนำมาใช้ประโยชน์ได้มาก 2. การเสนอหัวข้อเรื่องไม่เป็นระบบที่ดี บางครั้งนำเอา เรื่องและผลการวิจัยที่ไม่เกี่ยวข้องมาไว้ 3. นิยมลอกต่อกันมาจากรายงานวิจัยของคนอื่น โดยไม่ศึกษาจากต้นตอจริงจึงมักพบว่าอ้างอิงผิดพลาด 4. ภาษาเขียนไม่ชัดเจนขาดการเชื่อมโยงในสาระที่เสมอ

ด้านที่พิจารณา	ลักษณะที่ดี	ลักษณะที่บกพร่อง
<p>10. วิธีดำเนินการ</p>	<p>1. กำหนดวิธีวิจัยที่เหมาะสม รอบคอบรัดกุม</p> <p>2. อธิบายวิธีดำเนินการอย่างละเอียด ชัดเจนเป็นไปตามลำดับที่เหมาะสม</p> <p>3. กล่าวถึงประชากรของการวิจัย อย่างชัดเจน (กรณีศึกษาประชากร หรือ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่างแล้วสรุปอ้างอิงไปยัง ประชากร) และแสดงจำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรอิสระที่ มุ่งศึกษา เช่น จำแนกตามเพศ วุฒิ เป็นต้น</p> <p>4. อธิบายกระบวนการในการเลือก สมาชิกกลุ่มตัวอย่างโดยละเอียด ผู้อ่านเข้าใจชัดเจนถึงวิธีการที่ปฏิบัติ โดยมีสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอ และวิธีการเลือกสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง เป็นวิธีที่เหมาะสม</p> <p>5. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวม ข้อมูลเป็นมาตรฐานมีความเที่ยงตรง (Validity) สูง มีความเชื่อมั่น (Reliability) สูง มีวิธีการตรวจให้ คะแนนที่เป็นมาตรฐาน (กรณีที่เป็น แบบตรวจให้คะแนน) กรณีที่สร้าง เครื่องมือเองได้อธิบายวิธีการสร้าง เครื่องมือประเภทรูปแบบอย่างชัดเจน (ระบุ วิธีการกำหนดจำนวนข้อ ลักษณะเครื่องมือตัวอย่าง การ พิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ การทดลอง ใช้ การตรวจสอบคุณภาพและตรวจ ให้คะแนน ฯลฯ)</p>	<p>1. วิธีวิจัยไม่รัดกุม</p> <p>2 อธิบายวิธีดำเนินการไม่ชัดเจน ลำดับ สารระววนไม่เหมาะสม</p> <p>3. ไม่ระบุประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างให้ ชัดเจน จำแนกตามตัวแปรอิสระที่มุ่ง ศึกษา (กรณีศึกษาประชากรหรือเก็บ รวบรวม ข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่าง)</p> <p>4. กระบวนการในการเลือกสมาชิกกลุ่ม ตัวอย่างไม่ชัดเจน สมาชิกกลุ่มตัวอย่าง ที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร วิธีการเลือกไม่เหมาะสม</p> <p>5. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลไม่ เป็นมาตรฐานขาดความเที่ยงตรง ขาด ความเชื่อมั่น หรือมีความเชื่อมั่นต่ำ ตรวจให้คะแนนผิดพลาด กรณีสร้าง เครื่องมือเอง ไม่ทราบว่ามีวิธีการสร้าง เช่นไร หรืออธิบายวิธีสร้างที่ไม่ชัดเจน หรือวิธีสร้างไม่เหมาะสมหรือหลาย ประการดังกล่าว ประกอบกัน</p>
<p>11. การ วิเคราะห์ข้อมูล หรือแปลผล</p>	<p>1. การบันทึกข้อมูลด้วยความ ระมัดระวังมีการตรวจทานไม่ให้ ผิดพลาด</p>	<p>1. มีความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูล ที่เข้าวิเคราะห์ไม่ได้ตรวจทานให้ถี่ถ้วน</p>

ด้านที่พิจารณา	ลักษณะที่ดี	ลักษณะที่บกพร่อง
	2. วิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติที่เหมาะสมใช้สูตรถูกต้อง การเปิดตารางต่าง ๆ ทำได้ถูกต้อง 3. แปลผลได้ถูกต้อง ใช้ภาษารัดกุม	2. ข้อมูลฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติที่ใช้วิเคราะห์หรือใช้สถิติที่ไม่เหมาะสมกับข้อมูล 3. แปลผลผิด ใช้ภาษาไม่รัดกุม
12. การเขียนรายงาน	1. ใช้ภาษาชัดเจน รัดกุมเขียนถูกต้องตามแบบฟอร์มที่เป็นที่ยอมรับ 2. มีความคงเส้นคงวาตลอดทั้งรายงาน	1. ใช้ภาษาไม่ชัดเจน เขียนไม่ถูกต้องตามแบบฟอร์ม และมักพิมพ์ผิดมาก 2. ขาดความคงเส้นคงวา
13. การอภิปรายผล	1. อภิปรายได้เหมาะสมแสดงถึงการค้นคว้ามามาก ผู้วิจัยมีความรอบรู้	1. อภิปรายไม่รัดกุม อ่างเหตุผลไม่เหมาะสม

6. การวิเคราะห์อภิमान การวิเคราะห์เนื้อหา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 การวิเคราะห์อภิमान

6.1.1 ความหมายของการวิเคราะห์อภิमान

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) ได้ให้ความหมายของ การวิเคราะห์อภิमान ว่าการวิเคราะห์อภิमान หมายถึง การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณแบบหนึ่งที่นักวิจัยนำงานวิจัย ซึ่ง ศึกษาปัญหาเดียวกันมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อสังเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปที่มีความ กว้างขวางลุ่มลึกกว่าผลงานวิจัยแต่ละเรื่อง ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์อภิमान คือ ดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ ดัชนีขนาดอิทธิพล และดัชนีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย

นงลักษณ์ วิรัชชัยและสุวิมล ว่องวาณิช (2541) ได้ให้ความหมายของวิเคราะห์อภิमान หมายถึง การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณแบบหนึ่งที่นักวิจัย นำงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกัน มาศึกษาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นข้อยุติตอบปัญหาวิจัยเดียวกัน โดยงานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นหน่วยการวิเคราะห์ ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์อภิमानเป็นผลการวิจัยวัดในรูปขนาดอิทธิพล ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ร่วมกับสารสนเทศ เกี่ยวกับคุณลักษณะงานวิจัย วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เพื่อประมาณค่าขนาด อิทธิพล หรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็นดัชนีมาตรฐานที่ได้จากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์แต่ละเรื่อง การวิเคราะห์เพื่อสรุปรวมค่าดัชนีมาตรฐาน และการวิเคราะห์ว่าดัชนีมาตรฐานที่ได้มีค่าแตกต่างกัน เนื่องจากตัวแปรปรับบอะไร อันเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีมาตรฐานกับ คุณลักษณะงานวิจัย

อุทุมพร จามรมาน (2527) ได้ให้ความหมาย การวิเคราะห์อภิमान หมายถึง การวิเคราะห์ทางสถิติของผลสรุปรงานวิจัยหลายๆ เรื่องเข้าด้วยกัน

Glass et al. (1981 อ้างถึงใน ศิริยุภา พูลสุวรรณ, 2550) ได้กล่าวถึง ลักษณะของการวิเคราะห์อภิमानดังนี้

Glass ได้จำแนกงานวิจัยเป็น 3 ประเภท ตามระดับของการวิเคราะห์ข้อมูลคือ งานวิจัยที่มีระดับการวิเคราะห์ขั้นปฐมภูมิ (primary analysis) การวิเคราะห์ขั้นทุติยภูมิ (Secondary analysis) และการวิเคราะห์อภิมาน (Meta-analysis) เพื่อแยกให้เห็นความแตกต่างของการวิเคราะห์ทั้ง 3 ระดับ โดยการ วิเคราะห์ขั้นปฐมภูมิ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับรวบรวมมาเพื่อตอบปัญหาการวิจัยในเรื่องนั้นโดยที่ข้อมูลนั้น ต้องเป็นข้อมูลปฐมภูมิที่ผู้วิจัยรวบรวมมาเอง ส่วนการวิเคราะห์ขั้นทุติยภูมิ เป็นการวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลที่มี ผู้รวบรวมไว้แล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบปัญหาการวิจัยใหม่ ที่เพิ่มเติมหรือแตกต่างจากงานวิจัยเดิม ทำให้มี ขอบข่ายที่กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ตอบปัญหาการวิจัยที่ชัดเจนยิ่งขึ้น การวิเคราะห์อภิมาน เป็นการสังเคราะห์ ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ขั้นปฐมภูมิ เพื่อตอบปัญหาการวิจัยใหม่จากงานวิจัยหลายๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาการวิจัยเดียวกันการวิเคราะห์ระดับนี้ จะตอบปัญหาการวิจัยได้กว้างขวางกว่าการวิเคราะห์ขั้นทุติยภูมิ จากความแตกต่างของระดับการวิเคราะห์ดังกล่าวทำให้วิธีการวิเคราะห์อภิมาน มีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

1) การวิเคราะห์อภิมานต้องใช้วิธีการที่มีระบบในการเสาะค้นงานวิจัยที่ศึกษา ปัญหาการวิจัยเดียวกัน เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ครอบคลุมงานวิจัยดังกล่าวทั้งหมด โดยให้ความสนใจงานวิจัย ที่มีลักษณะแตกต่างกันมากกว่าจะวิเคราะห์งานวิจัยที่มีลักษณะและระเบียบวิธีการวิจัยเหมือนกัน โดยแตกต่าง กันเฉพาะกลุ่มตัวอย่าง (planned series) เท่านั้น งานวิจัยที่จะนำมาวิเคราะห์อภิมาน ควรเป็นงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาการวิจัยเดียวกันแต่อาจมีลักษณะของงานที่แตกต่างๆ ส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วน เช่น แบบแผนการ วิจัยต่างกัน กรอบความคิดในการวิจัยต่างกัน สมมุติฐานต่างกัน ตัวแปรในการวิจัยต่างกัน หรือการนิยามตัวแปรต่างกัน ใช้เครื่องมือวัดต่างกัน วิธีการรวบรวมข้อมูลต่างกัน ประชากร/กลุ่มตัวอย่างคนละกลุ่มวิธีการ วิเคราะห์ข้อมูลต่างกัน

2) การวิเคราะห์อภิมานใช้วิธีการทางสถิติเป็นเครื่องมือในการสรุปค่าสถิติจาก ผลวิจัย ไม่ใช้ข้อมูลดิบจากงานวิจัย ค่าสถิติที่นำมาสังเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และหรือ ค่าสถิติในการทดสอบสมมุติฐาน ข้อมูลในการวิเคราะห์อภิมาน มี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นรายละเอียดต่างๆไปของงานวิจัย ซึ่งจะนำมาเป็นตัวแปรอิสระในการวิเคราะห์อภิมาน เรียกว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ส่วนที่สองคือผลวิจัยซึ่งจะถูกปรับให้เป็นดัชนีมาตรฐานโดยจะวัดในรูปของขนาดอิทธิพลหรือค่าสัมประสิทธิ์ ซึ่งจะนำมาเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์อภิมาน

3) การวิเคราะห์อภิมานมีเป้าหมายที่จะศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตามจากงานวิจัยเชิงทดลอง หรือศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ โดยผู้สังเคราะห์งานวิจัยจะให้ความสำคัญกับค่าสถิติจากงานวิจัยมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ งานวิจัยใดที่ไม่สามารถคำนวณค่าขนาดอิทธิพลหรือไม่ทราบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจะไม่สามารถนำมาวิเคราะห์อภิมานได้

4) การวิเคราะห์อภิมานมีจุดมุ่งหมายที่จะตรวจสอบความแตกต่างของผลวิจัย และอธิบายความแตกต่างนั้นด้วยตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ดังนั้นนักสังเคราะห์งานวิจัยจึงต้องศึกษาคุณลักษณะงานวิจัย เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานวิจัยกับผลวิจัย และสรุปให้ได้ว่าผลวิจัยเหล่านั้นแตกต่างกัน หรือขัดแย้งกันเพราะอะไร

ดังนั้น การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์อภิมาน เป็นวิธีการสังเคราะห์ งานวิจัยที่ศึกษาปัญหาเดียวกัน โดยใช้วิธีวิทยาทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ประกอบด้วย ผลการวิจัยแต่ละเรื่องและคุณลักษณะงานวิจัย แต่เนื่องจากงานวิจัยแต่ละเรื่องตัวแปรต่างกัน เพื่อให้ งานวิจัยแต่ละเรื่องอยู่ในสเกลเดียวกัน จึงต้องทำให้อยู่ในรูปดัชนี มาตรฐาน (Standard indices) ซึ่งมีอยู่ 2 ประเภท ที่นักวิจัยใช้ในการวิเคราะห์อภิมานตามลักษณะงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ คือ ขนาด อิทธิพล (effect size) และค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient)

6.1.2 ลักษณะเฉพาะของการวิเคราะห์อภิมาน

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของการวิเคราะห์อภิมาน มีเป้าหมายที่จะสังเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปอย่างมีระบบจากงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาการวิจัยเดียวกันเพื่อตอบปัญหา การวิจัย และมีลักษณะที่ต่างไปจากงานวิจัยแบบอื่น ๆ กล่าวคือ งานวิจัยเชิงทดลองทั่วไปจะศึกษา อิทธิพลของตัวแปรจัดกระทำที่มีต่อตัวแปรตามและใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นหน่วยการวิเคราะห์ แต่การ วิเคราะห์อภิมานจะศึกษาเพื่อหาข้อสรุปจากงานวิจัย โดยมีงานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นหน่วยการวิเคราะห์ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากการสังเคราะห์งานวิจัยแบบอื่น ๆ พอสรุปได้ คือ

1) ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์อภิมาน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนแรกข้อมูลจาก ผลการวิจัยแต่ละเรื่องวัดในรูปดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ ดัชนีขนาดอิทธิพลสำหรับงานวิจัยเชิงทดลอง และดัชนีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สำหรับงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ และส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ คุณลักษณะของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ดังนั้นตัวแปรตามของการวิเคราะห์อภิมานจึงเป็นดัชนี มาตรฐานเสมอ

2) การวิเคราะห์อภิมาน เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้วิธีการทางสถิติมาจัด รวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยจำนวนมาก เพื่อหาข้อสรุปอย่างเป็นระบบ ซึ่งวิธีการสังเคราะห์ งานวิจัยแบบอื่น ๆ ไม่สามารถทำได้

3) การวิเคราะห์อภิมาน จะให้ความสำคัญกับข้อมูลคุณลักษณะของงานวิจัยจึงควรมี การศึกษางานวิจัยทุกเรื่อง โดยบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของงานวิจัย เนื้อหาของ งานวิจัย วิธีการวิจัย การให้คำนิยามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยจึงต้องทำด้วยความรอบคอบ

4) เครื่องมือที่สำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์อภิมานคือ แบบบันทึก ข้อมูล จำเป็นต้องมีการตรวจสอบคุณภาพเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ

5) แบบแผนการวิจัย (research design) สำหรับการวิเคราะห์อภิมานเทียบเคียงได้กับการ วิจัยเชิงสำรวจที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการอธิบายความแตกต่างของปรากฏการณ์ ดังนั้นในการวิจัยจึง จำเป็นต้องศึกษาเพื่อกำหนดกรอบของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยเพื่อใช้เป็นตัวแปรต้น ในการ อธิบายความแตกต่างของดัชนีมาตรฐาน

6.1.3 ตัวแปรคุณลักษณะของการวิเคราะห์อภิมาน

เนื่องจากการวิเคราะห์อภิมานหรือการสังเคราะห์งานวิจัยโดยทั่วไป จะมีตัวแปรต้นเป็น คุณลักษณะของงานวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำเป็นต้องมีข้อมูลที่สำคัญเหล่านี้ จากการศึกษาพอ สรุปเป็นแนวทางการวิจัยครั้งนี้ได้ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางสังเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย

นงลักษณ์ วีรัชชัย (2542: 63-64)	อติภรณ์ อินทรมณี (2546: 10-11)	ชินวงศ์ ศรีงาม (2555: 25)	สรุป
<p>กลุ่มที่ 1 ตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะการพิมพ์ ได้แก่ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า คุณภาพการพิมพ์ หน่วยงานต้นสังกัดของผู้วิจัย</p>	<p>ด้านที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย เพศผู้วิจัย อายุผู้วิจัย ตำแหน่งของผู้วิจัย หน่วยงานต้นสังกัดของผู้วิจัย แหล่งผลิตของงานวิจัย สาขาที่ผู้วิจัยศึกษา ปีที่พิมพ์ เผยแพร่ ระดับชั้นที่ทำการวิจัย เนื้อหาทางคณิตศาสตร์ที่ใช้ในการวิจัย วิธีสอนที่ใช้ในการวิจัย สมมติฐาน การวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย แบบการวิจัย การดำเนินการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย</p>	<p>ส่วนที่ 1 ข้อมูลเชิงปริมาณที่เป็นข้อมูลพื้นฐานของวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ได้แก่ ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้วิจัย ระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษา ชนิดของงาน (วิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ)</p> <p>ส่วนที่ 2 ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยที่นักศึกษาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ เช่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เทคนิคการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง รูปแบบของการวิจัย กรอบแนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือและสถิติที่ใช้</p>	<p>ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์ เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เนื้อหา งานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย</p>
<p>กลุ่มที่ 2 ตัวแปรเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ (Substance) ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย การตั้งสมมติฐานการวิจัย ความลึกซึ้งของปัญหาการวิจัย จำนวนเอกสารอ้างอิง ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย</p>	<p>ด้านที่ 2 ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับ</p>		<p>ข้อมูลจำเป็นสำหรับการวิเคราะห์อภิमान</p>

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542: 63-64)	อศิภรณ์ อินทรมณี (2546: 10-11)	ชินวงศ์ ศรีงาม (2555: 25)	สรุป
(Research Methodology) ได้แก่ ขนาดตัวอย่าง ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ แบบการวิจัย วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลาการทดลอง สถิติที่ใช้ในการทดลอง	วิเคราะห์ห่อภิมาณ ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง (\bar{X}_E) ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม (\bar{X}_C) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม (S_C)		ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม และข้อมูลจำเป็นสำหรับการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบด้วย
	ด้านที่ 3 ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ ประกอบด้วย นิยามศัพท์ของวิธีสอนที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนสำคัญของวิธีสอน ข้อค้นพบของผลงานวิจัย และข้อเสนอแนะ	ส่วนที่ 3 องค์ความรู้จากผลงานวิจัยของวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ สรุปสาระสำคัญจากผลการวิจัยของวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น องค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการบริหารการจัดการ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านนวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์/งานสร้างสรรค์ ด้านการเรียนการสอน ด้านธุรกิจ/อุตสาหกรรม และด้านอื่น ๆ	จุดประสงค์ในการวิจัย ขั้นตอนสำคัญในการวิจัย ผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการวิจัย

6.1.4 วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

จากการศึกษาเทคนิควิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามแนวคิดของ Glass เป็นเทคนิคการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่หาค่าความแตกต่างหรือความมากน้อยในงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ จำแนกเป็น 2 แนวทางตามลักษณะของงานวิจัยเชิงทดลองและงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ โดยในแต่ละวิธี

มีเทคนิคการวิเคราะห์ที่แตกต่างกันซึ่งแนวคิดนี้ได้รับการพัฒนาจนถึงปัจจุบัน ในส่วนของการวิเคราะห์หือภิมานสำหรับงานวิจัยเชิงทดลองโดยทั่วไป งานวิจัยเชิงทดลองมักมีค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง (\bar{X}_E) กับค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม (\bar{X}_C) ผู้วิจัยต้องประมาณค่าขนาดอิทธิพลของประชากรจากดัชนีมาตรฐาน ซึ่งดัชนีที่บอกความแตกต่างของผลทดลอง หรือเรียกว่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) มีขั้นตอนการดำเนินงานตามวิธีของ Glass (1981: 101-108) จำแนกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจรวบรวมงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ (finding studies) การสังเคราะห์งานวิจัยเริ่มต้นด้วยการเลือกเรื่องหรือผลงานวิจัยที่มีผู้ที่ศึกษาไว้จำนวนมากพอควร ซึ่งผู้วิจัยจะต้องกำหนดขอบเขตให้มีความเหมาะสม เช่น กำหนดขอบเขตของการศึกษาตัวแปรที่สนใจ หรือกำหนดช่วงเวลาของงานวิจัย เป็นต้น และหากพบว่างานวิจัยที่ต้องการศึกษามีจำนวนไม่มากนักก็ควรศึกษาทุกเล่ม แต่หากมีงานวิจัยจำนวนมาก ๆ ไม่สามารถศึกษาได้ทั้งหมดก็ให้สุ่มงานวิจัยจำนวนหนึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยในการศึกษาโดยใช้วิธีการสุ่มตามความเหมาะสม เช่น สุ่มอย่างง่าย สุ่มแบบแบ่งชั้น

ขั้นตอนที่ 2 การระบุ จำแนก ลงรหัสงานวิจัย (describing, classifying and coding research studies) เป็นการปรับข้อมูลงานวิจัยให้เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ต่อไป โดยจำแนกเป็นส่วนที่เป็นเนื้อหาการวิจัย เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับวิธีสอน และส่วนที่เป็นวิธีการวิจัย เช่น ขนาดประชากร การจัดกลุ่มการทดลอง เครื่องมือวิจัย เป็นต้น ในการจำแนกลักษณะงานวิจัยเหล่านี้จะช่วยให้ผู้วิจัยนำไปสร้างเครื่องมือวิจัยที่เรียกว่า แบบสรุปรงานวิจัย ซึ่งเป็นแบบสรุปและวิเคราะห์รายงานการวิจัยที่ศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลสู่การวิเคราะห์ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การวัดตัวแปรจากผลการวิจัย (measuring study finding) คือ การแปลงข้อค้นพบของงานวิจัยแต่ละเล่มให้มีหน่วยเดียวกัน เรียกว่า ขนาดอิทธิพลหรือผลมาตรฐาน ใช้สัญลักษณ์แทนว่า d มีวิธีการคำนวณตามวิธีการของ Glass (1981: 101-108) มีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$d = \frac{\bar{X}_E - \bar{X}_C}{S_C}$$

จากสูตร

d	คือ	ค่าขนาดอิทธิพล
\bar{X}_E	คือ	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
\bar{X}_C	คือ	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
S_C	คือ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม

ค่าขนาดอิทธิพลนี้เป็นดัชนีมาตรฐานที่บอกให้ทราบว่ากลุ่มทดลองซึ่งได้รับอิทธิพลจากการกระทำ (Treatments) มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมเป็นกี่เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขนาดอิทธิพลเป็นตัวแปรต่อเนื่องที่มีค่าได้ทั้งบวกและลบ ดังนั้นในการแปลความหมายการสังเคราะห์งานวิจัยตามแนวคิดของ Glass จะแปลความหมายของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลว่า ขนาดอิทธิพลของกลุ่มทดลองมีขนาดแตกต่างจากกลุ่มควบคุมเป็นกี่เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ

กลุ่มควบคุม การแปลความหมายของค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยแต่ละเรื่องมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และความแปรปรวนค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล (อุทุมพร จามรมาน, 2527: 126-127) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{d} = \frac{\sum_{i=1}^k n_i d_i}{\sum_{i=1}^k n_i}$$

จากสูตร

\bar{d} คือ ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล

d_i คือ ขนาดอิทธิพลของงานวิจัยแต่ละเรื่อง

k คือ จำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

n_i คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแต่ละเรื่อง

การคำนวณค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล โดยใช้สูตร

$$S^2_d = \frac{\sum_{i=1}^k [n_i (d_i - \bar{d})^2]}{\sum_{i=1}^k n_i}$$

จากสูตร

\bar{d} คือ ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล

d_i คือ ขนาดอิทธิพลของงานวิจัยแต่ละเรื่อง

S^2_d คือ ความแปรปรวนของขนาดอิทธิพล

k คือ จำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

n_i คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแต่ละเรื่อง

ขั้นตอนที่ 4 เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล (techniques of analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ มีหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ทางสถิติของการวิจัยโดยทั่วไป มีส่วนที่แตกต่างกันตรงที่หน่วยการสังเคราะห์เป็นงานวิจัยแต่ละเรื่อง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสามารถเลือกใช้สถิติแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของผลการวิจัยที่ผู้วิจัยให้ความสนใจ เช่น ใช้คำนวณค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพล เพื่อบรรยายสรุปข้อค้นพบของผลการสังเคราะห์ การเปรียบเทียบผลของค่าขนาดอิทธิพล ด้วยสถิติอ้างอิง เช่น $t - test$, $F - test$ หรือสถิติแบบนอนพาราเมตริก เป็นต้น

6.1.5 ขั้นตอนของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

จากการศึกษาขั้นตอนของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ พบว่า มีลักษณะเหมือนกับการทำวิจัยทั่วไป คือ เริ่มจากการกำหนดปัญหาการวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์แปลผล และการนำเสนอผลการวิจัย ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาที่เสนอกระบวนการหรือขั้นตอนการสังเคราะห์งาน พอสรุปเป็นแนวทางและขอบข่ายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2531: 6-7) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสังเคราะห์ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดปัญหาการวิจัยหรือการระบุสาระที่สนใจสังเคราะห์ 2) การคัดเลือกงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสังเคราะห์ 3) การพิจารณาคุณภาพของงานวิจัย 4) การพิจารณาจำนวนงานวิจัยที่

นำมาสังเคราะห์ 5) การเลือกวิธีการสังเคราะห์ 6) การเสนอผลการวิเคราะห์ 7) การแปลผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

นางลักษณ์ วิรัชชัย (2542: 65-101) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสังเคราะห์งานวิจัย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2) การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย 3) การรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนนี้จำแนกเป็น 4 งาน ได้แก่ การเสาะค้นงานวิจัย การกำหนดกลุ่ม ตัวอย่างงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ การสร้างเครื่องมือวิจัย การบันทึกข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ 4) การวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นตอนนี้จะวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการของการสังเคราะห์งานวิจัยที่กำหนดไว้ เช่น ตามวิธีของแกลส ตามวิธีของซมิดท์และฮันเตอร์ เป็นต้น 5) การสรุปและนำเสนอรายงาน

6.1.6 จุดเด่นและข้อจำกัดของการวิเคราะห์อภิมาน

Rosenthal (1990 อ้างถึงใน นางลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ได้สรุปรวม จุดเด่นที่เป็นประโยชน์ของการวิเคราะห์อภิมานไว้ 3 ประเด็น คือ จุดเด่นที่เห็นได้ชัดเจนมากที่สุด จุดเด่นที่เห็นได้ชัดเจน และจุดเด่นที่เห็นได้ชัดเจนน้อยที่สุด แต่ละประเด็นแยกเป็นประเด็นย่อยดังนี้

จุดเด่นที่เห็นได้ชัดเจนมากที่สุด

1. ความสมบูรณ์ การวิเคราะห์อภิมานเป็นการสังเคราะห์ที่นักวิจัย โดยทั่วไปยอมรับมีความสมบูรณ์มากที่สุดในด้านการนำงานวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลและการให้ความสำคัญกับงานวิจัยแต่ละเรื่องด้วยการถ่วงน้ำหนักตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งการเก็บข้อมูลจากงานวิจัยทุกส่วนอย่างมีระบบมาใช้ในการสังเคราะห์งานวิจัย

2. ความชัดเจนของการนำผลการวิจัยมาใช้ในรูปดัชนีมาตรฐานที่สามารถนำมาสังเคราะห์เข้าด้วยกันได้ ค่าดัชนีมาตรฐานให้สารสนเทศได้ทั้งในเรื่องของขนาดทิศทาง และนัยสำคัญ ทำให้ผลการวิเคราะห์มีความชัดเจนสามารถสรุปคำตอบปัญหาวิจัยเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ได้อย่างถูกต้องและตรง

3. อำนาจการทดสอบสมมติฐานสูง และมีความน่าจะเป็นของความ คลาดเคลื่อนในการทดสอบสมมติฐานน้อย

จุดเด่นที่เห็นได้ชัดเจน

1. การวิเคราะห์เกี่ยวกับตัวแปรปรับที่มีผลทำให้ค่าความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรมีค่าแตกต่างกัน การเลือกตัวแปรปรับมาศึกษาจะเป็นประโยชน์มาก หากนักวิจัยเลือกตัวแปร ปรับที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย หรือตัวแปรปรับที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี เพราะจะนำไปสู่ประโยชน์ทั้งในภาคปฏิบัติและประโยชน์ในเชิงวิชาการในด้านพัฒนาทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว

2. การแก้ปัญหาในการรวมสะสม สืบเนื่องมาจากข้อวิพากษ์เกี่ยวกับ ความบกพร่องในการสังเคราะห์รวมสะสมงานวิจัยที่มีมาแล้วในอดีตของสาขาสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ ว่างานวิจัยในสาขานี้ต่างจากงานวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ เพราะความแตกต่างในเรื่องการวัดตัวแปรพฤติกรรมการมีมาตรหรือสเกลต่างกันในการวัดตัวแปร ทำให้เกิดปัญหาในการรวมสะสมงานวิจัย ดังนั้น การวิเคราะห์อภิมานจึงมีการวัดผลงานวิจัยในรูปดัชนีมาตรฐาน ทำให้ได้ผลงานวิจัยที่เป็นหน่วยเดียวกันช่วยแก้ปัญหาการรวมสะสมงานวิจัยได้

จุดเด่นที่เห็นได้ชัดเจนน้อยที่สุด

1. การวิจัยที่สร้างความคุ้นเคยแบบใหม่ ในการสังเคราะห์งานวิจัยด้วย การวิเคราะห์อภิปราย นักวิจัยมิใช่เพียงแต่อ่านรายงานวิจัย แต่ต้องทำความเข้าใจ เข้าใจในรายงานวิจัยด้วย นักวิจัยอาจต้องนั่งคำนวณตัวเลขซ้ำเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อหาค่าความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน ที่ถูกต้องของงานวิจัยแต่ละเรื่อง นับว่าเป็นการสร้างความคุ้นเคยแบบใหม่ระหว่างนักวิจัยกับงานวิจัย

2. การเลิกใช้การทดสอบนัยสำคัญแบบสองค่า ซึ่งไม่มีความหมายมากนักในการวิเคราะห์อภิปราย

3. การไม่ใช้ผลการทดสอบในภาพรวม ที่มีองศาอิสระสูงมากกว่าหนึ่ง จึงไม่มีประโยชน์ในการวิเคราะห์อภิปราย สิ่งที่เป็นผลพลอยได้คือผลการวิเคราะห์อภิปรายไม่ยากเกินกว่าที่คนทั่วไปจะเข้าใจได้

4. การประยุกต์กระบวนการวิเคราะห์อภิปรายกับการวิจัยอื่นนอกเหนือ จากการวิเคราะห์อภิปราย เช่น การวิเคราะห์อภิปรายสำหรับงานวิจัยที่มีการวัดตัวแปรตามหลายตัวพร้อมกันและสัมพันธ์กันยังต้องมีการพัฒนาวิธีการสังเคราะห์ต่อไป

5. การแบ่งงานของนักวิจัยจะลดลง เพราะไม่สามารถแบ่งงานให้ผู้ช่วยนักวิจัยที่ไม่มีประสบการณ์ไปช่วยทำได้ ดังนั้นนักวิจัยจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างไรก็ตาม เนื่องจากการวิเคราะห์อภิปรายเป็นงานวิจัยที่ค่อนข้างใหม่และมีตัวแปรต่าง ๆ เกี่ยวข้องด้วยมาก จึงทำให้นักวิจัยจำนวนไม่น้อยที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับแนวคิดในการทำการวิเคราะห์อภิปราย

ปัญหาและข้อจำกัดที่สำคัญ

1) การวิเคราะห์อภิปรายสามารถทำได้เฉพาะกับงานวิจัยที่มีหัวข้อ สัมพันธ์กันมาก ไม่สามารถจะทำการวิจัยแบบนี้กับงานที่หัวข้อแตกต่างกันมาก แต่ว่ามีตัวแปรที่ต้องการจะศึกษาบางอย่างเกี่ยวข้องอยู่ด้วยได้ จึงทำให้ไม่สามารถจะนำงานวิจัยแบบปฐมวิเคราะห์มาศึกษาได้จำนวนมาก

2) ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์อภิปรายไม่อาจใช้อ้างอิงสรุปไปยังประชากรได้อย่างมั่นใจว่างานชิ้นใดทำให้ได้ผลสรุปที่ค้นพบแน่ การสรุปอ้างอิงผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ เชิงเหตุผลจะได้อาจการวิจัยเชิงทดลอง หรือกึ่งทดลองเท่านั้น แต่งานวิเคราะห์อภิปรายขาดคุณลักษณะที่จำเป็นของงานวิจัยดังกล่าว

3) การทำการวิเคราะห์อภิปรายต้องอาศัยงานวิจัยแบบปฐมวิเคราะห์ จำนวนมากแต่ว่ายังไม่มีความเห็นที่แน่นอนว่าจำนวนที่เหมาะสมควรเป็นเท่าใด

4) ปัญหาอย่างหนึ่งในการทำการวิเคราะห์อภิปราย คือ ยังไม่เป็นที่ตกลงกันแน่วางานวิจัยที่นำมาศึกษานั้นถือว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างหรือว่าเป็นประชากร จึงเป็นปัญหาในการเลือกใช้สถิติ และการแปลผลการวิจัยด้วย

5) การทำการวิเคราะห์อภิปรายยังขาดวิธีการทางสถิติที่เหมาะสมที่ใช้ได้ทั่วไป และงานวิจัยแบบปฐมวิเคราะห์มักไม่ได้รายงานค่าสถิติพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำการวิเคราะห์อภิปรายไว้ด้วย หรือแม้ว่าจะระบุค่าต่างๆ เหล่านี้ไว้ก็มักจะไม่มีความหลากหลาย ทำให้มีความยุ่งยากในการ นำมาใช้ เช่น ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่างๆ กัน จึงต้องมีวิธีการแปลงค่า จึงทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนได้ง่าย

6) เมื่อต้องใช้งานวิจัยจำนวนมากมาเพื่อการวิเคราะห์ ทำให้เกิดปัญหา ในการกำหนดรหัส ข้อมูลการลงรหัสและแปลความหมายของรหัสของข้อมูลมากหากมีคนลงรหัสหลายคนก็จะยิ่งทำให้เกิด ความผิดพลาดมากขึ้น

7) ประการสุดท้ายก็คือปัญหาการควบคุมอิทธิพลต่างๆ ที่เกิดจากงานวิจัยที่ไม่ได้ที่นำมา วิเคราะห์

ดังนั้น ในการทำการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยเทคนิคอภิมาน ผู้วิจัยจะต้องมีความรอบคอบ ในการอ่าน การวิพากษ์งานวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องแม่นยำมาก ที่สุด

6.2 การวิเคราะห์เนื้อหา

6.2.1 ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา

นิศา ชูโต (2551) ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง การสกัด เนื้อหา (Content Message) ที่ผู้เขียนสื่อความทั้งทางตรง (Manifested) และทางอ้อม (Laten) แก่ผู้อ่าน Weber (1985) ให้ความหมายการวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง วิธีวิทยาการวิจัยที่ใช้ กระบวนการหลายแบบมาสรุปอ้างอิงผลที่ได้จากข้อความ มีหลักสำคัญคือการจำแนกคำ กลุ่มคำ ประโยคข้อความเข้ากลุ่ม จากนั้นจัดกลุ่มนำเสนอข้อค้นพบพร้อมทั้งแปลความหมาย

6.2.2 องค์ประกอบในการวิเคราะห์เนื้อหา

Holsti (1969) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหา มีองค์ประกอบสำคัญ คือ

1. ความเป็นปรนัย (Objectivity) ความเป็นระบบ (Systematic) ระเบียบแบบแผน เป็น วิธีวิจัยวิทยา

2. เครื่องมือที่เก็บข้อมูลมีความเป็นปรนัย เชื่อถือได้ (Reliability) คือ มีเกณฑ์ในการ วิเคราะห์เมื่อผู้วิจัยนำเครื่องมือไปใช้ในสภาพต่างกัน คือ ผู้ใช้ต่างคนหรือคนเดียวกันแต่ต่างเวลา ผลที่ ได้จะคล้ายคลึงกัน หรือได้สิ่งเดียวกัน

3. มีการแสดงที่เป็นปริมาณตัวเลข (Quantitative) ได้ตลอดจนแสดงผลด้านคุณภาพ (Qualitative) ได้ กล่าวคือมีความตรงตามธรรมชาติของสาระ (Message) ของสารได้

อุทุมพร จามรมาน (2531) ได้อธิบายองค์ประกอบในการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ดังนี้

1. เนื้อหาที่จะวิเคราะห์ เนื้อหาในที่นี้ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปเอกสาร สิ่งพิมพ์เสมอไป อยู่ใน รู้อื่นก็ได้ เช่น รูปภาพ การ์ตูน ละคร เพลง การโฆษณา ภาพยนตร์ บทคำพูด คำกล่าว หลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ การสนทนา

2. วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์เนื้อหามีวัตถุประสงค์ใหญ่ ๆ 3 ประการ คือ เพื่อสรุปข้อมูล เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายใน เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายนอก

3. หน่วยในการวิเคราะห์ ในการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิเคราะห์ต้องมีความกระจ่างในเรื่อง หน่วยที่วิเคราะห์ว่าเป็นหน่วยแบบใด โดยปกติหน่วยในการวิเคราะห์เนื้อหามี 3 ประการ คือ

1) หน่วยจากการสุ่ม ได้มาจากการสังเกต หรือการสัมผัส แต่ละหน่วยนั้นมีลักษณะที่ เป็นอิสระต่อกัน เช่น ประโยคแต่ละประโยคถือเป็น 1 หน่วย

2) หน่วยจากการบันทึก เป็นการจัดกระทำข้อมูลจากการสุ่ม มาย่อยเป็นกลุ่ม เป็นพวก

3) หน่วยจากเนื้อหา เป็นการรวบรวมหน่วยจากการบันทึกมาจัดกลุ่มอีกทีหนึ่ง
กรรมวิธีในการสร้างหน่วยพิจารณาจากเกณฑ์ดังนี้

1) การพิจารณาจากสภาพทางกายภาพ (Physical Unit) เช่น จำนวนเล่มของรายการ
ฉบับ แผ่น

2) การพิจารณาภาษา (Syntactical Unit) ได้แก่ การแจแนบคำ หัวข้อข่าว

3) การพิจารณาการอ้างอิง (Referential Unit) เช่น จากวัตถุ เหตุการณ์ บุคคล การ
กระทำ

4) จากโครงสร้าง (Propositional Unit) ได้แก่ ทางด้านความรู้สึก ภาษาและ
ความหมาย

5) จากความหมาย (Thematic Unit) อาศัยความหมายของภาษามาสู่ความเข้าใจที่
ลึกซึ้ง เช่น เป็นการขอร้อง หรือบังคับ หรือให้ โดยอาศัยการวิเคราะห์เนื้อหา

4. การสุ่มตัวอย่างและประชากร นักวิเคราะห์ที่แท้จริงจักการสุ่มเอกสารออกมาวิเคราะห์ โดยใช้ความรู้ความสามารถจำแนกสิ่งที่เกี่ยวข้องที่จะวิเคราะห์ออกจากสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องและหลังจากได้ปริมาณสิ่งที่จะวิเคราะห์ออกมาแล้ว ทำการสุ่มเนื้อหาสาระสิ่งที่จะวิเคราะห์ออกมาเท่าที่เวลาและงบประมาณอำนวยให้

6.2.3 ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา

อุทุมพร จามรมาน (2531) ได้เสนอขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การแปลภาษาเป็นข้อมูล โดยแยกเนื้อหาสาระออกเป็นส่วนย่อยๆ ซึ่งมีหลาย
รูปแบบ เช่น

- แยกเป็นกลุ่มตามเนื้อหาหรือตัวแปร

- แยกเป็นสาย (chain) เช่น เนื้อหาสาระที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต นำมา
จัดเรียงบนเส้นเดียวกัน หรือเนื้อหาสาระที่รุนแรงแตกต่างกันก็นำมาจัดเรียงกันตามความรุนแรงมาก
จนถึงน้อย

- แยกเป็นวงกลมย่อย (loop) เนื้อหาสาระใดที่นำมาจัดพวกเข้าด้วยกันเป็นวงๆ

- แยกตามมิติ เช่น จัดกลุ่มตัวแปรบุคลิกของคน 5 แบบ ก็จะได้ 5 มิติ

- จัดทำเป็นกิ่งก้านของต้นไม้ (Trees) ซึ่งได้แก่การจัดทำเป็นระเบียบแยกย่อยเป็นสายๆ

เหมือนรากต้นไม้ เช่น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเครือข่าย

ขั้นตอนที่ 2 การแปลข้อมูลออกเป็นตัวเลข สามารถทำได้ 2 แบบ คือแปลเป็นจำนวน (หรือ
ความถี่) กับแปลเป็นค่าหรือคะแนน

Cooper (1998) ได้เสนอขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหาวิจัยไว้ 5 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดหัวข้อปัญหา สำคัญอยู่ที่การนิยามปัญหาของแต่ละคน

ขั้นที่ 2 ขั้นการเสาะค้นงานวิจัย ระบุประชากรสำหรับการสังเคราะห์งานวิจัยครอบคลุม
เป้าหมาย 2 ประการ คือ 1) ต้องการข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่ผ่านมาทั้งหมดในปัญหาที่ศึกษา 2)
ต้องการสรุปประเด็นที่ศึกษาไปสู่กลุ่มประชากร

ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินข้อมูล หลังจากเก็บรวบรวมงานวิจัย นักสังเคราะห์ต้องตั้งเกณฑ์ ตัดสิน
คุณภาพงานวิจัยแต่ละเล่มว่ามีองค์ประกอบที่ไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่สังเคราะห์หรือไม่

ขั้นที่ 4 ขั้นการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล ผู้วิเคราะห์จะต้องตัดสินใจจะใช้รูปแบบการวิเคราะห์แบบใด การสังเคราะห์งานวิจัยนั้นจะต้องเลือกวิธีการวิเคราะห์ที่เหมาะสม กับประเภทงานวิจัย ซึ่งใน

ขั้นที่ 5 ขั้นการนำเสนอ เป็นขั้นที่ได้ผลผลิตสำคัญเป็นแหล่งสะสมความรู้ การสังเคราะห์จะล้ำสมัยอย่างรวดเร็วถ้าไม่พูดถึงตัวแปรและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สำคัญในเรื่องนั้น

Bauer (2000 อ้างถึงใน ทศวรรณ คำทองสุข, 2550:82) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาพัฒนามาจากวิธีการศึกษาทาง สังคมศาสตร์ใช้วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อความ วิธีการวิเคราะห์ที่ใช้การเปรียบเทียบ สรุปข้อความที่ คัดเลือกมา มี 2 มิติ คือ มิติที่ 1 พิจารณาประโยค กลุ่มคำ แล้วนับความถี่ มิติที่ 2 ดูความสัมพันธ์ ของประโยค กลุ่มคำในข้อความนั้น Martin นำเสนอขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำโครงสร้างของเนื้อหาที่จะวิเคราะห์อย่างมีความหมายพร้อมกำหนดรหัส (code) ตามเนื้อหาที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 2 ทำการเปรียบเทียบเนื้อหาที่เรากำหนดแต่ละระดับดูความแตกต่าง

ขั้นตอนที่ 3 ดูความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่จะวิเคราะห์จากขั้นตอนที่ 2 กับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

ขั้นตอนที่ 4 ทำการสรุปเป็นแผนความรู้ (map of knowledge) ที่แสดงให้เห็นความแตกต่างและ ความสัมพันธ์ของเนื้อหา

Stemler (2001 อ้างถึงใน ทศวรรณ คำทองสุข, 2550:82) เสนอแนะวิธีวิเคราะห์เนื้อหาจากงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้ วิธีการนับความถี่ของคำ ถ้าคำนั้นปรากฏอยู่ในเนื้อหาจำนวนมาก แสดงว่ามีความสำคัญ เพราะฉะนั้นการวิเคราะห์เนื้อหาต้องกำหนดคำสำคัญในประโยค เพื่อจะได้ค้นหาที่น่าสนใจได้ หลังจากนั้นก็นำคำเหล่านั้นมาจัดกลุ่มพร้อมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างสุดท้ายก็คือสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับ

ทำให้สรุปได้ว่าขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหานั้นควรมีการกำหนดกรอบเนื้อหาที่จะวิเคราะห์จัดประเภทประโยคและข้อความ แล้วทำการสรุปและแปลความหมาย (แปลเป็นตัวเลขและสรุปเป็นองค์ความรู้)

6.2.4 ความเชื่อถือได้ของผลการวิเคราะห์

ความเที่ยงของผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Reliability) มี 3 ความหมายดังนี้

1) ความคงที่ แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากผู้วิเคราะห์ที่มีความไม่แน่นอนในการพิจารณาวิเคราะห์และสรุปความหมาย การตรวจสอบความคงที่ทำได้โดยการวิเคราะห์ซ้ำแล้ว เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ทั้งสองครั้งว่าแตกต่างกันหรือไม่

2) ความเหมือนเดิม แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากความไม่คงเส้นคงวาของผู้วิเคราะห์ แต่ละคนและความไม่สอดคล้องของผลวิเคราะห์ของผู้วิเคราะห์หลายคน การตรวจสอบความ เที่ยงแบบนี้ทำได้โดยการตรวจสอบทุกขั้นตอน

3) ความแม่นยำ แหล่งความคลาดเคลื่อนมาจากความไม่คงเส้นคงวา ของผู้วิเคราะห์แต่ละคนและความไม่สอดคล้องของผลวิเคราะห์ของผู้วิเคราะห์ด้วยตนเอง และผลการวิเคราะห์แตกต่าง

มาตรฐานหรือเกณฑ์ที่ยอมรับกัน วิธีการตรวจสอบความเที่ยงแบบนี้เป็นคือ การตรวจสอบเกี่ยวกับเกณฑ์หรือมาตรฐานทุกขั้นตอน

ความตรงของผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Validity) หมายความว่า ผลการวิเคราะห์มีความสอดคล้องกับความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด โดยความตรงของผลการวิเคราะห์เนื้อหา มี 5 ประเด็นดังนี้

1) ความตรงเกี่ยวกับข้อมูล หมายถึง ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์สอดคล้องกับข้อเท็จจริงมากน้อยเพียงใด หรืออีกนัยหนึ่งคือ นำเนื้อหาที่ถูกต้องมาวิเคราะห์หรือไม่

2) ความตรงตามความหมาย หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อหา จัดกลุ่ม เนื้อหาให้คำจำกัดความของคำตรงตามความหมายหรือไม่ วิธีการตรวจสอบความตรงแบบนี้ทำได้โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญอื่นมาตรวจสอบ

3) ความตรงตามการสุ่ม หากเอกสารสิ่งพิมพ์เนื้อหาสาระที่จะนำมา วิเคราะห์มีปริมาณมากจำเป็นต้องมีการสุ่มออกมา เช่นการวิเคราะห์โปรแกรมทางโทรทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และเยาวชน การสุ่มโปรแกรมจึงมีความสำคัญ การระบุประชากรของเนื้อหาจึงมีความจำเป็น การอธิบายการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายไม่ลำเอียงเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการตรวจสอบความตรงแบบนี้

4) ความตรงตามวิธีการ ผลการวิเคราะห์ที่ใช้วิธีการ 2 อย่างน่าจะให้ผลวิเคราะห์ออกมาเหมือนกัน

5) ความตรงตามทฤษฎี ผลการวิเคราะห์น่าจะสอดคล้องกับทฤษฎี หลักการหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับความตรงของผลการวิเคราะห์เนื้อหานี้เพื่อให้ผลการวิจัยไม่เกิดความลำเอียง ในเรื่องข้อมูล เรื่องความหมาย เรื่องการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เรื่องวิธีการวิเคราะห์ และเรื่องทฤษฎี ทั้งนี้จะทำให้ได้งานวิจัยที่มีผลการวิเคราะห์ที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด สรุปได้ว่าการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นกระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย เริ่มจากการกำหนดหน่วยวิเคราะห์จากการจำแนกประเภทของข้อมูลนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อ สรุปผล โดยจะต้องคำนึงถึงความเที่ยงและความตรงในการวิเคราะห์ รวมทั้งความเป็นกลางของผู้ทำการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ

จากที่ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและแนวคิดทฤษฎี การวิเคราะห์งานวิจัย ด้วยการวิเคราะห์อภิमान การวิเคราะห์เนื้อหา พอสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ตารางที่ 4 สาระสำคัญเกี่ยวกับการวิเคราะห์งานวิจัย ด้วยการวิเคราะห์อภิमान การวิเคราะห์เนื้อหา

รูปแบบ	สาระสำคัญ	ขั้นตอน
การสังเคราะห์งานวิจัย (Synthesis Research)	การรวบรวมงานวิจัยที่ศึกษา ปัญหา คล้ายคลึงกันหลายๆ เรื่อง มาศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ อย่างมีระบบ เพื่อให้ได้ข้อสรุป ใหม่ แล้วนำเสนอ ข้อสรุปอย่าง เป็นระบบ	1) กำหนดหัวข้อปัญหา 2) วิเคราะห์ปัญหา 3) เสาะค้นคัดเลือกและรวบรวมงานวิจัย 4) วิเคราะห์เพื่อสังเคราะห์ผลการวิจัย 5) การเสนอและเขียนรายงาน

รูปแบบ	สาระสำคัญ	ขั้นตอน
การวิเคราะห์ อภิมาน (Meta - Analysis)	การรวบรวมงานวิจัยที่ศึกษา ในเรื่อง เดียวกัน กลุ่มตัวแปร เดียวกันที่เป็น งานวิจัยเชิงทดลอง เชิงสหสัมพันธ์เพื่อ นำมาวิเคราะห์ ด้วยวิธีทางสถิติในการ ประเมินหา ค่าดัชนีมาตรฐาน ขนาด อิทธิพล ของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปร ตาม และดัชนีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	1) กำหนดปัญหา 2) สืบค้นและรวบรวมงานวิจัย 3) ประเมินค่าดัชนีมาตรฐาน 4) สังเคราะห์ข้อค้นพบจากผลการวิจัย 5) การเสนอรายงานการวิเคราะห์อภิมาน
การวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis)	กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิง บรรยาย เริ่มจากกำหนดหน่วย วิเคราะห์ จำแนกประเภทของ ข้อมูล นำมาเปรียบเทียบเพื่อ สรุปผล โดย คำนึงถึงความเที่ยง และความตรงและ ความเป็นกลาง ของผู้วิจัย	1) กำหนดกรอบเนื้อหาที่จะวิเคราะห์ 2) จัดประเภทประโยคและข้อความ 3) สรุปและแปลความหมาย (แปลเป็น ตัวเลขและสรุปเป็นองค์ความรู้)

จากตารางที่ 4 ทำให้เห็นว่าเทคนิคการวิเคราะห์อภิมานและการวิเคราะห์เนื้อหา มีลักษณะ
การได้มาซึ่งข้อมูลและผลที่ได้แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำเทคนิคทั้งสองมาใช้ร่วมกันในการสังเคราะห์
งานวิจัย เพื่อทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บวร ใจปล้ำ (2543) ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตร
และการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างปี พ.ศ. 2525-2539 จำนวน 173 เรื่อง โดยใช้แบบสรุป
สาระสำคัญของงานวิจัยเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการ
วิเคราะห์เนื้อหา การแจกแจงความถี่และร้อยละ ได้ผลการวิจัย ดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไป
ของวิทยานิพนธ์ในด้านต่าง ๆ พบว่าวิทยานิพนธ์ได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาทุกปี แต่พบว่าสำเร็จ
มากที่สุด คือ ปี พ.ศ. 2538 (ร้อยละ 13.87) ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษา/สำรวจ
มากที่สุด (ร้อยละ 26.01) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง มากที่สุด (ร้อยละ 37.57) เมื่อพิจารณา
วิทยานิพนธ์ที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลองพบว่า ใช้แบบแผนการทดลอง The Pretest Posttest
Control Group Design มากที่สุด โดยมีการศึกษาวิจัยในทุกระดับการศึกษา แต่ศึกษาจากแหล่ง
ความรู้ระดับมัธยมศึกษา มากที่สุด (ร้อยละ 42.20) ประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่มุ่งศึกษามีสถานภาพ
เป็นนักเรียนหรือนักศึกษา มากที่สุด (ร้อยละ 51.45) กำหนดพื้นที่ในการดำเนินการวิจัยในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ มากที่สุด (ร้อยละ 90.17) และเมื่อพิจารณาพื้นที่ในการดำเนินการวิจัยในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า จังหวัดขอนแก่นเป็นพื้นที่ในการดำเนินการวิจัย มากที่สุด (ร้อยละ
39.63) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง มากที่สุด (ร้อยละ 24.87) ใช้
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มากที่สุด (ร้อยละ 37.07) การหาคุณภาพของ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมที่ไม่ใช่แบบทดสอบ พบว่า หาค่าความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ มากที่สุด (ร้อยละ 97.96) และค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach มากที่สุด (ร้อยละ 46.94) สำหรับการหาคุณภาพของเครื่องมือประเภทแบบทดสอบ พบว่า รายงานค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก โดยใช้สูตรการคำนวณอย่างง่าย มากที่สุด (ร้อยละ 47.06) หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร KR-20 มากที่สุด (ร้อยละ 62.35) ค่าสถิติพื้นฐานที่ใช้ มากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (ร้อยละ 21.76) สถิติอ้างอิงที่ใช้ มากที่สุด คือ t-test (ร้อยละ 19.56) 2) ผลการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า เป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษาในด้านการสอน มากที่สุด จำนวน 89 เรื่อง (ร้อยละ 51.45) รองลงมา คือ ด้านการศึกษาทั่วไป จำนวน 47 เรื่อง (ร้อยละ 27.16) และด้านหลักสูตร น้อยที่สุด จำนวน 37 เรื่อง (ร้อยละ 21.39) มุ่งศึกษาโดยไม่ระบุวิชา มากที่สุด 64 เรื่อง (ร้อยละ 36.99) รองลงมา คือ วิชาภาษาอังกฤษ 37 เรื่อง (ร้อยละ 15.61) กลุ่มเสริมสร้างลักษณะนิสัย 17 เรื่อง (ร้อยละ 9.83) วิชาคณิตศาสตร์ 15 เรื่อง (ร้อยละ 8.67) วิชาวิทยาศาสตร์ 13 เรื่อง (ร้อยละ 7.51) วิชาภาษาไทย 11 เรื่อง (ร้อยละ 6.36) กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ 8 เรื่อง (ร้อยละ 4.62) วิชาสังคมศึกษา 6 เรื่อง (ร้อยละ 3.47) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 6 เรื่อง (ร้อยละ 3.47) การนิเทศการศึกษา 4 เรื่อง (ร้อยละ 2.31) และวิชาคอมพิวเตอร์ 2 เรื่อง (ร้อยละ 1.16) ตามลำดับ ด้านหลักสูตรเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร มากที่สุด ด้านละ 15 เรื่อง (ร้อยละ 8.67) ด้านการสอนเป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างเสนอรูปแบบ เทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มากที่สุด 68 เรื่อง (ร้อยละ 39.31) การศึกษาทั่ว ๆ ไป จำนวน 47 เรื่อง (ร้อยละ 27.16) เป็นการศึกษาในเรื่องที่ไม่เจาะจงว่าเป็นเรื่องหลักสูตรหรือการเรียนการสอน

อานุภาพ ชงภักดี (2552) ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปีการศึกษา 2547-2550 : การวิเคราะห์ทอิกมาน เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ทอิกมาน โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะงานวิทยานิพนธ์ในสาขาหลักสูตรและการสอน ด้านปัญหาการวิจัย กรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย จีวิธีวิทยาการวิจัย และผลการวิจัย 2) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิทยานิพนธ์ในสาขาหลักสูตรและการสอน ตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญา มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ทำเสร็จในช่วงปีการศึกษา 2547-2550 จำนวน 17 เล่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 2 ฉบับ คือ แบบประเมินคุณภาพรายงานวิจัย และแบบบันทึกข้อมูลงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์สถิติเบื้องต้นของค่าขนาดอิทธิพลงานวิจัย และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) คุณลักษณะงานวิจัย ด้านเล่มงานวิจัย เกี่ยวกับงานวิจัยและผู้วิจัย พบว่า ปีที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2550 มีจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 47.10 ผู้วิจัยทั้งหมดเป็นเพศหญิง จำนวน 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 100.00 และระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ทำการวิจัยระดับประถมศึกษา จำนวน 14 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 82.40 เกี่ยวกับปัญหาวิจัย พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบ จำนวน 16 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 94.10

รองลงมาเพื่อศึกษา จำนวน 7 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 41.20 ทั้งหมดเป็นประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน จำนวน 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 100.00 เกี่ยวกับกรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นทฤษฎีทางปรัชญา จำนวน 12 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 70.60 และจิตวิทยา จำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 29.40 และเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental) จำนวน 10 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 58.80 และเป็นงานวิจัยก่อนการทดลอง (Prei-experimental) จำนวน 7 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 41.20 ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยแบบ Quasi-experimental จำนวน 10 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 58.80 และ แบบ One Group Pretest-Posttest Design จำนวน 7 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 41.20 ส่วนใหญ่เป็นตัวแปรความรู้ (ผลสัมฤทธิ์) จำนวน 12 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 70.60 รองลงมาคือ ตัวแปรคุณลักษณะ จำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 47.10 และอื่น ๆ จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 23.50 ส่วนใหญ่เป็นประเภทวิธีสอน/รูปแบบการสอน จำนวน 12 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 70.60 รองลงมาเป็นการจัดแผนกิจกรรม จำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.60 และการจัดกิจกรรม จำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.80 ตัวแปรตามที่ศึกษาตัวที่ 1 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นประเภทผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 10 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 58.80 รองลงมาเป็นทักษะ/ความสามารถ จำนวน 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 35.30 และความคิด/สติปัญญา จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.90 ประเภทตัวแปรตามที่ศึกษาตัวที่ 2 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นประเภททัศนคติ/ความพอใจ/ค่านิยม จำนวน 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 35.30 รองลงมาเป็นความคิด/สติปัญญา จำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.80 และอื่น ๆ จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.90 วิธีสุ่มกลุ่มผู้เรียนที่ศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการสุ่มแบบเจาะจง และแบบแบ่งกลุ่ม จำนวน 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 35.30 เท่ากัน และการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 29.40 จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ พบว่า ส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถาม 1 ชุด จำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 29.40 ใช้แบบสอบถาม 2 ชุด และ 3 ชุด จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.90 การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ตรวจสอบความเที่ยง ความตรง และอำนาจจำแนก จำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.80 ส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบ 1 ชุด จำนวน 14 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 82.40 และใช้แบบทดสอบ 2 ชุด จำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.60 การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ตรวจสอบความเที่ยง ความตรง ความยากง่ายและอำนาจจำแนก จำนวน 9 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 52.90 การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด จำนวน 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 100.00 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย/การทดลอง พบว่า ส่วนใหญ่ใช้เวลา 3-4 สัปดาห์ จำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 29.40 รองลงมาใช้เวลา 1-2 สัปดาห์ จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 23.50 มีการใช้คอมพิวเตอร์ทั้งหมด จำนวน 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 100.00 ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นประเภท Dependent sample t-test จำนวน 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 100.00

2) ด้านการทดสอบสมมติฐาน งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นประเภท เปรียบเทียบผลก่อน-หลัง (1 กลุ่ม) และเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์ จำนวน 7 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 41.20 รองลงมาเป็นประเภท เปรียบเทียบผลระหว่างกลุ่ม(กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม) และเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์ จำนวน 6 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 35.30 และประเภทเปรียบเทียบผลระหว่างกลุ่ม(กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม) จำนวน 3 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 76.50และแบบมีทิศทางและไม่มีทิศทาง จำนวน 4 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 23.50 ประเภทตัวแปรตาม พบว่าส่วนใหญ่เป็นประเภทผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน จำนวน 9 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 52.90 รองลงมาเป็นประเภททักษะ/ความสามารถ จำนวน 6 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 35.30 ประเภทความคิด/สติปัญญา และอื่นๆ จำนวน 1 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 5.90 ประเภทเครื่องมือการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นแบบทดสอบ/แบบวัด จำนวน 16 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 94.10 และแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 5.90 ชนิดความตรงของเครื่องมือวิจัย พบว่า ทั้งหมดเป็นแบบ Content validity จำนวน 17 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นแบบ KR21 จำนวน 6 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 35.30 สถิติการทดสอบ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นแบบ Independent sample t-test จำนวน 9 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 52.90 และ Dependent sample t-test จำนวน 8 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 47.10 ความมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 12 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 70.60 และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 29.40 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย/การทดลอง พบว่า ส่วนใหญ่ใช้เวลา 3-4 สัปดาห์ จำนวน 5 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 29.40 รองลงมาใช้เวลา 1-2 สัปดาห์ จำนวน 4 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 23.50 การออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยแบบ Quasi-experimental จำนวน 10 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 58.80 และแบบ One Group Pretest-Posttest Design จำนวน 7 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 41.20 การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน จำนวน 13 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 76.50 และมีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน จำนวน 4 ชุดการทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 23.50 3) คุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องระดับชุดการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามมีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.96 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.62 โดยเฉลี่ยเครื่องมือวัดตัวแปรตามมีค่าเท่ากับ 0.82 ขนาดกลุ่มตัวอย่างรวมสูงสุด จำนวน 106 คน ต่ำสุด 16 คน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 60.20 ขนาดกลุ่มทดลองและขนาดกลุ่มควบคุมมีจำนวนเท่ากัน จำนวนสูงสุดเท่ากับ 53 คน ต่ำสุด 8 คน โดยค่าเฉลี่ยขนาดกลุ่มเท่ากับ 30.10 เท่ากัน ค่าเฉลี่ยขนาดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากับ 37.08 และ 27.00 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ของตัวแปรต่อเนื่องส่วนใหญ่แจกแจงข้อมูลในลักษณะเบ้ขวาเนื่องจากค่าความเบ้เป็นบวก ยกเว้นตัวแปรค่าความเที่ยงของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่มีค่าเป็นลบ มีค่าเท่ากับ -0.49 และ -1.16 ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรต่อเนื่องระดับชุดการทดสอบสมมติฐาน ส่วนใหญ่มีค่าของตัวแปรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย เมื่อพิจารณาค่าความโด่งของตัวแปรต่อเนื่อง 6 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรต่อเนื่อง 2 ตัวแปร ประกอบด้วยตัวแปรค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ตัวแปรค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม มีค่าความโด่งมากกว่า 3 แสดงว่า ตัวแปรต่อเนื่องทั้ง 2 ตัวแปร ลักษณะการแจกแจงสูงกว่าโค้งปกติ ส่วนตัวแปรอีก 4 ตัวแปร ประกอบด้วย ตัวแปรค่าความเที่ยงของตัวแปรตาม ตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่างรวม ตัวแปรขนาดกลุ่มทดลองและตัวแปรขนาดกลุ่มควบคุม ค่าความโด่งน้อยกว่า 3 แสดงว่าตัวแปรต่อเนื่องทั้ง 4 ตัว มีการแจกแจงแบนกว่าโค้งปกติ 4) ลักษณะและความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ค่าขนาดอิทธิพล ระดับเล่างานวิจัย มีจำนวน 17 ค่า ค่าขนาดอิทธิพลมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -.15 มีค่าสูงสุดเท่ากับ 5.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.25 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้มีค่าเท่ากับ 1.73 มีลักษณะเบ้ขวา ค่าขนาดอิทธิพลระดับเล่างานวิจัยมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ค่าความโด่งมีค่าเท่ากับ 3.30 ค่าความ

โตน้อยกว่า 3 ค่าขนาดอิทธิพลมีลักษณะการแจกแจงสูงกว่าโค้งปกติ เมื่อพิจารณาค่าขนาดอิทธิพลระดับชุดการทดสอบสมมติฐานก็พบการแจกแจงในลักษณะเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานและวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับวิทยาการวิจัย พบว่า ตัวแปรประเภทตัวแปรตาม วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้เรียน และประเภทสถิติการทดสอบทำให้ค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของตัวแปรประเภทตัวแปรตาม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าทักษะ/ความสามารถ และตัวแปรตามประเภทสถิติทดสอบ พบว่า Independent sample t-test มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่า Dependent sample t-test ส่วนผลเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้เรียน โดยวิธีการของ Scheffe พบว่า ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ การเลือกแบบเจาะจงกับการสุ่มแบบกลุ่มโดยการเลือกแบบเจาะจงมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าการสุ่มแบบกลุ่ม

สุภกา บุญกอ (2555) ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2554 โดยมีประเด็นที่ศึกษาได้แก่ 1) ลักษณะทั่วไปของวิทยานิพนธ์ เช่น ปีที่พิมพ์และเผยแพร่ กลุ่มของงานวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย และอื่น ๆ 2) ข้อสรุปผลการวิจัยแยกตามกลุ่มงานวิจัย 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาวิทยวิธีการสอน ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน แบบแผนของการวิจัยเป็นแบบการสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ประชากร คือ วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2554 จำนวน 215 เล่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกผลการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คำร้อยละ และการบรรยายสรุป ผลการสังเคราะห์งานวิจัย สรุปได้ว่า 1) จำนวนวิทยานิพนธ์ทั้งหมด 215 เล่ม ส่วนใหญ่มีลักษณะดังนี้ ปีที่พิมพ์และเผยแพร่ปีพุทธศักราช 2553 เป็นกลุ่มของงานวิจัยด้านการพัฒนาวิทยวิธีการสอน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยเชิงทดลอง ตั้งความมุ่งหมายเพื่อพัฒนา เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ตั้งสมมติฐานงานวิจัยทางสถิติแบบมีทิศทาง มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างหนึ่งกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ไม่ระบุวิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรต้นมีหนึ่งตัว ตัวแปรตามมีสองตัว แบบแผนการทดลองใช้แบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีสามประเภท มีการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยใช้การตรวจสอบคุณภาพส่ววิธี มีระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง 11-20 ชั่วโมง สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติอ้างอิงที่ใช้ คือ การทดสอบ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง และผลของการทดสอบสมมติฐานมีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ 2) วิทยานิพนธ์จำแนกตามกลุ่มเนื้อหาของงานวิจัยได้ข้อสรุปว่า (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร วิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการแบบคู่ขนาน และการพัฒนาหลักสูตรอบรม พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ มีประสิทธิภาพถึงเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้

หลักสูตรมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหา แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษายังคงมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนแนวทางการพัฒนาทำได้โดยเตรียมความพร้อมด้านสถานศึกษา ด้านการสร้างหลักสูตร ด้านการใช้หลักสูตร ด้านการประเมินหลักสูตร และด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร (2) ด้านการพัฒนาวิทยวิธีสอน วิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดในการเรียนการสอน รูปแบบการสอน วิธีสอนและเทคนิคการสอน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน พบว่า ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยรักการอ่าน คุณธรรมจริยธรรม และปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออก ได้รับการแก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้น (3) ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน วิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเดียวย สื่อการเรียนการสอนร่วมกับแนวคิดในการเรียนการสอน รูปแบบการสอน วิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ พบว่า สื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพถึงเกณฑ์ที่กำหนดทั้งหมด และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนการเรียนการสอนอย่างเดียวย สื่อการเรียนการสอนร่วมกับแนวคิดในการเรียนการสอน รูปแบบการสอน วิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นภาพรรณ จันท์พาณิชย์ (2556) ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ระหว่างปี พ.ศ. 2547-2554 จำนวน 135 เรื่อง โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับการสังเคราะห์ลักษณะทั่วไปของวิทยานิพนธ์ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชุด ประกอบด้วย แบบสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบเติมคำ และแบบปลายปิด ส่วนชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เป็นมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2547-2554 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 2 คน รวมเป็น 16 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง การวิเคราะห์ข้อมูลในกรณีที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ระหว่างปี พ.ศ. 2547-2554 ที่นำมาสังเคราะห์มีทั้งหมด จำนวน 135 เรื่อง เป็นวิทยานิพนธ์ในปี 2554 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.44 มีการกำหนดความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.67 มีการตั้งสมมติฐาน คิดเป็นร้อยละ 98.51 และเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.36 2) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.37 และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.30 3) วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการทดลองแบบ One-Group Pretest Posttest Design มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.06 ใช้เวลาทดลอง 11-15 ชั่วโมง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.56 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแผนการจัดการเรียนรู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.91 และมีแผนการเรียนรู้จำนวน 1-10 แผน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.30 4) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิด

เป็นร้อยละ 52.53 ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในการหาคุณภาพเครื่องมือ คิดเป็นร้อยละ 19.13 และใช้ Dependent Sample t-test เพื่อทดสอบสมมติฐาน คิดเป็นร้อยละ 90.37 5) ผลการวิจัย สอดคล้องกับสมมติฐานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.52 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คิดเป็นร้อยละ 74.79 เครื่องมือทดลองผ่านเกณฑ์ ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.22 โดยมีค่าดัชนีประสิทธิผลอยู่ระหว่าง 0.71-0.80 คิดเป็นร้อยละ 39.13 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อนวัตกรรมในระดับมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 53.54 6) จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้แสดงให้เห็นว่า การทำวิทยานิพนธ์มีความมุ่ง หมายเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น และช่วยให้ครูมีประสบการณ์ จัดการเรียนการสอนอันส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการวิเคราะห์งานวิจัยที่ผ่านมา มีการ วิเคราะห์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณลักษณะ ขึ้นอยู่กับปริมาณข้อมูลของงานวิจัย โดยงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกงานวิจัยออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) ด้านหลักสูตร ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ คุณลักษณะของงานวิจัย เช่น ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ ลักษณะ งานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพ เครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย และข้อมูลจำเป็นสำหรับการวิเคราะห์เชิงคุณลักษณะด้วยการวิเคราะห์ เนื้อหา ประกอบด้วย จุดประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ขั้นตอนสำคัญในการ พัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ผลการวิจัยด้านหลักสูตร และข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร (2) ด้าน การสอน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย เช่น ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัส งานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิด และทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการสอน ตัว แปรตามด้านการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย และ ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยของ กลุ่มทดลอง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม (3) ด้านการนิเทศ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย เช่นชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ ลักษณะงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและ ทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการนิเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย และข้อมูลจำเป็นสำหรับการ วิเคราะห์เชิงคุณลักษณะด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบด้วย จุดประสงค์ในการนิเทศ ขั้นตอน สำคัญในการนิเทศ ผลการวิจัยด้านการนิเทศ และข้อเสนอแนะด้านการนิเทศ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์งานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ และเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร

ประชากรในการวิเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ คืองานวิจัยระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2544-2558 จำนวน 295 เล่ม ดังนี้

ตารางที่ 5 จำนวนประชากรในการงานวิจัย

กลุ่มงานวิจัย	เล่ม
ด้านหลักสูตร	41
ด้านการสอน	211
ด้านการนิเทศ	15
ด้านอื่น ๆ	28
รวม	295

เกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัย

1. เป็นงานวิจัยระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2544-2558 ที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นต้นไป

2. เป็นงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอน และการนิเทศ

ขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. เป็นงานวิจัยที่ได้จากการสืบค้นบนฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร (Thesis Online) <http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis>

2. เป็นงานวิจัยที่สามารถสืบค้นฉบับสมบูรณ์ (Full Text) ได้

3. เป็นงานวิจัยระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2544-2558

3.1 เป็นงานวิจัยที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นต้นไป

3.2 เป็นงานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัยตามเกณฑ์คะแนนรูบรีคส์ (Rubric Scrolling) โดยใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่ปรับปรุงมาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2552) วรณีสัจจจิตรจุล (2552) เสวตาภรณ์ ตั้งวันเจริญ (2554) พรทิพย์ พันตา (2554) และฉัตรปวีณ อัมภา (2555) โดยมีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 4 ชุด คือ

- 1) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์ประเมินคุณภาพ
- 2) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล
- 3) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล
- 4) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลงรหัสข้อมูล

โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ

2.1.1 ศึกษาตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์ประเมินคุณภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและรูปแบบในแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

2.1.2 สร้างแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ (rubric) จำนวน 30 ข้อ โดยปรับปรุงมาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2552) วรณีสัจจจิตรจุล (2552) เสวตาภรณ์ ตั้งวันเจริญ (2554) พรทิพย์ พันตา (2554) และฉัตรปวีณ อัมภา (2555) มาใช้ประเมินงานวิจัยที่รวบรวมมาได้และคัดเลือกเฉพาะงานวิจัยที่มีคุณภาพในระดับดี (3.51) ขึ้นไป เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์งานวิจัยต่อไป โดยมีโครงสร้างของแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย ชื่อเรื่องงานวิจัย งานวิจัยที่ใช้หลักสูตร (ก่อนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551) กลุ่มงานวิจัย (งานวิจัยด้านหลักสูตร งานวิจัยด้านการสอน งานวิจัยด้านการนิเทศ และงานวิจัยด้านอื่น ๆ) และตอนที่ 2 แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 โครงสร้างของการประเมินคุณภาพงานวิจัย

เนื้อหาสาระที่ประเมิน	จำนวนข้อ	ร้อยละ	ข้อที่
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	8	30.77	1-8
2. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4	15.38	9-12
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	6	23.08	13-18

เนื้อหาสาระที่ประเมิน	จำนวนข้อ	ร้อยละ	ข้อที่
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	2	7.69	19-20
5. การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	3	11.54	21-23
6. การนำเสนอรายงานวิจัย	3	11.54	24-26
รวม	26	100.00	

ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ โดยประเมินครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ การนำเสนอรายงานวิจัย โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ตัดสินคุณภาพงานวิจัยดังนี้

5 ระดับมากที่สุด คือ งานวิจัยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาข้อนั้น ๆ ถูกต้องชัดเจน

4 ระดับมาก คือ งานวิจัยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาข้อนั้น ๆ ถูกต้องแต่ไม่ค่อยชัดเจนหรือครบถ้วน

3 ระดับปานกลาง คือ งานวิจัยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาข้อนั้น ๆ ถูกต้องแต่ไม่ชัดเจนและไม่ครบถ้วน

2 ระดับน้อย คือ งานวิจัยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาข้อนั้น ๆ ถูกต้องแต่ไม่ชัดเจนและไม่ครบถ้วน

1 ระดับน้อยที่สุด คือ งานวิจัยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาข้อนั้น ๆ ไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจนและไม่ครบถ้วน

สำหรับเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2540: 42) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายความว่า คุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายความว่า คุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายความว่า คุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายความว่า คุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายความว่า คุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2.1.3 นำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์การประเมินที่สร้าง ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมของประเด็นการประเมินและเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษาที่ใช้ หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.1.4 นำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และเกณฑ์การประเมินที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งทั้ง 3 ท่าน มีความเชี่ยวชาญทางเดียวกัน คือเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของประเด็นการประเมินและเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความ

สอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีค่าค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67-1.00 แสดงว่าแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยนั้นใช้ได้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยนั้นมีความสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยนั้นมีความสอดคล้องหรือไม่
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยนั้นไม่มีความสอดคล้อง

นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตรของ Rowinelli and Hambelton (1977, อ้างถึงใน มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 177)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่สร้างขึ้น

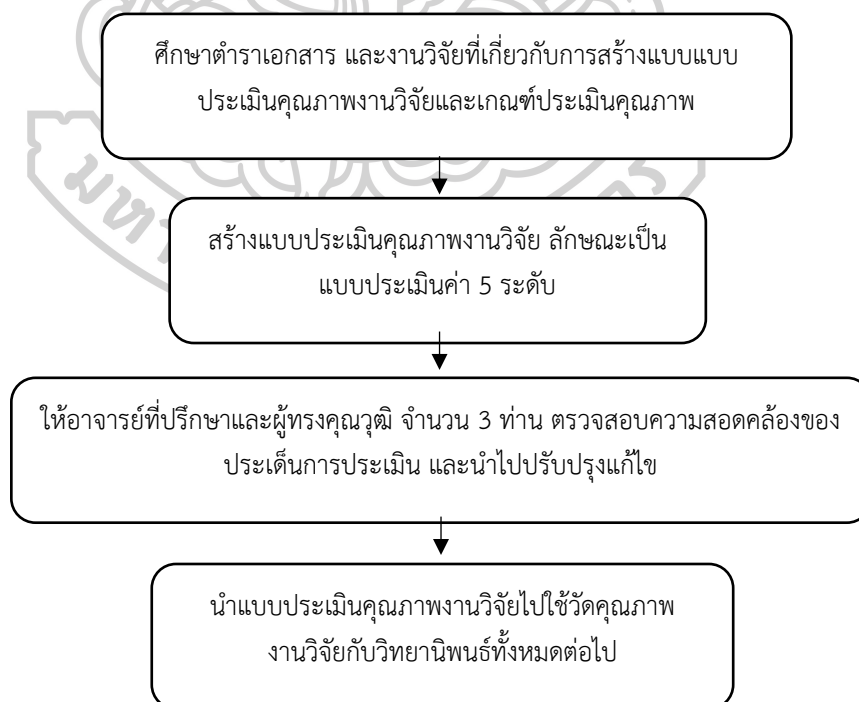
R หมายถึง คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.1.5 นำแบบประเมินที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้วัดคุณภาพงานวิจัยกับวิทยานิพนธ์ทั้งหมดต่อไป

ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการสร้างแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

2.2 แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล

2.2.1 ศึกษาตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา และรูปแบบในแบบบันทึกฯ

2.2.2 สร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่อ งานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร ตัวแปรตามด้านหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย จุดประสงค์ในการพัฒนา หลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ผลการวิจัยด้าน หลักสูตร และข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร

เมื่อสร้างเสร็จแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมในการ เก็บข้อมูลของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย และความชัดเจนและเหมาะสมของภาษารวมทั้งความเหมาะสม หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.3 นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล ที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งทั้ง 3 ท่าน มีความเชี่ยวชาญทางเดียวกัน คือเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ เพื่อตรวจสอบตรวจสอบความ สอดคล้องในการเก็บข้อมูล และความชัดเจนและเหมาะสมของภาษาที่ใช้รวมทั้งความเหมาะสม แล้ว นำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence : IOC) มี ค่าค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67-1.00 แสดงว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นใช้ได้ โดย กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นมีความสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นมีความสอดคล้องหรือไม่
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นไม่มีความสอดคล้อง

นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตรของ Rowinelli and Hambelton (1977, อ้างถึงใน มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 177)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่สร้างขึ้น

R หมายถึง คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

ΣR หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

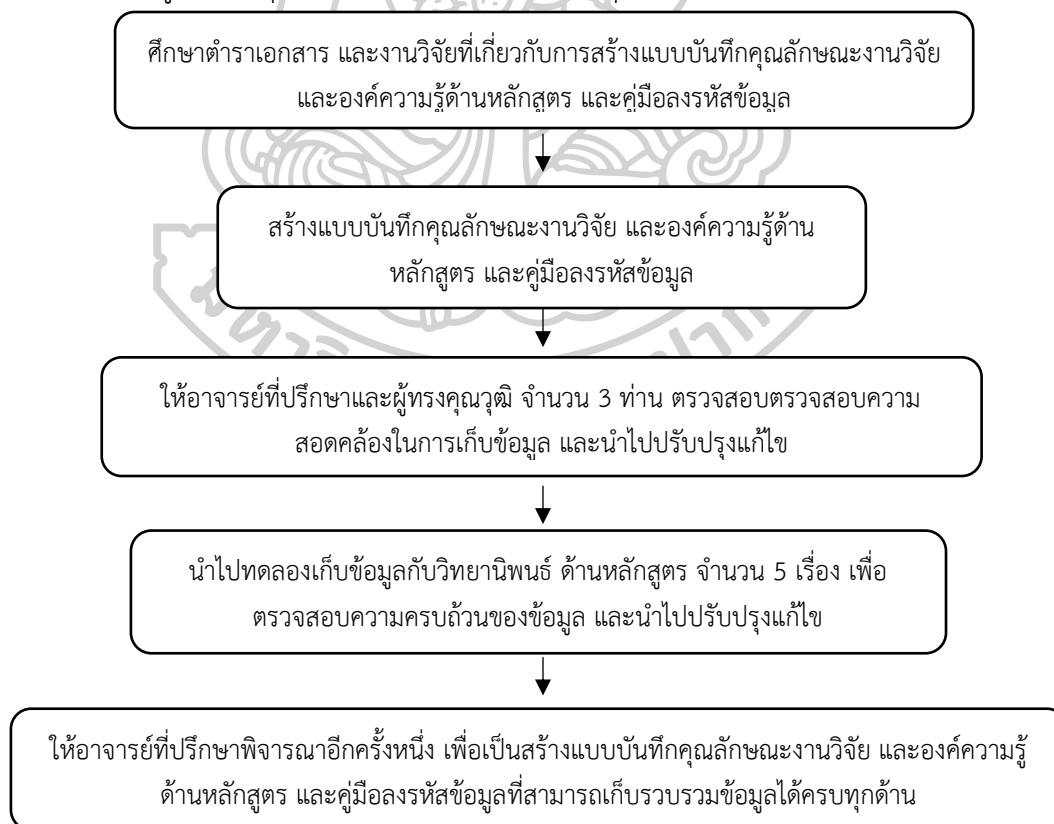
N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2.4 นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูลที่ปรับปรุงโดยการตัดข้อที่ไม่สอดคล้องทิ้งไป แล้วนำไปทดลองเก็บข้อมูลกับวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านหลักสูตร จำนวน 5 เรื่องโดยการสุ่มอย่างง่าย เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล และหาข้อบกพร่องของการบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดด้วย

2.2.5 นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล ที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบทุกด้าน

2.2.6 จัดพิมพ์แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูลเพื่อนำไปใช้บันทึกข้อมูลของวิทยานิพนธ์ทั้งหมดต่อไป

ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล

2.3 แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล

2.3.1 ศึกษาตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา และรูปแบบในแบบบันทึกฯ

2.3.2 สร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่อ งานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการสอน วิธีสอน/เทคนิค/รูปแบบการสอน แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับสาระการสอน ตัวแปรตามด้านการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านการสอน ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์จำแนกตามวิธีสอน ค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะจำแนกตามวิธีสอน

เมื่อสร้างเสร็จแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมในการเก็บข้อมูลของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย และความชัดเจนและเหมาะสมของภาษารวมทั้งความเหมาะสม หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3.3 นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูลที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งทั้ง 3 ท่าน มีความเชี่ยวชาญทางเดียวกัน คือเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศเพื่อตรวจสอบตรวจสอบความสอดคล้องในการเก็บข้อมูล และความชัดเจนและเหมาะสมของภาษาที่ใช้รวมทั้งความเหมาะสม แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67-1.00 แสดงว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นใช้ได้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นมีความสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นมีความสอดคล้องหรือไม่
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นไม่มีความสอดคล้อง

นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตรของ Rowinelli and Hambelton (1977, อ้างถึงใน มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 177)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่สร้างขึ้น

R หมายถึง คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

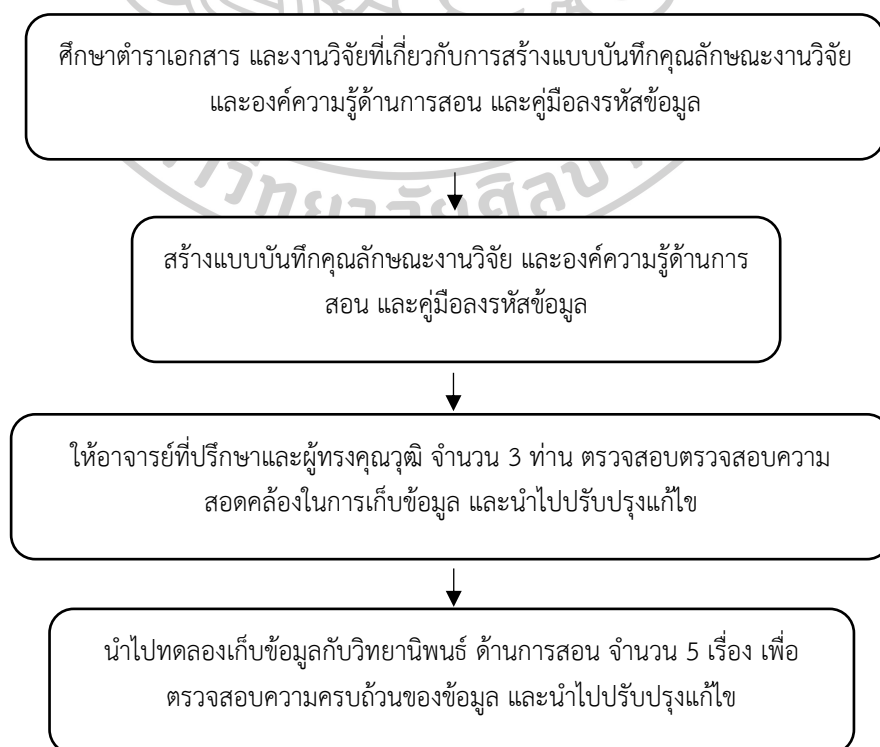
N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.3.4 นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูลที่ปรับปรุงโดยการตัดข้อที่ไม่สอดคล้องทิ้งไป แล้วนำไปทดลองเก็บข้อมูลกับวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านการสอน จำนวน 5 เรื่อง โดยการสุ่มอย่างง่าย เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล และหาข้อบกพร่องของการบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดด้วย

2.3.5 นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล ที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบทุกด้าน

2.3.6 จัดพิมพ์แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูลเพื่อนำไปใช้บันทึกข้อมูลของวิทยานิพนธ์ทั้งหมดต่อไป

ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย ดังภาพที่ 4

↓

ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้
ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูลที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบทุกด้าน

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล

2.4 แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลงรหัสข้อมูล

2.4.1 ศึกษาตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลงรหัสข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา และรูปแบบในแบบบันทึกฯ

2.4.2 สร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลงรหัสข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่อ งานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการนิเทศ แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศ ตัวแปรตามด้านการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านการนิเทศ ประกอบด้วย จุดประสงค์ในการนิเทศ ขั้นตอนสำคัญในการนิเทศ ผลการวิจัยด้านการนิเทศ ข้อเสนอแนะด้านการนิเทศ

เมื่อสร้างเสร็จแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมในการเก็บข้อมูลของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย และความชัดเจนและเหมาะสมของภาษารวมทั้งความเหมาะสม หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4.3 นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลงรหัสข้อมูลที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งทั้ง 3 ท่าน มีความเชี่ยวชาญทางเดียวกัน คือเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศเพื่อตรวจสอบตรวจสอบความสอดคล้องในการเก็บข้อมูล และความชัดเจนและเหมาะสมของภาษาที่ใช้รวมทั้งความเหมาะสม แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67-1.00 แสดงว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นใช้ได้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นมีความสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นมีความสอดคล้องหรือไม่
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นไม่มีความสอดคล้อง

นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตรของ Rowinelli and Hambelton (1977, อ้างถึงใน มาเรียม นิลพันธุ์, 2557: 177)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่สร้างขึ้น

R หมายถึง คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

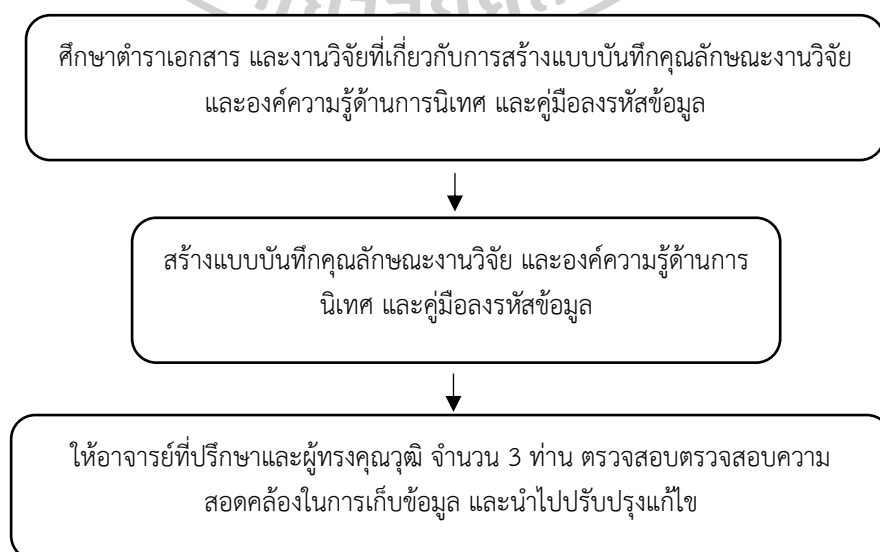
N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

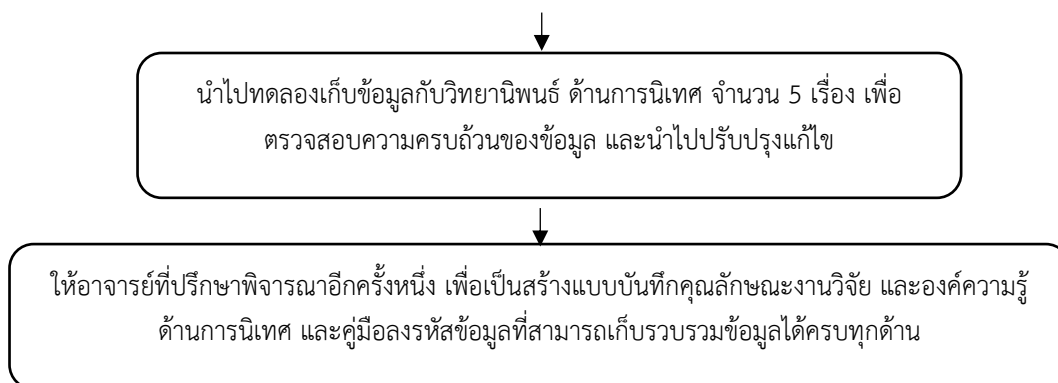
2.4.4 นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลงรหัสข้อมูลที่ปรับปรุงโดยการตัดข้อที่ไม่สอดคล้องทิ้งไป แล้วนำไปทดลองเก็บข้อมูลกับวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านการนิเทศ จำนวน 5 เรื่อง โดยการสุ่มอย่างง่าย เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล และหาข้อบกพร่องของการบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดด้วย

2.4.5 นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลงรหัสข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเป็นแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยและองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลงรหัสข้อมูล ที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบทุกด้าน

2.4.6 จัดพิมพ์แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลงรหัสข้อมูลเพื่อนำไปใช้บันทึกข้อมูลของวิทยานิพนธ์ทั้งหมดต่อไป

ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลกรหัสข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมงานวิจัยด้วยตนเอง พร้อมกับการบันทึกรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยทำการสืบค้นงานวิจัยระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2544-2558 จากฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร (Thesis Online) <http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis>

3.2 ผู้วิจัยทำการอ่านวิจัยตลอดทั้งเล่มให้ละเอียดในทุกส่วนของงานวิจัย และงานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัย โดยมารายละเอียด ดังนี้

- เป็นงานวิจัยที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 เป็นต้นไป
- เป็นงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอน และการนิเทศ

3.3 ผู้วิจัยประเมินคุณภาพงานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัยตามแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและนำมาวิเคราะห์เฉพาะงานวิจัยที่มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป

3.4 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลงานวิจัยด้านหลักสูตรลงแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร ตามคู่มือลกรหัสข้อมูล

3.5 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลงานวิจัยด้านการสอนลงแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน ตามคู่มือลกรหัสข้อมูล

3.6 ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลงานวิจัยด้านการนิเทศลงแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ ตามคู่มือลกรหัสข้อมูล

3.7 นำข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอน และการนิเทศ มาทำการศึกษาต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร/การสอน/การนิเทศ

4.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย โดยจำแนกเป็นคุณภาพงานวิจัยในภาพรวม คุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร คุณภาพงานวิจัยด้านการสอน และคุณภาพงานวิจัยด้านการนิเทศ

4.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร ตัวแปรตามด้านหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย จุดประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ผลการวิจัยด้านหลักสูตร และข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอเป็นความเรียง

4.4 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการสอน วิธีสอน/เทคนิค/รูปแบบการสอน แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับสาระการสอน ตัวแปรตามด้านการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านการสอน ประกอบด้วย รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากลตามแนวคิดของทิสนา แคมณี (2559: 225-272) ค่าเฉลี่ยขนาดอรรถิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์จำแนกตามวิธีสอน ค่าขนาดอรรถิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะจำแนกตามวิธีสอน วิเคราะห์โดยการคำนวณค่าขนาดอรรถิพลตามแนวคิดของ (Glass, 1981) ตามสูตร ดังนี้

กรณีการเสนอข้อมูลการวิจัยเป็นกลุ่มทดลองเทียบกับกลุ่มควบคุม ใช้การคำนวณค่าขนาดอรรถิพล จากสูตร

$$d = \frac{\bar{X}_E - \bar{X}_C}{S_C}$$

จากสูตร

- d คือ ค่าขนาดอิทธิพล
 \bar{X}_E คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
 \bar{X}_C คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
 S_C คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม

กรณีการเสนอข้อมูลการวิจัยเป็น กลุ่มทดลองมี 2 กลุ่ม แต่มีกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ใช้การคำนวณค่าขนาดอิทธิพลโดยหาค่า d_1 และ d_2 จากสูตร ดังนี้

$$d_1 = \frac{\bar{X}_{E1} - \bar{X}_C}{S_C}$$

จากสูตร

- d_1 คือ ค่าขนาดอิทธิพลของกลุ่มทดลองที่ 1
 \bar{X}_{E1} คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองที่ 1
 \bar{X}_C คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
 S_C คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม

$$d_2 = \frac{\bar{X}_{E2} - \bar{X}_C}{S_C}$$

จากสูตร

- d_2 คือ ค่าขนาดอิทธิพลของกลุ่มทดลองที่ 2
 \bar{X}_{E2} คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองที่ 2
 \bar{X}_C คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
 S_C คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม

การคำนวณค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล

$$\bar{d} = \frac{\sum_{i=1}^k n_i d_i}{\sum_{i=1}^k n_i}$$

จากสูตร

- \bar{d} คือ ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล
 d_i คือ ขนาดอิทธิพลของงานวิจัยแต่ละเรื่อง
 k คือ จำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์
 n_i คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแต่ละเรื่อง

การคำนวณค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล

$$S^2_d = \frac{\sum_{i=1}^k [n_i(d_i - \bar{d})^2]}{\sum_{i=1}^k n_i}$$

จากสูตร

- \bar{d} คือ ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล
 d_i คือ ขนาดอิทธิพลของงานวิจัยแต่ละเรื่อง
 S^2_d คือ ความแปรปรวนของขนาดอิทธิพล
 k คือ จำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์
 n_i คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแต่ละเรื่อง

4.5 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการนิเทศ แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศ ตัวแปรตามด้านการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านการนิเทศ ประกอบด้วย จุดประสงค์ในการนิเทศ ขั้นตอนสำคัญในการนิเทศ ผลการวิจัยด้านการนิเทศ ข้อเสนอแนะด้านการนิเทศ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอเป็นความเรียง

4.6 แปลผลและสรุปผล แปลตามข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ และสรุปผลการวิเคราะห์

4.7 นำเสนอข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย

บทที่ 4 การวิเคราะห์ผล

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์งานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร” ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยจาก website ของมหาวิทยาลัยศิลปากร <http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis> โดยเป็นผลงานวิจัยระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2544-2558 จำนวน 295 เล่ม แบ่งเป็นงานวิจัยด้านหลักสูตรจำนวน 41 เล่ม ด้านการสอนจำนวน 211 เล่ม ด้านการนิเทศจำนวน 15 เล่ม ด้านอื่น ๆ จำนวน 28 เล่ม เช่น การประเมินโครงการ การพัฒนาคู่มือการเก็บรวบรวมข้อมูลวัฒนธรรมท้องถิ่น แนวโน้มจริยธรรมครู เป็นต้น

ตอนที่ 1 คุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ

ประเมินคุณภาพงานวิจัยตามเกณฑ์ประเมินงานวิจัย ได้ทั้งหมด 215 เล่ม แบ่งเป็นงานวิจัยด้านหลักสูตรจำนวน 30 เล่ม ด้านการสอนจำนวน 173 เล่ม ด้านการนิเทศจำนวน 12 เล่ม ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัยในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป จำนวน 215 เล่ม โดยมีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์คุณภาพงานวิจัย

เนื้อหาสาระที่ประเมิน/กลุ่มงานวิจัย	ด้านหลักสูตร (N=30)		ด้านการสอน (N=173)		ด้านการนิเทศ (N=12)		ภาพรวม (N=215)		ระดับคุณภาพ	ลำดับที่
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD		
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	4.95	0.11	4.97	0.07	5.00	0.00	4.97	0.07	มากที่สุด	5
2. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4.58	0.78	4.64	0.67	4.52	0.89	4.63	0.70	มากที่สุด	6
3. วิธีกราดำเนินการวิจัย	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
5. การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1

เนื้อหาสาระที่ ประเมิน/กลุ่ม งานวิจัย	ด้านหลักสูตร (N=30)		ด้านการสอน (N=173)		ด้านการนิเทศ (N=12)		ภาพรวม (N=215)		ระดับ คุณภาพ	ลำดับ ที่
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD		
6. การนำเสนอ รายงานวิจัย	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
รวม	4.92	0.33	4.94	0.28	4.93	0.36	4.93	0.29	มากที่สุด	

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.93 เมื่อจำแนกตามงานวิจัย พบว่า งานวิจัยด้านการสอนมีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยดีที่สุด คือ ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.94 รองลงมา คือ งานวิจัยด้านการนิเทศ และด้านหลักสูตรมีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.93 และ 4.92 ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายเล่มในแต่ละงานวิจัยด้านต่าง ๆ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุดทุกเล่ม คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดทุกเล่ม คิดเป็นร้อยละ 100 และผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุดทุกเล่ม คิดเป็นร้อยละ 100

และเมื่อพิจารณารายเนื้อหาสาระที่ประเมินในแต่ละกลุ่มงานวิจัย พบว่า งานวิจัยด้านหลักสูตร เนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ การนำเสนอรายงานวิจัย มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยดีที่สุด คือ ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมาคือเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย และวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.95 และ 4.58 ตามลำดับ

งานวิจัยด้านการสอน เนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ การนำเสนอรายงานวิจัย มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยดีที่สุด คือ ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมาคือเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย และวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.97 และ 4.64 ตามลำดับ

งานวิจัยด้านการนิเทศ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ การนำเสนอรายงานวิจัย มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยดีที่สุด คือ ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมาคือเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.63

ตอนที่ 2 คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ

2.1 คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร

2.1.1 คุณลักษณะด้านหลักสูตร

ตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านหลักสูตร

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านหลักสูตร	เล่ม	ร้อยละ
1. รหัสงานวิจัย	30	100.00
2. เพศผู้วิจัย		
ชาย	7	23.33
หญิง	23	76.67
3. ปีที่พิมพ์เผยแพร่		
2544	1	3.33
2545	5	16.67
2546	1	3.33
2547	4	13.33
2548	2	6.67
2549	3	10.00
2550	4	13.33
2551	0	0.00
2552	0	0.00
2553	5	16.67
2554	1	3.33
2555	0	0.00
2556	1	3.33
2557	1	3.33
2558	2	6.77
4. รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย		
การวิจัยแบบสำรวจ	0	0.00
การวิจัยแบบทดลอง	0	0.00
การวิจัยแบบ R&D	25	83.33
อื่น ๆ		
- ประเมิน	4	13.33
- พรรณนา	1	3.33
5. สมมติฐานการวิจัย		
ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง	5	16.67
ตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง	17	56.67

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านหลักสูตร	เล่ม	ร้อยละ
ไม่มี/ไม่ระบุ	5	16.67
อื่น ๆ		
- มีทิศทางและไม่มีทิศทาง	3	10.00
6. แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร (เลือกได้หลายคำตอบ)		
ไทเลอร์	16	53.33
ทาบ	14	46.67
เซลเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส	15	50.00
โอลิวา	2	6.67
วิชัย วงษ์ใหญ่	5	16.67
สัจต อุทรานันท์	22	73.33
ธเนศ ขำเกิด	0	0.00
ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์	8	26.67
วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์	4	13.33
อำนาจ จันทร์แป้น	0	0.00
นิคม ชมพูหลง	0	0.00
อื่น ๆ		
- มาเรียม นิลพันธุ์	8	26.67
- กาญจนา कुमारักษ์	7	23.33
- กรมวิชาการ	6	20.00
- สตัฟเฟิลบีม	4	13.33
- โพรวัส	3	10.00
- สคริฟเวน	3	10.00
- สเต็ก	3	10.00
- สุนีย์ ภูพันธ์	3	10.00
- โบแฮมป์	2	6.67
- Balanced Scorecard	1	3.33
- BSC	1	3.33
- Robert Kaplan และ David Norton	1	3.33
- ครอนบาค	1	3.33
- เคริกแพตทริก	1	3.33
- ชิวรัตน์ สาลีประเสริฐ	1	3.33
- พะนอม แก้วกำเนิด	1	3.33
- เวช	1	3.33
- เวลซ์	1	3.33
- สาลินี อุดมผล	1	3.33

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านหลักสูตร	เล่ม	ร้อยละ
- สำนักงานการประถม	1	3.33
- อัสคิน	1	3.33
- อุบลรัตน์ กิจไมตรี	1	3.33
- แสมมอนต์	1	3.33
7. แบบแผนการวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)		
The One-Shot Case Study	2	6.67
The One-Group Pretest-Posttest Design	22	73.33
Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design	0	0.00
Randomized Solomon Four-Group Design	0	0.00
Randomized Control-Group Posttest Only Design	0	0.00
Non-Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design	0	0.00
Non-Randomized Control-Group Posttest Only Design	0	0.00
ไม่มี/ไม่ระบุ	6	20.00
8. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง		
ประชากร	0	0.00
เจาะจง	5	16.67
อย่างง่าย	9	30.00
เป็นระบบ	0	0.00
แบ่งกลุ่ม	0	0.00
แบ่งชั้น	3	10.00
หลายขั้นตอน	1	3.33
ไม่ระบุ	12	40.00
9. สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง		
นักเรียน	19	51.06
ครู	4	21.28
อื่น ๆ		
- ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง	5	16.67
- ผู้นิเทศ	1	3.33
- คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู	1	3.33
10. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง		
ประถม	13	43.33
มัธยม	7	23.33
อื่นๆ	10	33.33
11. เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร		
การพัฒนาหลักสูตร	24	80.00

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านหลักสูตร	เล่ม	ร้อยละ
การวิเคราะห์หลักสูตร	0	0.00
การนำหลักสูตรไปใช้	0	0.00
การประเมินผลหลักสูตร	6	20.00
การติดตามและการใช้หลักสูตร	0	0.00
ปัญหาการใช้หลักสูตร	0	0.00
การสังเคราะห์หลักสูตร	0	0.00
อื่น ๆ	0	0.00
12. ตัวแปรตามด้านหลักสูตร (เลือกได้หลายคำตอบ)		
ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์	25	83.33
ความสามารถ/ทักษะ	21	70.00
ความคิดเห็น	24	80.00
เจตคติ	1	3.33
อื่น ๆ		
- พฤติกรรม	1	3.33
- ผลงาน	1	3.33
13. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)		
แบบสอบถาม	30	100.00
แบบทดสอบ	24	80.00
แบบสังเกต	21	70.00
แบบสัมภาษณ์	30	100.00
แบบประเมิน	24	80.00
อื่น ๆ		
- การสนทนากลุ่ม	23	76.67
14. การหาคุณภาพเครื่องมือ (เลือกได้หลายคำตอบ)		
ความเที่ยงตรง	30	100.00
ความเชื่อมั่น	30	100.00
อำนาจจำแนก	24	80.00
ความง่าย	24	80.00
15. สถิติที่ใช้ในงานวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)		
ความถี่	0	0.00
ร้อยละ	30	100.00
ค่าเฉลี่ย	29	96.67
ค่าความแปรปรวน	2	6.67
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	29	96.67
การทดสอบค่า t-test	23	76.67

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านหลักสูตร	เล่ม	ร้อยละ
ANOVA	0	0.00
Q-Statistic	0	0.00
Non-parametric test	0	0.00
อื่น ๆ	0	0.00

จากตารางที่ 8 พบว่า เมื่อพิจารณางานวิจัยจำแนกตามเพศผู้วิจัย พบว่า ผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 76.67 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 23.33

เมื่อพิจารณาตามปีที่พิมพ์เผยแพร่ พบว่าผู้วิจัยตีพิมพ์เผยแพร่มากที่สุด คือ ปี 2545 ร้อยละ 16.67 ปี 2553 ร้อยละ 16.67 รองลงมา คือ ปี 2547 ร้อยละ 13.33 ปี 2550 ร้อยละ 13.33 ปี 2549 ร้อยละ 10.00 ปี 2558 ร้อยละ 6.77 ปี 2548 ร้อยละ 6.67 ปี 2544 ร้อยละ 3.33 ปี 2546 ร้อยละ 3.33 ปี 2556 ร้อยละ 3.33 และ ปี 2557 ร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย พบว่า ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบ R&D มากที่สุด ร้อยละ 83.33 รองลงมา คือ การวิจัยเชิงประเมิน ร้อยละ 13.33 และวิจัยเชิงพรรณนา ร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามสมมติฐานการวิจัย พบว่า ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทางมากที่สุด ร้อยละ 56.67 รองลงมา คือ ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง ร้อยละ 16.67 ไม่ระบุสมมติฐาน ร้อยละ 16.67 ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทางและไม่มีทิศทาง ร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า ผู้วิจัยใช้แนวคิดของแนวคิดของสังัด อุทรานันท์ มากที่สุด ร้อยละ 73.33 รองลงมา คือ ไทเลอร์ ร้อยละ 53.33 เซลเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส ร้อยละ 50 ทาบา ร้อยละ 46.67 ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ ร้อยละ 26.67 มาเรียม นิลพันธุ์ ร้อยละ 26.67 กาญจนา คุณารักษ์ ร้อยละ 23.33 กรมวิชาการ ร้อยละ 20 วิชัย วงษ์ใหญ่ ร้อยละ 16.67 วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ ร้อยละ 13.33 สตีฟเฟิลปีม ร้อยละ 13.33 โทวัส ร้อยละ 10 สคริฟเวน ร้อยละ 10 สเติ๊ก ร้อยละ 10 สุณีย์ ภูพันธ์ ร้อยละ 10 โอลิวา ร้อยละ 6.67 โบแฮมป์ ร้อยละ 6.67 Balanced Scorecard ร้อยละ 3.33 แนวคิด BSC ร้อยละ 3.33 Robert Kaplan and David Norton ร้อยละ 3.33 ครอนบาค ร้อยละ 3.33 เคริกแพตทริก ร้อยละ 3.33 ชิวรัตน์ สาลีประเสริฐ ร้อยละ 3.33 พะนอม แก้วกำเนิด ร้อยละ 3.33 เวช ร้อยละ 3.33 เวลซ์ ร้อยละ 3.33 สาลินี อุดมผล ร้อยละ 3.33 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา ร้อยละ 3.33 อัลคิน ร้อยละ 3.33 อุบลรัตน์ กิจไมตรี ร้อยละ 3.33 และแฮมมอนด์ ร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามแบบแผนการวิจัย ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ แต่งานวิจัยทุกเล่มผู้วิจัยใช้เพียง 1 แบบแผนการวิจัย พบว่า ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ The One-Group Pretest-Posttest Design มากที่สุด ร้อยละ 73.33 รองลงมา คือ ไม่ระบุแบบแผนการวิจัย ร้อยละ 20 และ The One-Shot Case Study ร้อยละ 6.67 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้วิจัยไม่ระบุการเลือกกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ร้อยละ 40 รองลงมา คือ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย ร้อยละ 30 แบบเจาะจง ร้อยละ 16.67 แบบแบ่งชั้น ร้อยละ 10 และแบบหลายขั้นตอน ร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง พบว่า สถานภาพกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมากที่สุด ร้อยละ 51.06 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ร้อยละ 16.67 ครู ร้อยละ 21.28 ผู้นิเทศ ร้อยละ 3.33 และคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู ร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นระดับชั้นประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 43.33 รองลงมา คือ ระดับอื่น ๆ ร้อยละ 33.33 และระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 23.33 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามเนื้อหาวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่า เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรมากที่สุด ร้อยละ 80 และรองลงมา คือ การประเมินผลหลักสูตร ร้อยละ 20 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรตามด้านการหลักสูตร ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า เป็นผลการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด ร้อยละ 83.33 รองลงมา คือ ความคิดเห็น ร้อยละ 80 ความสามารถ ทักษะ ร้อยละ 70 เจตคติ ร้อยละ 3.33 พฤติกรรมนักเรียน ร้อยละ 3.33 และผลงานนักเรียน ร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ มากที่สุด ร้อยละ 100 รองลงมา คือ แบบทดสอบ ร้อยละ 80 แบบประเมิน ร้อยละ 80 การสนทนากลุ่ม ร้อยละ 76.67 และแบบสังเกต ร้อยละ 70 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามการหาคุณภาพเครื่องมือ ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า ผู้วิจัยใช้ค่าความเชื่อมั่นมากที่สุด ร้อยละ 100 รองลงมา คือ ความเที่ยงตรง ร้อยละ 80 ค่าอำนาจจำแนก ร้อยละ 80 และค่าความยากง่าย ร้อยละ 80 ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณาตามสถิติที่ใช้ในงานวิจัย ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า ผู้วิจัยใช้ค่าร้อยละมากที่สุด ร้อยละ 100 รองลงมา คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ 96.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ 96.67 และการทดสอบค่า T-test ร้อยละ 76.67 ตามลำดับ

2.1.2 องค์ความรู้ด้านหลักสูตร

เนื้อหาสาระของงานวิจัยของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ยุคปฏิรูปการศึกษา (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ถึงปัจจุบัน) ด้านหลักสูตร จำนวน 30 เรื่อง จำแนกเนื้อหาสาระเป็น 2 ด้าน ดังนี้

(1) **ด้านการพัฒนาหลักสูตร** มีจุดประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการศึกษาตามแนวคิด ทฤษฎี วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล ศึกษาแนวการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ ศึกษาความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ การ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในด้านสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล สร้างหลักสูตร โดยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานมาพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง ทดลองใช้หลักสูตร โดยการนำหลักสูตรที่พัฒนาไปทดลองใช้ และประเมินผลหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร โดยการประเมินผลนักเรียนด้านผลการเรียนรู้ ด้านความคิดเห็นของผู้เรียน

มีขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร โดยขั้นที่ 1 ขั้นวิจัย (Research) : การศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร 2) วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3) ศึกษาแนวการจัดการเรียนรู้ 4) ศึกษาความต้องการของนักเรียน ด้านสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล 5) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในด้านสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล จากผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระ และผู้รู้ในท้องถิ่น ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนา (Development) : การพัฒนาหลักสูตร มีวิธีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง โดยนำข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ และนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนำเสนอที่ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อร่วมพิจารณาอีกครั้ง 2) ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฉบับร่างโดยผู้เชี่ยวชาญ 3) การปรับปรุงหลักสูตร นำผลการประเมินหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมที่จะนำไปทดลองใช้ ขั้นที่ 3 ขั้นวิจัย (Research) : การทดลองใช้หลักสูตร มีวิธีการดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ 1) ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น 2) ทดลองใช้หลักสูตร 3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร และขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนา (Development) : การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร มีวิธีการในการประเมินหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) ประเมินผลการเรียนรู้ 2) ประเมินระหว่างการใช้หลักสูตร 3) ประเมินความสามารถ 4) สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตร

มีผลการวิจัย โดยผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ความต้องการของนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ผลการพัฒนาหลักสูตร ได้หลักสูตรประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ ทดลองใช้หลักสูตร โดยดำเนินการทดลองตามหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ และประเมินผลหลักสูตร ก่อนการใช้หลักสูตรและหลังการใช้หลักสูตร ซึ่งมีความแตกต่างกัน

มีข้อเสนอแนะ โดยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ ควรศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจเพื่อ ประสิทธิภาพของการนำไปใช้ และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ในหลักสูตร เน้นการฝึก ปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานภายในโรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความต้องการ ควรมีการประชุม เพื่อเสนอผล รายงานผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน ครูควรยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน เปิดโอกาส ให้ผู้ปกครอง บุคคลที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการควบคุมดูแลนักเรียน สะท้อนความคิดเห็นและ ประเมินผล นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน จัดอบรมบุคลากรใน โรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้รู้เฉพาะด้านมาเป็น ผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม จัดกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน สถานศึกษาควรขอรับความ ช่วยเหลือจากแหล่งเรียนรู้ ประเมินผลงานตามสภาพจริง ให้นักเรียนทำผลงานที่หลากหลาย ใ้ ให้นักเรียนประเมินผลงานด้วยตนเอง ใช้สื่อที่ทันสมัย อบรมเพิ่มความรู้ให้ผู้ใช้หลักสูตรอยู่เสมอ สถานศึกษาศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณ และสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

(2) ด้านการประเมินหลักสูตร มีจุดประสงค์ในการประเมินหลักสูตร โดยประเมิน หลักสูตร ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ผลผลิต เปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรด้าน บริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองของผู้เรียน อาชีพ รายได้ เปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ผลผลิต เมื่อ จำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียนรู้ เปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตร จำแนกตาม สถานภาพระดับการศึกษา อาชีพ ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้แนวคิด BSC มุมมองด้าน นักเรียน ด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนาบุคลากร มุมมองด้านงบประมาณ และศึกษา การปฏิบัติงานหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้แนวคิด BSC มุมมองด้านนักเรียน ด้านกระบวนการพัฒนา หลักสูตร ด้านพัฒนาบุคลากร มุมมองด้านงบประมาณ

มีขั้นตอนสำคัญในการประเมินหลักสูตร โดยขั้นที่ 1 การประเมินบริบท ได้แก่ นโยบาย ของเขตพื้นที่การศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน ขั้นที่ 2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โครงสร้างของหลักสูตร การจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ความรู้ความสามารถของครู ความพร้อมของสื่อการเรียนรู้ ความพร้อมของ สถานที่ ความร่วมมือจากชุมชน ขั้นที่ 3 การประเมินกระบวนการ ได้แก่ การดำเนินการใช้หลักสูตร การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร และขั้นที่ 4 การประเมินผลผลิต ได้แก่ ผลการเรียนรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีผลการวิจัย โดยผลการประเมินโดยภาพรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ผลการเปรียบเทียบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมเมื่อจำแนกตามสถานภาพของ ผู้ปกครอง แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมเมื่อจำแนก ตามสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียนรู้พบว่าแตกต่างกัน ประเมินผลหลักสูตร ก่อนและหลังมี ความแตกต่างกัน ผลการประเมินโดยภาพรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

และศึกษาการปฏิบัติงานหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้แนวคิด BSC มุมมองด้านนักเรียน ด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนาบุคลากร มุมมองด้านงบประมาณ อยู่ในระดับดี

มีข้อเสนอแนะ โดยผู้สอนควรมีการวิเคราะห์เนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ควรจัดครูผู้สอนตรงตามวุฒิ ส่งครูอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ปรับปรุงซ่อมแซมสื่อและอุปกรณ์การสอน ผู้สอนควรใช้ทักษะทางภาษาให้มีประสิทธิภาพ ควรให้การนิเทศและข้อเสนอแนะอย่างสม่ำเสมอ จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ปรับโครงสร้างเวลาเรียนให้เหมาะสม เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เน้นฝึกปฏิบัติ เน้นการประเมินตามสภาพจริง ส่งเสริมให้มีการแข่งขันทางวิชาต่าง ๆ ฝึกผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ส่งเสริมสื่อสารภาษาอังกฤษในโรงเรียน ควรประเมินหลักสูตรจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้จำแนกตามช่วงชั้น และแผนการเรียน สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีการศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินรูปแบบการประเมินอื่น ๆ

2.2 คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านการสอน

2.2.1 คุณลักษณะด้านการสอน

ตารางที่ 9 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการสอน

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการสอน	เล่ม	ร้อยละ
1. รหัสงานวิจัย	173	100.00
2. เพศผู้วิจัย		
ชาย	31	17.92
หญิง	142	82.08
3. ปีที่พิมพ์เผยแพร่		
2544	1	0.58
2545	9	5.20
2546	10	5.78
2547	16	9.25
2548	25	14.45
2549	27	15.61
2550	14	8.09
2551	5	2.89
2552	12	6.94
2553	15	8.67
2554	11	6.36
2555	15	8.67
2556	2	1.16
2557	10	5.78

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการสอน	เล่ม	ร้อยละ
2558	1	0.58
4. รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย		
การวิจัยแบบสำรวจ	1	0.58
การวิจัยแบบทดลอง	121	69.94
การวิจัยแบบ R&D	51	29.48
5. สมมติฐานการวิจัย		
ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง	43	24.86
ตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง	123	71.10
ไม่มี/ไม่ระบุ	2	1.16
อื่น ๆ		
- มีทิศทางและไม่มีทิศทาง	5	2.89
6. แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการสอน วิธีสอน/เทคนิค/รูปแบบการสอน (เลือกได้หลายคำตอบ)		
การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยา	4	2.31
การจัดการเรียนรู้ด้วยการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E / 7E	2	1.16
การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย	0	0.00
การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL / KWL Plus / KWLH Plus	21	12.14
การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการแก้ปัญหอนาคต	2	1.16
การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ	9	5.20
- เทคนิคการต่อภาพ (Jigsaw)	1	0.58
- เทคนิคการต่อภาพ 2 (Jigsaw II)	1	0.58
- เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team – Games – Tournament หรือ TGT)	8	4.62
- กลุ่มร่วมมือช่วยเหลือ (Team Assisted Individualization : TAT)	0	0.00
- เทคนิคการตรวจสอบเป็นกลุ่ม (Group Investigation) (Group Investigation : GI)	0	0.00
- เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) (Learning Together : LT)	0	0.00
- กลุ่มร่วมกันคิด (Numbered Heads Together : NHT)	2	1.16
- เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co – op – Co - op)	0	0.00
- เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Divisions หรือ STAD)	11	6.36
- เทคนิคการจัดกลุ่มแบบช่วยรายบุคคล (Team Assisted Individualization หรือ TA)	2	1.16

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการสอน	เล่ม	ร้อยละ
- เทคนิคโปรแกรมการร่วมมือในการอ่านและเขียน (Cooperative Integrated Reading and Composition หรือ CIRC)	4	2.31
การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน	1	0.58
การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกหกใบ	2	1.16
การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบของฮันเตอร์	2	1.16
การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซิปปา	1	0.58
การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีชินเนคติกส์	1	0.58
การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	3	1.73
การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด	0	0.00
การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นของเด็กไทย	1	0.58
การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมนันทนาการ	1	0.58
การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมการศึกษา	2	1.16
การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้	0	0.00
การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแก้ปัญหาอนาคต	0	0.00
การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนมัลติมีเดียตามแนวคิดของ Williams Littlewood	0	0.00
การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ	1	0.58
การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	8	4.62
การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์/แผนผังความคิด	9	5.20
การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนภูมิต้นไม้	1	0.58
การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบการสอน	1	0.58
การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน MARCE	1	0.58
การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL)	1	0.58
การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ด็อค (MIA)	1	0.58
การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างพลังการเรียนรู้	1	0.58
การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของวอร์นีย์	1	0.58
การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์	3	1.73
การจัดการเรียนรู้ตามแนวโยนีสมนสิการ	4	2.31
การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT	6	3.47
การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	10	5.78
การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน	1	0.58
การจัดการเรียนรู้แบบบทบาทสมมติ	1	0.58
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเทคนิค KWC	1	0.58
การจัดการเรียนรู้แบบปฏิบัติการ	1	0.58
การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง	1	0.58

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการสอน	เล่ม	ร้อยละ
การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน	2	1.16
การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้	8	4.62
การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	6	3.47
การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรม	1	0.58
การพัฒนาคู่มือการประเมินผล	0	0.00
การพัฒนาคู่มือการศึกษา	0	0.00
การพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม	0	0.00
การพัฒนาชุดการเรียนรู้/ชุดการสอน/บทเรียนสำเร็จรูป/แบบฝึก	42	24.28
พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	1	0.58
อื่น ๆ		
- คู่มือครู	9	5.20
- การสอนเพื่อการสื่อสาร	5	2.89
- บทเรียนแบบโปรแกรม	1	0.58
- วิธีสอนแบบปกติ	4	2.31
- แบบบรรยาย	1	0.58
- กรณีศึกษา	1	0.58
- สสวท	2	1.16
7. แบบแผนการวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)		
The One-Shot Case Study	4	2.31
The One-Group Pretest-Posttest Design	141	81.50
Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design	10	5.78
Randomized Solomon Four-Group Design	0	0.00
Randomized Control-Group Posttest Only Design	0	0.00
Non-Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design	11	6.36
Non-Randomized Control-Group Posttest Only Design	0	0.00
ไม่มี/ไม่ระบุ	2	1.16
อื่น ๆ		
- Quasi Experimental Design แบบ Nonequivalent control group pretest posttest design	4	2.31
- one group non experimental pretest posttest design	1	0.58
8. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง		
ประชากร	1	0.58
เจาะจง	25	14.45
อย่างง่าย	117	67.63
เป็นระบบ	0	0.00

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการสอน	เล่ม	ร้อยละ
แบ่งกลุ่ม	10	5.78
แบ่งชั้น	0	0.00
หลายขั้นตอน	0	0.00
ไม่ระบุ	14	8.09
อื่น ๆ		
- อาสาสมัคร	6	3.47
9. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง		
นักเรียน	171	98.84
ครู	1	0.58
อื่น ๆ	1	0.58
10. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง		
ประถม	103	59.54
มัธยม	70	40.46
อื่น ๆ	0	0.00
11. เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการสอน		
ภาษาไทย	43	24.86
คณิตศาสตร์	37	21.39
วิทยาศาสตร์	20	11.56
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	21	12.14
สุขศึกษาและพลศึกษา	5	2.89
ศิลปะ	12	6.94
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	5	2.89
ภาษาต่างประเทศ	19	10.98
กิจกรรมแนะแนว	1	0.58
กิจกรรมนักเรียน	10	5.78
อื่น ๆ	0	0.00
12. ตัวแปรตามด้านการสอน (เลือกได้หลายคำตอบ)		
ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์	129	74.57
ความสามารถ/ทักษะ	93	53.76
ความคิดเห็น	161	93.06
เจตคติ	2	1.16
อื่น ๆ		
- พฤติกรรม	28	16.18
- มีวินัย	1	0.58
- ผลงานนักเรียน	2	1.16

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการสอน	เล่ม	ร้อยละ
- นิสัยรักการอ่าน	1	0.58
- ความเชื่อมั่นในตนเอง	1	0.58
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	7	4.05
- ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้	2	1.16
- ประสิทธิภาพของแผนการสอน	1	0.58
- ความคิดสร้างสรรค์	1	0.58
- ความพึงพอใจ	7	4.05
- ความฉลาดทางอารมณ์	1	0.58
- ความเข้าใจที่คงทน	1	0.58
- พลังการเรียนรู้	1	0.58
- การจัดระบบความคิดเห็นของนักเรียน	1	0.58
- กระบวนการแก้ปัญหา	1	0.58
13. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)		
แบบสอบถาม	153	88.44
แบบทดสอบ	161	93.06
แบบสังเกต	20	11.56
แบบสัมภาษณ์	33	19.08
แบบประเมิน	75	43.35
อื่น ๆ		
- แผนการสอน	155	89.60
- แบบฝึกทักษะ	15	8.67
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1	0.58
- ประเด็นสนทนากลุ่ม	7	4.05
- บทเรียนมัลติมีเดีย	1	0.58
- ชุดการเรียนรู้	8	4.62
- แบบวัดผลการเรียนรู้	1	0.58
- ชุดกิจกรรม	4	2.31
- แบบวัดความสามารถในการคิด	1	0.58
- แบบวัดความเชื่อมั่น	1	0.58
- บทเรียนสำเร็จรูป	3	1.73
14. การหาคุณภาพเครื่องมือ (เลือกได้หลายคำตอบ)		
ความเที่ยงตรง	173	100.00
ความเชื่อมั่น	173	100.00
อำนาจจำแนก	173	100.00
ความยากง่าย	173	100.00

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการสอน	เล่ม	ร้อยละ
15. สถิติที่ใช้ในงานวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)		
ความถี่	0	0.00
ร้อยละ	171	98.84
ค่าเฉลี่ย	173	100.00
ค่าความแปรปรวน	0	0.00
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	172	99.42
การทดสอบค่า t-test	173	100.00
ANOVA	0	0.00
Q-Statistic	0	0.00
Non-parametric test	0	0.00
อื่น ๆ	0	0.00

จากตารางที่ 9 พบว่า เมื่อพิจารณางานวิจัยจำแนกตามเพศผู้วิจัย พบว่า ผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 82.08 และเป็นเพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 17.92

เมื่อพิจารณาตามปีที่พิมพ์เผยแพร่ พบว่า ผู้วิจัยตีพิมพ์เผยแพร่มากที่สุด คือ ปี 2549 ร้อยละ 15.61 รองลงมา คือ ปี 2548 ร้อยละ 14.45 ปี 2547 ร้อยละ 9.25 ปี 2555 ร้อยละ 8.67 ปี 2550 ร้อยละ 8.09 ปี 2552 ร้อยละ 6.94 ปี 2554 ร้อยละ 6.36 ปี 2546 ร้อยละ 5.78 ปี 2554 ร้อยละ 5.20 ปี 2551 ร้อยละ 2.89 ปี 2556 ร้อยละ 1.16 ปี 2544 ร้อยละ 0.58 และปี 2558 ร้อยละ 0.58 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย พบว่า ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบทดลองมากที่สุด ร้อยละ 69.94 รองลงมา คือ การวิจัยแบบ R&D ร้อยละ 29.48 และการวิจัยแบบสำรวจ ร้อยละ 0.58 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามสมมติฐานการวิจัย พบว่า ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทางมากที่สุด ร้อยละ 71.10 รองลงมา คือ สมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง ร้อยละ 24.86 สมมติฐานมีทิศทางและไม่มีทิศทาง ร้อยละ 2.89 และไม่ระบุสมมติฐาน ร้อยละ 1.16 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการสอน วิธีสอน/เทคนิค/รูปแบบการสอน ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า เป็นการพัฒนาชุดการเรียนรู้ ชุดการสอน บทเรียนสำเร็จรูป แบบฝึกมากที่สุด ร้อยละ 24.28 รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL ,KWL Plus ,KWLH Plus ร้อยละ 12.14 เทคนิคการแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ (STAD) ร้อยละ 6.36 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน จำนวน 10 เล่ม การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร้อยละ 5.20 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ แผนผังความคิด ร้อยละ 5.20 การจัดการเรียนรู้โดยใช้คู่มือครู ร้อยละ 5.20 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ร้อยละ 4.62 การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ร้อยละ 4.62 การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ร้อยละ 3.47 การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ร้อยละ 3.47 การสอนเพื่อการสื่อสาร ร้อยละ 2.89 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ

แก้ปัญหาของโพลยา ร้อยละ 2.31 การจัดการเรียนรู้ตามแนวโยนิโสมนสิการ ร้อยละ 2.31 วิธีสอนแบบปกติ ร้อยละ 2.31 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ร้อยละ 1.73 การจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ ร้อยละ 1.73 การจัดการเรียนรู้ด้วยการสืบเสาะหาความรู้แบบ5E/7E ร้อยละ 1.16 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการแก้ปัญหาอนาคต ร้อยละ 1.16 เทคนิคการจัดกลุ่มแบบช่วยรายบุคคล (TA) ร้อยละ 1.16 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ร้อยละ 1.16 การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบของฮันเตอร์ ร้อยละ 1.16 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมการศึกษา ร้อยละ 1.16 การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน ร้อยละ 1.16 การจัดการเรียนรู้ตามแนว สสวท. ร้อยละ 1.16 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคต่อภาพ (Jigsaw) ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคต่อภาพ (Jigsaw II) ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซิปปา ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีซินเนคติกส์ ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นของเด็กไทย ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมนันทนาการ ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนภูมิต้นไม้ ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบการสอน ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน MARCE ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค (MIA) ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดการสร้างพลังการเรียนรู้ ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของวอร์นีย์ ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้แบบบทบาทสมมติ ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเทคนิค KWC ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้แบบปฏิบัติการ ร้อยละ 0.58 การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ร้อยละ 0.58 การพัฒนาคู่มือการจัดการกิจกรรม ร้อยละ 0.58 การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ร้อยละ 0.58 การใช้บทเรียนแบบโปรแกรม ร้อยละ 0.58 วิธีสอนแบบบรรยาย ร้อยละ 0.58 และกรณีศึกษา ร้อยละ 0.58 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามแบบแผนการวิจัย ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ แต่งานวิจัยทุกเล่มผู้วิจัยใช้เพียง 1 แบบแผนการวิจัย พบว่า ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัย The One Group Pretest-Posttest Design มากที่สุด ร้อยละ 81.50 รองลงมา คือ Non-Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design ร้อยละ 6.36 Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design ร้อยละ 5.78 The One-Shot Case Study ร้อยละ 2.31 Quasi Experimental Design แบบ Non Equivalent control Group Pretest-Posttest Design ร้อยละ 2.31 ไม่ระบุแบบแผนงานวิจัย ร้อยละ 1.16 และ One Group Non Experimental Pretest-Posttest Design ร้อยละ 0.58 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่ายมากที่สุด ร้อยละ 67.63 รองลงมา คือ แบบเจาะจง ร้อยละ 14.45 ไม่ระบุวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 8.09 แบบแบ่งกลุ่ม ร้อยละ 5.78 แบบอาสาสมัคร ร้อยละ 3.47 และแบบประชากร ร้อยละ 0.58 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง พบว่า สถานภาพกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมากที่สุด ร้อยละ 98.84 รองลงมา คือ ครู ร้อยละ 0.58 และอื่น ๆ ร้อยละ 0.58 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นระดับชั้นประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 59.54 รองลงมา คือ ระดับชั้นมัธยมศึกษา ร้อยละ 40.46

เมื่อพิจารณาตามเนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการสอน พบว่า เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมากที่สุด ร้อยละ 24.86 รองลงมา คือ คณิตศาสตร์ ร้อยละ 21.39 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ร้อยละ 12.14 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 11.56 ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 10.98 ศิลปะ ร้อยละ 6.94 การกิจกรรมนักเรียน ร้อยละ 5.78 งานอาชีพและเทคโนโลยี ร้อยละ 2.89 สุขศึกษา และพลศึกษา ร้อยละ 2.89 และกิจกรรมแนะแนว ร้อยละ 0.58 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรตามด้านการสอน ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า เป็นด้านความคิดเห็นมากที่สุด ร้อยละ 93.06 รองลงมา คือ ด้านผลการเรียนรู้ ร้อยละ 74.57 ด้านความสามารถและทักษะ ร้อยละ 53.76 ด้านอื่น ๆ ร้อยละ 32.26 และด้านเจตคติ ร้อยละ 1.16 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบมากที่สุด ร้อยละ 93.06 รองลงมา คือ แผนการสอน ร้อยละ 89.60 แบบสอบถาม ร้อยละ 88.44 แบบประเมิน ร้อยละ 43.35 แบบสัมภาษณ์ ร้อยละ 19.08 แบบสังเกต ร้อยละ 11.56 แบบฝึกทักษะ ร้อยละ 8.67 ชุดการเรียนรู้ ร้อยละ 4.62 ประเด็นสนทนากลุ่ม ร้อยละ 4.05 ชุดกิจกรรม ร้อยละ 2.31 บทเรียนสำเร็จรูป ร้อยละ 1.73 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ร้อยละ 0.58 บทเรียนมัลติมีเดีย ร้อยละ 0.58 แบบวัดผลการเรียนรู้ ร้อยละ 0.58 แบบวัดความสามารถในการคิด ร้อยละ 0.58 และแบบวัดความเชื่อมั่น ร้อยละ 0.58 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามการหาคุณภาพเครื่องมือ ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า ผู้วิจัยใช้ค่าความเที่ยงตรง ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย ร้อยละ 100

และเมื่อพิจารณาตามสถิติที่ใช้ในงานวิจัย ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่า t-test มากที่สุด ร้อยละ 100 รองลงมา คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ 99.42 และค่าร้อยละ ร้อยละ 98.84 ตามลำดับ

2.2.1 องค์ความรู้ด้านการสอน

ตารางที่ 10 รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล

รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล	เล่ม	ร้อยละ
1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain)	8	4.49
2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (affective domain)	1	0.58
3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (psycho-motor domain)	3	1.73
4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ (process skill)	35	20.23
5. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ (integration)	42	24.28

รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล	เล่ม	ร้อยละ
6. รูปแบบการสอนอื่น ๆ	29	16.76
7. การพัฒนานวัตกรรม	55	31.79
รวม	173	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า เมื่อพิจารณาตามรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล ผู้วิจัยใช้การพัฒนานวัตกรรม มากที่สุด ร้อยละ 31.79 รองลงมา คือ รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ (integration) ร้อยละ 24.28 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ (process skill) ร้อยละ 20.23 รูปแบบการสอนอื่น ๆ ร้อยละ 16.76 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) ร้อยละ 4.49 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (psycho-motor domain) ร้อยละ 1.73 และรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (affective domain) ร้อยละ 0.58 ตามลำดับ

อีกทั้งงานวิจัยด้านการสอนยังสามารถเปรียบเทียบค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองจำแนกตามวิธีสอนโดยผู้วิจัยวิเคราะห์จากงานวิจัยเชิงทดลองที่ละตัวแปรตามที่มีค่าสถิติที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับแปลงค่าให้เป็นค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ และความสามารถ/ทักษะ ได้ดังนี้

(1) งานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ การนำเสนอผลการสังเคราะห์เชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ จำแนกตามวิธีสอนจากงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ จำนวน 129 เรื่อง เป็นวิธีสอนเดียวกันที่มากกว่า 2 เล่มขึ้นไป และมีค่าสถิติที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับแปลงค่าให้เป็นค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) จำนวน 9 เล่ม ปรากฏผลดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ตารางที่ 11 จำนวนงานวิจัยจำแนกตามวิธีสอนจากงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์

ที่	วิธีสอน	เล่ม	ร้อยละ
1	การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT	3	33.33
2	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	2	22.22
3	การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC	2	22.22
4	การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	2	22.22
	รวม	9	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่า งานวิจัยจำแนกตามวิธีสอนจากงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ พบว่า เป็นวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT มากที่สุด ร้อยละ

33.33 รองลงมา คือ วิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC และการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ร้อยละ 22.22 ตามลำดับ

ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ จำแนกตามวิธีสอน ในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณในการสังเคราะห์เพื่อหาค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) และนำไปหาค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล โดยใช้การนำเสนอในรูปแบบตารางแสดงค่าขนาดอิทธิพล (d_i) ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล (\bar{d}) ค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล (S^2_d) ปรากฏผลดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์จำแนกตามวิธีสอน ในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น

ที่	วิธีสอน	ค่าขนาดอิทธิพล		
		n	\bar{d}	S^2_d
1	การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT	3	3.45	0.59
2	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	2	2.04	0.05
3	การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC	2	2.00	0.61
4	การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	2	6.22	9.02
	รวม	9	-	-

จากตารางที่ 12 พบว่า ในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น พบว่า วิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ส่งผลต่อผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์สูงสุด ($\bar{d} = 6.22, S^2_d = 9.02$) รองลงมา คือ วิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ($\bar{d} = 3.45, S^2_d = 0.59$) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ($\bar{d} = 2.04, S^2_d = 0.05$) และลำดับสุดท้าย คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ($\bar{d} = 2.00, S^2_d = 0.61$)

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละวิธีสอน ปรากฏผลดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ตารางที่ 13 ค่าขนาดอิทธิพล ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล และค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT กับวิธีสอนแบบปกติ

ชื่องานวิจัย	d_i
1. การศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องโจทย์ปัญหาเศษส่วน และความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT	3.09
2. การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องการแปลงทางเรขาคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT	2.89

ชื่องานวิจัย	d_i
3. การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องโจทย์ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT	4.71
ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล (\bar{d})	3.45
ค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล (S^2_d)	0.59

จากตารางที่ 13 พบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT กับวิธีสอนแบบปกติ จำนวน 4 เรื่อง เมื่อพิจารณาผลการใช้วิธีสอนด้านผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ พบว่ามีค่าขนาดอิทธิพลเป็นบวกทั้งหมด โดยมีค่าขนาดอิทธิพลสูงสุด คือ 4.71 รองลงมา คือ 3.09 และต่ำสุด คือ 2.89 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณ พบว่า ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล เท่ากับ 3.45 ค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.59 แสดงว่า งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ส่งผลต่อผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ 3.45 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีสอนแบบปกติ

ตารางที่ 14 ค่าขนาดอิทธิพล ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล และค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับวิธีสอนแบบปกติ

ชื่องานวิจัย	d_i
1. การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	1.68
2. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	2.17
ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล (\bar{d})	2.04
ค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล (S^2_d)	0.05

จากตารางที่ 14 พบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับวิธีสอนแบบปกติ จำนวน 2 เรื่อง เมื่อพิจารณาผลการใช้วิธีสอนด้านผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ พบว่า มีค่าขนาดอิทธิพลเป็นบวกทั้งหมด โดยมีค่าขนาดอิทธิพลสูงสุด คือ 2.17 และต่ำสุด คือ 1.68 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณ พบว่า ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล เท่ากับ 2.04 ค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.05 แสดงว่า งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ส่งผลต่อผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ 2.04 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีสอนแบบปกติ

ตารางที่ 15 ค่าขนาดอิทธิพลค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล และค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC กับวิธีสอนแบบปกติ

ชื่องานวิจัย	d_i
1. การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC	1.24
2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC	2.80
ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล (\bar{d})	2.00
ค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล (S^2_d)	0.61

จากตารางที่ 15 พบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC กับวิธีสอนแบบปกติ จำนวน 2 เรื่อง เมื่อพิจารณาผลการใช้วิธีสอนด้านผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ พบว่า มีค่าขนาดอิทธิพลเป็นบวกทั้งหมด โดยมีค่าขนาดอิทธิพลสูงสุด คือ 2.80 และต่ำสุด คือ 1.24 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณ พบว่า ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล เท่ากับ 2.00 ค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.61 แสดงว่า งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ส่งผลต่อผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ 2.00 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีสอนแบบปกติ

ตารางที่ 16 ค่าขนาดอิทธิพล ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล และค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กับวิธีสอนแบบปกติ

ชื่องานวิจัย	d_i
1. การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบโครงงาน	10.01
2. การพัฒนาทักษะชีวิตในกิจกรรมแนะแนวชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยโครงงาน	3.84
ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล (\bar{d})	6.22
ค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล (S^2_d)	9.02

จากตารางที่ 16 พบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กับวิธีสอนแบบปกติ จำนวน 2 เรื่อง เมื่อพิจารณาผลการใช้วิธีสอนด้านผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ พบว่า มีค่าขนาดอิทธิพลเป็นบวกทั้งหมด โดยมีค่าขนาดอิทธิพลสูงสุด คือ 10.01 และต่ำสุด คือ 3.84 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณ พบว่า ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล เท่ากับ 6.22 ค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล เท่ากับ 9.02 แสดงว่า งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ส่งผลต่อผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ 6.22 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีสอนแบบปกติ

(2) งานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะ การนำเสนอผลการสังเคราะห์เชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ จำแนกตามวิธีสอนจากงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะ จำนวน 93 เรื่อง เป็นวิธีสอนเดียวกันที่มากกว่า 2 เล่มขึ้นไปและมีค่าสถิติที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับแปลงค่าให้เป็นค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) จำนวน 3 เล่ม ปรากฏผลดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ตารางที่ 17 จำนวนงานวิจัยจำแนกตามวิธีสอนจากงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะ

ที่	วิธีสอน	เล่ม	ร้อยละ
1	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	3	100.00
	รวม	3	100.00

จากตารางที่ 17 พบว่า งานวิจัยจำแนกตามวิธีสอนจากงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะ เป็นวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ร้อยละ 100.00

ในการเปรียบเทียบค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะ จำแนกตามวิธีสอน ในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ห่อภิมาณในการสังเคราะห์เพื่อหาค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) และนำไปหาค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล โดยใช้การนำเสนอในรูปแบบตารางแสดงค่าขนาดอิทธิพล (d_i) ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล (\bar{d}) ความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล (S^2_d) ปรากฏผลดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ตารางที่ 18 ค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะจำแนกตามวิธีสอน ในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น

ที่	วิธีสอน	ค่าขนาดอิทธิพล		
		n	\bar{d}	S^2_d
1	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	3	3.40	0.24
	รวม	3	-	-

จากตารางที่ 18 พบว่า ในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น พบว่า วิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลเป็นบวก ($\bar{d} = 3.40$, $S^2_d = 0.24$) แสดงว่าวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานส่งผลต่อความสามารถ/ทักษะสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละวิธีสอน ปรากฏผลดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ตารางที่ 19 ค่าขนาดอิทธิพล ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล และค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับวิธีสอนแบบปกติ

ชื่องานวิจัย	d_i
1. การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน	4.29
2. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	3.02
3. การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และทักษะการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	3.38
ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล (\bar{d})	3.40
ค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล (S^2_d)	0.24

จากตารางที่ 19 พบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กับวิธีสอนแบบปกติ จำนวน 3 เรื่อง เมื่อพิจารณาผลการใช้วิธีสอนด้านความสามารถ/ทักษะ พบว่า มีค่าขนาดอิทธิพลเป็นบวกทั้งหมด โดยมีค่าขนาดอิทธิพลสูงสุด คือ 4.29 รองลงมา คือ 3.38 และต่ำสุด คือ 3.02 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณ พบว่า ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล เท่ากับ 3.40 ค่าความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.24 แสดงว่า งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ส่งผลต่อความสามารถ/ทักษะสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ 3.40 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีสอนแบบปกติ

2.3 คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านการนิเทศ

2.3.1 คุณลักษณะด้านการนิเทศ

ตารางที่ 20 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านนิเทศ

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านนิเทศ	เล่ม	ร้อยละ
1. รหัสงานวิจัย	12	100.00
2. เพศผู้วิจัย		
ชาย	1	8.33
หญิง	11	91.67
3. ปีที่พิมพ์เผยแพร่		
2544	0	0.00
2545	2	16.67
2546	1	8.33
2547	1	8.33
2548	2	16.67
2549	3	25.00

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านนิเทศ	เล่ม	ร้อยละ
2550	1	8.33
2551	0	0.00
2552	0	0.00
2553	0	0.00
2554	0	0.00
2555	1	8.33
2556	1	8.33
2557	0	0.00
2558	0	0.00
4. รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย		
การวิจัยแบบสำรวจ	0	0.00
การวิจัยแบบทดลอง	12	100.00
การวิจัยแบบ R&D	0	0.00
5. สมมติฐานการวิจัย		
ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง	2	16.67
ตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง	7	58.33
ไม่มี/ไม่ระบุ	2	16.67
มีทิศทางและไม่มีทิศทาง	1	8.33
6. แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการนิเทศ (เลือกได้หลายคำตอบ)		
การนิเทศแบบมนุษยสัมพันธ์	0	0.00
การนิเทศแบบวิทยาศาสตร์	0	0.00
การนิเทศแบบทรัพยากรมนุษย์	0	0.00
การนิเทศแบบมนุษยนิยม	0	0.00
การนิเทศแบบหลากหลายวิธีการ		
- การนิเทศแบบคลินิก	3	25.00
- การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ	8	66.67
- การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง	0	0.00
- การนิเทศโดยผู้บริหาร	1	8.33
7. แบบแผนการวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)		
The One-Shot Case Study	0	0.00
The One-Group Pretest-Posttest Design	12	100.00
Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design	0	0.00
Randomized Solomon Four-Group Design	0	0.00
Randomized Control-Group Posttest Only Design	0	0.00
Non-Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design	0	0.00

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านนิเทศ	เล่ม	ร้อยละ
Non-Randomized Control-Group Posttest Only Design ไม่มี/ไม่ระบุ	0 0	0.00 0.00
8. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง		
ประชากร	0	0.00
เจาะจง	4	33.33
อย่างง่าย	0	0.00
เป็นระบบ	0	0.00
แบ่งกลุ่ม	0	0.00
แบ่งชั้น	0	0.00
หลายขั้นตอน	0	0.00
ไม่ระบุ	8	66.67
9. สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง		
นักเรียน	0	0.00
ครู	0	0.00
อื่น ๆ		
- ครูและนักเรียน	11	91.67
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ครูฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ หัวหน้าคนงาน	1	8.33
10. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง		
ประถม	7	58.33
มัธยม	4	33.33
อื่น ๆ		
- ครู	1	8.33
11. เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศ		
ด้านสภาพการดำเนินงานนิเทศ	0	0.00
ด้านบุคลากรการนิเทศ	0	0.00
ด้านกระบวนการนิเทศ	12	100.00
ด้านรูปแบบการนิเทศ	0	0.00
ความต้องการการนิเทศ	0	0.00
ปัญหาการจัดการนิเทศ	0	0.00
อื่น ๆ	0	0.00
12. ตัวแปรตามด้านการนิเทศ (เลือกได้หลายคำตอบ)		
ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์	12	100.00
ความสามารถ/ทักษะ	12	100.00
ความคิดเห็น	12	100.00

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านนิเทศ	เล่ม	ร้อยละ
เจตคติ	0	0.00
อื่น ๆ	0	0.00
13. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)		
แบบสอบถาม	12	100.00
แบบทดสอบ	12	100.00
แบบสังเกต	12	100.00
แบบสัมภาษณ์	12	100.00
แบบประเมิน	12	100.00
อื่น ๆ		
- สทนากลุ่ม	12	100.00
14. การหาคุณภาพเครื่องมือ (เลือกได้หลายคำตอบ)		
ความเที่ยงตรง	12	100.00
ความเชื่อมั่น	12	100.00
อำนาจจำแนก	12	100.00
ความยากง่าย	12	100.00
15. สถิติที่ใช้ในงานวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)		
ความถี่	0	0.00
ร้อยละ	12	100.00
ค่าเฉลี่ย	12	100.00
ค่าความแปรปรวน	0	0.00
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	12	100.00
การทดสอบค่า t-test	12	100.00
ANOVA	0	0.00
Q-Statistic	0	0.00
Non-parametric test	0	0.00
อื่น ๆ	0	0.00

จากตารางที่ 20 พบว่า เมื่อพิจารณางานวิจัยจำแนกตามเพศผู้วิจัย พบว่า ผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 และเป็นเพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33

เมื่อพิจารณาตามปีที่พิมพ์เผยแพร่ พบว่า ผู้วิจัยตีพิมพ์เผยแพร่มากที่สุด คือ ปี 2549 ร้อยละ 25 รองลงมา คือ ปี 2545 ร้อยละ 16.67 ปี 2548 ร้อยละ 16.67 ปี 2546 ร้อยละ 8.33 ปี 2547 ร้อยละ 8.33 ปี 2550 ร้อยละ 8.33 ปี 2555 ร้อยละ 8.33 และปี 2556 ร้อยละ 8.33 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามรูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย พบว่า ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบทดลอง ร้อยละ 100

เมื่อพิจารณาตามสมมติฐานการวิจัย พบว่า ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง ร้อยละ 58.33 รองลงมา คือ ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง ร้อยละ 16.67 ไม่ระบุสมมติฐาน ร้อยละ 16.67 และตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทางและไม่มีทิศทาง ร้อยละ 8.33 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการนิเทศ ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า ผู้วิจัยใช้การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพมากที่สุด ร้อยละ 66.67 รองลงมา คือ การนิเทศแบบคลินิก ร้อยละ 25 และการนิเทศโดยผู้บริหาร ร้อยละ 8.33 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามแบบแผนการวิจัย ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ แต่งานวิจัยทุกเล่ม ผู้วิจัยใช้เพียง 1 แบบแผนการวิจัย พบว่า ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ The One-Group Pretest-Posttest Design ร้อยละ 100

เมื่อพิจารณาตามวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้วิจัยไม่ระบุวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ร้อยละ 66.67 และรองลงมา คือ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ร้อยละ 33.33

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง พบว่า สถานภาพกลุ่มตัวอย่างเป็นครูและนักเรียนมากที่สุด ร้อยละ 91.67 และรองลงมา คือ เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ครูฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ ร้อยละ 8.33

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นระดับชั้นประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 58.33 รองลงมา คือ ระดับชั้นมัธยมศึกษา ร้อยละ 33.33 และอื่น ๆ ร้อยละ 8.33 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศ พบว่า เป็นเนื้อหาด้านกระบวนการนิเทศ ร้อยละ 100

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรตามด้านการนิเทศ ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า มีตัวแปรตามเป็นผลการเรียนรู้ ความสามารถ ทักษะ ความคิดเห็น ร้อยละ 100

เมื่อพิจารณาตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน สันทนากลุ่ม ร้อยละ 100

เมื่อพิจารณาตามการหาคุณภาพเครื่องมือ ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า ผู้วิจัยใช้ค่าความเที่ยงตรง ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย ร้อยละ 100

และเมื่อพิจารณาตามสถิติที่ใช้ในงานวิจัย ซึ่งสามารถเลือกได้หลายคำตอบ พบว่า ผู้วิจัยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test ร้อยละ 100

2.3.2 องค์ความรู้ด้านการนิเทศ

เนื้อหาสาระของงานวิจัยของสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ยุคปฏิรูปการศึกษา (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ถึงปัจจุบัน) ด้านการนิเทศ จำนวน 12 เรื่อง พบว่า

มีจุดประสงค์ในการนิเทศ โดยศึกษาความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการสอนของครู เปรียบเทียบความสามารถของครู ก่อนและหลังนิเทศ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ศึกษาความคิดเห็นของครู และศึกษาความคิดเห็นของผู้นิเทศ

มีขั้นตอนสำคัญในการนิเทศ โดยประชุมก่อนการสังเกต โดยปรึกษาหารือเกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจ ให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ รวมไปถึงการวางแผนการดำเนินการนิเทศ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการนิเทศ กำหนดเครื่องมือในการสังเกตการณ์สอน จัดทำปฏิทินสำหรับสังเกตการสอนและการประชุม การสังเกตการสอน ดำเนินการสังเกตการสอนตามแผนการนิเทศโดยสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู วิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอนโดยวิเคราะห์ผลที่ได้จากการสังเกตและร่วมกันพิจารณาพฤติกรรมที่ต้องคงไว้หรือเปลี่ยนแปลง และประชุมหลังการสอน เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับผลการสังเกตและพิจารณายุทธวิธีการแก้ปัญหาของครูในเรื่องต่อไป

มีผลการวิจัย โดยหลังได้รับการนิเทศ ครูมีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังแตกต่างกัน นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดี สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูเพิ่มขึ้นในระดับสูงทุกด้าน ครูผู้สอนมีความคิดเห็น เห็นด้วยมาก และผู้นิเทศเห็นด้วยอย่างมากต่อกระบวนการนิเทศ

มีข้อเสนอแนะ โดยต้องดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การนิเทศภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนและเนื้อหาสาระวิชา โดยมีผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระร่วมในการนิเทศ เพื่อเปิดโอกาสในครูได้รับความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ผู้นิเทศควรสร้างความเข้าใจและการยอมรับให้เกิดขึ้นในคณะครู และควรส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศโดยตรง เป็นความสมัครใจของครูผู้สอน ไม่มีการบังคับ ต้องดำเนินการนิเทศในภาคเรียนที่โรงเรียนมีกิจกรรมน้อย เพื่อไม่ให้ครูรู้สึกว่ามีภาระมากเกินไป และครู ผู้นิเทศ ต้องมีความรู้ความสามารถด้านเทคนิค วิธีดำเนินการนิเทศการสอนอย่างแท้จริง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์งานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์เพื่อหาคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ และเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 4 ชุด คือ 1) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ 2) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล 3) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล และ 4) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ และคู่มือลงรหัสข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

จากการการวิเคราะห์งานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, $SD = 0.29$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า งานวิจัยด้านการสอน มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$, $SD = 0.28$) รองลงมา คือ งานวิจัยด้านกานิเทศ ($\bar{X} = 4.93$, $SD = 0.36$) และงานวิจัยด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.92$, $SD = 0.33$) ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณารายเนื้อหาสาระที่ประเมินในภาพรวม พบว่า เนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ การนำเสนอรายงานวิจัย มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) รองลงมา คือ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย ($\bar{X} = 4.97$, $SD = 0.07$) และเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.63$, $SD = 0.70$) ตามลำดับ

1.1 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร พบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, $SD = 0.33$) ทุกเล่มมีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายเนื้อหาสาระที่ประเมิน พบว่า เนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ การนำเสนอรายงานวิจัย มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) รองลงมา คือ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย ($\bar{X} = 4.95$, $SD = 0.11$) และเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.58$, $SD = 0.78$) ตามลำดับ

1.2 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการสอน พบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$, $SD = 0.28$) ทุกเล่มมีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายเนื้อหาสาระที่ประเมิน พบว่า เนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ การ

นำเสนอรายงานวิจัย มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) รองลงมา คือ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย ($\bar{X} = 4.97$, $SD = 0.07$) และเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.64$, $SD = 0.67$) ตามลำดับ

1.3 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการนิเทศ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, $SD = 0.36$) ทุกเล่มมีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายเนื้อหาสาระที่ประเมิน พบว่า เนื้อหาสาระเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ การนำเสนอรายงานวิจัย มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) รองลงมา คือ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.89$) ตามลำดับ

2. คุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร พบว่า

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านหลักสูตร ผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 76.67 เพศชาย ร้อยละ 23.33 ตีพิมพ์เผยแพร่มากที่สุด คือ ปี 2545 ร้อยละ 16.67 น้อยที่สุด คือ ปี 2544 2546 2556 2557 ร้อยละ 3.33 รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยมากที่สุด คือ การวิจัยแบบ R&D ร้อยละ 83.33 น้อยที่สุด คือ การวิจัยเชิงพรรณนา ร้อยละ 3.33 ตั้งสมมติฐานมากที่สุด คือ แบบไม่มีทิศทางมากที่สุด ร้อยละ 56.67 น้อยที่สุด คือ ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทางและไม่มีทิศทาง ร้อยละ 10.00 แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร มากที่สุด คือ แนวคิดของสังด์ อุทรานันท์ ร้อยละ 73.33 น้อยที่สุด คือ Balanced Scorecard แนวคิด BSC Robert Kaplan and David Norton ครอนบาค เคริกแพตทริก ชีวรัตน์ สาสิทธิ์ เสรีรัฐ พะนอม แก้วกำเนิด เวช เวลช์ สาลินี อุดมผล สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา อัลคิน อุลสตัน กิจไมตรี และแฮมมอนด์ ร้อยละ 3.33 แบบแผนการวิจัย มากที่สุด คือ The One-Group Pretest-Posttest Design ร้อยละ 73.33 น้อยที่สุด คือ The One-Shot Case Study ร้อยละ 6.67 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุด คือ ไม่ระบุการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 40 น้อยที่สุด คือ แบบหลายขั้นตอน ร้อยละ 3.33 สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุด คือ นักเรียน ร้อยละ 51.06 น้อยที่สุด คือ ผู้นิเทศ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู ร้อยละ 3.33 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุด คือ ระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 43.33 น้อยที่สุด คือ ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 23.33 เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร มากที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตร น้อยที่สุด คือ การประเมินผลหลักสูตร ตัวแปรตามด้านการหลักสูตร มากที่สุด คือ ผลการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ 83.33 น้อยที่สุด คือ เจตคติ พฤติกรรม นักเรียน ผลงานนักเรียน ร้อยละ 3.33 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มากที่สุด คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ร้อยละ 100 น้อยที่สุด คือ แบบสังเกต ร้อยละ 70 การหาคุณภาพเครื่องมือ มากที่สุด คือ ค่าความเชื่อมั่นมากที่สุด ร้อยละ 100 น้อยที่สุด คือ ความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยาก

ง่าย ร้อยละ 80 สถิติที่ใช้ในงานวิจัย มากที่สุด คือ ค่าร้อยละ ร้อยละ 100 น้อยที่สุด คือ การทดสอบค่า T-test ร้อยละ 76.67

2.2 องค์ความรู้ด้านหลักสูตร พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีจุดประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการศึกษาตามแนวคิด ทฤษฎี วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ ศึกษาความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในด้านสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล สร้างหลักสูตร โดยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานมาพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง ทดลองใช้หลักสูตร โดยการนำหลักสูตรที่พัฒนาไปทดลองใช้ และประเมินผลหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร โดยการประเมินผลนักเรียนด้านผลการเรียนรู้ ด้านความคิดเห็นของผู้เรียน

มีขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร โดยขั้นที่ 1 ขั้นวิจัย (Research) : การศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร 2) วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ 4) ศึกษาความต้องการของนักเรียน ด้านสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล 5) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในด้านสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล จากผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระ และผู้รู้ในท้องถิ่น ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนา (Development) : การพัฒนาหลักสูตร มีวิธีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง โดยนำข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ และนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนำเสนอที่ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อร่วมพิจารณาอีกครั้ง 2) ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฉบับร่างโดยผู้เชี่ยวชาญ 3) การปรับปรุงหลักสูตร นำผลการประเมินหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมที่จะนำไปทดลองใช้ ขั้นที่ 3 ขั้นวิจัย (Research) : การทดลองใช้หลักสูตร มีวิธีการดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ 1) ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น 2) ทดลองใช้หลักสูตร 3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร และขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนา (Development) : การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร มีวิธีการในการประเมินหลักสูตร โดยมี

รายละเอียดดังนี้ 1) ประเมินผลการเรียนรู้ 2) ประเมินระหว่างการใช้หลักสูตร 3) ประเมินความสามารถ 4) สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตร

มีผลการวิจัย โดยผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความต้องการของนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ผลการพัฒนาหลักสูตร ได้หลักสูตรประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ ทดลองใช้หลักสูตร โดยดำเนินการทดลองตามหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ และประเมินผลหลักสูตร ก่อนการใช้หลักสูตรและหลังการใช้หลักสูตร ซึ่งมีความแตกต่างกัน

มีข้อเสนอแนะ โดยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ ควรศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจเพื่อประสิทธิภาพของการนำไปใช้ และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ในหลักสูตร เน้นการฝึกปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานภายในโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ควรมีการประชุม เพื่อเสนอผล รายงานผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ครูควรยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง บุคคลที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการควบคุมดูแลนักเรียน สะท้อนความคิดเห็นและประเมินผล นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน จัดอบรมบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้รู้เฉพาะด้านมาเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม จัดกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน สถานศึกษาควรขอรับความช่วยเหลือจากแหล่งเรียนรู้ ประเมินผลงานตามสภาพจริง ให้นักเรียนทำผลงานที่หลากหลาย ให้นักเรียนประเมินผลงานด้วยตนเอง ใช้สื่อที่ทันสมัย อบรมเพิ่มความรู้ให้ผู้ใช้หลักสูตรอยู่เสมอ สถานศึกษาศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณ และสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

ด้านการประเมินหลักสูตร มีจุดประสงค์ในการประเมินหลักสูตร โดยประเมินหลักสูตรด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ผลผลิต เปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ปกครองของผู้เรียน อาชีพ รายได้ เปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตรด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ผลผลิต เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียน เปรียบเทียบผลการประเมินหลักสูตร จำแนกตามสถานภาพระดับการศึกษา อาชีพ ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้แนวคิด BSC มุมมองด้านนักเรียน ด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนาบุคลากร มุมมองด้านงบประมาณ และศึกษาการปฏิบัติงานหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้แนวคิด BSC มุมมองด้านนักเรียน ด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนาบุคลากร มุมมองด้านงบประมาณ

มีขั้นตอนสำคัญในการประเมินหลักสูตร โดยขั้นที่ 1 การประเมินบริบท ได้แก่ นโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน ขั้นที่ 2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โครงสร้างของหลักสูตร

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความรู้ความสามารถของครู ความพร้อมของสื่อการเรียนรู้ ความพร้อมของสถานที่ ความร่วมมือจากชุมชนท้องถิ่นที่ 3 การประเมินกระบวนการ ได้แก่ การดำเนินการใช้หลักสูตร การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร และขั้นที่ 4 การประเมินผลผลิต ได้แก่ ผลการเรียนรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีผลการวิจัย โดยผลการประเมินโดยภาพรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมเมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมเมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้เรียนตามช่วงชั้นการเรียนพบว่าแตกต่างกัน ประเมินผลหลักสูตร ก่อนและหลังมีความแตกต่างกัน ผลการประเมินโดยภาพรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และศึกษาการปฏิบัติงานหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้แนวคิด BSC มุมมองด้านนักเรียน ด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ด้านพัฒนาบุคลากร มุมมองด้านงบประมาณ อยู่ในระดับดี

มีข้อเสนอแนะ โดยผู้สอนควรมีการวิเคราะห์เนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ควรจัดครูผู้สอนตรงตามวุฒิ ส่งครูอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ปรับปรุงซ่อมแซมสื่อและอุปกรณ์การสอน ผู้สอนควรใช้ทักษะทางภาษาให้มีประสิทธิภาพ ควรให้การนิเทศและข้อเสนอแนะอย่างสม่ำเสมอ จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ปรับโครงสร้างเวลาเรียนให้เหมาะสม เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เน้นฝึกปฏิบัติ เน้นการประเมินตามสภาพจริง ส่งเสริมให้มีการแข่งขันทางวิชาต่าง ๆ ฝึกผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ส่งเสริมสื่อสารภาษาอังกฤษในโรงเรียน ควรประเมินหลักสูตรจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้จำแนกตามช่วงชั้น และแผนการเรียน สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีการศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินรูปแบบการประเมินอื่น ๆ

3. คุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน พบว่า

3.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการสอน ผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 82.08 เพศชาย ร้อยละ 17.92 ตีพิมพ์เผยแพร่มากที่สุด คือ ปี 2549 ร้อยละ 15.61 น้อยที่สุด คือ ปี 2544 2558 ร้อยละ 0.58 รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย มากที่สุด คือ การวิจัยแบบทดลอง ร้อยละ 69.94 น้อยที่สุด คือ การวิจัยแบบสำรวจ ร้อยละ 0.58 ตั้งสมมติฐานมากที่สุด คือ แบบไม่มีทิศทาง ร้อยละ 71.10 น้อยที่สุด คือ ไม่ระบุสมมติฐาน ร้อยละ 1.16 แนวคิดและทฤษฎีวิธีสอน/เทคนิค/รูปแบบการสอน ที่นำมาใช้ มากที่สุด คือ การพัฒนาชุดการเรียนรู้ ชุดการสอน บทเรียนสำเร็จรูป แบบฝึก ร้อยละ 24.28 น้อยที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคต่อภาพ (Jigsaw) การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคต่อภาพ (Jigsaw II) การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซิปปา การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีชินเนคติกส์ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นของเด็กไทย การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมนันทนาการ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนภูมิต้นไม้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบการสอน การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน MARCE การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็น

ฐาน (BBL) การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ต็อค (MIA) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด การสร้างพลังการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของวอร์เรน การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน การจัดการเรียนรู้แบบบทบาทสมมติ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเทคนิค KWC การจัดการเรียนรู้ แบบปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรม การพัฒนา บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้บทเรียนแบบโปรแกรม วิธีสอนแบบบรรยาย กรณีศึกษา ร้อย ละ 0.58 แบบแผนการวิจัย มากที่สุด คือ The One Group Pretest-Posttest Design ร้อยละ 81.50 น้อยที่สุด คือ One Group Non Experimental Pretest-Posttest Design ร้อยละ 0.58 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุด คือ การสุ่มอย่างง่าย ร้อยละ 67.63 น้อยที่สุด คือ แบบประชากร ร้อยละ 0.58 สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุด คือ นักเรียน ร้อยละ 98.84 น้อยที่สุด คือ ครู และอื่น ๆ ร้อยละ 0.58 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุด คือ ระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 59.54 น้อยที่สุด คือ ระดับชั้นมัธยมศึกษา ร้อยละ 40.46 เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการสอน มากที่สุด คือ เนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ร้อยละ 24.86 น้อยที่สุด คือ กิจกรรมแนะแนว ร้อยละ 0.58 ตัวแปรตามด้านการสอน มากที่สุด คือ ด้านความคิดเห็น ร้อยละ 93.06 น้อยที่สุด คือ ด้านเจตคติ ร้อยละ 1.16 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มากที่สุด คือ แบบทดสอบ ร้อยละ 93.06 น้อยที่สุด คือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน บทเรียนมัลติมีเดีย แบบวัดผลการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถในการคิด แบบ วัดความเชื่อมั่น ร้อยละ 0.58 การหาคุณภาพเครื่องมือ มากที่สุด คือ ค่าความเที่ยงตรง ค่าความ เชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย ร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในงานวิจัย มากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่า t-test ร้อยละ 100 น้อยที่สุด คือ ค่าร้อยละ ร้อยละ 98.84

3.2 องค์ความรู้ด้านการสอน พบว่า ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล ผู้วิจัย ใช้การพัฒนานวัตกรรมมากที่สุด ร้อยละ 31.79 น้อยที่สุด คือ รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการ พัฒนาด้านจิตพิสัย (affective domain) ร้อยละ 0.58 อีกทั้งยังสามารถเปรียบเทียบค่าขนาดอิทธิพล ของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ จำแนกตามวิธีสอน งานวิจัยใช้วิธี สอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT มากที่สุด ร้อยละ 33.33 น้อยที่สุด คือ วิธีสอนแบบการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC และการจัดการเรียนรู้แบบ โครรงาน ร้อยละ 22.22 ตามลำดับ และค่าขนาดอิทธิพลในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุก ระดับชั้น วิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครรงาน ส่งผลต่อผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์สูงสุด ($\bar{d} = 6.22, S^2_d = 9.02$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละวิธีสอน พบว่างานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบ การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ส่งผลต่อผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ 3.45 เท่า ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีสอนแบบปกติ งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดย ใช้ปัญหาเป็นฐาน ส่งผลต่อผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ 2.04 เท่าของส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีสอนแบบปกติ งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ส่งผลต่อผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ 2.00 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของวิธีสอนแบบปกติ และงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครรงาน ส่งผลต่อผล

การเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ 6.22 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีสอนแบบปกติ

เมื่อเปรียบเทียบค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะ จำแนกตามวิธีสอน งานวิจัยใช้วิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมากที่สุด ร้อยละ 100.00 และค่าขนาดอิทธิพลในภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น วิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลเป็นบวก ($\bar{d} = 3.40$, $S^2_d = 0.24$) แสดงว่าวิธีสอนแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานส่งผลต่อความสามารถ/ทักษะสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ 3.40 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีสอนแบบปกติ และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละงานวิจัย พบว่า มีค่าขนาดอิทธิพลเป็นบวกทั้งหมด โดยมีค่าขนาดอิทธิพลสูงสุด คือ 4.29 รองลงมา คือ 3.38 และต่ำสุด คือ 3.02

4. คุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ พบว่า

4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการนิเทศ ผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 91.67 เพศชาย ร้อยละ 8.33ตีพิมพ์เผยแพร่มากที่สุด คือ ปี 2549 ร้อยละ 25 น้อยที่สุด คือ ปี 2546 2547 2550 2555 2556 ร้อยละ 8.33 รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย มากที่สุด คือ การวิจัยแบบทดลอง ร้อยละ 100 ตั้งสมมติฐาน มากที่สุด คือ แบบไม่มีทิศทาง ร้อยละ 58.33 น้อยที่สุด คือ แบบมีทิศทางและไม่มีทิศทาง ร้อยละ 8.33 แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ มากที่สุด คือ การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ ร้อยละ 66.67 น้อยที่สุด คือ การนิเทศโดยผู้บริหาร ร้อยละ 8.33 แบบแผนการวิจัย มากที่สุด คือ The One-Group Pretest-Posttest Design ร้อยละ 100 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุด คือ ไม่ระบุวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 66.67 น้อยที่สุด คือ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ร้อยละ 33.33 สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุด คือ ครูและนักเรียน มากที่สุด ร้อยละ 91.67 น้อยที่สุด คือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ครูฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ ร้อยละ 8.33 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุด คือ ระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 58.33 น้อยที่สุด คือ อื่น ๆ ร้อยละ 8.33 เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศ มากที่สุด คือ ด้านกระบวนการนิเทศ ร้อยละ 100 ตัวแปรตามด้านการนิเทศ มากที่สุด คือ ผลการเรียนรู้ ความสามารถ ทักษะ ความความคิดเห็น ร้อยละ 100 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มากที่สุด คือ แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน สันทนากลุ่ม ร้อยละ 100 การหาคุณภาพเครื่องมือ มากที่สุด คือ ค่าความเที่ยงตรง ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย ร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในงานวิจัย มากที่สุด คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test ร้อยละ 100

4.2 องค์ความรู้ด้านการนิเทศ พบว่า มีจุดประสงค์ในการนิเทศ โดยศึกษาความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการสอนของครู เปรียบเทียบความสามารถของครู ก่อนและหลังนิเทศ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ศึกษาความคิดเห็นของครู และศึกษาความคิดเห็นของผู้นิเทศ

มีขั้นตอนสำคัญในการนิเทศ โดยประชุมก่อนการสังเกต โดยปรึกษาหารือเกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจ ให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ รวมไปถึงการวางแผนการดำเนินการนิเทศ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการนิเทศ กำหนดเครื่องมือในการสังเกตการณ์สอน จัดทำปฏิทินสำหรับสังเกตการสอนและการประชุม การสังเกตการสอน ดำเนินการสังเกตการสอนตามแผนการนิเทศโดยสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู วิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอนโดยวิเคราะห์ผลที่ได้จากการสังเกตและร่วมกันพิจารณาพฤติกรรมที่ต้องคงไว้หรือเปลี่ยนแปลง และประชุมหลังการสอน เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับผลการสังเกตและพิจารณายุทธวิธีการแก้ปัญหาของครูในเรื่องต่อไป

มีผลการวิจัย โดยหลังได้รับการนิเทศ ครูมีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังแตกต่างกัน นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดี สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูเพิ่มขึ้นในระดับสูงทุกด้าน ครูผู้สอนมีความคิดเห็น เห็นด้วยมาก และผู้นิเทศเห็นด้วยอย่างมากต่อกระบวนการนิเทศ

มีข้อเสนอแนะ โดยต้องดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การนิเทศภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศการสอน และเนื้อหาสาระวิชา โดยมีผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระร่วมในการนิเทศ เพื่อเปิดโอกาสในครูได้รับความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ผู้นิเทศควรสร้างความเข้าใจและการยอมรับให้เกิดขึ้นในครุ และควรส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศโดยตรง เป็นความสมัครใจของครูผู้สอน ไม่มีการบังคับ ต้องดำเนินการนิเทศในภาคเรียนที่โรงเรียนมีกิจกรรมน้อย เพื่อไม่ให้ครุรู้สึกรู้สีกว่ามีการมากเกินไป และครู ผู้นิเทศ ต้องมีความรู้ ความสามารถด้านเทคนิค วิธีดำเนินการนิเทศการสอนอย่างแท้จริง

การอภิปรายผล

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร การสอนและการนิเทศ จำนวน 215 เรื่อง พบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีวิชาบังคับเกี่ยวกับวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Research Methodology in Behavioral and Social Sciences) ในหลักสูตรก่อนฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 และวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ (Research Methodology in Curriculum and Supervision) ในหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 อีกทั้งหลักสูตรยังมีระบบและกลไกในการควบคุมดูแลให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา โดยเมื่อนักศึกษาเข้ามาในสาขาวิชาแล้ว หลักสูตรจะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาเพื่อทำหน้าที่ดูแลนักศึกษาในด้านการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ว่า “ผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศทางวิทยาการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน มีคุณธรรมเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาทางด้านหลักสูตรและการสอน”

และอาจเป็นเพราะว่าความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ปัญหาวิจัย / วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย การออกแบบการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม ลักษณะการนำเสนอการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผลสรุปที่ได้มีความครอบคลุมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และปัญหาการวิจัย และรูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา ซึ่งสอดคล้องกับบุญชม ศรีสะอาด (ม.ป.ป.) ที่กล่าวว่า ลักษณะที่ดีของงานวิจัยควรมีความเป็นมาที่กล่าวถึงปัญหาชัดเจนมีเหตุผลในการวิจัยชัดเจนเป็นเหตุผลที่สำคัญ ระบุจุดมุ่งหมายของการวิจัยชัดเจนและครอบคลุม ออกแบบวิจัยรัดกุมเลือกตัวแปรเหมาะสม อธิบายวิธีดำเนินการอย่างละเอียดชัดเจนเป็นไปตามลำดับเหมาะสมและอภิปรายผลได้เหมาะสม

และเมื่อพิจารณาด้านหลักสูตรผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีวิชาบังคับเกี่ยวกับวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Research Methodology in Behavioral and Social Sciences) พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร (Foundations of Curriculum Development) ทฤษฎีหลักสูตร (Curriculum Theory) ปฏิบัติการการพัฒนาหลักสูตร (Practicum in Curriculum Development) ในหลักสูตรก่อนฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 และวิชาการวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ (Research Methodology in Curriculum and Supervision) หลักการและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร (Principles and Theories in Curriculum Development) ฝึกปฏิบัติการด้านหลักสูตรและการนิเทศ (Practicum in Curriculum and Supervision) ในหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 และอาจเป็นเพราะว่า ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ปัญหาวิจัย / วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย การออกแบบการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม ลักษณะการนำเสนอการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผลสรุปที่ได้มีความครอบคลุมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และปัญหาการวิจัย และรูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา ซึ่งสอดคล้องกับบุญชม ศรีสะอาด (ม.ป.ป.) ที่กล่าวว่า ลักษณะที่ดีของงานวิจัยควรมีความเป็นมาที่กล่าวถึงปัญหาชัดเจนมีเหตุผลในการวิจัยชัดเจนเป็นเหตุผลที่สำคัญ ระบุจุดมุ่งหมายของการวิจัยชัดเจนและครอบคลุม ออกแบบวิจัยรัดกุมเลือกตัวแปรเหมาะสม อธิบายวิธีดำเนินการอย่างละเอียดชัดเจนเป็นไปตามลำดับเหมาะสมและอภิปรายผลได้เหมาะสม

และเมื่อพิจารณาด้านการสอนผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีวิชาบังคับเกี่ยวกับวิธีวิจัย

ทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Research Methodology in Behavioral and Social Sciences) การออกแบบการสอน (Instructional Design) ในหลักสูตรก่อนฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 และวิชาการเปรียบเทียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ (Research Methodology in Curriculum and Supervision) การออกแบบการสอน (Instructional Design) ในหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 อีกทั้งหลักสูตรยังมีระบบและกลไกในการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาสำหรับนักศึกษาที่จบปริญญาบัณฑิตสาขาวิชาอื่นนอกจากสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์หรือไม่มีพื้นฐานทางการศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิธีสอนทั่วไปโดยไม่นับหน่วยกิต และต้องสอบผ่านให้ได้ผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ S ทั้งหลักสูตรก่อนฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 และหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 และอาจเป็นเพราะว่า ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ปัญหาวิจัย / วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย การออกแบบการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม ลักษณะการนำเสนอการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผลสรุปที่ได้มีความครอบคลุม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และปัญหาการวิจัย และรูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา ซึ่งสอดคล้องกับบุญชม ศรีสะอาด (ม.ป.ป.) ที่กล่าวว่า ลักษณะที่ดีของงานวิจัยควรมีความเป็นมาที่กล่าวถึงปัญหา ชัดเจนมีเหตุผลในการวิจัยชัดเจนเป็นเหตุผลที่สำคัญ ระบุจุดมุ่งหมายของการวิจัยชัดเจนและครอบคลุม ออกแบบวิจัยรัดกุมเลือกตัวแปรเหมาะสม อธิบายวิธีดำเนินการอย่างละเอียดชัดเจน เป็นไปตามลำดับเหมาะสมและอภิปรายผลได้เหมาะสม

และเมื่อพิจารณาด้านการนิเทศผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีวิชาบังคับเกี่ยวกับวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Research Methodology in Behavioral and Social Sciences) การนิเทศการสอน (Supervision of Instruction) ฝึกปฏิบัติการการนิเทศการสอน (Practicum in Instructional Supervision) ในหลักสูตรก่อนฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 และวิชาการเปรียบเทียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ (Research Methodology in Curriculum and Supervision) การนิเทศการสอน (Supervision of Instruction) ฝึกปฏิบัติการด้านหลักสูตรและการนิเทศ (Practicum in Curriculum and Supervision) ในหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556 อีกทั้งอาจเป็นเพราะว่านักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนทำให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ และอาจเป็นเพราะว่า ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ปัญหาวิจัย / วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย การออกแบบการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม ลักษณะการนำเสนอการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผลสรุปที่ได้มี

ความครอบคลุมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และปัญหาการวิจัย และรูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา ซึ่งสอดคล้องกับบุญชม ศรีสะอาด (ม.ป.ป.) ที่กล่าวว่า ลักษณะที่ดีของงานวิจัยควรมีความเป็นมาที่กล่าวถึงปัญหาชัดเจนมีเหตุผลในการวิจัยชัดเจนเป็นเหตุผลที่สำคัญ ระบุจุดมุ่งหมายของการวิจัยชัดเจนและครอบคลุม ออกแบบวิจัยรัดกุมเลือกตัวแปรเหมาะสม อธิบายวิธีดำเนินการอย่างละเอียดชัดเจนเป็นไปตามลำดับเหมาะสมและอภิปรายผลได้เหมาะสม

และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด และงานวิจัยด้านการสอนทุกเล่มมีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาสาขาหลักสูตรและการนิเทศมีความเกี่ยวข้องกับการสอนภายในโรงเรียน รวมไปถึงการทำวิจัยในชั้นเรียนจึงให้ความสนใจงานวิจัยด้านการสอนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ว่า “ผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศทางวิทยาการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน มีคุณธรรมเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาทางด้านหลักสูตรและการสอน” อีกทั้งงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (บวร ใจปล้ำ, 2543) ที่ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างปี พ.ศ. 2525-2539 พบว่า ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง มากที่สุด (ร้อยละ 37.57) และเมื่อพิจารณาประเด็นเนื้อหาสาระที่ประเมิน พบว่า วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมีสัดส่วนยังไม่พอเหมาะ วรรณกรรมภาษาไทยมีสัดส่วนที่มากกว่าวรรณกรรมภาษาต่างประเทศทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยเลือกในวรรณกรรมที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจซึ่งผู้วิจัยอาจมีพื้นฐานทางด้านภาษาไทยที่มากกว่าภาษาต่างประเทศ

2. จากการวิเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร การสอนและการนิเทศ พบว่า งานวิจัยทางด้านหลักสูตร มีรูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย เป็นการวิจัยและพัฒนา Research and Development, R&D) แบบแผนงานวิจัย The One-Group Pretest-Posttest Design โดยมีเนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรมากที่สุด เนื่องจาก การวิจัยและพัฒนา เป็นวิธีการที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและทดลองใช้จนได้ผลเป็นที่น่าสนใจแล้วจึงนำไปเผยแพร่ใช้ในวงกว้างเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น วัลญา วิศาลภรณ์ (2540) กล่าวว่า จุดประสงค์ของการวิจัยและพัฒนาไม่ใช่อยู่ที่การทดสอบทฤษฎี แต่อยู่ที่การพัฒนาสื่อต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในโรงเรียน งานวิจัยทางด้านการสอน มีรูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนงานวิจัย The One-Group Pretest-Posttest Design โดยใช้กระบวนการและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธีการ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน ครูผู้สอนพยายามหารูปแบบวิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด นวลจิตต์ เขาวงกิตพงศ์ และคณะ (2545)กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้โดยพยายาม

จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และสิ่งแวดล้อม โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และงานวิจัยทางด้านการศึกษา นิเทศ ใช้รูปแบบการนิเทศการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการ โดยเป็นการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือครูและนักเรียน มีเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการสอน และทักษะการนิเทศแก่ครูอย่างเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการนิเทศการสอนให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ให้เกิดความมั่นใจว่าการนิเทศการสอนสามารถช่วยครูแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนได้ มุ่งพัฒนาให้เป็นครูมืออาชีพอย่างมาตรฐานให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากที่สุด ศิริวรรณ ฉายะเกษตริน (2544) กล่าวว่า กระบวนการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเป็นปฏิสัมพันธ์ทางการนิเทศ บนพื้นฐานของสัมพันธภาพแห่งการร่วมคิด ร่วมทำ ฟังพา ช่วยเหลือ ยอมรับซึ่งกันและกัน ให้เกียรติและจริงใจต่อกัน อันส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์งานวิจัยทางด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศพบว่างานวิจัยด้านการนิเทศมีเพียง 12 เล่ม จาก 215 เล่มซึ่งยังมีปริมาณที่น้อยอยู่ ดังนั้นทางสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน อาจแนะนำนักศึกษาให้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยด้านการนิเทศ หรือ PLC/SLC Coaching เพิ่มเติม

2. ข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้ ในส่วนของรูปแบบวิธีสอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ พบว่า มีการสอนโดยใช้นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยรูปแบบที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWDL เนื่องจากสามารถนำมาใช้ได้หลายวิชา มีการวิเคราะห์อย่างเป็นขั้นตอนทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย ดังนั้นครูสามารถนำข้อค้นพบดังกล่าวไปปรับใช้เป็นเทคนิคในการสอน จะช่วยให้กระบวนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. การวิเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์งานวิจัยทางด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ ซึ่งถือว่าเป็นการวิเคราะห์ที่แสดงภาพรวมของงานวิจัย ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับเนื้อหาการสอนต่าง ๆ ได้แก่ การสอนภาษาไทย การสอนคณิตศาสตร์ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการสอนได้โดยตรง

2. การวิเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับอื่น ๆ เช่น การศึกษาปฐมวัย การศึกษานอกระบบ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่หลากหลาย

3. การวิเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์งานวิจัยทางด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศเท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะงานวิจัยทางด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบเพิ่มเติม

รายการอ้างอิง

- Cooper, H. a. L., J. J. (1998). *Research Synthesis and Meta-analysis*. California: Sage Publication.
- Glass, G. V. a. O. (1981). *Meta-Analysis in Social Research*. Beverly Hill: Sage Publication.
- Harris, B. M. (1985). *Supervision Behavior in Education*. Englewood cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Holsti, O. R. (1969). *Content analysis for the social sciences and humanities*. Addison-Wesley Pub. Co.
- Joyce, B., Weil, M. and Calhoun, E. (2004). *Models of Teaching*. Boston: Allyn and Bacon.
- Oliva, P. F. (1992). *Developing the curriculum*. New York: Harper Collins.
- Saylor, J. G., Alexander, W. M. & Lewis, A. M. (1981). *Curriculum Planning for Better Teaching and Learning*. Tokyo: HoltSaunders Japan.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development : theory and practice*. New York: Harcourt, Brace & World.
- Weber, R. P. (1985). *Basic Content Analysis*. Beverly Hill: Sage Publication.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2540). หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุไรรัตน์ สุตรุง. (2552). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตที่เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชินวงศ์ ศรีงาม. (2555). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. Retrieved from
- ทศวรรณ คำทองสุข. (2550). การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ: การวิเคราะห์อภิमानและวิเคราะห์เนื้อหา. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมณี. (2545). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมณี. (2557). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมณี. (2559). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- চারি ববুস্রী. (2542). তথ্যসূত্রীহলকসূত্র : কাররররররররররররররররর. কুরংকথকথ: সূত্ররররররররররররররররর.

- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). การวิเคราะห์ห่อภิมาณ *Meta-Analysis*. กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2543). พรหมแดนความรู้ด้านการวิจัยและสถิติ. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจมหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และทีศนา แคมณี. (2546). การวิจัยปฏิบัติการระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน : แนวทางการวิจัยและการสังเคราะห์งานวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- นภาพรรณ จันทร์พาณิชย์. (2556). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ระหว่างปี พ.ศ. 2547-2554. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.
- นวลจิตต์ เขาวงกิตพงศ์ และคณะ. (2545). ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร: ประมวลสาระ. (บทที่ 5 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ). เอกสารอัดสำเนา: ม.ป.ท.
- นิพนธ์ ไทยพานิช. (2535). เทคนิคการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตา ชูโต. (2551). การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: บริษัท พรินต์โพร จำกัด.
- บวร ใจปล้ำ. (2543). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนมหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างปี พ.ศ. 2525-2539. (ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บันลือ พงษ์วัน. (2537). การนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. โครงการตำราคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประพนธ์ เจียรกุล. (2551). แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน (Vol. พิมพ์ครั้งที่ 9). ในประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน หน้าที่ 8-11 หน้า 4-87 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยศิลปากร บัณฑิตวิทยาลัย. (2556). หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. Retrieved from http://www.graduate.su.ac.th/images/course/master/26_Master.pdf
- มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา. (2554). ราชกิจจานุเบกษา (Vol. 128).
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2557). วิธีวิจัยทางการศึกษา. นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณิ์ สัจจิตร์จุล. (2552). การสังเคราะห์งานวิจัยรูปแบบการเรียนการสอน หลังยุคปฏิรูปการศึกษาพุทธศักราช 2542 โดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ. (ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- วรารณ บวรศิริ และสุมิตรา อังวัฒนกุล. (2541). รายงานการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการสอนในประเทศไทยกรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2548). การนิเทศการสอน. นครปฐม: โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิญญา วิศาลาภรณ์. (2540). การวิจัยการศึกษา: หลักการและแนวทางปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: คอมเพคท์พริ้นท์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศกร พรหมทา. (2557). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในประเทศไทย. (ปริญญามหาบัณฑิต), คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ ฉายะเกษตริน. (2544). การนิเทศแบบร่วมพัฒนา: ศาสตร์และศิลปะในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศ. กรมสามัญศึกษา.
- ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย. (2558). วิธีสอนทั่วไป. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สงบ ลักษณะ. (2551). การวิจัยและประเมินหลักสูตร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สงัด อุทรานันท์. (2530). การนิเทศการศึกษา : หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มิตรสยาม.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สมพร พรหมรักษา. (2555). ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยทางหลักสูตรและการสอน. Retrieved from <https://sites.google.com/site/sompornpromruksacn513>
- สุพกา บุญก้อ. (2555). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2554. (ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อศิภรณ์ อินทรมณี. (2546). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา. (ปริญญามหาบัณฑิต), คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อานุกาพ ธงภักดี. (2552). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปีการศึกษา 2547-2550 : การวิเคราะห์ห่อภิมาณ. (ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- อุทุมพร จามรมาน. (2531). การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ. กรุงเทพฯ: ฟีนีซ์พับลิชชิ่ง.
- อุทุมพร จามรมาน. (2551). การวิจัยทางการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้วิจัย..... รหัสงานวิจัย.....

ชื่อเรื่องงานวิจัย.....

งานวิจัยที่ใช้หลักสูตร

- ก่อนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มงานวิจัย

- งานวิจัยด้านหลักสูตร งานวิจัยด้านการสอน งานวิจัยด้านการนิเทศ งานวิจัยด้านอื่น ๆ

ตอนที่ 2 แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

ข้อ	ลักษณะงานวิจัยที่ประเมิน	ผลการประเมิน				
		1	2	3	4	5
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย						
1	ชื่อเรื่องมีความชัดเจน น่าสนใจ					
2	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย					
3	ปัญหาวิจัย / วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย					
4	เหตุผลและความจำเป็นในการทำวิจัยมีความสมเหตุสมผล					
5	สมมติฐานถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักการวิจัย					
6	กำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างเหมาะสม และมีเหตุผลรองรับ					
7	การนิยามศัพท์เฉพาะมีความชัดเจนครบถ้วน					
8	กรอบแนวคิดในการวิจัยมีความถูกต้องเหมาะสมชัดเจนสอดคล้องกับข้อมูลที่น่าเสนอ					
วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง						
9	วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุม เหมาะสม มีปริมาณมากพอ					
10	วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย					
11	วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย					
12	วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีสัดส่วนพอเหมาะ					

ข้อ	ลักษณะงานวิจัยที่ประเมิน	ผลการประเมิน				
		1	2	3	4	5
วิธีการดำเนินการวิจัย						
13	การออกแบบการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย					
14	วิธีการดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยที่ชัดเจน					
15	กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสมกับการวิจัย					
16	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความเหมาะสม และมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน					
17	กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม					
18	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล					
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล						
19	ลักษณะการนำเสนอการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย					
20	การแปลความหมายและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องชัดเจน					
การสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ						
21	ผลสรุปที่ได้มีความครอบคลุมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และปัญหาการวิจัย					
22	การอภิปรายผลสอดคล้องกับผลการวิจัยและครอบคลุมประเด็นปัญหาการวิจัยสามารถให้เหตุผลประกอบได้อย่างสมเหตุผล					
23	ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน และเป็นประโยชน์สอดคล้องกับผลการวิจัย					
การนำเสนอรายงานวิจัย						
24	เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติ					
25	เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางวิชาการ					
26	รูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา					

รวมคะแนนทั้งหมดเท่ากับ

ระดับคุณภาพงานวิจัย

มากที่สุด ดี ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า คุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า คุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับ ดี

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า คุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า คุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า คุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

เกณฑ์ประเมินคุณภาพสำหรับแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

1. ชื่อเรื่องมีความชัดเจน น่าสนใจ
 - 1 หมายถึง ชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับปัญหาวิจัย
 - 2 หมายถึง ชื่อเรื่องสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย
 - 3 หมายถึง ชื่อเรื่องสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย ระบุตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น
 - 4 หมายถึง ชื่อเรื่องสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย ระบุตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้นและตัวแปรตามครบถ้วน
 - 5 หมายถึง ชื่อเรื่องสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย ระบุตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และกลุ่มประชากรที่ศึกษา

2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย
 - 1 หมายถึง ไม่ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
 - 2 หมายถึง ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา แต่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ไม่ได้ระบุให้เห็นถึงประเด็นของปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย
 - 3 หมายถึง ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาแสดงให้เห็นถึงประเด็นของปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย แต่ไม่ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาและเนื้อความไม่ต่อเนื่องสอดคล้อง
 - 4 หมายถึง ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาแสดงให้เห็นถึงประเด็นของปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา แต่เนื้อความไม่ต่อเนื่องสอดคล้อง
 - 5 หมายถึง ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาแสดงให้เห็นถึงประเด็นของปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาโดยมีเหตุผลสนับสนุน และเนื้อความต่อเนื่องสอดคล้อง กระชับ ตรงประเด็น

3. ปัญหาวิจัย / วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย
 - 1 หมายถึง ปัญหาวิจัย / วัตถุประสงค์ไม่มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง
 - 2 หมายถึง ปัญหาวิจัย / วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง
 - 3 หมายถึง ปัญหาวิจัย / วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา
 - 4 หมายถึง ปัญหาวิจัย / วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา ระบุวิธีที่ศึกษา
 - 5 หมายถึง ปัญหาวิจัย / วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา ระบุวิธีที่ศึกษา และระบุกลุ่มประชากรที่ศึกษา

4. เหตุผลและความจำเป็นในการทำวิจัยมีความสมเหตุสมผล
 - 1 หมายถึง เป็นเรื่องที่ไม่มีความจำเป็นในการทำวิจัย
 - 2 หมายถึง เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพียงอย่างเดียว
 - 3 หมายถึง เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ด้้องค์ความรู้ใหม่
 - 4 หมายถึง เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ด้้องค์ความรู้ใหม่ และไม่มีผู้ใดเคยทำมาก่อน
 - 5 หมายถึง เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ด้้องค์ความรู้ใหม่ ไม่มีผู้ใดเคยทำมาก่อน และเป็นปัญหาเร่งด่วน

5. สมมติฐานถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักการวิจัย
 - 1 หมายถึง ไม่ระบุสมมติฐาน
 - 2 หมายถึง ระบุสมมติฐาน แต่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 - 3 หมายถึง ระบุสมมติฐาน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยเพียงบางข้อ และไม่สมเหตุสมผล
 - 4 หมายถึง ระบุสมมติฐาน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย สมเหตุสมผล แต่ใช้ภาษาไม่กะทัดรัด และอ่านเข้าใจยาก
 - 5 หมายถึง ระบุสมมติฐาน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย สมเหตุสมผล ใช้ภาษากะทัดรัด และอ่านเข้าใจง่าย

6. กำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างเหมาะสม และมีเหตุผลรองรับ
 - 1 หมายถึง ไม่ระบุขอบเขตของการวิจัย
 - 2 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยเพียง 1 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี
 - 3 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครบ 2 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี และตัวแปรสำคัญ
 - 4 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครบ 3 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี ตัวแปรสำคัญ และกลุ่มประชากรที่ศึกษา
 - 5 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครบ 4 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี ตัวแปรสำคัญ กลุ่มประชากรที่ศึกษา และกลุ่มตัวอย่าง

7. การนิยามศัพท์เฉพาะมีความชัดเจนครบถ้วน
 - 1 หมายถึง ไม่ระบุนิยามศัพท์เฉพาะ
 - 2 หมายถึง ระบุนิยามศัพท์เชิงทฤษฎีเฉพาะตัวแปรสำคัญที่ศึกษา แต่ไม่ครบถ้วน
 - 3 หมายถึง ระบุนิยามศัพท์เชิงทฤษฎีเฉพาะตัวแปรสำคัญที่ศึกษา และครบถ้วน
 - 4 หมายถึง ระบุนิยามศัพท์เชิงทฤษฎี หรือนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ หรือเฉพาะตัวแปรสำคัญที่ศึกษา แต่ไม่ครบถ้วน
 - 5 หมายถึง ระบุนิยามศัพท์เชิงทฤษฎี และนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ และเฉพาะตัวแปรสำคัญที่ศึกษา และครบถ้วน

8. กรอบแนวคิดในการวิจัยมีความถูกต้องเหมาะสมชัดเจนสอดคล้องกับข้อมูลที่นำเสนอ
- 1 หมายถึง ไม่ระบุกรอบแนวคิด ไม่แสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิด
 - 2 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดบางส่วน และไม่มี การสังเคราะห์ สรุปกรอบแนวคิดให้เห็น
 - 3 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดนั้นครบถ้วน แต่ไม่มี การสังเคราะห์ สรุปกรอบแนวคิดให้เห็น
 - 4 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดนั้น มีการสังเคราะห์ สรุปกรอบแนวคิด แต่ไม่มีแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือแสดงแผนภาพ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ไม่ถูกต้อง
 - 5 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดนั้น มีการสังเคราะห์ สรุปกรอบแนวคิด มีแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอย่างถูกต้อง
9. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีปริมาณมากพอ
- 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวนไม่ถึง 5 เล่ม
 - 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 5-10 เล่ม
 - 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 11-15 เล่ม
 - 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 16-20 เล่ม
 - 5 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวนมากกว่า 20 เล่ม
10. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไม่สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ใช้ประโยชน์ไม่ได้
 - 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย แต่ให้รายละเอียดไม่ชัดเจน ไม่ มีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหา
 - 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ให้รายละเอียดชัดเจน มีการ สังเคราะห์สรุปเนื้อหาในบางส่วน
 - 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ให้รายละเอียดชัดเจน มีการ สังเคราะห์สรุปเนื้อหาทุกหัวข้อ แต่ข้อความไม่กระชับ อ่านเข้าใจยาก
 - 5 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย ให้รายละเอียดชัดเจน มีการ สังเคราะห์สรุปเนื้อหาทุกหัวข้อ ข้อความกระชับ และอ่านเข้าใจง่าย

11. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัย
 - 1 หมายถึง ไม่มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปีเลย
 - 2 หมายถึง มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณไม่ถึง 30%
 - 3 หมายถึง มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณมากกว่า 30% แต่ไม่ถึง 50%
 - 4 หมายถึง มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณมากกว่า 50% แต่ไม่ถึง 70%
 - 5 หมายถึง มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1-5 ปี มีปริมาณมากกว่า 70%

12. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมีสัดส่วนพอเหมาะ
 - 1 หมายถึง ไม่มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
 - 2 หมายถึง มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นภาษาไทย หรือภาษาต่างประเทศอย่างใดอย่างหนึ่ง
 - 3 หมายถึง มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีสัดส่วนเป็นภาษาไทย 80% และภาษาต่างประเทศ 20%
 - 4 หมายถึง มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีสัดส่วนเป็นภาษาไทย 50% และภาษาต่างประเทศ 50%
 - 5 หมายถึง มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีสัดส่วนเป็นภาษาไทย 30% และภาษาต่างประเทศ 70%

13. การออกแบบการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาการวิจัย
 - 1 หมายถึง การออกแบบการวิจัยไม่สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย
 - 2 หมายถึง การออกแบบการวิจัยทำให้ได้แนวทางการวิจัยที่มีความตรงภายใน หรือความตรงภายนอกอย่างใดอย่างหนึ่ง
 - 3 หมายถึง การออกแบบการวิจัยทำให้ผลการวิจัยมีความตรงภายใน หรือความตรงภายนอกอย่างใดอย่างหนึ่ง
 - 4 หมายถึง การออกแบบการวิจัยทำให้ผลการวิจัยมีความตรงภายใน และความตรงภายนอก
 - 5 หมายถึง การออกแบบการวิจัยทำให้ได้แนวทางการวิจัยที่จะได้คำตอบตรงประเด็นกับปัญหาการวิจัย และทำให้ผลการวิจัยมีความตรงภายใน และความตรงภายนอก

14. วิธีการดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยที่ชัดเจน
- 1 หมายถึง ไม่มีการอธิบายขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
 - 2 หมายถึง มีการอธิบายขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แต่ไม่ครบถ้วน (แบบแผนการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้าง/ตรวจสอบเครื่องมือ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล)
 - 3 หมายถึง มีการอธิบายขั้นตอนการดำเนินการวิจัยครบถ้วน แต่มีรายละเอียดไม่ชัดเจน
 - 4 หมายถึง มีการอธิบายขั้นตอนการดำเนินการวิจัยครบถ้วน และมีรายละเอียดชัดเจนทุกขั้นตอน
 - 5 หมายถึง มีการอธิบายขั้นตอนการดำเนินการวิจัยครบถ้วน มีรายละเอียดชัดเจนทุกขั้นตอน และมีแผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินงาน
15. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสมกับการวิจัย
- 1 หมายถึง ไม่ระบุกลุ่มประชากร และไม่ระบุกลุ่มตัวอย่าง
 - 2 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างอย่างใดอย่างหนึ่ง
 - 3 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากร ระบุกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
 - 4 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากร ระบุกลุ่มตัวอย่าง มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แต่ให้รายละเอียดในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างไม่ชัดเจน
 - 5 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากร ระบุกลุ่มตัวอย่าง มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง และให้รายละเอียดในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างชัดเจน
16. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความเหมาะสม และมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
- 1 หมายถึง ไม่ระบุที่มาที่มาของเครื่องมือวิจัย
 - 2 หมายถึง ระบุที่มา หรือวิธีสร้างเครื่องมือ หรือวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หรือมีการทดลองนำเครื่องมือไปใช้งาน หรือมีการปรับปรุงเครื่องมือ ครบ 1-2 ส่วน
 - 3 หมายถึง ระบุที่มา หรือวิธีสร้างเครื่องมือ หรือวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หรือมีการทดลองนำเครื่องมือไปใช้งาน หรือมีการปรับปรุงเครื่องมือ ครบ 3 ส่วน
 - 4 หมายถึง ระบุที่มา หรือวิธีสร้างเครื่องมือ หรือวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หรือมีการทดลองนำเครื่องมือไปใช้งาน หรือมีการปรับปรุงเครื่องมือ ครบ 4 ส่วน
 - 5 หมายถึง ระบุที่มา และวิธีสร้างเครื่องมือ และวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และมีการทดลองนำเครื่องมือไปใช้งาน และมีการปรับปรุงเครื่องมือ ครบ 5 ส่วน

17. กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม
- 1 หมายถึง ไม่มีการระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลบางส่วน ไม่เป็นขั้นตอน
 - 3 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน แต่วิธีการให้รายละเอียดไม่ชัดเจน
 - 4 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนชัดเจน เหมาะสม แต่ข้อความไม่กระชับ อ่านเข้าใจยาก
 - 5 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนชัดเจน เหมาะสม ข้อความกระชับ และอ่านเข้าใจง่าย
18. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล
- 1 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาการวิจัย
 - 2 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาการวิจัยบางส่วน
 - 3 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาการวิจัย และระดับข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์
 - 4 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาการวิจัย และระดับข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ มีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นที่ใช้
 - 5 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาการวิจัย และระดับข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ มีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นที่ใช้ และปรับแก้ข้อมูลให้สามารถนำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้
19. ลักษณะการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- 1 หมายถึง ไม่มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 2 หมายถึง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรนำเสนอ แต่ไม่ครบถ้วน เช่น แสดงเพียงค่าสถิติพื้นฐานเท่านั้น
 - 3 หมายถึง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรนำเสนออย่างครบถ้วน แต่วิธีการนำเสนอไม่เหมาะสม เช่น แสดงเป็นข้อความ อ่านเข้าใจยาก
 - 4 หมายถึง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรนำเสนออย่างครบถ้วน แต่วิธีการนำเสนอเหมาะสม เช่น นำเสนอในรูปแบบตาราง แต่ไม่มีการอธิบายผลการวิเคราะห์
 - 5 หมายถึง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรนำเสนออย่างครบถ้วน แต่วิธีการนำเสนอเหมาะสม เช่น นำเสนอในรูปแบบตาราง และมีการอธิบายผลการวิเคราะห์

20. การแปลความหมายและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องชัดเจน
- 1 หมายถึง ไม่มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 2 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นบางส่วน และไม่ถูกต้องตามผลการวิเคราะห์ที่ได้
 - 3 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นบางส่วน แต่ถูกต้องตามผลการวิเคราะห์ที่ได้
 - 4 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลครบทุกส่วน แต่บางส่วนไม่ถูกต้องไม่สอดคล้องตามผลการวิเคราะห์ที่ได้
 - 5 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลครบทุกส่วน และถูกต้องสอดคล้องตามผลการวิเคราะห์ที่ได้
21. ผลสรุปที่ได้มีความครอบคลุมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และปัญหาการวิจัย
- 1 หมายถึง ไม่มีการสรุปผลการวิจัย
 - 2 หมายถึง สรุปผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
 - 3 หมายถึง สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยบางส่วน และไม่ครอบคลุมทุกหัวข้อ
 - 4 หมายถึง สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยทุกประเด็น แต่ข้อความไม่กระชับ อ่านเข้าใจยาก
 - 5 หมายถึง สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยทุกประเด็น ข้อความกระชับ และอ่านเข้าใจง่าย
22. การอภิปรายผลสอดคล้องกับผลการวิจัยและครอบคลุมประเด็นปัญหาการวิจัยสามารถให้เหตุผลประกอบได้อย่างสมเหตุสมผล
- 1 หมายถึง ไม่มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีต
 - 2 หมายถึง มีการอภิปรายผลการวิจัยแต่เป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย ไม่ครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาการวิจัย
 - 3 หมายถึง มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีต แต่ไม่สมเหตุสมผล ไม่ครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาการวิจัย
 - 4 หมายถึง มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีต สมเหตุสมผล แต่ไม่ครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาการวิจัย
 - 5 หมายถึง มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีต สมเหตุสมผล และครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาการวิจัย

23. ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน และเป็นประโยชน์
- 1 หมายถึง ไม่มีการเขียนข้อเสนอแนะ
 - 2 หมายถึง มีข้อเสนอแนะแต่ไม่เกี่ยวกับงานวิจัย
 - 3 หมายถึง มีข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้ไม่สมเหตุผล เป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย ไม่ได้มาจากผลการวิจัย
 - 4 หมายถึง มีข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้มาจากผลการวิจัย มีเหตุผลรองรับเพียงพอ
 - 5 หมายถึง มีข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้มาจากผลการวิจัย มีเหตุผลรองรับเพียงพอ สามารถมองเห็นแนวทางนำไปใช้ประโยชน์
24. เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติ
- 1 หมายถึง ผลการวิจัยไม่สร้างองค์ความรู้ใหม่
 - 2 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับกลุ่มบุคคล
 - 3 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับหน่วยงาน
 - 4 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับจังหวัด
 - 5 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับประเทศ
25. เป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางวิชาการ
- 1 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการเฉพาะตัววิจัย
 - 2 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับการประยุกต์ทฤษฎีเพื่อนำไปใช้
 - 3 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับที่ได้องค์ความรู้ใหม่
 - 4 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับที่ได้องค์ความรู้ใหม่ ปรับปรุงทฤษฎีและแนวคิด
 - 5 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับที่ได้องค์ความรู้ใหม่ ปรับปรุงทฤษฎีและแนวคิด รวมไปถึงการประยุกต์ทฤษฎีเพื่อนำไปใช้
26. รูปแบบรายงานถูกต้องตามหลักวิชา
- 1 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้อง 1 ส่วน คือ บทนำ หรือวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง หรือวิธีการดำเนินการวิจัย หรือผลการวิเคราะห์ข้อมูล หรือสรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ
 - 2 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้อง 2 ส่วน คือ บทนำ หรือวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง หรือวิธีการดำเนินการวิจัย หรือผลการวิเคราะห์ข้อมูล หรือสรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ
 - 3 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้อง 3 ส่วน คือ บทนำ หรือวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง หรือวิธีการดำเนินการวิจัย หรือผลการวิเคราะห์ข้อมูล หรือสรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ
 - 4 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้อง 4 ส่วน คือ บทนำ หรือวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง หรือวิธีการดำเนินการวิจัย หรือผลการวิเคราะห์ข้อมูล หรือสรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ
 - 5 หมายถึง รูปแบบรายงานถูกต้อง 5 ส่วน คือ บทนำ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง วิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ

รหัสงานวิจัย

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย

ชื่องานวิจัย

.....

.....

ชื่อผู้วิจัย

1. รหัสงานวิจัย	2. เพศผู้วิจัย	____	____	____	(1-3)	____	(4)
3. ปีที่พิมพ์เผยแพร่	4. รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย	____	____	(5-6)	____	(7)	
5. สมมติฐานการวิจัย		____	(8)				
6. แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร (เลือกได้หลายคำตอบ)							
6.1 ไทเลอร์	6.2 ทาบา	____	(9)	____	(10)		
6.3 เซลเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส	6.4 โอลิวา	____	(11)	____	(12)		
6.5 วิชัย วงษ์ใหญ่	6.6 สัจด์ อุทรานันท์	____	(13)	____	(14)		
6.7 ธเนศ ขำเกิด	6.8 ใจทิพย์ เข็วรัตนพงษ์	____	(15)	____	(16)		
6.9 วิชัย ประสิทธิ์วิฑูฒิเวชช์	6.10 อำนาจ จันทน์แป้น	____	(17)	____	(18)		
6.11 นิคม ชมพู่หลง	6.12 อื่น ๆ ระบุ	____	(19)	____	(20)		
7. แบบแผนการวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)							
7.1 The One-Shot Case Study		____	(21)				
7.2 The One-Group Pretest-Posttest Design		____	(22)				
7.3 Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design		____	(23)				
7.4 Randomized Solomon Four-Group Design		____	(24)				
7.5 Randomized Control-Group Posttest Only Design		____	(25)				
7.6 Non-Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design		____	(26)				
7.7 Non-Randomized Control-Group Posttest Only Design		____	(27)				
7.8 ไม่มี/ไม่ระบุ	7.9 อื่น ๆ ระบุ	____	(28)	____	(29)		
8. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	9. สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	____	(30)	____	(31)		
10. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	11. เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร	____	(32)	____	(33)		
12. ตัวแปรตามด้านหลักสูตร (เลือกได้หลายคำตอบ)							
12.1 ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์	12.2 ความสามารถ/ทักษะ	____	(34)	____	(35)		
12.3 ความคิดเห็น	12.4 เจตคติ	12.5 อื่น ๆ ระบุ ...	____	(36)	____	(37)	____
13. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)							
13.1 แบบสอบถาม	13.2 แบบทดสอบ	____	(39)	____	(40)		

13.3 แบบสังเกต	13.4 แบบสัมภาษณ์	☐ (41)	☐ (42)
13.5 แบบประเมิน	13.6 อื่น ๆ ระบุ	☐ (43)	☐ (44)
14. การหาคุณภาพเครื่องมือ (เลือกได้หลายคำตอบ)			
14.1 ความเที่ยงตรง	14.2 ความเชื่อมั่น	☐ (45)	☐ (46)
14.3 อำนาจจำแนก	14.4 ความยากง่าย	☐ (47)	☐ (48)
14.5 อื่น ๆ ระบุ		☐ (49)	
15. สถิติที่ใช้ในงานวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)			
15.1 ความถี่	15.2 ร้อยละ	☐ (50)	☐ (51)
15.3 ค่าเฉลี่ย	15.4 ค่าความแปรปรวน	☐ (52)	☐ (53)
15.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	15.6 การทดสอบค่า t-test	☐ (54)	☐ (55)
15.7 ANOVA	15.8 Q-Statistic	☐ (56)	☐ (57)
15.9 Non-parametric test	15.10 อื่น ๆ ระบุ	☐ (58)	☐ (59)

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านหลักสูตร

จุดประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร

.....

.....

.....

ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร

.....

.....

.....

ผลการวิจัยด้านหลักสูตร

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร

.....

.....

.....

คู่มือลกรหัสข้อมูลแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยด้านหลักสูตร

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร ภาษาอังกฤษ	ค่าของตัวแปร	จัดกลุ่มตัว แปรใหม่
1. รหัสงานวิจัย	CODE	001 - 999	
2. เพศผู้วิจัย	SEX	1 = ชาย 2 = หญิง	
3. ปีที่พิมพ์เผยแพร่	YEAR	เลข 2 ตัวท้ายของปี พ.ศ. ที่ ทำงานวิจัยเสร็จ	
4. รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย	DSGN	1 = การวิจัยแบบสำรวจ 2 = การวิจัยแบบทดลอง 3 = การวิจัยแบบ R&D 4 = อื่น ๆ ระบุ ...	
5. สมมติฐานการวิจัย	TYPEHYPO	1 = ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง 2 = ตั้งสมมติฐานแบบไม่มี ทิศทาง 3 = ไม่มี/ไม่ระบุ 4 = มีทิศทางและไม่มีทิศทาง	
6. แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร	THRORYCU		
6.1 ไทเลอร์		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.2 ทาบ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.3 เซลเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.4 โอลิวา		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.5 วิชัย วงษ์ใหญ่		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.6 สัจด์ อุทรานันท์		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.7 ธเนศ ขำเกิด		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.8 ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.9 วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.10 อำนาจ จันทร์แป้น		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.11 นิคม ชมพูหลง		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.12 อื่น ๆ ระบุ ...		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
7. แบบแผนการวิจัย	EXDESIGN		
7.1 The One-Shot Case Study		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
7.2 The One-Group Pretest-Posttest Design		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
7.3 Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
7.4 Randomized Solomon Four-Group Design		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
7.5 Randomized Control-Group Posttest Only Design		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
7.6 Non-Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
7.7 Non-Randomized Control-Group Posttest Only Design		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
7.8 ไม่มี/ไม่ระบุ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
7.9 อื่น ๆ ระบุ ...		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
8. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	METSELE	1 = ประชากร	

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร ภาษาอังกฤษ	ค่าของตัวแปร	จัดกลุ่มตัว แปรใหม่
		2 = เจาะจง 3 = ง่าย 4 = เป็นระบบ 5 = แบ่งกลุ่ม 6 = แบ่งชั้น 7 = หลายขั้นตอน 8 = ไม่ระบุ	
9. สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	STATUS	1 = นักเรียน 2 = ครู 3 = อื่น ๆ ระบุ ...	
10. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	LEVEL	1 = ประถม 2 = มัธยม 3 = อื่น ๆ ระบุ ...	
11. เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร	CURRICULUM	1 = ไม่ใช่ 2 = การพัฒนาหลักสูตร 3 = การวิเคราะห์หลักสูตร 4 = การนำหลักสูตรไปใช้ 5 = การประเมินผลหลักสูตร 6 = การติดตามและการใช้ หลักสูตร 7 = ปัญหาการใช้หลักสูตร 8 = การสังเคราะห์หลักสูตร 9 = อื่น ๆ ระบุ ...	
12. ตัวแปรตามด้านหลักสูตร 12.1 ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ 12.2 ความสามารถ/ทักษะ 12.3 ความคิดเห็น 12.4 เจตคติ 12.5 อื่น ๆ ระบุ ...	Depen_Var	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
13. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 13.1 แบบสอบถาม 13.2 แบบทดสอบ 13.3 แบบสังเกต 13.4 แบบสัมภาษณ์ 13.5 แบบประเมิน 13.6 อื่น ๆ ระบุ ...	TYPE_INST	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
14. การหาคุณภาพเครื่องมือ 14.1 ความเที่ยงตรง 14.2 ความเชื่อมั่น 14.3 อำนาจจำแนก 14.4 ความง่าย 14.5 อื่น ๆ ระบุ ...	TYPE_QUAL	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15. สถิติที่ใช้ในงานวิจัย 15.1 ความถี่	TYPE_STAT	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร ภาษาอังกฤษ	ค่าของตัวแปร	จัดกลุ่มตัว แปรใหม่
15.2 ร้อยละ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.3 ค่าเฉลี่ย		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.4 ค่าความแปรปรวน		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.6 การทดสอบค่า t-test		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.7 ANOVA		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.8 Q-Statistic		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.9 Non-parametric test		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.10 อื่น ๆ ระบุ ...		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย

ชื่องานวิจัย

.....

.....

ชื่อผู้วิจัย

1. รหัสงานวิจัย (1-3) (4)

3. ปีที่พิมพ์เผยแพร่ (5-6) (7)

5. สมมติฐานการวิจัย (8)

6. แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการสอน วิธีสอน/เทคนิค/รูปแบบการสอน (เลือกได้หลายคำตอบ)

6.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยา (9)

6.2 การจัดการเรียนรู้ด้วยการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E / 7E (10)

6.3 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย (11)

6.4 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL / KWL Plus / KWLH Plus (12)

6.5 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการแก้ปัญหาอนาคต (13)

6.6 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (14)

- เทคนิคการต่อภาพ (Jigsaw)

- เทคนิคการต่อภาพ 2 (Jigsaw II)

- เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team - Games - Tournament หรือ TGT)

- กลุ่มร่วมมือช่วยเหลือ (Team Assisted Individualization : TAT)

- เทคนิคการตรวจสอบเป็นกลุ่ม (Group Investigation) (Group Investigation : GI)

- เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) (Learning Together : LT)

- กลุ่มร่วมกันคิด (Numbered Heads Together : NHT)

- เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co - op - Co - op)

- เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Divisions หรือ STAD)

- เทคนิคการจัดกลุ่มแบบช่วยรายบุคคล (Team Assisted Individualization หรือ TA)

- เทคนิคโปรแกรมการเรียนรู้ร่วมกันในการอ่านและเขียน (Cooperative Integrated Reading and

Composition หรือ CIRC)

6.7 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน (15)

6.8 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกหกใบ (16)

6.9 การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบของฮันเตอร์ (17)

6.10 การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชิปปา (18)

6.11 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีซินเนคติกส์ (19)

6.12 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ (20)

- 6.13 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด (21)
- 6.14 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นของเด็กไทย (22)
- 6.15 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมนันทนาการ (23)
- 6.16 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมการศึกษา (24)
- 6.17 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ (25)
- 6.18 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแก้ปัญหาอนาคต (26)
- 6.19 การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนมัลติมีเดียตามแนวคิดของ Williams Littlewood (27)
- 6.20 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ (28)
- 6.21 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (29)
- 6.22 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์/แผนผังความคิด (30)
- 6.23 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนภูมิต้นไม้ (31)
- 6.24 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบการสอน (32)
- 6.25 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน MARCE (33)
- 6.26 การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) (34)
- 6.27 การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค (MIA) (35)
- 6.28 การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างพลังการเรียนรู้ (36)
- 6.29 การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของวรรณิ (37)
- 6.30 การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ (38)
- 6.31 การจัดการเรียนรู้ตามแนวโยนิโสมนสิการ (39)
- 6.32 การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT (40)
- 6.33 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (41)
- 6.34 การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (42)
- 6.35 การจัดการเรียนรู้แบบบทบาทสมมติ (43)
- 6.36 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเทคนิค KWC (44)
- 6.37 การจัดการเรียนรู้แบบปฏิบัติการ (45)
- 6.38 การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง (46)
- 6.39 การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน (47)
- 6.40 การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (48)
- 6.41 การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (49)
- 6.42 การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรม (50)

6.43 การพัฒนาคู่มือการประเมินผล		☐	(51)
6.44 การพัฒนาคู่มือการศึกษา		☐	(52)
6.45 การพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม		☐	(53)
6.46 การพัฒนาชุดการเรียนรู้/ชุดการสอน/บทเรียนสำเร็จรูป/แบบฝึก		☐	(54)
6.47 การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	6.48 อื่น ๆ ระบุ ...	☐	(55) ☐ (56)
7. แบบแผนการวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)			
7.1 The One-Shot Case Study		☐	(57)
7.2 The One-Group Pretest-Posttest Design		☐	(58)
7.3 Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design		☐	(59)
7.4 Randomized Solomon Four-Group Design		☐	(60)
7.5 Randomized Control-Group Posttest Only Design		☐	(61)
7.6 Non-Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design		☐	(62)
7.7 Non-Randomized Control-Group Posttest Only Design		☐	(63)
7.8 ไม่มี/ไม่ระบุ	7.9 อื่น ๆ ระบุ	☐	(64) ☐ (65)
8. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	9. สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	☐	(66) ☐ (67)
10. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	11. เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับสาระการสอน	☐	(68) ☐ (69)
12. ตัวแปรตามด้านการสอน (เลือกได้หลายคำตอบ)			
12.1 ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์	12.2 ความสามารถ/ทักษะ	☐	(70) ☐ (71)
12.3 ความคิดเห็น	12.4 เจตคติ	12.5 อื่น ๆ ระบุ....	☐ (72) ☐ (73) ☐ (74)
13. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)			
13.1 แบบสอบถาม	13.2 แบบทดสอบ	☐	(75) ☐ (76)
13.3 แบบสังเกต	13.4 แบบสัมภาษณ์	☐	(77) ☐ (78)
13.5 แบบประเมิน	13.6 อื่น ๆ ระบุ	☐	(79) ☐ (80)
14. การหาคุณภาพเครื่องมือ (เลือกได้หลายคำตอบ)			
14.1 ความเที่ยงตรง	14.2 ความเชื่อมั่น	☐	(81) ☐ (82)
14.3 อำนาจจำแนก	14.4 ความยากง่าย	☐	(83) ☐ (84)
14.5 อื่น ๆ ระบุ		☐	(85)
15. สถิติที่ใช้ในงานวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)			
15.1 ความถี่	15.2 ร้อยละ	☐	(86) ☐ (87)
15.3 ค่าเฉลี่ย	15.4 ค่าความแปรปรวน	☐	(88) ☐ (89)
15.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	15.6 การทดสอบค่า t-test	☐	(90) ☐ (91)

15.7 ANOVA

15.8 Q-Statistic

 (92) (93)

15.9 Non-parametric test

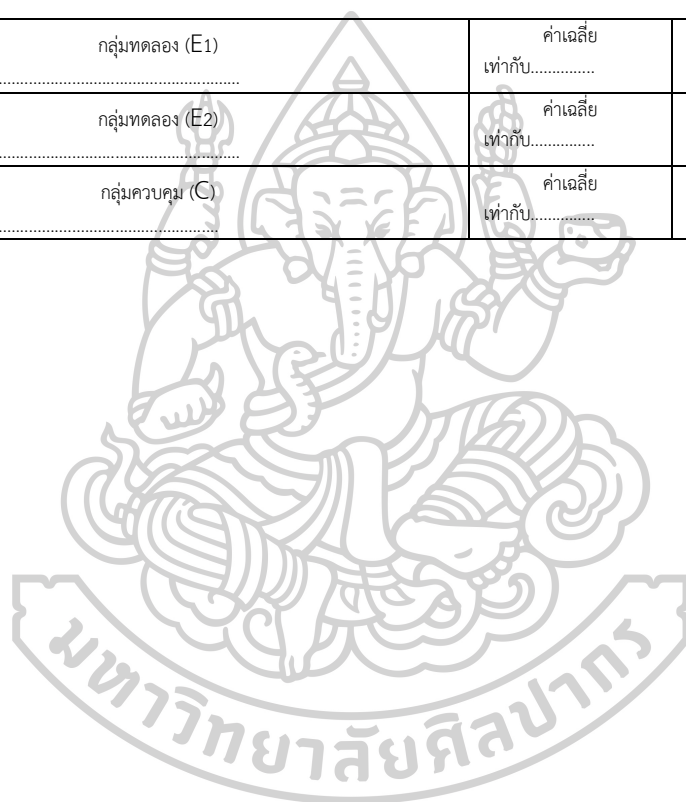
15.10 อื่น ๆ ระบุ

 (94) (95)

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านการสอน

กลุ่มทดลอง (E) สอนแบบ.....	ค่าเฉลี่ย เท่ากับ.....	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ.....
กลุ่มควบคุม (C) สอนแบบ.....	ค่าเฉลี่ย เท่ากับ.....	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ.....

กลุ่มทดลอง (E1) สอนแบบ.....	ค่าเฉลี่ย เท่ากับ.....	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ.....
กลุ่มทดลอง (E2) สอนแบบ.....	ค่าเฉลี่ย เท่ากับ.....	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ.....
กลุ่มควบคุม (C) สอนแบบ.....	ค่าเฉลี่ย เท่ากับ.....	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ.....

คู่มือลงทะเบียนข้อมูลแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยด้านการสอน

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร ภาษาอังกฤษ	ค่าของตัวแปร	จัดกลุ่มตัว แปรใหม่
1. รหัสงานวิจัย	CODE	001 - 999	
2. เพศผู้วิจัย	SEX	1 = ชาย 2 = หญิง	
3. ปีที่พิมพ์เผยแพร่	YEAR	เลข 2 ตัวท้ายของปี พ.ศ. ที่ ทำงานวิจัยเสร็จ	
4. รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย	DSGN	1 = การวิจัยแบบสำรวจ 2 = การวิจัยแบบทดลอง 3 = การวิจัยแบบ R&D 4 = อื่น ๆ	
5. สมมติฐานการวิจัย	TYPEHYPO	1 = ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง 2 = ตั้งสมมติฐานแบบไม่มี ทิศทาง 3 = ไม่มี/ไม่ระบุ 4 = มีทิศทางและไม่มีทิศทาง	
6. แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการสอน วิธีสอน/ เทคนิค/รูปแบบการ สอน	THRORYIN		
6.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาของ โพลยา		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.2 การจัดการเรียนรู้ด้วยการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E / 7E		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.3 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.4 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL / KWL Plus / KWLH Plus		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.5 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการแก้ปัญหาอนาคต		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.6 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
- เทคนิคการต่อภาพ (Jigsaw)			
- เทคนิคการต่อภาพ 2 (Jigsaw II)			
- เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team Games – Tournament หรือ TGT)			
- กลุ่มร่วมมือช่วยเหลือ (Team Assisted Individualization : TAT)			
- เทคนิคการตรวจสอบเป็นกลุ่ม (Group Investigation) (Group Investigation : GI)			
- เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) (Learning Together : LT)			
- กลุ่มร่วมกันคิด (Numbered Heads Together : NHT)			
- เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co – op – Co – op)			
- เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Divisions หรือ STAD)			

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร ภาษาอังกฤษ	ค่าของตัวแปร	จัดกลุ่มตัว แปรใหม่
- เทคนิคการจัดกลุ่มแบบช่วยรายบุคคล (Team Assisted Individualization หรือ TA) - เทคนิคโปรแกรมการร่วมมือในการอ่านและเขียน (Cooperative Integrated Reading and Composition หรือ CIRC)			
6.7 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.8 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกหกใบ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.9 การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบของฮันเตอร์		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.10 การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชิปปา		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.11 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีชินเนตติส		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.12 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.13 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
คู่คิด			
6.14 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นของเด็กไทย		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.15 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมนันทนาการ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.16 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมการศึกษา		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.17 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียน		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.18 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแก้ปัญหา		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
อนาคต			
6.19 การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนมัลติมีเดียตามแนวคิดของ Williams Littlewood		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.20 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.21 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.22 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์/แผนผัง		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
ความคิด			
6.23 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนภูมิต้นไม้		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.24 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบการสอน		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.25 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
MARCE			
6.26 การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL)		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.27 การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
ดีอค (MIA)			
6.28 การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างพลังการเรียนรู้		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.29 การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของวรรณี		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.30 การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.31 การจัดการเรียนรู้ตามแนวโยนีโสมนสิการ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.32 การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.33 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.34 การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
6.35 การจัดการเรียนรู้แบบบทบาทสมมติ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร ภาษาอังกฤษ	ค่าของตัวแปร	จัดกลุ่มตัว แปรใหม่
6.36 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเทคนิค KWC 6.37 การจัดการเรียนรู้แบบปฏิบัติการ 6.38 การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง 6.39 การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน 6.40 การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 6.41 การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 6.42 การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรม 6.43 การพัฒนาคู่มือการประเมินผล 6.44 การพัฒนาคู่มือการศึกษา 6.45 การพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม 6.46 การพัฒนาชุดการเรียนรู้/ชุดการสอน/บทเรียน สำเร็จรูป/แบบฝึก 6.47 การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 6.48 อื่น ๆ ระบุ ...		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
7. แบบแผนการวิจัย 7.1 The One-Shot Case Study 7.2 The One-Group Pretest-Posttest Design 7.3 Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design 7.4 Randomized Solomon Four-Group Design 7.5 Randomized Control-Group Posttest Only Design 7.6 Non-Randomized Control-Group Pretest- Posttest Design 7.7 Non-Randomized Control-Group Posttest Only Design 7.8 ไม่มี/ไม่ระบุ 7.9 อื่น ๆ ระบุ ...	EXDESIGN	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
8. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	METSELE	1 = ประชากร 2 = เจาะจง 3 = ง่าย 4 = เป็นระบบ 5 = แบ่งกลุ่ม 6 = แบ่งชั้น 7 = หลายขั้นตอน 8 = ไม่ระบุ	
9. สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	STATUS	1 = นักเรียน 2 = ครู 3 = อื่น ๆ ระบุ ...	
10. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	LEVEL	1 = ประถม 2 = มัธยม 3 = อื่น ๆ ระบุ ...	
11. เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับสาระการสอน	INSTRUC	01 = ไม่ใช่ 02 = ภาษาไทย	

ภาคผนวก ง

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการนิเทศ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย

ชื่องานวิจัย

.....

.....

ชื่อผู้วิจัย

.....

1. รหัสงานวิจัย (1-3) (4)2. เพศผู้วิจัย (5-6) (7)

3. ปีที่พิมพ์เผยแพร่

4. รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย (8)

5. สมมติฐานการวิจัย

6. แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการนิเทศ (เลือกได้หลายคำตอบ)

6.1 การนิเทศแบบมนุษยสัมพันธ์ (9) (10)

6.2 การนิเทศแบบวิทยาศาสตร์

6.3 การนิเทศแบบทรัพยากรมนุษย์ (11) (12)

6.4 การนิเทศแบบมนุษยนิยม

6.5 การนิเทศแบบหลากหลายวิธีการ (13)

- การนิเทศแบบคลินิก - การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ

- การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง - การนิเทศโดยผู้บริหาร

6.4 อื่น ๆ ระบุ (14)

7. แบบแผนการวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)

7.1 The One-Shot Case Study (15)7.2 The One-Group Pretest-Posttest Design (16)7.3 Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design (17)7.4 Randomized Solomon Four-Group Design (18)7.5 Randomized Control-Group Posttest Only Design (19)7.6 Non-Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design (20)7.7 Non-Randomized Control-Group Posttest Only Design (21)7.8 ไม่มี/ไม่ระบุ (22) (23)

7.9 อื่น ๆ ระบุ

8. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (24) (25)9. สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง (26) (27)

10. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

11. เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศ (28) (29)12. ตัวแปรตามด้านการนิเทศ (เลือกได้หลายคำตอบ) (30) (31) (32)12.1 ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ (28) (29)

12.2 ความสามารถ/ทักษะ

12.3 ความคิดเห็น (30) (31) (32)

12.4 เจตคติ

12.5 อื่น ๆ ระบุ ...

13. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)

13.1 แบบสอบถาม (33) (34)

13.2 แบบทดสอบ

13.3 แบบสังเกต (35) (36)

13.4 แบบสัมภาษณ์

13.5 แบบประเมิน	13.6 อื่น ๆ ระบุ	☐ (37)	☐ (38)
14. การหาคุณภาพเครื่องมือ (เลือกได้หลายคำตอบ)			
14.1 ความเที่ยงตรง	14.2 ความเชื่อมั่น	☐ (39)	☐ (40)
14.3 อำนาจจำแนก	14.4 ความยากง่าย	☐ (41)	☐ (42)
14.5 อื่น ๆ ระบุ		☐ (43)	
15. สถิติที่ใช้ในงานวิจัย (เลือกได้หลายคำตอบ)			
15.1 ความถี่	15.2 ร้อยละ	☐ (44)	☐ (45)
15.3 ค่าเฉลี่ย	15.4 ค่าความแปรปรวน	☐ (46)	☐ (47)
15.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	15.6 การทดสอบค่า t-test	☐ (48)	☐ (49)
15.7 ANOVA	15.8 Q-Statistic	☐ (50)	☐ (51)
15.9 Non-parametric test	15.10 อื่น ๆ ระบุ	☐ (52)	☐ (53)

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านการนิเทศ

จุดประสงค์การวิจัยด้านการนิเทศ

.....

.....

ขั้นตอนสำคัญในการนิเทศ

.....

.....

ผลการวิจัย

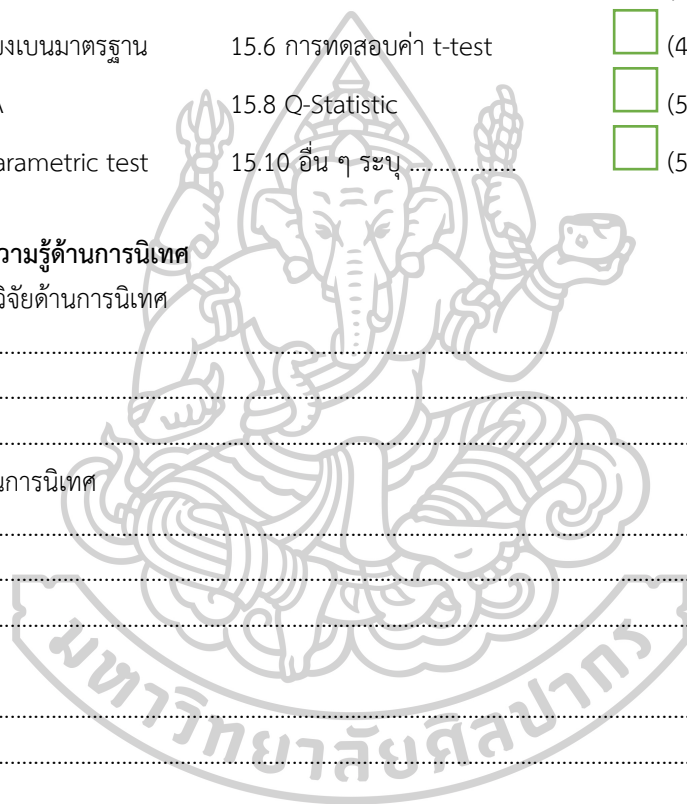
.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

คู่มือรหัสข้อมูลแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยด้านการนิเทศ

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร ภาษาอังกฤษ	ค่าของตัวแปร	จัดกลุ่มตัว แปรใหม่
1. รหัสงานวิจัย	CODE	001 - 999	
2. เพศผู้วิจัย	SEX	1 = ชาย 2 = หญิง	
3. ปีที่พิมพ์เผยแพร่	YEAR	เลข 2 ตัวท้ายของปี พ.ศ. ที่ ทำงานวิจัยเสร็จ	
4. รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย	DSGN	1 = การวิจัยแบบสำรวจ 2 = การวิจัยแบบทดลอง 3 = การวิจัยแบบ R&D 4 = อื่น ๆ ระบุ ...	
5. สมมติฐานการวิจัย	TYPEHYPO	1 = ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง 2 = ตั้งสมมติฐานแบบไม่มี ทิศทาง 3 = ไม่มี/ไม่ระบุ 4 = มีทิศทางและไม่มีทิศทาง	
6. แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการนิเทศ 6.1 การนิเทศแบบมนุษยสัมพันธ์ 6.2 การนิเทศแบบวิทยาศาสตร์ 6.3 การนิเทศแบบทรัพยากรมนุษย์ 6.4 การนิเทศแบบมนุษยนิยม 6.5 การนิเทศแบบหลากหลายวิธีการ - การนิเทศแบบคลินิก - การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ - การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง - การนิเทศโดยผู้บริหาร 6.4 อื่น ๆ ระบุ ...	THORYSU	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
7. แบบแผนการวิจัย 7.1 The One-Shot Case Study 7.2 The One-Group Pretest-Posttest Design 7.3 Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design 7.4 Randomized Solomon Four-Group Design 7.5 Randomized Control-Group Posttest Only Design 7.6 Non-Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design 7.7 Non-Randomized Control-Group Posttest Only Design 7.8 ไม่มี/ไม่ระบุ 7.9 อื่น ๆ ระบุ ...	EXDESIGN	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
8. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	METSELE	1 = ประชากร 2 = เจาะจง 3 = ง่าย	

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร ภาษาอังกฤษ	ค่าของตัวแปร	จัดกลุ่มตัว แปรใหม่
		4 = เป็นระบบ 5 = แบ่งกลุ่ม 6 = แบ่งชั้น 7 = หลายขั้นตอน 8 = ไม่ระบุ	
9. สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	STATUS	1 = นักเรียน 2 = ครู 3 = อื่น ๆ ระบุ ...	
10. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง	LEVEL	1 = ประถม 2 = มัธยม 3 = อื่น ๆ ระบุ ...	
11. เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศ	SUPERVIS	1 = ไม่ใช่ 2 = ด้านสภาพการดำเนินงาน นิเทศ 3 = ด้านบุคลากรการนิเทศ 4 = ด้านกระบวนการนิเทศ 5 = ด้านรูปแบบการนิเทศ 6 = ความต้องการการนิเทศ 7 = ปัญหาการจัดการนิเทศ 8 = อื่น ๆ ระบุ ...	
12. ตัวแปรตามด้านการนิเทศ 12.1 ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์ 12.2 ความสามารถ/ทักษะ 12.3 ความคิดเห็น 12.4 เจตคติ 12.5 อื่น ๆ ระบุ ...	Depen_Var	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
13. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 13.1 แบบสอบถาม 13.2 แบบทดสอบ 13.3 แบบสังเกต 13.4 แบบสัมภาษณ์ 13.5 แบบประเมิน 13.6 อื่น ๆ ระบุ ...	TYPE_INST	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
14. การหาคุณภาพเครื่องมือ 14.1 ความเที่ยงตรง 14.2 ความเชื่อมั่น 14.3 อำนาจจำแนก 14.4 ความยากง่าย 14.5 อื่น ๆ ระบุ ...	TYPE_QUAL	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15. สถิติที่ใช้ในงานวิจัย 15.1 ความถี่ 15.2 ร้อยละ 15.3 ค่าเฉลี่ย 15.4 ค่าความแปรปรวน	TYPE_STAT	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร ภาษาอังกฤษ	ค่าของตัวแปร	จัดกลุ่มตัว แปรใหม่
15.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.6 การทดสอบค่า t-test		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.7 ANOVA		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.8 Q-Statistic		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.9 Non-parametric test		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	
15.10 อื่น ๆ ระบุ ...		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่	

ภาคผนวก จ
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจ IOC แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย
ด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ

1. ผศ.ดร.ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ
2. อ.ดร.กนิษฐา เซาว์วัฒนกุล	อาจารย์ประจำภาควิชาภาควิชาครุศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ดร.สมภาพร มณีอ่อน	ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ

วิทยานิพนธ์ที่นำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยด้านหลักสูตร จำนวน 30 เล่ม

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
9	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับครูโรงเรียน มัธยมศึกษา	2544
40	การพัฒนาหลักสูตร เรื่องมีคฤเทศก์ท้องถิ่นอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นรี	2545
41	การพัฒนาหลักสูตรการติดตามพันธุ์องุ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	2545
42	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการทำทองเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี	2545
43	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการทำอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ อำเภออยู่ ทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	2545
44	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการทำอนุรักษ์ป่าชายเลน สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5	2545
65	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องสมุนไพรสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ปีที่ 1	2546
72	การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศช่วงชั้น ปีที่ 1 และ 2 โรงเรียนนาร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	2547
73	การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี	2547
97	การพัฒนาหลักสูตรการเพาะเลี้ยงปลาหางนกยูงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6	2547
98	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับครู โรงเรียนประถมศึกษา	2547
103	การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนเครือข่ายการใช้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบุรี เขต 2	2548
133	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับผู้นิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษา	2548
146	การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม โดยใช้แนวคิด Balanced scorecard (BSC)	2549
175	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง เพลงบอก เพลงพื้นบ้านภาคใต้สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	2549
176	การศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยประยุกต์ใช้ Balanced Scorecard (BSC) : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านแหลม	2549

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
197	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับ ครูผู้สอนนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้	2550
199	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง ประเพณีและพิธีกรรมไทยทรงดำ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี	2550
200	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องคลองมหาสวัสดิ์สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6	2550
201	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องชุมชนเสลภูมิสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3	2550
223	การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดบ้านโป่งสามัคคีคุณูปถัมภ์ จังหวัด ราชบุรี ช่วงชั้นที่ 3-4 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model	2553
240	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการเขียนหนังสืออ่านเพิ่มเติมโดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่นสำหรับครูประถมศึกษา	2553
241	การพัฒนาหลักสูตรเรื่องการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าสู่งานอาชีพตามแนว เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	2553
242	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจ พอเพียงสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	2553
243	การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการวาดภาพศิลปะไทยโดยใช้ตัว หนังตะลุง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	2553
256	การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่องโครงการวิทยาศาสตร์ผลิตภัณฑ์จาก ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	2554
279	การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4	2556
289	การพัฒนาหลักสูตรงานประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอคูบัวตามแนวเศรษฐกิจ สร้างสรรค์สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	2557
297	การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่น ราชบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	2558
298	การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเรื่องระบำชักพระสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร	2558

วิทยานิพนธ์ที่นำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยด้านการสอน จำนวน 173 เล่ม

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
13	ความแตกต่างระหว่างความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสืบสวนโดยใช้กระบวนการกลุ่มกับวิธี สอนตามคู่มือครู	2544
22	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วย การเมืองการปกครอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ ร่วมมือกันเรียนรู้และวิธีสอนตามคู่มือครู	2545
28	การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีสอนแบบ โครงการ	2545
33	การพัฒนาชุดการศึกษาด้วยตนเองเรื่องการสอนวิชากิจกรรมนาฏศิลป์ สำหรับครู ประถมศึกษาปีที่ 6	2545
34	การพัฒนาชุดการสอนเรื่องโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	2545
36	การพัฒนาแบบฝึกทักษะอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 1	2545
37	การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเรื่องวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1	2545
38	การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ตามแนวการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	2545
39	การพัฒนาสื่อการสอนวิชาสังคมศึกษาด้วยโปรแกรม Microsoft Powerpoint เรื่อง ภูมิศาสตร์กายภาพภาคตะวันตก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	2545
46	การสร้างสื่อประกอบการสอนเพื่อพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียนประถมศึกษา	2545
50	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับวิธีสอนตามคู่มือครู	2546
53	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบเทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด และ วิธีสอนเพื่อการสื่อสาร	2546
54	การพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น	2546
57	การพัฒนาชุดกิจกรรมการเล่านิทานเพื่อสร้างวินัยในตนเองของนักเรียน ประถมศึกษา	2546
59	การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ปาเลสไตน์ มาตุภูมิของพระเจ้า สำหรับ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2	2546

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
60	การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนคำภาษาไทยพื้นฐานสำหรับนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	2546
61	การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	2546
62	การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2	2546
63	การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง พืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยบทเรียน แบบโปรแกรม	2546
67	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานบ้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการ เรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์	2546
76	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่อง อาหารและสารอาหารของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT และแบบสืบเสาะหาความรู้	2547
77	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักและแบบสืบเสาะหาความรู้	2547
78	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่าน และการเขียนคำใหม่ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีสอนตามรูปแบบการ สอนของฮันเตอร์ และวิธีสอนตามปกติ	2547
79	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่อง โจทย์ปัญหาทศนิยมและร้อยละของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิลยู ดี แอล และตามแนว สสวท.	2547
80	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการเรียนกับการสอนตามคู่มือครู	2547
81	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง การเขียนสะกดคำยาก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมการศึกษาและการ สอนตามคู่มือครู	2547
83	การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแก้ปัญหาอนาคต	2547
87	การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง นาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ไทยสำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 1	2547
89	การพัฒนาแบบฝึกการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	2547
90	การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การคุณนทานโดยการบูรณาการภูมิปัญญา ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	2547

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
93	การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	2547
94	การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 โดยวิธีสอนแบบโครงงาน	2547
95	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องโจทย์ปัญหาการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWDL	2547
96	การพัฒนาผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์เรื่องสมการด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันแบบ กลุ่มช่วยเหลือเป็นรายบุคคล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	2547
99	การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเรื่อง ฆราวาสธรรม 4 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4	2547
100	การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการจดบันทึกของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1	2547
105	การเปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอน แบบสถานการณ์จำลองกับวิธีสอนแบบบทบาทสมมติ	2548
106	การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิค CIRC และวิธีสอน อ่านเพื่อการสื่อสาร	2548
108	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์สุโขทัย ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้และการจัดการเรียนรู้แบบ บรรยาย	2548
109	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องทศนิยม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอน ด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค TGT และวิธีสอนแบบปกติ	2548
110	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องเทคโนโลยีสื่อสารข้อมูล ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอร์ 2 กับเทคนิคกลุ่มแข่งขัน	2548
111	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ สอนด้วยรูปแบบการสอนของอินเทอร์เน็ตและวิธีสอนแบบ 3Ps	2548
112	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความ สำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ	2548
113	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องพืชและสัตว์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนด้วยวิธีสอนโดยใช้แผนที่ความคิดกับวิธีสอนตามคู่มือครู	2548
114	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ชีวิตกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันและวิธีสอนตามแนว คู่มือครู	2548

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
115	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกัน เทคนิค CIRC และจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนเพื่อการสื่อสารแบบ 3Ps	2548
117	การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3	2548
118	การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องการอนุรักษ์ป่าไม้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6	2548
120	การพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	2548
121	การพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยา	2548
122	การพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาและการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน	2548
124	การพัฒนาความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด	2548
127	การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	2548
128	การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง พระไตรปิฎก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	2548
129	การพัฒนาแบบฝึกการเขียนสะกดคำโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	2548
130	การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	2548
131	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องโจทย์ปัญหาเศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิลยู ดี แอล (K W D L) ร่วมกับแนวคิดของวอร์รณี	2548
132	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สอนโดยวิธีสอนแบบโครงการของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5	2548
135	การศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องโจทย์ปัญหาเศษส่วน และความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT	2548
136	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยวิธีการสอบแบบ 4 MAT	2548

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
137	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้	2548
148	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกและการลบของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนตามรูปแบบของฮันเตอร์ และวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้	2549
149	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้และการจัดการเรียนรู้ตาม คู่มือครู	2549
150	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่องสนุกกับไฟฟ้า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT และแบบการแก้ปัญหา	2549
151	การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนช่วงชั้น ที่ 2	2549
152	การพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โครงการโรงเรียนสอง ภาษา โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	2549
153	การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เพลงประกอบการสอน	2549
154	การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH Plus	2549
155	การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และเขียนข้อความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL-Plus	2549
156	การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์	2549
158	การพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้ตาม แนวโยนีโสมนสิการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	2549
159	การพัฒนาความสามารถในการแสดงท่าทางประกอบเพลงด้วยการจัดการเรียนรู้โดย ใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	2549
161	การพัฒนาชุดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือวิสามัญระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4	2549
162	การพัฒนาชุดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังมโนทัศน์ เรื่องบรรยากาศ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1	2549
163	การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus	2549
164	การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL-Plus	2549

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
165	การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น เมืองกาญจนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	2549
166	การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอดคล้องวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิคกลุ่มช่วยเหลือเป็นรายบุคคลร่วมกับเทคนิค KWDL	2549
167	การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง โจทย์ปัญหา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ (STAD) ร่วมกับ เทคนิค KWDL	2549
168	การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องการแก้โจทย์ปัญหา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันโดยใช้เทคนิคทีมเกมแข่งขัน TGT ร่วมกับเทคนิค KWDL	2549
169	การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องการดำรงพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้	2549
170	การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ร่วมกับการใช้แผนผังมโนทัศน์	2549
171	การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC	2549
172	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง การปฏิบัติขลุ่ย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน	2549
173	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องการแปลงทางเรขาคณิต โดยใช้วิธีสอนแบบปฏิบัติการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	2549
174	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องโจทย์ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบกลุ่มช่วยเหลือเป็นรายบุคคล (TAI) ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยา	2549
177	การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ วิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 : กรณีศึกษาโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1	2549
178	การศึกษามผลการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง เศษส่วน ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) และเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	2549
181	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่องเวลาของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิ้ลยู ดี แอลและการจัดการเรียนรู้ตามแนว สสวท.	2550

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
183	การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus	2550
184	การพัฒนาความสามารถในการทำโครงการเรื่องการดำรงชีวิตและครอบครัวสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	2550
186	การพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องทัศนธาตุสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	2550
187	การพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องพืชสมุนไพรเศรษฐกิจในท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	2550
188	การพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	2550
189	การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซึม	2550
190	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องสารในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	2550
191	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้	2550
192	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องหน้าที่และมารยาทชาวพุทธของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD และ TGT	2550
193	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยรูปแบบชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	2550
194	การพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเรื่อง การอนุรักษ์แม่น้ำท่าจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	2550
195	การพัฒนาผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์เรื่องโจทย์ปัญหาการหาพื้นที่ผิวและปริมาตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL	2550
196	การพัฒนาผลการเรียนรู้วิชางานบ้านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเรียนรู้ร่วมกัน	2550
204	การพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวกหกใบ	2551
205	การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus	2551
206	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องการแปลงทางเรขาคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT	2551
207	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องโจทย์ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ 4 MAT	2551
208	การพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการปฏิบัติเรื่องนาฏศิลป์เบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคร่วมมือกันเรียน	2551

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
209	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องหินและแร่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ประกอบการเขียนแผนผังมโนทัศน์และการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของ สสวท.	2552
210	การพัฒนากิจกรรมเกมการศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะทางสังคมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	2552
211	การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคแก้ปัญหาอนาคต	2552
212	การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ	2552
213	การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเขียนแผนภาพความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus	2552
215	การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความจากนิทานส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด	2552
216	การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	2552
217	การพัฒนาแบบฝึกเรื่องการเป่าขลุ่ยไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	2552
218	การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC	2552
219	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องการบวก ลบ คูณ หาร จำนวนเต็มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TAI	2552
220	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซึซึมร่วมกับเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD)	2552
221	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องหลักธรรมของพระพุทธศาสนาและความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลด้วยวิธีสอนแบบโยนิโสมนสิการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	2552
224	การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้ของเล่นพื้นบ้าน เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	2553
225	การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	2553
226	การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน	2553
227	การพัฒนาความสามารถในการร่างมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	2553

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
228	การพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	2553
229	การพัฒนาชุดฝึกการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	2548
230	การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH ร่วมกับแผนภูมิต้นไม้	2552
231	การพัฒนาแบบฝึกการแก้โจทย์อัตราส่วนและร้อยละโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	2552
233	การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง การบวกและการลบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 E	2553
234	การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยเทคนิค STAD โดยประยุกต์ใช้ กิจกรรมการเล่นของเด็กไทย	2553
235	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องโจทย์ปัญหาการบวก สำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันโดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWDL	2553
236	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกและการลบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	2553
237	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องพลเมืองดีในวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค NH	2553
238	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมการศึกษา	2553
239	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	2553
245	การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และทักษะการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	2554
246	การพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลการเรียนรู้เรื่องพลเมืองดีของสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวโยนิโสมนสิการ	2554
247	การพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องการเสริมสร้างสุขภาพในการป้องกันโรคสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	2554
248	การพัฒนาชุดการเรียนรู้สื่อประสมเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	2554

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
249	การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความเข้าใจที่คงทน ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้	2554
250	การพัฒนาบทเรียนสื่อประสม เรื่อง การเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4	2554
251	การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	2554
252	การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนตัวอักษรจีนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4	2554
253	การพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการฟังและดูเชิงคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	2554
254	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องการแปลงทางเรขาคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน	2554
255	การพัฒนาผลการเรียนรู้และทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี ที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWLH Plus ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด	2554
260	การพัฒนาความสามารถการฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักเรียนต่างชาติโดยใช้ บทเรียนมัลติมีเดียตามแนวคิดของ Williams Littlewood	2555
261	การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	2555
262	การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์และคุณลักษณะใฝ่ เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา ความรู้	2555
263	การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบโครงงาน	2555
264	การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนโปรแกรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	2555
265	การพัฒนาทักษะชีวิตในกิจกรรมแนะแนวชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยโครงงาน	2555
266	การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรม นันทนาการ	2555
267	การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4	2555
268	การพัฒนาแบบฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4	2555
269	การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสรุปความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	2555

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
270	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ศิลปะทัศนศิลป์ 7 ประการ โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) ร่วมกับเทคนิค KWL-PLUS	2555
271	การพัฒนาผลการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์เรื่องสถิติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน MARCE	2555
272	การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องโจทย์ปัญหาหระคน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับเทคนิค KWDL	2555
273	การพัฒนาผลการเรียนรู้และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเทคนิค KWC กับแนวคิดการสร้างพลังการเรียนรู้	2555
274	การพัฒนาผลการเรียนรู้และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์เรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	2555
277	การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอน KWL Plus	2556
278	การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้าง บทบาท สิทธิ หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 E	2556
281	การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทัศนศิลป์ด้วยวิธีชินเนคติกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์ภาพวาด สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	2557
282	การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ไทย-พม่าสัมพันธ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	2557
283	การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องสร้างสรรค์นาฏลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา	2557
284	การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการแก้ปัญหาขนาดตร่วมกับแผนผังความคิด	2557
285	การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวการสอนอ่านของเมอร์ดีอค (MIA)	2557
286	การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นชะอำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	2557
287	การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำเรื่องมาตราตัวสะกดโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	2557

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
288	การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องรอบรู้นาฏศิลป์ไทยและการจัดการระบบความคิดด้วย ผังลำดับเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบสวน สอบสวน	2557
291	การศึกษากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เรื่องอาหารกับสุขภาพ วิทยานิพนธ์ ศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	2557
292	กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่องความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2	2557
294	การพัฒนาความสามารถในการดูอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนว โยนิโสมนสิการ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6	2558

วิทยานิพนธ์ที่นำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยด้านการนิเทศ จำนวน 12 เล่ม

รหัส งานวิจัย	รายชื่อวิทยานิพนธ์	ปี การศึกษา
18	การนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา	2545
19	การนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6	2545
48	การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ ของครูประถมศึกษา	2546
70	การนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนและการนิเทศโดยผู้บริหารเพื่อพัฒนา สมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา	2547
102	การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้วย วิธีสอน แบบร่วมมือกันเรียนรู้ของครูประถมศึกษา	2548
116	การพัฒนาการปฏิบัติงานตามแผนงานวิชาการโดยใช้วงจรเดมมิง ด้วยการนิเทศ แบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ ของครูฝ่ายวิชาการ โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร	2548
143	การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดกิจกรรมแนะแนวของ ครู ประถมศึกษา	2549
144	การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาสมรรถภาพในการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคลของ ครูผู้สอนนักเรียนเรียนรวมระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรี วิทยา พุทธมณฑล	2549
145	การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL ของครูผู้สอนคณิตศาสตร์	2549
179	การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TAI ร่วมกับเทคนิค KWDL ของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์	2550
259	การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้เฉพาะ บุคคลของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	2555
275	การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้ของครู คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3	2556

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์คุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร การสอนและการนิเทศ

ผลการวิเคราะห์คุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตร จำนวน 30 เล่ม

รหัส งานวิจัย	ปี การศึกษา	เนื้อหาสาระที่ประเมิน												ภาพรวม		ระดับ คุณภาพ	ลำดับ ที่
		ด้านที่ 1		ด้านที่ 2		ด้านที่ 3		ด้านที่ 4		ด้านที่ 5		ด้านที่ 6					
		\bar{x}	<i>SD</i>	\bar{x}	<i>SD</i>	\bar{x}	<i>SD</i>	\bar{x}	<i>SD</i>	\bar{x}	<i>SD</i>	\bar{x}	<i>SD</i>	\bar{x}	<i>SD</i>		
9	2544	4.75	0.46	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.85	0.46	มากที่สุด	27
40	2545	5.00	0.00	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.39	มากที่สุด	10
41	2545	4.75	0.46	4.25	1.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.81	0.63	มากที่สุด	30
42	2545	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	5
43	2545	4.88	0.35	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.88	0.43	มากที่สุด	20
44	2545	4.75	0.46	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.85	0.46	มากที่สุด	27
65	2546	4.86	0.38	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.28	มากที่สุด	19
72	2547	5.00	0.00	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.39	มากที่สุด	10
73	2547	4.63	0.52	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.85	0.37	มากที่สุด	27
97	2547	5.00	0.00	4.25	1.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.88	0.59	มากที่สุด	20
98	2547	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	5
103	2548	5.00	0.00	4.25	1.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.88	0.59	มากที่สุด	20
133	2548	5.00	0.00	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.39	มากที่สุด	10
146	2549	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
175	2549	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	5
176	2549	5.00	0.00	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.39	มากที่สุด	10
197	2550	5.00	0.00	4.25	1.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.88	0.59	มากที่สุด	20
199	2550	5.00	0.00	4.25	1.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.88	0.59	มากที่สุด	20
200	2550	4.88	0.35	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.27	มากที่สุด	10
201	2550	5.00	0.00	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.39	มากที่สุด	10
223	2553	5.00	0.00	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.39	มากที่สุด	10
240	2553	5.00	0.00	4.25	0.96	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.88	0.43	มากที่สุด	20
241	2553	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	5
242	2553	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
243	2553	5.00	0.00	4.25	0.96	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.88	0.43	มากที่สุด	20
256	2554	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
279	2556	4.88	0.35	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.27	มากที่สุด	10
289	2557	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
297	2558	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	5
298	2558	5.00	0.00	4.50	0.58	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.27	มากที่สุด	10
รวม (N=30)		4.95	0.11	4.58	0.78	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.33	มากที่สุด	

รหัส งานวิจัย	ปี การศึกษา	เนื้อหาสาระที่ประเมิน												ภาพรวม	ระดับ คุณภาพ	ลำดับ ที่			
		ด้านที่ 1		ด้านที่ 2		ด้านที่ 3		ด้านที่ 4		ด้านที่ 5		ด้านที่ 6							
		\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD				\bar{x}	SD	
272	2555	5.00	0.00	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.39	มากที่สุด	81
273	2555	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	39
274	2555	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	39
277	2556	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	39
278	2556	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
281	2557	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
282	2557	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
283	2557	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	39
284	2557	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	39
285	2557	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
286	2557	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
287	2557	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
288	2557	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
291	2557	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	39
292	2557	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	39
294	2558	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
รวม รวม (N=173)		4.97	0.07	4.64	0.67	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.94	0.28	มากที่สุด	

ผลการวิเคราะห์คุณภาพงานวิจัยด้านนิเทศ จำนวน 12 เล่ม

รหัส งานวิจัย	ปี การศึกษา	เนื้อหาสาระที่ประเมิน												ภาพรวม		ระดับ คุณภาพ	ลำดับ ที่		
		ด้านที่ 1		ด้านที่ 2		ด้านที่ 3		ด้านที่ 4		ด้านที่ 5		ด้านที่ 6							
		\bar{x}	<i>SD</i>	\bar{x}	<i>SD</i>	\bar{x}	<i>SD</i>	\bar{x}	<i>SD</i>	\bar{x}	<i>SD</i>	\bar{x}	<i>SD</i>	\bar{x}	<i>SD</i>				
18	2545	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	2
19	2545	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	มากที่สุด	1
48	2546	5.00	0.00	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.39	มากที่สุด	6
70	2547	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	5
102	2548	5.00	0.00	4.25	1.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.88	0.59	มากที่สุด	9
116	2548	5.00	0.00	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.39	มากที่สุด	6
143	2549	5.00	0.00	4.25	1.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.88	0.59	มากที่สุด	9
144	2549	5.00	0.00	4.25	1.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.88	0.59	มากที่สุด	9
145	2549	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	2
179	2550	5.00	0.00	4.50	1.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.92	0.39	มากที่สุด	6
259	2555	5.00	0.00	4.00	1.15	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.85	0.54	มากที่สุด	12
275	2556	5.00	0.00	4.75	0.50	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.96	0.20	มากที่สุด	2
รวมรวม (N=12)		5.00	0.00	4.52	0.89	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00	0.00	4.93	0.36	มากที่สุด	

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล พีรวัช ตันไพบูลย์
วัน เดือน ปี เกิด 5 มกราคม 2528
ที่อยู่ปัจจุบัน 20/1 หมู่ 1 ต.สัมปทวน อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม

